

สภาพการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาขาการศึกษาปฐมวัยในสถาบันราชภัฏ



นางสาวเสาวรส ภูภากรณ์

สถาบันวิทยบริการ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ภาควิชาประถมศึกษา

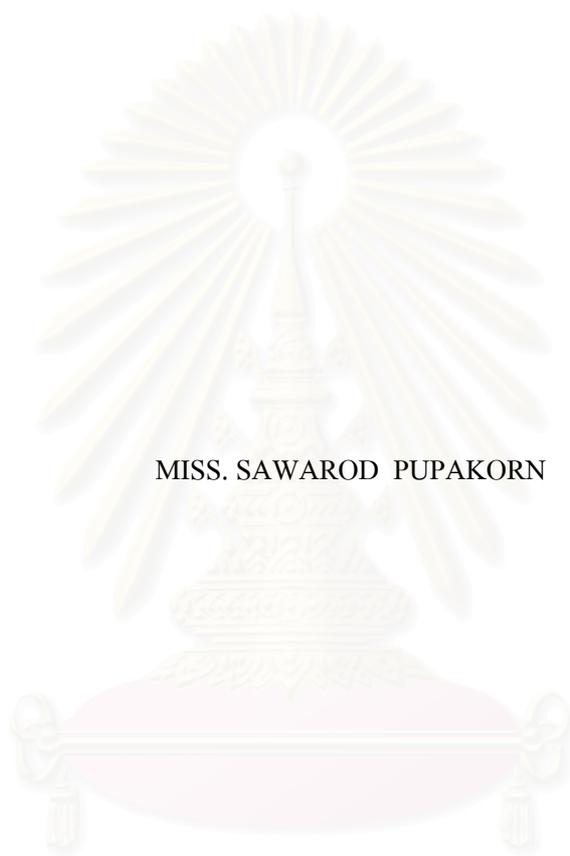
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2543

ISBN 974-346-282-1

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

SUPERVISION STATE OF EARLY CHILDHOOD
EDUCATION PROFESSIONAL EXPERIENCE PRACTICE IN RAJABHAT INSTITUTES



MISS. SAWAROD PUPAKORN

สถาบันวิทยบริการ

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Early Childhood Education

Department of Elementary Education

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2000

ISBN 974-346-282-1

เสาวรส ภูภากรณ์ : สภาพการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาขาการศึกษาปฐมวัยในสถาบันราชภัฏ
(SUPERVISION STATE OF EARLY CHILDHOOD EDUCATION PROFESSIONAL EXPERIENCE
PRACTICE IN RAJABHAT INSTITUTES) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.แรมสมร อยู่สถาพร, 317 หน้า.
ISBN 974-346-282-1

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาขาการศึกษาปฐมวัยในสถาบันราชภัฏ ใน 3 ด้าน คือ ด้าน
การเตรียมตัวนักศึกษา ด้านการปฏิบัติการนิเทศ และด้านการประเมินผล รวมทั้งการศึกษายุทธศาสตร์การนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

ผลการวิจัย

ในด้านการเตรียมตัวนักศึกษาก่อนออกนิเทศอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน ได้นัดหมายเรื่องการนิเทศ และ
ได้ให้ข้อมูลของโรงเรียนแก่นักศึกษา ในด้านการปฏิบัติการนิเทศอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏไปนิเทศโดยบอกให้นักศึกษาทราบล่วงหน้าในบางครั้ง
จุดมุ่งหมายในการนิเทศเพื่อส่งเสริมพัฒนานักศึกษาให้สามารถวางแผนการสอนได้ โดยเน้นถึงจุดเด่นในพฤติกรรมการสอนของนักศึกษา ซึ่งลักษณะ
การนิเทศของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏมีแนวโน้มเป็นรูปแบบการนิเทศแบบคลินิก ส่วนอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนตรวจบันทึกการสอนก่อนสอน
หนึ่งสัปดาห์และให้คำแนะนำเชิงเทคนิคใช้สื่อแก่นักศึกษาเมื่อนักศึกษาต้องการ จุดมุ่งหมายในการนิเทศเพื่อส่งเสริมพัฒนานักศึกษาให้สามารถวางแผน
การสอนได้เองโดยเน้นดูแลนักศึกษอย่างใกล้ชิด ซึ่งลักษณะการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนมีแนวโน้มเป็นรูปแบบการนิเทศแบบการดูแล
อย่างใกล้ชิด

ในด้านการประเมินผลสถาบันราชภัฏใช้แบบประเมินผลของหน่วยศึกษานิเทศกรรมการฝึกหัดครู และแบบประเมินผลที่สร้างขึ้นเอง
ในการประเมินผลสิ่งที่ควรปรับปรุง คือ เกณฑ์การประเมินควรเปลี่ยนจากเดิม คือ ผ่านดีเยี่ยม ผ่าน และไม่ผ่าน มาเป็นการให้เกรด

ปัญหาที่พบในการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คือ นักศึกษาไม่ทำตามข้อตกลงที่ตกลงร่วมกับอาจารย์นิเทศก์ นักศึกษาทำบันทึก
การสอนไม่ถูกต้อง นักศึกษาไม่สามารถประยุกต์ความรู้ภาคทฤษฎีมาปฏิบัติได้ นักศึกษาคูมชั้นเรียนไม่ได้ และไม่แก้ไขข้อบกพร่องตามคำแนะนำของ
อาจารย์นิเทศก์

นอกจากนี้หัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพสถาบันราชภัฏมีเกณฑ์การเลือกอาจารย์นิเทศก์เพื่อนิเทศนักศึกษา คือ เลือกอาจารย์ที่จบ
การศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย ส่วนผู้บริหารโรงเรียนเลือกอาจารย์ที่สอนในชั้นที่นักศึกษาต้องฝึกประสบการณ์วิชาชีพ วิธีการนิเทศที่อาจารย์นิเทศก์
สถาบันราชภัฏตกลงใช้ร่วมกันไม่ได้นำมาใช้จริง จำนวนอาจารย์นิเทศก์ที่จบการศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัยมีไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา และ
งานการนิเทศนักศึกษายังของอาจารย์นิเทศก์ไม่ได้ถูกนำมาพิจารณาความคิดเห็นความชอบ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....ประถมศึกษา.....

สาขาวิชา.....การศึกษาปฐมวัย.....

ปีการศึกษา.....2543.....

ลายมือชื่อนิติ.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาพร้อม.....

C 4083822327 : MAJOR EARLY CHILDHOOD EDUCATION

KEY WORD : SUPERVISION/EARLY CHILDHOOD EDUCATION

SAWAROD PUPAKORN : SUPERVISION STATE OF EARLY CHILDHOOD EDUCATION PROFESSIONAL EXPERIENCE PRACTICE IN RAJABHAT INSTITUTES. THESIS ADVISOR : ASSOCIATE PROFESSOR
Dr.RAMSAMORN YOOSATHAPORN 317 PP. ISBN 974-346-282-1

The main objectives of this research were to study the supervision state of early childhood education professional experience practice in Rajabhat institute in 3 aspects : student preparation, supervision practices and assessment including problems in supervision state of early childhood education professional experience practice.

Results of the research

On the student preparation aspect : The Rajabhat's supervisors and school's supervisors prepared informations about schools and schedules of professional experience practice for the student teachers by agreement before the time of practice. On the supervision practice aspect : Rajabhat's supervisors supervised students both with and without an appointment. The purpose of supervision was to enhance the development of skill in teaching planning by himself. The supervision was concentrated on the students' teaching behaviors. The Rajabhat's supervisors trends to use the clinical supervision type. The school supervisor made an appointment every time before supervision. The students' teaching plans of students were checked 1 week before used by school supervisors. The purpose of supervision was to enhance the development of students' teaching planning skill. The supervision concentrated on closely supervising. School supervisors trends to use the Mentor supervision type.

On the assessment aspect : the Rajabhat institute used both the assessment form from the supervision part section of the Teacher Training Department and the form that constructed by the Institute to assess the students' professional experience practice. Anyway the criteria of assessment should be improved and changed to be grade system.

On the aspect of problems in professional experience practice: The students did not follow agreements made with the supervisor about the practice. Students were not able to write lesson plans correctly could the knowledge or the theory in professional experience practice, controlled the class and did not supervisor's advices.

For Rajabhat Institute, the chief of the professional experience practice Division assigned the instructor who graduated in the field of early childhood education to be the supervisor while the school's executive assigned this duty to the instructor who teach in that practice class. The agreement on the supervision technique that was made with Rajabhat's supervisor was not used in the practice. The number of supervisor who graduated in the field of early childhood education was not sufficient for supervising the student. The supervisor did not get any remunerative from supervision.

Department.....Elementary Education..... **Student's signature**.....

Field of study.....Early Childhood Education..... **Advisor's signature**.....

Academic year.....2000..... **Co-advisor's signature**.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร.แรมสมร อยู่สถาพร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ แนะนำ ตรวจสอบ แก้ไข ให้กำลังใจ และให้ความห่วงใยตลอดมา นอกจากนี้ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พูนสุข บุญยสวัสดิ์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.จิระพันธ์ พูลพัฒน์ กรรมการในการสอบวิทยานิพนธ์ที่ได้ให้คำแนะนำ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์สุนันท์ จรุงรัตน์ อาจารย์สุกัญญา กาญจนกิจ อาจารย์ศุภศิพร นิमितกุล อาจารย์วีรวรรณ วงศ์ศิริรักษ์ และอาจารย์อัมพวัน อัมพรสินธุ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กรุณาตรวจสอบ ให้ข้อคิด ข้อแก้ไข และข้อเสนอแนะในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย รวมทั้งสถาบันราชภัฏ 36 แห่ง และ โรงเรียน 67 แห่ง ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ผสม จันทร์เทพย์ อาจารย์คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง และขอบคุณพี่ๆ และเพื่อนๆ นิสิตภาควิชาประถมศึกษา ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ และให้กำลังใจมาโดยตลอด

อนึ่ง การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยบางส่วนจากบัณฑิตวิทยาลัยจึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา คุณทวด ชูศรี และขอขอบคุณน้อง ไพบูลย์ ภูภากรณ์ และน้องเขวลักษณ์ ภูภากรณ์ ที่ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน และให้กำลังใจที่ดีที่สุดแก่ผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา

เสาวรส ภูภากรณ์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

| | หน้า |
|--|------|
| บทคัดย่อภาษาไทย..... | ง |
| บทคัดย่อภาษาอังกฤษ..... | จ |
| กิตติกรรมประกาศ..... | ฉ |
| สารบัญตาราง..... | ฅ |
| บทที่ | |
| 1 บทนำ..... | 1 |
| ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา..... | 1 |
| วัตถุประสงค์ของการวิจัย..... | 7 |
| ขอบเขตของการวิจัย..... | 7 |
| ข้อตกลงเบื้องต้น..... | 8 |
| คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย..... | 8 |
| วิธีดำเนินการวิจัย..... | 10 |
| ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ..... | 10 |
| 2 เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... | 12 |
| การนิเทศ..... | 13 |
| ความหมายของการนิเทศ การนิเทศการศึกษา การนิเทศการสอน และการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ..... | 13 |
| จุดมุ่งหมายของการนิเทศ..... | 17 |
| จุดมุ่งหมายของการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ..... | 18 |
| รูปแบบของการนิเทศ..... | 19 |
| กระบวนการนิเทศ..... | 27 |
| กระบวนการนิเทศในสถาบันราชภัฏ..... | 32 |
| การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ..... | 33 |
| ความหมายของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ..... | 33 |
| จุดประสงค์ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ..... | 34 |
| บทบาทหน้าที่ของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ..... | 36 |
| การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในประเทศไทย..... | 45 |
| การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในมหาวิทยาลัย..... | 45 |
| การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถาบันราชภัฏ..... | 52 |

สารบัญ (ต่อ)

| บทที่ | หน้า |
|-------|---|
| 2 | การฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาขาการศึกษาปฐมวัยในสถาบันราชภัฏ..... 57 |
| | งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 63 |
| | งานวิจัยในประเทศ..... 63 |
| | งานวิจัยต่างประเทศ..... 64 |
| 3 | วิธีดำเนินการวิจัย..... 67 |
| | การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน..... 67 |
| | ประชากร และตัวอย่างประชากร..... 68 |
| | เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 74 |
| | การสร้างเครื่องมือการวิจัย..... 78 |
| | การเก็บรวบรวมข้อมูล..... 79 |
| | การวิเคราะห์ข้อมูล..... 81 |
| | การนำเสนอข้อมูล..... 81 |
| 4 | ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 82 |
| 5 | สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ..... 196 |
| | สรุปผลการวิจัย..... 198 |
| | การอภิปรายผลการวิจัย..... 214 |
| | ข้อเสนอแนะ..... 226 |
| | รายการอ้างอิง..... 227 |
| | ภาคผนวก..... 234 |
| | ภาคผนวก ก. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ..... 235 |
| | ภาคผนวก ข. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 236 |
| | ภาคผนวก ค. ตารางวิเคราะห์รูปแบบการนิเทศ..... 310 |
| | ภาคผนวก ง. หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการวิจัย..... 314 |
| | ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์..... 317 |

สารบัญตาราง

| ตารางที่ | หน้า |
|---|------|
| 1 จำนวนประชากรอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน นักศึกษา สาขาการศึกษาปฐมวัย หัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และผู้บริหารโรงเรียน... | 69 |
| 2 ตัวอย่างประชากรอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ ผู้บริหารโรงเรียน และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนที่นิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาขาการศึกษาปฐมวัย ในภาคเรียนต้นปีการศึกษา 2542..... | 72 |
| 3 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป และได้รับกลับคืนมา..... | 80 |
| 4 ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลการสัมภาษณ์..... | 81 |
| 5 การเก็บรวบรวมข้อมูลในการสัมภาษณ์..... | 81 |
| 6 จำนวน และคำร้อยละจำแนกตามสถานภาพของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ..... | 83 |
| 7 จำนวน และคำร้อยละของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏจำแนกตามสภาพการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในด้านการเตรียมตัวนักศึกษา..... | 86 |
| 8 จำนวน และคำร้อยละของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏจำแนกตามสภาพการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในด้านการปฏิบัติการนิเทศ..... | 88 |
| 9 จำนวน และคำร้อยละของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏจำแนกตามสภาพการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในด้านการประเมินผล..... | 95 |
| 10 จำนวน และคำร้อยละของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏจำแนกตามปัญหาการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในด้านการเตรียมตัวนักศึกษา การปฏิบัติการนิเทศ และด้านการประเมินผล..... | 97 |
| 11 จำนวน และคำร้อยละจำแนกตามสถานภาพของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน..... | 101 |
| 12 จำนวน และคำร้อยละของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน จำแนกตามสภาพการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในด้านการเตรียมตัวนักศึกษา..... | 104 |
| 13 จำนวน และคำร้อยละของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน จำแนกตามสภาพการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในด้านการปฏิบัติการนิเทศ..... | 107 |
| 14 จำนวน และคำร้อยละของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน จำแนกตามสภาพการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในด้านการประเมินผล..... | 114 |
| 15 จำนวน และคำร้อยละของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน จำแนกตามปัญหาการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในด้านการเตรียมตัวนักศึกษา ด้านการปฏิบัติการนิเทศ และด้านการประเมินผล..... | 115 |
| 16 จำนวน และคำร้อยละจำแนกตามสถานภาพของนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย..... | 120 |

สารบัญญัตราง (ต่อ)

| ตารางที่ | หน้า |
|---|------|
| 17 จำนวน และคำร้อยละของนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย จำแนกตามสภาพ การนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในด้านการเตรียมตัวนักศึกษา ของ อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน..... | 121 |
| 18 จำนวน และคำร้อยละของนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย จำแนกตามสภาพ การนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในด้านการปฏิบัติการนิเทศของ อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน..... | 126 |
| 19 จำนวน และคำร้อยละของนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย จำแนกตามสภาพ การนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในด้านการประเมินผล ของอาจารย์นิเทศก์ สถาบันราชภัฏ และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน..... | 139 |
| 20 จำนวน และคำร้อยละจำแนกตามสถานภาพของหัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สถาบันราชภัฏ..... | 141 |
| 21 จำนวน และคำร้อยละของหัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพสถาบันราชภัฏ จำแนกตามการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในด้านนโยบายการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพ..... | 144 |
| 22 จำนวน และคำร้อยละของหัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพสถาบันราชภัฏ จำแนกตามการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับ การจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ..... | 147 |
| 23 จำนวน และคำร้อยละของหัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพสถาบันราชภัฏ จำแนกตามวิธีดำเนินงานในการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เกี่ยวกับการเลือก สถานที่ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และการปัจฉิมนิเทศ เกี่ยวกับการ การประสานงานกับอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ และผู้ที่เกี่ยวข้องการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพภายในโรงเรียน..... | 150 |
| 24 จำนวน และคำร้อยละของหัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพสถาบันราชภัฏ จำแนกตามการนิเทศการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เกี่ยวกับการประเมินผล การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ..... | 156 |
| 25 จำนวน และคำร้อยละของหัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพสถาบันราชภัฏ จำแนกตามปัญหาในการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในด้านนโยบาย ด้าน บุคลากร ด้านวิธีดำเนินงาน และด้านการนิเทศ..... | 156 |

สารบัญตาราง (ต่อ)

| ตารางที่ | หน้า |
|---|------|
| 26 จำนวน และค่าร้อยละจำแนกตามสถานภาพของผู้บริหาร โรงเรียน หรือผู้รับผิดชอบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพภายในโรงเรียน..... | 166 |
| 27 จำนวน และค่าร้อยละของผู้บริหาร โรงเรียน หรือผู้รับผิดชอบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพภายในโรงเรียน จำแนกตามการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในด้านนโยบายการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ..... | 169 |
| 28 จำนวน และค่าร้อยละของผู้บริหาร โรงเรียน หรือผู้รับผิดชอบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพภายในโรงเรียน จำแนกตามการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ..... | 172 |
| 29 จำนวน และค่าร้อยละของผู้บริหาร โรงเรียน หรือผู้รับผิดชอบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพภายในโรงเรียน จำแนกตามการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในด้านวิธีดำเนินงานในการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ..... | 174 |
| 30 จำนวน และค่าร้อยละของผู้บริหาร โรงเรียน หรือผู้รับผิดชอบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพภายในโรงเรียน จำแนกตามการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในด้านการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ..... | 177 |
| 31 จำนวน และค่าร้อยละของผู้บริหาร โรงเรียน หรือผู้รับผิดชอบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพภายในโรงเรียน จำแนกตามปัญหาในการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในด้านนโยบาย ด้านบุคลากร ด้านวิธีดำเนินงาน และด้านการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ..... | 180 |

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ผู้ที่มีบทบาทสำคัญยิ่งในการศึกษาก็คือ ครู เพราะครูเป็นผู้ที่จะอบรมสั่งสอน แนะนำ และชี้แนะแนวทางแก่นักเรียนให้มีความรู้ความสามารถอันเป็นรากฐานในการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ และในการพัฒนาประเทศ ครูที่ดีย่อมสามารถปลูกฝังลักษณะการเป็นผู้นำที่ดี ให้เกิดขึ้นในตัวเด็กอบรมเด็กให้เป็นคนมีศีลธรรมจรรยา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความขยันหมั่นเพียร รู้จักหน้าที่และมีความรับผิดชอบเสียสละเพื่อส่วนรวม เป็นต้น ทั้งหมดนี้ก็เพื่อความมั่นคงของตนเอง ครอบครัวและประเทศชาติ ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่สำคัญของสถาบันที่ผลิตครูที่จะต้องผลิตครูที่มีคุณภาพ

สถาบันราชภัฏเป็นสถาบันอุดมศึกษาในท้องถิ่น ซึ่งปัจจุบันตั้งกระจายอยู่ตามภาคต่างๆ รวมทั้งในกรุงเทพมหานครทั้งหมด 36 แห่ง สถาบันราชภัฏนี้มีบทบาทและภาระหน้าที่ที่สำคัญ 5 ประการ คือ การวิจัย การบริการวิชาการแก่ชุมชนและสังคม การทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม การอบรมเพื่อส่งเสริมวิทยฐานะครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา และการผลิตบัณฑิตสาขาวิชาต่างๆ โดยเฉพาะที่สำคัญคือการผลิตครู ซึ่งปัจจุบันนี้ได้ผลิตครูที่มีอยู่ในระบบการศึกษาของประเทศร่วม 6 แสนคน และได้มีการขยายฐานการจัดการศึกษาให้กว้างขวางยิ่งขึ้น โดยได้เริ่มมีการผลิตบัณฑิตในระดับปริญญาโทสาขาวิชาต่างๆ ขึ้นอีกระดับหนึ่ง สิ่งสำคัญยิ่งกว่าคือ การฝึกคนให้เป็นครูที่มีสมรรถภาพสูงเปรียบพร้อมด้วยคุณลักษณะของครูที่ดี โดยเฉพาะเรื่องความสำนึกในหน้าที่ของการเป็นครูหรือมีเจตคติต่อวิชาชีพอย่างแท้จริง ความสำคัญในเรื่องนี้เป็นที่ตระหนักโดยทั่วหน้าทั้งฝ่ายผลิตครูและผู้ใช้ครู ตลอดจนสังคมส่วนรวมด้วย ดังพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงพระราชทานแก่ข้าราชการผู้รับผิดชอบต่อการศึกษาฝึกหัดครู ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน เมื่อวันที่ 24 กันยายน 2513 ตอนหนึ่งว่า

“ขอให้ทุกคนพยายามรักษาความศักดิ์สิทธิ์ของการเป็นครู แล้วถ่ายทอดให้แก่ครูที่ฝึกหัดอยู่เท่าที่จะทำได้ เพื่อให้ประชาชนพลเมืองเป็นคน คือมีความรู้และจิตใจสูง ไม่เบียดเบียนกัน จะทำให้ส่วนรวมอยู่ได้เป็นปึกแผ่นทั้งครูก็จะนับได้ว่า ทำหน้าที่อย่างกล้าหาญ อย่างฉลาด” (สำนักราชเลขาธิการ, 2514)

ดังนั้นสถาบันราชภัฏซึ่งมีหน้าที่ในการผลิตครูจึงควรจะได้รับ ความสนใจในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการผลิตครูอย่างจริงจังเพื่อให้สถาบันนี้ได้ผลิตครูที่มีคุณภาพสูง มีความสามารถในการพัฒนาการศึกษาของชาติ

เนื่องจากวิชาชีพครูเป็นวิชาชีพที่มีบทบาทสำคัญต่อพลเมืองของชาติ บุคคลที่จะมาเป็นครูจึงจำเป็นต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ และทักษะต่างๆซึ่งต้องผ่านการฝึกตามลักษณะวิชาชีพก่อนเข้าสู่วิชาชีพที่แท้จริง เพราะสิ่งสำคัญของการเป็นครู คือ ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้อื่นอันเป็นทักษะวิชาชีพซึ่งจะได้จากการฝึกปฏิบัติการ (สุภรณ์ ศรีพหล, 2515) การฝึกปฏิบัติการที่ว่านี้ก็คือ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

วิชาประสบการณ์วิชาชีพเป็นวิชาระดับสูงในหมวดวิชาครูตามหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาที่ผลิตครู เป็นวิชาที่มีความสำคัญมาก ความสำเร็จในการเรียนวิชานี้จะแสดงถึงความสำเร็จในการประกอบวิชาชีพในอนาคต เพราะการปฏิบัติงานวิชาชีพครูในระหว่างเรียนวิชานี้ หากสอนเก่งและสอนดีแล้วจะทำให้ผู้เรียนสนุกและทำให้ผู้สอนอยากสอน มีความศรัทธาในวิชาชีพครู (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะครุศาสตร์, 2541) เนื้อหาของการให้ประสบการณ์วิชาชีพนั้น ก็เหมือนกับการออกปฏิบัติงานในวิชาชีพในด้านอื่นๆจัดว่าเป็นกิจกรรมขั้นสุดยอดที่ให้ประสบการณ์ตรงแก่นิสิตก่อนที่จะออกไปมีอาชีพครู

ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพนั้นมีผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอยู่ 3 ฝ่าย ดังนี้

1. สถาบันที่ผลิตครู ประกอบด้วย คณะกรรมการที่รับผิดชอบในการจัด และดำเนินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายคณะ
2. สถาบันที่ดำเนินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าอาจารย์นิเทศก์ประจำโรงเรียน และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน
3. นักศึกษาที่ทำการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาจะดำเนินไปอย่างราบรื่นด้วยดีไม่ได้ถ้านักศึกษาต้องฝึกประสบการณ์วิชาชีพเพียงลำพังแม้ว่านักศึกษาจะได้รับ การฝึกฝนมาอย่างดีแล้วจากสถาบันทั้งในด้านวิชาการ วิธีการสอนและเทคโนโลยีใหม่ ๆ แต่ในทางปฏิบัติ นักศึกษายังขาดความชำนาญในการที่จะใช้วิธีสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา ขาดความชำนาญในการจัดหาและใช้อุปกรณ์การสอน ดังนั้นนักศึกษามีความจำเป็นที่จะต้อง มีผู้คอยสังเกตให้ความช่วยเหลือในการสอนและการปฏิบัติหรือดำเนินการนิเทศเพื่อให้นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครูและสามารถพัฒนาปรับปรุงให้การเรียนการสอนมีคุณภาพยิ่งขึ้น ซึ่งตลอดระยะเวลาของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในโรงเรียนผู้ที่ทำหน้าที่นี้ ก็คือ อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนและอาจารย์นิเทศก์จากสถาบัน ซึ่งอาจารย์นิเทศก์ที่ทำการนิเทศนักศึกษา ก็จะมีลักษณะกระบวนการนิเทศที่แตกต่างกันออกไปตามบุคลิก ลักษณะนิสัย และความรู้ความสามารถของแต่ละคน

สหวิทยาลัยทั้ง 8 แห่ง หรือสถาบันราชภัฏทั้ง 8 กลุ่มได้มีการจัดทำคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพขึ้นโดยมีการกำหนดจุดประสงค์ของการจัดประสบการณ์วิชาชีพ และบทบาทหน้าที่ของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ (กรมการฝึกหัดครู, 2531)

จุดประสงค์ของการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู

1. เพื่อเสริมสร้างให้นักศึกษามีคุณลักษณะของครูที่ดีและมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู
2. เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาคูได้เรียนรู้งานในหน้าที่ของครูตามหลักสูตรในระดับที่สอนได้อย่างแจ่มแจ้งและกว้างขวางจากการฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริงให้มากที่สุด
3. เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาคูได้เรียนรู้ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติได้สอดคล้องกันจนสามารถนำไปปฏิบัติงานในหน้าที่ของครูได้เหมาะสมและบังเกิดผลดี
4. เพื่อเสริมสร้างให้นักศึกษาคูมีเจตคติที่ดีต่อการพัฒนาชุมชนและเรียนรู้งานในการพัฒนาชุมชน

บทบาทหน้าที่ของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ

1. ศึกษาทำความเข้าใจงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อปฏิบัติงานนิเทศให้สอดคล้องสัมพันธ์กับงานในบทบาทหน้าที่ของผู้นิเทศก์อื่นๆ
2. ร่วมประชุมวางแผนกับคณะกรรมการดำเนินการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู
3. เข้าร่วมการประชุมนิเทศ สัมมนา ระหว่างการฝึกและภายหลังการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
4. ร่วมประชุม ปรึกษาหารือ เพื่อหาแนวทางปรับปรุงแก้ไขปัญหาต่างๆ ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา
5. ร่วมประสานงานกับบุคลากรต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูทั้งฝ่ายสถาบันราชภัฏและโรงเรียน
6. ตรวจสอบและให้คำแนะนำ ปรับปรุง แก้ไข กำหนดการสอน และแผนการสอน
7. สังเกตการสอน ให้คำแนะนำและบันทึกข้อเสนอแนะต่างๆ ในสมุดประจำตัวนักศึกษา หรือแบบสังเกตการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
8. นิเทศและประเมินผลตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในปฏิทิน

9. ปรึกษาหารือกับผู้บริหาร โรงเรียนและอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน เพื่อร่วมแก้ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นกับนักศึกษา

บทบาทหน้าที่ของผู้บริหาร โรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

1. ร่วมมือกับสถาบันราชภัฏในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติและดำเนินงานของนักศึกษา
2. ประสานงานกับสถาบันราชภัฏหรืออาจารย์นิเทศก์เกี่ยวกับการดำเนินงานการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
3. ให้ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นแก่สถาบันราชภัฏเกี่ยวกับการจัด และ การดำเนินงานเพื่อพัฒนาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
4. เมื่อมีเหตุที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาอันจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ โรงเรียนหรือสถาบันราชภัฏควรแจ้งให้สถาบันราชภัฏทราบโดยเร็ว
5. เลือกสรรบุคลากรที่จะทำหน้าที่เป็นอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน และ ผู้ประสานงานของโรงเรียน
6. มอบหมายงานในหน้าที่ให้อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน และบุคลากร ที่เกี่ยวข้อง
7. ประสานงาน ติดตามผล ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนและบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
8. ดูแลการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของอาจารย์นิเทศก์ ฝ่ายโรงเรียน และบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามระเบียบ
9. ให้การปฐมนิเทศแก่นักศึกษา โดยแนะนำให้อำนาจบุคลากร สถานที่ ฯลฯ และมอบหมายงานที่นักศึกษาต้องปฏิบัติ
10. ดูแลและจัดสวัสดิการที่จำเป็นแก่นักศึกษา
11. ให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่างๆ และการ ปฏิบัติตนของนักศึกษา
12. แนะนำนักศึกษาให้อำนาจบุคคลและสถานที่ในท้องถิ่น ตลอดจน เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆในท้องถิ่นต่างๆตามสมควรแก่โอกาส
13. ประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาตามแบบ ประเมินของสถาบันราชภัฏ

บทบาทหน้าที่ของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน

1. ควบคุมดูแลนักศึกษาที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติตน และปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ
2. ดำเนินการให้นักศึกษาปฏิบัติงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามขั้นตอนต่างๆที่สถาบันราชภัฏกำหนด โดยพบนักศึกษาและนัดหมายการปฏิบัติงานมอบเนื้อหา และแผนการสอน ตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไข และส่งคืนให้นักศึกษา
3. ให้คำแนะนำและช่วยเหลือในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพแก่นักศึกษาตามควรแก่กรณี เช่น ให้คำแนะนำ และสนับสนุนวัสดุในการทำสื่อเท่าที่โรงเรียนจะสนับสนุนให้
4. ให้คำปรึกษาและแนะแนวทางแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานเมื่อนักศึกษาเกิดปัญหา
5. ให้คำแนะนำและชี้แจงในข้อควรแก้ไขพร้อมเสนอแนะแนวทางแก้ไข
6. ประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษา
7. มอบเอกสารการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาให้สถาบันราชภัฏ

จากบทบาทและหน้าที่ของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน ดังกล่าวข้างต้นจะสามารถแบ่งการปฏิบัติของอาจารย์นิเทศก์ทั้ง 2 ฝ่ายในการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ได้ 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 การเตรียมตัวนักศึกษา

ส่วนที่ 2 การปฏิบัติการณ์เทศ

ส่วนที่ 3 การประเมินผลการนิเทศ

การนิเทศถือเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ กระบวนการนิเทศที่จัดว่าเป็นศาสตร์ก็เพราะกระบวนการนี้เป็นปรัชญาที่แสวงหาความจริง ความรู้ และคุณค่าในสิ่งต่างๆที่เกี่ยวกับการศึกษา ส่วนที่ว่าเป็นศิลป์ก็เพราะต้องอาศัยเทคนิค วิธี และมนุษยสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น การติดต่อประสานงาน การจูงใจเพื่อการเปลี่ยนแปลงไปสู่เป้าหมายของการจัดการศึกษา (ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2536)

เนื่องจากการนิเทศเป็นกระบวนการติดตามช่วยเหลือชี้แนะแนวทางให้แก่ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพเพื่อพัฒนานักศึกษา จึงนับเป็นกระบวนการที่มีบทบาทสำคัญและ จำเป็นต่อการจัดการศึกษา การนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ที่ทำการนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์

วิชาชีพ สาขาการศึกษาปฐมวัยในแต่ละท่านก็จะมีลักษณะกระบวนการที่แตกต่างกันออกไป และลักษณะของการนิเทศนั้นๆก็มีผลต่อตัวนักศึกษาที่เข้าฝึกประสบการณ์วิชาชีพเป็นอย่างมาก

ปัญหาการนิเทศที่พบในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ซึ่ง พิศวง ธรรมพันทา (2518) นาดยา ภัทรแสงไทย (2518) และจินตนา สุนทรวิภาค (2521) ได้ทำการวิจัยพบปัญหาดังนี้

1. อาจารย์นิเทศก์ไม่มีความตั้งใจในการนิเทศนักศึกษา
2. จำนวนอาจารย์นิเทศก์ไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา
3. อาจารย์นิเทศก์ไม่มีเวลาในการให้คำแนะนำแก่นักศึกษา
4. อาจารย์นิเทศก์ขาดความรู้ความเข้าใจในการนิเทศ
5. อาจารย์นิเทศก์ขาดวิธีการนิเทศที่ดี
6. อาจารย์นิเทศก์มีประสบการณ์ในการนิเทศน้อย
7. อาจารย์นิเทศก์ไม่มีรูปแบบการนิเทศที่ชัดเจน

จากสภาพปัญหาการนิเทศดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจในการศึกษาถึงสภาพการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาขาการศึกษาปฐมวัยในสถาบันราชภัฏ เนื่องจากเด็กเป็นทรัพยากรที่มีค่ายิ่ง เป็นความหวังของครอบครัว เป็นผู้สืบทอดมรดกทางวัฒนธรรม และความเป็นมนุษยชาติ เป็นพลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ อนาคตของประเทศชาติจึงขึ้นอยู่กับคุณภาพของเด็ก เด็กในวัยเริ่มแรกของชีวิต หรือเด็กปฐมวัยจัดได้ว่าเป็นระยะที่สำคัญที่สุดของชีวิต พัฒนาการต่าง ๆ ในวัยนี้จะเป็นพื้นฐานที่มีความสำคัญต่อพัฒนาการในช่วงอื่น ๆ ของชีวิตเป็นอย่างมาก การให้ความสำคัญต่อครูที่สอนในระดับปฐมวัยจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ครูเปรียบเสมือนตัวแทนพ่อแม่ของเด็กขณะที่อยู่ในโรงเรียน ครูปฐมวัยจะต้องเป็นผู้เข้าใจธรรมชาติของเด็ก รู้ความต้องการของเด็ก ให้ความอบอุ่นแก่เด็ก จัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับเด็ก ซึ่งการที่จะได้มาซึ่งครูดังกล่าวจะต้องผ่านกระบวนการการผลิตครู การฝึกประสบการณ์วิชาชีพเป็นขั้นตอนหนึ่งของการผลิตครูที่มีความสำคัญอย่างมาก เพราะจากผลการวิจัยและประสบการณ์ของผู้วิจัย สิ่งสำคัญในการจัดการเรียนการสอนแก่ นักศึกษาคือ ภาคนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพแก่นักศึกษา เพราะเป็นการจัดการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับบุคลากรหลายฝ่าย ทั้งยังเป็นการนำการศึกษาภาคทฤษฎีสู่ภาคปฏิบัติกับนักเรียน ผู้ร่วมงาน และชุมชน ซึ่งจะต้องนำศาสตร์ต่างๆมาประยุกต์ใช้ และปรับให้เหมาะสม ที่สำคัญคือ อาจารย์นิเทศก์ต้องนิเทศนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย เพื่อพัฒนาให้นักศึกษาเป็นผู้รู้ในวิชาชีพครู จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ความสนใจต่อการศึกษาสภาพการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาขาการศึกษาปฐมวัยในสถาบันราชภัฏ

ผู้วิจัยจึงสนใจทำการวิจัยเพื่อศึกษาสภาพการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของอาจารย์นิเทศส่วนใหญ่ที่ใช้ในการนิเทศการสอนนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาขาการศึกษาปฐมวัยในสถาบันราชภัฏ ในด้านการเตรียมตัวนักศึกษา ด้านการปฏิบัติการนิเทศ ด้านการประเมินผล และปัญหาการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ นอกจากนี้ยังศึกษาการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในส่วนของสถาบันราชภัฏ และการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในส่วนของโรงเรียน ในเรื่องนโยบายของการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ วิธีดำเนินงานการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และปัญหาที่พบในการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เพื่อนำผลการวิจัยมาใช้ในการศึกษา และเพื่อเป็นแนวทางให้ผู้มีหน้าที่โดยตรงหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์วิชาชีพ สาขาการศึกษาปฐมวัยในสถาบันราชภัฏ ได้นำผลการวิจัยไปสร้างแนวทางการนิเทศที่มีความเหมาะสม และเป็นประโยชน์ต่อการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาการศึกษาปฐมวัยของสถาบันราชภัฏให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น สามารถผลิตครูปฐมวัยที่มีคุณภาพช่วยกันพัฒนากำลังคน และการศึกษาของชาติให้มีประสิทธิภาพตามความต้องการต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาขาการศึกษาปฐมวัยในสถาบันราชภัฏ ใน 3 ด้าน คือ ด้านการเตรียมตัวนักศึกษา ด้านการปฏิบัติการนิเทศ และด้านการประเมินผล
2. เพื่อศึกษาปัญหาการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาขาการศึกษาปฐมวัยในสถาบันราชภัฏ

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้มุ่งที่จะศึกษาสภาพการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยมีขอบเขตในการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร คือ อาจารย์นิเทศสถาบันราชภัฏ จำนวน 129 คน อาจารย์นิเทศฝ่ายโรงเรียน จำนวน 937 คน นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาขาการศึกษาปฐมวัย จำนวน 1,246 คน หัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพสถาบันราชภัฏ จำนวน 24 คน ผู้บริหารโรงเรียนหรือผู้รับผิดชอบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพภายในโรงเรียน จำนวน 223 คน จากสถาบันราชภัฏ 24 แห่ง และจากโรงเรียนจำนวน 223 แห่ง
2. การศึกษาสภาพการนิเทศของอาจารย์นิเทศในการนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาขาการศึกษาปฐมวัยในสถาบันราชภัฏ มุ่งที่จะศึกษาเกี่ยวกับลักษณะกระบวนการ และวิธีการที่อาจารย์นิเทศใช้ในการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยแบ่ง

เป็น 3 ด้าน คือ ด้านการเตรียมตัวนักศึกษา ด้านการปฏิบัติการนิเทศ และด้านการประเมินผล และปัญหาการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่อาจารย์นิเทศก์พบ นอกจากนี้ยังศึกษาการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในส่วนของสถาบันราชภัฏ และการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในส่วนของโรงเรียน ในเรื่องนโยบายของการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ วิธีดำเนินงานการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และปัญหาที่พบในการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

ข้อตกลงเบื้องต้น

ระยะเวลา 2 เดือนที่ใช้ในการเก็บข้อมูลถือว่าไม่มีผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ดังนั้นการเก็บข้อมูลจากอาจารย์นิเทศก์แต่ละคนภายในระยะเวลาดังกล่าวจึงไม่มีผลต่อข้อมูลที่ได้รับ

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

การนิเทศ หมายถึง กระบวนการทำงานร่วมกันของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องในการนิเทศ ซึ่งแนะ แก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้แก่ นักศึกษาสถาบันราชภัฏที่ออกฝึกภาคปฏิบัติ เพื่อให้เกิดการพัฒนาในกระบวนการเรียนการสอน ให้ได้มาซึ่งผลสัมฤทธิ์สูงสุดในการเรียนของนักเรียน

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาขาการศึกษาปฐมวัยในสถาบันราชภัฏ หมายถึง กระบวนการที่สถาบันราชภัฏจัดให้นักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัยได้ฝึกภาคปฏิบัติในสถานการณ์จริงที่โรงเรียน โดยมีจุดมุ่งหมายให้นักศึกษานำเอาความรู้ภาคทฤษฎีไปปฏิบัติเพื่อฝึกทักษะต่าง ๆ และเพื่อให้นักศึกษามีเวลาที่จะหาประสบการณ์ในสถานการณ์จริงโดยที่มีอาจารย์นิเทศก์เข้าทำการนิเทศการปฏิบัติงาน และการปฏิบัติตนของนักศึกษา

การนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ หมายถึง กระบวนการที่อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน หัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ผู้บริหารโรงเรียน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพจัดให้นักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัยได้ฝึกภาคปฏิบัติในสถานการณ์จริงที่โรงเรียน โดยเริ่มจากการเตรียมตัวนักศึกษา ปฏิบัติการนิเทศ และประเมินผล

สภาพการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาขาการศึกษาปฐมวัยในสถาบันราชภัฏ หมายถึง กระบวนการทำงานร่วมกันของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน หัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ผู้บริหารโรงเรียน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในการนิเทศการฝึกภาคปฏิบัติให้กับนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย

โดยเริ่มจากเตรียมตัวนักศึกษา ปฏิบัติการนิเทศ และประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพแก่นักศึกษาในสถานการณ์จริงที่โรงเรียนตลอดจนศึกษาปัญหาการนิเทศที่เกิดขึ้นในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ รวมถึงการจัดการกับระบบของกระบวนการที่สถาบันราชภัฏ และโรงเรียนได้จัดการ คือ นโยบายการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และปัญหาการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

การเตรียมตัวนักศึกษา หมายถึง การที่อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน หัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ผู้บริหารโรงเรียน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพโรงเรียน ชุมชน และบุคลากรที่นักศึกษาต้องไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพแก่นักศึกษา และดูแลการปฏิบัติตน และปฏิบัติงานของนักศึกษาที่ได้รับมอบหมาย รวมถึงการให้คำแนะนำ ให้การช่วยเหลือแก่นักศึกษาตามควรแก่กรณี

การปฏิบัติการนิเทศ หมายถึง การพบนักศึกษาและการนัดหมายการปฏิบัติการสอน ตรวจสอบการสอน ปรับปรุงแก้ไขแผนการสอน สังเกตการสอน ให้คำแนะนำและบันทึกข้อเสนอแนะต่างๆ ในประเด็นที่นักศึกษาต้องการหรือมีปัญหา

การประเมินผล หมายถึง การที่อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ และ อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนตรวจสอบแผนการสอน สังเกตการสอน สังเกตการปฏิบัติงาน และการปฏิบัติตนของนักศึกษาแล้วสรุปผลการประเมินลงในแบบประเมินผล

ปัญหาการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ หมายถึง ลักษณะ กระบวนการ รวมถึงสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการฝึกภาคปฏิบัติที่เป็นอยู่ของอาจารย์นิเทศก์ที่ใช้นิเทศ นักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัยไม่สามารถทำการนิเทศได้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์

อาจารย์นิเทศก์ หมายถึง อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏที่ได้รับการแต่งตั้งจากสถาบันราชภัฏ ครู อาจารย์ ที่ประจำชั้นอนุบาล และครอบคลุมถึงผู้บริหารโรงเรียนซึ่งนิเทศการสอน หรือการปฏิบัติตนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สาขาการศึกษาปฐมวัยในสถาบันราชภัฏ

นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ หมายถึง ผู้ที่ศึกษาในสถาบันราชภัฏในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 สาขาการศึกษาปฐมวัย และออกศึกษาภาคปฏิบัติ ในภาคเรียนต้น ปีการศึกษา 2542 โดยนำความรู้ภาคทฤษฎีไปปฏิบัติ เพื่อหาข้อเท็จจริง และฝึกทักษะต่างๆ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษา ค้นคว้า รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการนิเทศ รูปแบบการนิเทศการสอน สภาพการนิเทศ และการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ จากหนังสือ เอกสาร วารสาร คู่มือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นข้อมูลเบื้องต้นกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย
2. ศึกษาการสร้างแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ในด้านเทคนิค วิธีการ และรูปแบบของการสร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์
3. สร้างแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ โดยกำหนดขอบข่ายของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแต่ละชนิดตามกรอบแนวคิด
4. นำแบบสอบถาม และแบบ สัมภาษณ์ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือวิจัย หลังจากนั้นจึงนำเครื่องมือที่ผ่านการปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน นักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย หัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพสถาบันราชภัฏ และผู้บริหารโรงเรียน จำนวนทั้งสิ้น 20 คน ในสถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง และโรงเรียนสาธิตอนุบาลทานตะวัน ที่มีใช้ตัวอย่างประชากรเพื่อหาข้อบกพร่อง และแก้ไขปรับปรุง แล้วจึงนำเครื่องมือมาปรับปรุงการใช้ภาษา และความเหมาะสมของข้อความเพื่อให้ตรงกับความเป็นจริง และวัตถุประสงค์ของการวิจัย
5. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแล้วไปใช้กับตัวอย่างประชากร ซึ่งเป็นอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน นักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย หัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพสถาบันราชภัฏ และผู้บริหารโรงเรียนที่รับนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัยฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
6. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ และจัดลำดับความสำคัญ พร้อมทั้งบรรยายประกอบความเรียง สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และเสนอแนะประเด็นต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาปรับปรุงการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาขาการศึกษาปฐมวัยในสถาบันราชภัฏ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากงานวิจัย

1. ได้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการนิเทศที่อาจารย์นิเทศก์ใช้ในการนิเทศนักศึกษา และปัญหาการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาขาการศึกษาปฐมวัยในสถาบันราชภัฏ
2. สถาบันราชภัฏสามารถนำผลการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการนิเทศที่เหมาะสมให้กับอาจารย์นิเทศก์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาขาการศึกษาปฐมวัยในสถาบันราชภัฏ

3. เป็นแนวทางให้ผู้ที่ทำหน้าที่โดยตรง และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัด
ประสบการณ์วิชาชีพ นำผลการวิจัยไปพัฒนาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เพื่อพัฒนาการผลิตครูที่
ดีมีคุณภาพ และการศึกษาของชาติให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น



สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่องสภาพการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาขาการศึกษาปฐมวัย
ในสถาบันราชภัฏ ผู้วิจัยได้ศึกษารวบรวมเอกสารและงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้อง รายละเอียด
นำเสนอตามหัวข้อ ดังต่อไปนี้

การนิเทศ

ความหมายของการนิเทศ การนิเทศการศึกษา การนิเทศการสอน และ
การนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

จุดมุ่งหมายของการนิเทศ

จุดมุ่งหมายของการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

รูปแบบของการนิเทศ

กระบวนการนิเทศ

กระบวนการนิเทศในสถาบันราชภัฏ

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

ความหมายของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

จุดประสงค์ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

บทบาทหน้าที่ของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในประเทศไทย

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในมหาวิทยาลัย

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถาบันราชภัฏ

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาขาการศึกษาปฐมวัยในสถาบันราชภัฏ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

งานวิจัยต่างประเทศ

การนิเทศ

ความหมายของการนิเทศ การนิเทศการศึกษา การนิเทศการสอน และ การนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

ความหมายของการนิเทศ

คำว่า นิเทศ หมายถึง ชี้แจง แสดง จำแนก ตรงกับภาษาอังกฤษว่า Supervision ผู้นิเทศก์เรียกว่า Supervisor ภารกิจของผู้นิเทศก์เรียกว่า Supervise คำว่า Super แปลว่า เหนือ สูงกว่า เบื้องบน ส่วนคำว่า vision แปลว่า การดูแล การเห็น ทักษะ ดังนั้น คำว่าการนิเทศจึงหมายถึง การให้ความช่วยเหลือในการแนะนำซึ่งกันและกัน การวางแผนงาน ร่วมกันการปรึกษาหารือร่วมกัน เพื่อหาทางปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น

สลวย โรจนสโรช (2506) กล่าวว่า การนิเทศ คือกิจกรรมที่ทำในทุกวิถีทางเพื่อนำให้เกิดพัฒนาการแก่ครูและแก่เด็กในทางที่จะสร้างความเจริญเติบโตให้เด็กแต่ละคนในด้านสติปัญญา อารมณ์ สังคม ร่างกาย สุนทรียภาพ มโนภาพ และในด้านสร้างสรรค์เพื่อจะนำไปสู่วัตถุประสงค์ของการศึกษาพอควรแก่เอกลักษณ์ เพื่อเป็นพลเมืองดีสามารถอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นและทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข อีกทั้งได้รับความรู้ความสามารถประกอบอาชีพให้เป็นที่ภูมิใจแก่ตนเองและประเทศชาติ

ส่วน สาย ภาณุรัตน์ (2511) กล่าวว่า การนิเทศ คือความพยายามอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างที่จะช่วยส่งเสริมให้การศึกษาที่มีคุณภาพ ทั้งด้านการเรียนการสอน และเป็นการช่วยให้คนเติบโตและพึ่งตนเองได้ และนำผู้ที่พึ่งตนเองไปใช้ให้เป็นประโยชน์แก่สังคมต่อไป

ยุพิน พิพิธกุล (2527) ให้ความหมายของการนิเทศไว้ว่า หมายถึงการมองเห็นจากเบื้องบน ซึ่งเป็นการมองเห็นอะไรที่ชัดเจนและมองเห็นกว้างไกล

ดังนั้นพอสรุปได้ว่าการนิเทศ หมายถึง การดูแลช่วยเหลือให้คำแนะนำในด้านการเรียนการสอนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความหมายของการนิเทศการศึกษา

สำหรับการนิเทศการศึกษานั้น ได้มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายในลักษณะคล้ายคลึงกันดังนี้

ภิญโญ สาธร (2519) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง ความพยายามทุกชนิดของเจ้าหน้าที่ฝ่ายการศึกษาที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่นิเทศการศึกษาในการแนะนำครูและผู้อื่นที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการศึกษาให้รู้วิธีปรับปรุงการสอนหรือให้การศึกษา

ชารี มณีสรี (2521) ได้ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษาว่า การนิเทศ คือการกระตุ้นครูให้ใช้เทคนิควิธีการใหม่ๆทางการสอน ให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ตลอด

จนปรับปรุงลักษณะความเป็นผู้นำนั้นจะต้องเกิดจากที่หมุ่คณะให้ความเชื่อถือเชื่อมั่นในความ
สามารถ นอกจากนี้ยังสามารถฝึกความเป็นผู้นำทางการศึกษาให้เกิดกับบุคคลอื่นหรือหมุ่คณะได้

ก๊วงล เอี่ยมตำอางค์ (2526) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง ความ
พยายามของผู้มีหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาทุกฝ่ายได้ร่วมมือกันในการให้ความช่วยเหลือแนะนำ
สนับสนุนและปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

ยุพิน พิพิธกุล (2527) ได้ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษาว่า คือ
การปรับปรุงสภาพการเรียนการสอนให้ดีขึ้น เป็นการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนทั้งหมด
ไม่ใช่มุ่งเฉพาะจะปรับปรุงแต่ตัวครูเท่านั้น และการนิเทศนั้นจะต้องทำให้เกิดการพัฒนาแก่บุคคล
ต่างๆที่เกี่ยวข้อง เป็นการทำงานร่วมกันตามแบบประชาธิปไตย และจะต้องสร้างขวัญคลอดจน
มนุษยสัมพันธ์ควบคู่ไปด้วย

หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
(2527) ได้ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษาว่า หมายถึง กระบวนการทำงานร่วมกันที่ใช้
เหตุผลและปัญญาในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดความมั่นใจจะปฏิบัติได้
อย่างถูกต้องก้าวหน้าและเกิดประโยชน์สูงสุด

แม็คเนอร์เนย์ (Mcnerney, 1951) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษาเป็นวิธีการแนะนำ
เกี่ยวกับกระบวนการสอน และจัดให้มีวิธีการประเมินผลกระบวนการนั้น แต่จะอย่างไรก็ตาม
ผลขั้นสุดท้ายของการนิเทศการศึกษาก็คือการจัดให้ผู้เรียนทุกระดับชั้นได้รับบริการการศึกษาที่ดี
ขึ้น

ซิคส์ (Hicks, 1960) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา คือ การปรับปรุงการเรียน
การสอนให้ดีขึ้นโดยมีการศึกษาอย่างละเอียดรอบคอบตลอดจนวัดผลและแก้ไขสถานการณ์ที่มีผล
กระทบต่อสภาพการเรียนการสอนให้ดีขึ้น

นีเกลย์ และ อีวานส์ (Neagley and Evans, 1964) กล่าวว่า การนิเทศการ
ศึกษา คือ ความช่วยเหลือในการกำหนดสภาพการเรียนการสอนให้ดีขึ้น

ไวลส์ (Wiles, 1967) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา คือ การช่วยเหลือพัฒนา
สภาวะการเรียนการสอนให้ดีขึ้น และการนิเทศการศึกษาเป็นกิจกรรมและบริการที่ช่วยปรับปรุง
การสอน ช่วยให้ครูทำหน้าที่ได้ดีขึ้น มีขวัญดี มีมนุษยสัมพันธ์ดีขึ้น และกิจกรรมเหล่านี้รวมถึง
การอบรมครูและการพัฒนาหลักสูตรด้วย

กู๊ด (Good, 1973) ได้ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษาว่า หมายถึง
ความพยายามของผู้ที่ทำหน้าที่นิเทศที่จะช่วยในการให้คำแนะนำแก่ครูหรือผู้อื่นที่ทำหน้าที่เกี่ยว
ข้องกับการศึกษาให้สามารถปรับปรุงการสอนของตนให้ดีขึ้น การนิเทศการศึกษาย่อมช่วยให้เกิด
ความงอกงามในด้านวิชาชีพ ช่วยพัฒนาความสามารถของครู ช่วยในการคัดเลือกและปรับปรุง

วัตถุประสงค์ของการศึกษา ช่วยในการคัดเลือกและจัดสรรเครื่องอุปกรณ์การสอน ช่วยเลือกและปรับปรุงวิธีสอนและช่วยในการประเมินผลการเรียนการสอน

จากความหมายของการนิเทศการศึกษาที่ได้รวบรวมมาจากความคิดเห็นของนักการศึกษา สรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึงกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างบุคลากรทางการศึกษาและครูในการชี้แนะ แก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อให้เกิดการพัฒนาในกระบวนการเรียนการสอน ตลอดทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องในกระบวนการเพื่อให้ได้มาซึ่งผลสัมฤทธิ์สูงสุดในการเรียนของนักเรียน

ความหมายของการนิเทศการสอน

การนิเทศการสอนนั้นเป็นส่วนหนึ่งของการนิเทศการศึกษา ตามที่ กลลิคแมน (Glickman, 1981) ได้กล่าวว่า การนิเทศการสอนเป็นหน่วยย่อยของการนิเทศการศึกษา เป็นกระบวนการสำหรับปรับปรุงงานในชั้นเรียนและกิจกรรมที่ดำเนินในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับครูผู้สอนโดยตรง ซึ่งสอดคล้องกับที่ สันต์ ธรรมบำรุง (2526) ได้กล่าวว่า การนิเทศการสอนเป็นส่วนหนึ่งของการนิเทศการศึกษา คือมุ่งในด้านการปรับปรุงการเรียนการสอนโดยตรง มิได้หมายถึงการปรับปรุงการศึกษาทั้งระบบ ซึ่งเป็นงานวิชาการ ผู้ที่มีหน้าที่ นิเทศการสอนมีภารกิจและหน้าที่น้อยกว่าผู้นิเทศการศึกษา แต่ทั้งผู้นิเทศการศึกษาและผู้นิเทศ การสอนมีจุดมุ่งหมายร่วมกันคือ การที่จะปรับปรุงคุณภาพการศึกษาให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ซึ่งปัจจุบันนักการศึกษาและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ได้ให้ความสนใจที่จะใช้การนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนกันมากขึ้น

เนทเซอร์ และเครย์ (Netzer and Krey, 1971) ได้ให้คำจำกัดความของการนิเทศการสอนว่า การนิเทศการสอนเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารโรงเรียน ซึ่งจุดมุ่งหมายเบื้องต้นนั้น เน้นถึงผลสัมฤทธิ์ของการเรียนการสอนที่เหมาะสม ซึ่งเป็นความคาดหวังของระบบโรงเรียน

โกลด์แฮมเมอร์ และคณะ (Goldhammer and Others, 1980) ได้ให้ความหมายของการนิเทศการสอนว่า เป็นส่วนย่อยของการนิเทศเนื่องจากการนิเทศถูกตีความหมายได้หลายความหมาย จึงทำให้บทบาทของผู้นิเทศก็ไม่ตายตัวคงที่

สมาคมศึกษานิเทศก์ (2525) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การนิเทศการสอน หมายถึง การนิเทศแบบตรงที่ผู้ทำการนิเทศไปมีปฏิสัมพันธ์กับครูหรือผู้สอนซึ่งจะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ทำให้คุณภาพการสอนดีขึ้น

สังัด อุทรานันท์ (2529) กล่าวว่า การนิเทศการสอนเป็นการทำงานร่วมกับครูผู้สอน เพื่อให้มีความรู้ความสามารถและมีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การใช้หลักสูตร เทคนิควิธีสอน การใช้สื่อและนวัตกรรมต่างๆ การวัดและการประเมินผลการสอน และการแนะแนวช่วยเหลือเกี่ยวกับการเรียนของนักเรียน

นิพนธ์ ไทยพานิช (2535) ได้ให้ความหมายว่า การนิเทศการสอนนั้นก็คือ กระบวนการและความคิดรวบยอด เพื่อที่จะปรับปรุงการสอนของครูเพื่อผลประโยชน์ของ นักเรียนในอันที่จะเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการเรียนรู้ให้สูงขึ้น

จากความหมายของการนิเทศการสอนดังกล่าว พอสรุปได้ว่า การนิเทศการ สอน หมายถึง กระบวนการของผู้นิเทศก์ที่มุ่งจะปรับปรุง และพัฒนาการสอนในสถานศึกษา โดยมุ่งที่ พฤติกรรมของครูที่จะส่งผลต่อพฤติกรรมของผู้เรียน ด้วยความร่วมมือกันระหว่างผู้ นิเทศก์และครูผู้สอน

เมื่อพิจารณาจากความหมายของการนิเทศการศึกษาและความหมายของการ นิเทศ การสอนที่นักการศึกษาได้กล่าวไว้จะเห็นได้ว่าการนิเทศการศึกษาและการนิเทศการสอน มีความหมายที่เกี่ยวข้องกัน คือการนิเทศการศึกษาจะหมายถึงการดำเนินการเพื่อปรับปรุงคุณภาพ การศึกษาทั้งระบบ ส่วนการนิเทศการสอนจะมีความหมายในด้านการปรับปรุงการเรียนการสอน โดยตรง แต่ทั้งการนิเทศการศึกษาและการนิเทศการสอนมีความเกี่ยวข้องกัน โดยการนิเทศการสอน จะเป็นระบบย่อยของการนิเทศการศึกษา

ความหมายของการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

การนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพนับว่าเป็นงานสำคัญอย่างยิ่งในส่วนที่จะ ทำให้การฝึกประสบการณ์ของนักศึกษาประสบผลสำเร็จในการพัฒนาความสามารถพื้นฐานก่อน จะ ออกไปปฏิบัติงานสอนในฐานะครูประจำการ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาเป็นการ กระทำภายใต้คำแนะนำ หรือการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เหตุผลที่ต้องมีการนิเทศการ ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เพราะนักศึกษาย่อมจะมีความรู้และประสบการณ์ที่จำกัด อีกทั้งด้าน ทักษะคิด หรือพฤติกรรมที่แสดงออกนั้นอาจจะกระทำด้วยความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องซึ่งอาจทำให้การ จัดการเรียนการสอนอาจไม่เกิดผลดีเท่าที่ควร ดังนั้นจึงเป็นสิ่งที่ดีที่นักศึกษาจะฝึกประสบการณ์ วิชาชีพโดยมีบุคลากรจากสถาบัน และบุคลากรจากโรงเรียนที่นักศึกษาไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คืออาจารย์นิเทศก์ฝ่ายสถาบัน และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนที่มีความรู้ และมีประสบการณ์มาก กว่าเป็นผู้ช่วยเหลือแนะนำให้มีความรู้ความสามารถ มีทักษะคิดและพฤติกรรมที่เหมาะสมกับการ เป็นครูต่อไป ดังจะเห็นได้จากความหมายของการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่มี นักการศึกษากล่าวไว้ดังนี้

ซารี มณีสรี (2521) กล่าวว่า การนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ หมายถึง การดูแลช่วยเหลือให้คำแนะนำในด้านการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ

วันดี ทองใหญ่ ณ อรุณยา (2523) กล่าวว่า การนิเทศการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพ คือการให้ความรู้แก่นักศึกษาฝึกสอนเกี่ยวกับการฝึกสอน ตลอดจนการแนะนำแก่ นักศึกษาฝึกสอนให้สามารถปรับปรุงการสอนของตนให้ดียิ่งขึ้น

หน่วยศึกษานิเทศก์กรมการฝึกหัดครู (2525) กล่าวว่า การนิเทศการฝึก ประสพการณ์วิชาชีพ หมายถึง ความพยายามของอาจารย์นิเทศก์หรือผู้ทำหน้าที่นิเทศที่จะช่วยเหลือแนะนำ และส่งเสริมให้นักศึกษาฝึกสอนสามารถที่จะปฏิบัติหน้าที่ครู อันได้แก่ สอน อบรม ช่วยเหลือกิจการโรงเรียน ช่วยพัฒนาโรงเรียน และจัดกิจกรรมการศึกษาที่จะมีผลต่อการพัฒนาชุมชน

บุญเลิศ แสนศักดิ์ (2526) กล่าวว่า การนิเทศการฝึกประสพการณ์วิชาชีพ หมายถึง ความพยายามของผู้ที่ทำหน้าที่นิเทศที่จะช่วยให้นักศึกษาฝึกสอนสามารถปรับปรุงการสอนและการทำงานให้ดีขึ้น การนิเทศการสอนช่วยให้เกิดความงอกงามในด้านวิชาชีพ พัฒนา นักศึกษาฝึกสอนช่วยในการคัดเลือกและปรับปรุงวัตถุประสงค์ของการสอน การวางแผนการสอน การจัดกิจกรรมและประสพการณ์ ช่วยในการเลือกเนื้อหาวิชา วิธีสอน ช่วยในการวิเคราะห์การสอนและประเมินผลการสอน

ดังนั้นพอสรุปได้ว่า การนิเทศการฝึกประสพการณ์วิชาชีพ หมายถึง กระบวนการที่สถาบันผลิตครูให้โอกาสนักศึกษาไปฝึกภาคปฏิบัติในสถานการณ์จริงที่โรงเรียน โดยได้รับการดูแลให้คำแนะนำช่วยเหลือในด้านการเรียนการสอนจากอาจารย์นิเทศก์ให้สามารถทำการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จุดมุ่งหมายของการนิเทศ

ในการดำเนินงานด้านการนิเทศจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรหลายฝ่าย และการที่จะดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพจะต้องมีการกำหนดจุดมุ่งหมายไว้เพื่อให้เกิดความเข้าใจร่วมกัน ซึ่งมีนักการศึกษาได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการนิเทศไว้ดังนี้

กู๊ด (Good, 1973) กล่าวว่า การนิเทศมีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยให้เกิดความเจริญงอกงามทางอาชีพ ช่วยพัฒนาความสามารถของครู ช่วยในการเลือกและปรับปรุงวัตถุประสงค์ของการศึกษา ช่วยเหลือและจัดสรรเครื่องมืออุปกรณ์การศึกษา และช่วยเหลือปรับปรุงวิธีสอน

สันต์ ธรรมบำรุง (2526) ได้กล่าวว่า จุดมุ่งหมายที่สำคัญของการนิเทศ คือ การปรับปรุง พัฒนา ซึ่งเน้นครูในด้านการเรียนการสอนเพื่อส่งผลไปที่ผู้เรียนให้มีคุณภาพ

สังัด อุทรานันท์ (2529) ให้ทัศนะเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของการนิเทศ ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาคนให้ดีขึ้น กล่าวคือ มีความรู้ความสามารถ ในการปฏิบัติงานสูงขึ้น
2. เพื่อพัฒนางานให้ดีขึ้น กล่าวคือ เมื่อเกิดการนิเทศแล้ว มีปัญหาจากการปฏิบัติงานน้อยที่สุด และผลที่ได้รับต้องมีคุณภาพสูงสุด
3. เพื่อพัฒนากระบวนการทำงาน หมายถึง การนิเทศที่ดีต้องประสานสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้ปฏิบัติงาน ลดความขัดแย้งให้เหลือน้อยที่สุด

4. เพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานของบุคลากร นั้นคือ เป็นการสร้างความมั่นใจ ความสุข และมีกำลังใจในการทำงานนั่นเอง

จากจุดมุ่งหมายของการนิเทศของนักการศึกษาดังกล่าว สรุปได้ว่าการนิเทศมีจุดมุ่งหมายปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ครูได้พัฒนาปรับปรุงตัวเองในทุกๆด้าน ทั้งด้านการสอนและด้านวิชาชีพ และมีจุดมุ่งหมายสุดท้ายที่สัมฤทธิ์ผลที่ตัวนักเรียน

จุดมุ่งหมายของการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

วันดี ทองใหญ่ ณ อยุธยา (2523) ได้สรุปจุดมุ่งหมายของการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพไว้ดังนี้

1. เพื่อพิจารณานักศึกษาสามารถนำทฤษฎีต่างๆที่เรียน ไปปฏิบัติได้หรือไม่ และจะได้ให้คำแนะนำช่วยเหลือได้ถูกต้อง
 2. เพื่อพิจารณานักศึกษาสอนไปตามหลักสูตรที่กำหนดให้หรือไม่
 3. สามารถทราบความต้องการของนักศึกษาฝึกสอนเป็นรายบุคคลได้
- เมื่ออาจารย์นิเทศก็ได้นิเทศเป็นรายบุคคล
4. เพื่อให้ นักศึกษาฝึกสอน ได้สามารถสำรวจตนเองได้ว่า มีข้อดีและข้อบกพร่องที่จะต้องแก้ไขอย่างไรบ้าง
 5. เพื่อจะได้เสนอแนะเกี่ยวกับกลวิธีการสอนที่ดีให้แก่ นักศึกษาฝึกสอน
 6. เพื่อจะได้ฝึกการเป็นผู้นำของนักศึกษาฝึกสอน
 7. เพื่อเป็นที่ปรึกษาให้กับนักศึกษาฝึกสอนในกรณีที่เกิดปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตนในการฝึกสอน
 8. เพื่อช่วยพัฒนานักศึกษาฝึกสอนในเรื่องทัศนคติต่อวิชาชีพและการสร้างมนุษยสัมพันธ์ซึ่งจะช่วยให้สามารถทำงานร่วมกับนักเรียน เพื่อนร่วมงานและประชาชนในชุมชนได้อย่างดี

9. เพื่อช่วยประเมินผลการสอนของนักศึกษาฝึกสอน

พีเรส (Pires, 1969) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพซึ่งเป็นผลที่ได้มาจากการที่ยูเนสโกได้จัดให้สถาบันฝึกหัดครูภาคพื้นเอเชีย มหาวิทยาลัยฟิลิปปินส์ได้ทำการสำรวจแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการฝึกหัดครูในสถาบันฝึกหัดครูประถมศึกษาในทวีปเอเชีย จำนวน 16 ประเทศ ผลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สรุปวัตถุประสงค์ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพได้ 6 ประการ คือ

1. เพื่อพัฒนาความสามารถของนักศึกษาฝึกสอนในการที่จะนำเอาทฤษฎีต่างๆทั้งหมดที่เรียนมาปฏิบัติ
2. เพื่อพัฒนาให้นักศึกษาฝึกสอนมีความเข้าใจเกี่ยวกับจิตวิทยาพัฒนาการของเด็ก

3. เพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความคิดกว้างขวาง และมีความคิดริเริ่มในการทำงาน
4. เพื่อพัฒนานักศึกษาให้เข้าใจถึงภาระหน้าที่ของครูที่จะต้องปฏิบัติโดยให้มีโอกาสคุ้นเคยกับสภาพที่เป็นจริง และปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นในโรงเรียน
5. เพื่อพัฒนานักศึกษาให้เข้าใจบทบาทที่แท้จริงของครู
6. เพื่อพัฒนานักศึกษาให้เข้าใจเรื่องเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ และการสร้างมนุษยสัมพันธ์ซึ่งจะช่วยให้สามารถทำงานร่วมกับนักเรียน เพื่อนร่วมงานและประชาชนในชุมชนได้เป็นอย่างดี

จากจุดมุ่งหมายของการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพดังกล่าวข้างต้นนั้น สรุปได้ว่า การนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพมีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยให้นักศึกษามองเห็นวิธีการที่จะนำเนื้อหาวิชาและทฤษฎีทางการศึกษาไปทดลองปฏิบัติในสภาพการณ์จริง ช่วยให้นักศึกษา เข้าใจตนเองว่ามีความรู้ ความสามารถเพียงใด ทั้งยังเป็นการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนักศึกษาในระหว่างฝึกภาคปฏิบัติทำให้นักศึกษาเกิดความอบอุ่นใจและมีความมั่นใจในการสอน

รูปแบบของการนิเทศ

รูปแบบของการนิเทศนั้นได้มีนักการศึกษาแบ่งการนิเทศตามลักษณะต่างๆซึ่งแตกต่างกันดังนี้

1. แบ่งตามประวัติการนิเทศการศึกษาของสหรัฐอเมริกา (Alfonso and Others, 1981) อัลฟอนโซ และคณะ แบ่งเป็น 5 ระยะตามการพัฒนาการนิเทศการศึกษา คือ
 - 1.1 สมัยเมืองขึ้น (ค.ศ.1600-ค.ศ.1800) เป็นการนิเทศที่เป็นการตรวจตรา และ ควบคุมโรงเรียนโดยท้องถิ่นจัดตั้งขึ้นเป็นคณะกรรมการบริหารโรงเรียนประกอบด้วยผู้ที่ศรัทธาต่อศาสนา และมีศีลธรรมทำหน้าที่คัดเลือกครู วางมาตรฐานของโรงเรียน ตรวจดูความประพฤติของครู สังเกตพฤติกรรมของนักเรียน การนิเทศจึงเป็นในลักษณะควบคุม
 - 1.2 สมัยการจัดตั้งเมือง (ค.ศ.1800-ค.ศ.1865) เป็นการนิเทศที่ยังเป็นการตรวจตรา และควบคุมโดยรัฐ เนื่องจากประชาชนจากท้องถิ่นที่จัดตั้งเป็นคณะกรรมการบริหารโรงเรียนเห็นว่าการนิเทศการศึกษาเป็นวิชาชีพหนึ่ง ซึ่งต้องประกอบด้วย ผู้ได้รับการฝึกฝนมาโดยเฉพาะ และมีความชำนาญจึงได้มีตำแหน่งศึกษาธิการ ทำหน้าที่เป็นผู้นิเทศในโรงเรียน โดยได้พยายามที่จะจัดให้มีการฝึกผู้ที่จะเป็นครู
 - 1.3 สมัยขยายการศึกษา (ค.ศ.1865-ค.ศ.1918) เป็นการนิเทศที่มุ่งไปยังบุคลากรในโรงเรียน เช่น ครูใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่ หรือศึกษานิเทศก์ที่ได้รับการฝึกฝนมาโดยตรง ในสมัยสหรัฐอเมริกาได้ขยายการศึกษาในระดับอุดมศึกษา มีแนวความคิดเกี่ยวกับการ

นิเทศการศึกษา ซึ่งนำเอาวิธีการทางวิทยาศาสตร์เข้ามาใช้ในการจัดการศึกษา การปกครอง ประเทศด้วยระบอบประชาธิปไตยได้มีการปรับปรุงการสอนด้วยตัวของครูเอง เช่น การประชุมปรึกษา การปรับปรุงหลักสูตร การเยี่ยมห้องเรียน

1.4 การศึกษาในศตวรรษที่ 20 (ค.ศ.1920-ค.ศ.1950) เป็นการนิเทศการศึกษาด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์มากยิ่งขึ้น โดยเน้นการนิเทศแบบประชาธิปไตย การตัดสินใจโดยกลุ่ม ซึ่งเป็นสมัยที่สหรัฐอเมริกาได้ก้าวสู่ประเทศอุตสาหกรรมเป็นประเทศมหาอำนาจ ผู้นิเทศก็ได้รับการฝึกฝนมาเป็นวิชาชีพ โดยมุ่งเน้นที่การแก้ปัญหาของโรงเรียน การปรับปรุงการเรียนการสอน การวิจัยด้านการศึกษา ผู้นิเทศก็เป็นผู้ดำเนินการเปลี่ยนแปลงการฝึกอบรมเพื่อมุ่งใจการเปลี่ยนแปลงในโรงเรียน

1.5 สมัยการศึกษาปัจจุบัน (ค.ศ.1950-ปัจจุบัน) เป็นการขยายโอกาสของการศึกษา มุ่งเน้นสิทธิมนุษยชน การนำทฤษฎีบริหารองค์การ และระบบการจัดการมาใช้ในการนิเทศการศึกษา โดยมุ่งการศึกษาเป็นการศึกษาตลอดชีพ โรงเรียนเป็นระบบสังคม ผู้นิเทศก็จะต้องประกอบด้วยบุคคลหลากหลาย ได้แก่ ครูใหญ่ ผู้นิเทศ ผู้พัฒนาหลักสูตร ครูในโรงเรียน เป็นต้น โดยมุ่งพัฒนาการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลอย่างมีประสิทธิภาพ การใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา การตรวจสอบผลได้ทางการศึกษา การเป็นผู้นำทางการศึกษา โดยมุ่งพัฒนาการสอน

2. แบ่งตามประวัติการนิเทศการศึกษาของไทย

(ปริยาภรณ์ วงศ์อนุตรโรจน์, 2536) แบ่งได้เป็น 3 ระยะ คือ

2.1 ระยะการศึกษาที่ยังไม่เป็นระบบ (ก่อนพ.ศ. 2430) การจัดการศึกษาของไทย ในสมัยก่อนรัชกาลสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นการศึกษาในวัดและในวัง วัดได้ชื่อว่าเป็นโรงเรียนในด้านการศึกษาศิลปวิทยาการต่างๆ ตลอดจนการไถ่หนังสือ ส่วนการศึกษาวิชาชีพมักจะเกิดตามวังและบ้านที่มีความเชี่ยวชาญในด้านนั้นๆ เช่น บ้านตีทอง บ้านช่างหล่อ โดยการฝึกภาคปฏิบัติจนเกิดความเชี่ยวชาญ ผู้นิเทศก็จึงเป็นทั้งครูผู้ฝึกหัดไปในตัว

2.2 ระยะการศึกษาเริ่มเป็นระบบ (พ.ศ. 2430-2475) การจัดตั้งโรงเรียนเพื่อพระบรมวงศานุวงศ์และลูกหลานข้าราชการในสมัยรัชกาลสมเด็จพระจุลจอมเกล้า ถือได้ว่าเป็นการจัดการศึกษาที่เริ่มเป็นระบบ โดยมีอาจารย์ใหญ่รับผิดชอบผลการศึกษาในโรงเรียน ในปีพ.ศ. 2438 ได้มีการไถ่หนังสือขึ้น คือการสอบการอ่านไทยเพื่อให้ใบสำคัญเป็นหลักฐานในการเข้ารับราชการและได้มีการปรับปรุงสมรรถภาพการสอน โดยการจัดตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูขึ้น ในปีพ.ศ. 2435 รัฐได้แต่งตั้งเสนาบดี และเจ้าหน้าที่จัดการศึกษาโดยการไปตรวจการปฏิบัติงานของครูและควบคุมแนวการศึกษาด้วยวิธีสอบวิชาตามที่กรมได้วางไว้เป็นมาตรฐาน เจ้าหน้าที่ออกไปตรวจการศึกษาตามหัวเมือง เรียกว่าพนักงานตรวจแขวง ซึ่งเริ่มในปีพ.ศ. 2443

และได้จัดตั้งกรมวิชาการในปีพ.ศ. 2469 เพื่อควบคุมส่งเสริมการแต่งแบบเรียนให้ดี มีมาตรฐาน และอบรมครูเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ

2.3 ระยะเวลาการศึกษาในระบอบประชาธิปไตย (พ.ศ. 2475-ปัจจุบัน) การจัดตั้งกระทรวงศึกษาธิการเพื่อรับผิดชอบการจัดการศึกษา และการจัดตั้งกรมต่างๆขึ้นใน กระทรวงศึกษาธิการเพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นระบบ กรมต่างๆจึงได้จัดหน่วยศึกษานิเทศของตนเอง กรมวิสามัญได้จัดตั้งตำแหน่งศึกษานิเทศก์ประจำอย่างเป็นทางการในปี พ.ศ. 2496 โดยทำหน้าที่แนะนำปรับปรุงการสอนและการบริหาร โรงเรียน ส่วนกรมสามัญได้จัดตั้งหน่วยศึกษานิเทศก์กรมขึ้นในปี พ.ศ. 2497 และในปีพ.ศ. 2498 กรมการฝึกหัดครู กรมอาชีวศึกษา กรมพลศึกษา ก็ได้แต่งตั้งศึกษานิเทศก์ประจำกรมแต่ละกรมขึ้น ปัจจุบันงานนิเทศการศึกษาได้ ขยายออกไปอย่างกว้างขวางทั้งระดับภาค ระดับจังหวัดและระดับโรงเรียน

3. แบ่งโดยการยึดลักษณะเด่นของการนิเทศ (Harris, 1985) ซึ่งแบ่ง ออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

3.1 การนิเทศที่เน้นการให้คำแนะนำ (Tractive Supervision) เช่น การปฐมนิเทศ การจัดการฝึกอบรม การประชุม เป็นต้น

3.2 การนิเทศที่เน้นการให้เกิดไหวตัว (Dynamic Supervision) เป็นการนิเทศที่ผู้นิเทศกระตุ้นเร่งเร้าส่งเสริมให้ครูเกิดความคิดและนำความคิดนั้นไปปฏิบัติ

4. แบ่งตามลักษณะของปรัชญาและลักษณะของผู้นิเทศ (Tanner and Tanner, 1987) ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 รูปแบบคือ

4.1 การนิเทศแบบตรวจตรา (Inspection Supervision) การนิเทศแบบนี้ผู้นิเทศก์ทำหน้าที่เป็นผู้ตรวจดูแลการปฏิบัติงานของโรงเรียนแต่ละแห่งว่าเป็นไปตามกฎระเบียบ ที่วางไว้หรือมอบหมายให้หรือไม่

4.2 การนิเทศแบบให้ผลผลิต (Supervision as Production) การนิเทศแบบนี้ผู้นิเทศก์จะทำหน้าที่วิจัย ประเมินผลโครงการนิเทศ การปฏิบัติงานของครูว่าเป็นไปตามที่วางวัตถุประสงค์ไว้หรือไม่ ผู้นิเทศก์ต้องมีความรู้และได้รับการฝึกหัดมาอย่างดี

4.3 การนิเทศแบบคลินิก (Clinical Supervision) เป็นการนิเทศที่ใช้ในห้องเรียนเกี่ยวกับการนิเทศการสอน จุดมุ่งหมายเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนและพัฒนาตัวครู

4.4 การนิเทศเพื่อพัฒนา (Developmental Supervision) การนิเทศแบบนี้มองครูในฐานะเป็นผู้แก้ปัญหา และการนิเทศมุ่งที่กระบวนการเพื่อแก้ปัญหา

จากการศึกษาลักษณะการนิเทศทั้งในประเทศ และต่างประเทศที่เป็นที่นิยม ได้รูปแบบการนิเทศ 5 รูปแบบ คือ

1. การนิเทศแบบตรวจตรา (Inspection Supervision)

การนิเทศแบบตรวจตราเป็นการนิเทศแบบดั้งเดิม การนิเทศแบบนี้ผู้
นิเทศทำหน้าที่ตรวจดูแลการปฏิบัติงานของผู้รับการนิเทศว่าเป็นไปตามที่ได้รับมอบหมายให้หรือไม่ เมื่อตรวจแล้วก็ได้มีการชี้แจงให้ผู้รับการนิเทศแก้ไขข้อบกพร่องและข้อผิดพลาดต่างๆ การ
ชี้แจงการปฏิบัติงานแก่ผู้รับการนิเทศถือเป็นการนิเทศแบบนี้

พฤติกรรมของผู้นิเทศก์ที่ทำการนิเทศแบบตรวจตรา

1. บทบาทของผู้นิเทศก์จะเหนือกว่าครู และเป็นผู้ตัดสินใจออกคำสั่งให้ครูทำการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอน และวิธีการที่จะทำการเปลี่ยนแปลงด้วย
2. ผู้นิเทศก์จะเน้นถึงจุดบกพร่องและข้อเสียในการสอนของครู
3. ไม่มีการปรึกษาหารือร่วมกันระหว่างครูและผู้นิเทศก์
4. ความต้องการในการนิเทศที่เกิดขึ้นนั้นเป็นความต้องการของตัวผู้นิเทศก์ที่ต้องการปฏิบัติ และทำงานตามหน้าที่
5. พฤติกรรมของการนิเทศมีจุดศูนย์กลางของการนิเทศอยู่ที่ตัวผู้นิเทศก์
6. ผู้นิเทศก์ใช้การออกคำสั่งด้วยน้ำเสียงที่เฉียบขาด และใช้อำนาจ
7. ผู้นิเทศก์ใช้ความคิดเห็น ประสบการณ์ และค่านิยมส่วนตัว กระทำให้ครูยอมรับคำแนะนำความคิดเห็นของตน
8. ผู้นิเทศก์ให้ความรับผิดชอบ หรือมอบหมายงานให้ครูทำในฐานะเป็นผู้บังคับบัญชา
9. พฤติกรรมการนิเทศกระทำโดยมิได้บอกกล่าวล่วงหน้าเป็นการสุ่มเอา
10. พฤติกรรมการนิเทศมุ่งเน้นถึงการปรับปรุงบุคลิกภาพของครู
11. พฤติกรรมการนิเทศเป็นการบอกกล่าวเป็นการแจ้ง อธิบายถึงพฤติกรรมการสอนซึ่งกระทำโดยผู้นิเทศก์ และการวิเคราะห์การสอนนั้นโดยทั่วไปจะจัดกระทำโดยผู้นิเทศก์ โดยมิได้ส่งเสริมให้ครูได้มีโอกาสได้วิเคราะห์พฤติกรรมการสอนของตน
12. พฤติกรรมการนิเทศไม่ได้ส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาทักษะในการวางแผนการสอนด้วยตนเอง การวิเคราะห์ตนเอง การประเมินตนเองซึ่งทำให้ครูไม่สามารถเกิดทักษะที่สำคัญยิ่งประการหนึ่งคือ การนิเทศตนเองได้

13 พฤติกรรมการนิเทศนั้นไม่ได้ให้ข้อมูลป้อนกลับเกี่ยวกับ
พฤติกรรมการสอนที่มีความเด่นชัดเฉพาะเจาะจงแต่เป็นการให้ในลักษณะที่กว้างๆ

14. พฤติกรรมการนิเทศ ไม่มีกระบวนการหรือระบบที่ชัดเจนแน่นอน
นอกรูปแบบการนิเทศเป็นไปตามใจชอบของผู้นิเทศแต่ละคน (นิพนธ์ ไทยพานิช, 2535)

2. การนิเทศแบบคลินิก (Clinical Supervision)

การนิเทศแบบคลินิกเป็นการนิเทศเชิงพัฒนาการ โดยมุ่งเน้นที่จะ
ปรับปรุงพฤติกรรมการสอนของครู บทบาทของผู้นิเทศจะสะท้อนให้เห็นในลักษณะของผู้นิเทศ
แบบคลินิกซึ่งใช้พฤติกรรมคลินิกในการทำงานร่วมกับครู

พฤติกรรมของผู้นิเทศที่ทำการนิเทศแบบคลินิก

1. บทบาทของผู้นิเทศจะเป็นผู้ช่วยเหลือให้ครูสามารถชี้ระบุถึง
ปัญหา และวิธีการแก้ปัญหา โดยที่ครูได้รับข้อมูลจากผู้นิเทศแล้วครูจะพัฒนาวิธีการแก้ปัญหา
ด้วยตัวของเขาเอง โดยความช่วยเหลือของผู้นิเทศ
2. ผู้นิเทศเน้นและคำนึงถึงจุดเด่นและความงอกงามในพฤติกรรม
การสอนของครู
3. มีการปรึกษาหารือร่วมกันระหว่างครูและผู้นิเทศ
4. ความต้องการในการนิเทศที่เกิดขึ้นนั้นเป็นความต้องการของครูที่
เขาปรารถนาที่จะปรับปรุงการสอน
5. พฤติกรรมการนิเทศนั้นมีลักษณะที่มีจุดศูนย์รวมของการนิเทศอยู่
ที่ตัวครู
6. พฤติกรรมการนิเทศนั้นผู้นิเทศใช้ความเป็นผู้นำชักชวน และ
เชื้อเชิญด้วยน้ำเสียงที่นุ่มนวลเป็นกันเองกับครู
7. ผู้นิเทศใช้ความเป็นผู้นำ เสริมขวัญและกำลังใจ สร้างแรงจูงใจ
ให้ค่ายก่อกอง ชมเชย และการสนับสนุน
8. ผู้นิเทศใช้การชักนำชี้แจง โดยให้หลักการและเหตุผล แล้วให้
อิสระต่อครูในการพิจารณาตัดสินใจด้วยตัวของเขาเอง
9. ผู้นิเทศแบ่งความรับผิดชอบ และร่วมทำงานเป็นทีมกับครูอย่าง
เสมอภาค และทัดเทียมกันในฐานะที่เป็นเพื่อนร่วมวิชาชีพ
10. ผู้นิเทศจะวางแผนการนิเทศล่วงหน้าโดยกระทำร่วมกับครู
ให้สอดคล้องและสนองความต้องการของครู
11. พฤติกรรมการนิเทศมุ่งเน้นถึงการปรับปรุงพฤติกรรมการสอน
ของครูในห้องเรียนเป็นหลักสำคัญ

12. พฤติกรรมการนิเทศแบบคลินิกนั้นเป็นกระบวนการของการนิเทศการสอนที่ส่งเสริมให้ครูสามารถวิเคราะห์พฤติกรรมการสอน และปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนด้วยตนเองได้

13. พฤติกรรมการนิเทศแบบคลินิกนั้นมุ่งส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาทักษะในการวางแผนการสอนด้วยตนเองได้ สามารถวิเคราะห์ตนเองได้ ทำการประเมินตนเองได้ ซึ่งทำให้ครูเกิดทักษะที่สำคัญที่สุดคือ ทักษะในการนิเทศตนเองได้ ซึ่งเขาสามารถที่จะพัฒนาทักษะในวิชาชีพของเขาได้ด้วยตนเอง

14. พฤติกรรมการนิเทศนั้นจะให้ข้อมูลป้อนกลับที่มีความเด่นชัดเฉพาะเจาะจงเกี่ยวกับพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนของครู

3. การนิเทศแบบการดูแลอย่างใกล้ชิด (Mentor)

การนิเทศแบบการดูแลอย่างใกล้ชิด (Mentor) มีหลักการ คือ กระบวนการนี้จะเกิดขึ้นเมื่อมีการปฏิสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดระหว่างบุคคลซึ่งมีความแตกต่างของระดับประสบการณ์ และความรู้ ความชำนาญซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับพัฒนาการทางจิตใจและพัฒนาการทางสังคมความสัมพันธ์ของสัมพันธ์ภาพของทั้งสองฝ่ายที่เกิดขึ้นจะมีพัฒนาการในตัวเองความสามารถและคุณลักษณะทางวิชาชีพของผู้ได้รับการนิเทศ หรือผู้ที่ได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิดจะเกิดขึ้นจากความนับถือและความเคารพซึ่งกันและกัน

พฤติกรรมของผู้นิเทศที่ทำการนิเทศแบบการดูแลอย่างใกล้ชิด

(Mentor)

1. บทบาทของผู้นิเทศจะมีลักษณะเป็นเพื่อนร่วมวิชาชีพ ผู้นิเทศจะสนับสนุนความคิด หรือการกระทำของผู้รับการนิเทศ ให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อที่ผู้รับการนิเทศจะสามารถพัฒนาการแก้ปัญหา และมีความรู้ความชำนาญเกี่ยวกับการเลือกปฏิบัติในวิชาชีพ

2. ผู้นิเทศจะดำเนินการนิเทศโดยพยายามหาวิธีปฏิบัติที่เหมาะสมร่วมกับผู้รับการนิเทศ

3. ผู้นิเทศเน้นการดูแลและการนิเทศอย่างใกล้ชิดเพื่อให้ผู้รับการนิเทศเกิดความไว้วางใจผู้นิเทศ และเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง

4. มีการปรึกษาร่วมกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ

5. ความต้องการในการนิเทศที่เกิดขึ้นนั้นเกิดจากความต้องการของผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศซึ่งปรารถนาที่จะพัฒนาบทบาทหน้าที่การสอนในชั้นเรียนและงานในอาชีพ

6. พฤติกรรมการนิเทศนั้นมีลักษณะที่มีจุดศูนย์รวมของการนิเทศอยู่ที่ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ

7. พฤติกรรมการนิเทศนั้นผู้นิเทศจะใช้การเสนอแนะที่เป็นกันเอง ซึ่งเกิดความสัมพันธ์ในลักษณะเป็นเพื่อนร่วมวิชาชีพ
8. ลักษณะการให้คำแนะนำของผู้นิเทศ จะใช้การเสนอแนะจากการพัฒนามุมมองในสิ่งที่ตนเองเคยมีประสบการณ์จากการทำงานแล้วให้อิสระต่อผู้รับการนิเทศในการพิจารณาเลือกปฏิบัติด้วยตนเอง
9. ผู้นิเทศจะทำงานร่วมกับผู้รับการนิเทศอย่างเสมอภาคทัดเทียมกันในฐานะที่เป็นเพื่อนร่วมวิชาชีพ
10. ผู้นิเทศจะวางแผนการนิเทศล่วงหน้าโดยกระทำร่วมกันกับผู้รับการนิเทศ เพื่อให้เกิดความสอดคล้อง และสนองความต้องการของทั้งสองฝ่าย
11. พฤติกรรมการนิเทศมุ่งเน้นถึงความสัมพันธ์ระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ ซึ่งผู้รับการนิเทศจะได้ข้อสรุปในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม และมีคุณลักษณะของผู้ร่วมงานที่มีประสิทธิภาพ
12. พฤติกรรมการนิเทศแบบการดูแลอย่างใกล้ชิดมุ่งส่งเสริมให้ผู้รับการนิเทศเกิดทักษะในการแก้ปัญหา ได้พัฒนาการยอมรับนับถือผู้อื่นซึ่งกันและกัน และส่งเสริมให้ผู้รับการนิเทศได้พัฒนาการทำงานที่เป็นสาขาเชื่อมโยงกัน
13. พฤติกรรมการนิเทศนั้นจะให้ข้อมูลป้อนกลับในลักษณะที่ให้ผู้รับการนิเทศกล่าวถึงการปฏิบัติของตน และให้ร่วมกันคิดกับผู้นิเทศในการวิเคราะห์การปฏิบัติที่จะช่วยให้เกิดผลดียิ่งขึ้น
14. พฤติกรรมของผู้นิเทศที่มีกระบวนการนิเทศที่เป็นระบบโดยเริ่มจากการแสดงความสัมพันธ์ที่จริงใจอย่างใกล้ชิดให้ผู้รับการนิเทศเกิดความไว้วางใจ จากนั้นให้ผู้รับการนิเทศได้ปฏิบัติพฤติกรรมการสอนตามที่เขาเห็นสมควร จากนั้นผู้นิเทศจะสนทนากับผู้รับการนิเทศในการปฏิบัติที่เกิดขึ้นว่ามีความคิดเห็นอย่างไรในการปฏิบัติของตนเอง สุดท้ายผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศร่วมกันและช่วยระดมความคิดถึงการปฏิบัติที่จะช่วยให้เกิดผลดี (Caldwell and Carter, 1997)

4. การนิเทศแบบให้ผลผลิต (Supervision as Production)

การนิเทศลักษณะนี้เปรียบเหมือนโรงเรียนเป็นแหล่งผลิต และครูก็คือลูกจ้างที่จะต้องสร้างผลผลิตหรือผลงานให้กับโรงเรียนโดยพิจารณาจากผลผลิต ก็คือคุณภาพของนักเรียนเป็นหลักการผลิตจึงต้องเน้นที่ประสิทธิผล และประสิทธิภาพ การนิเทศแบบให้ผลผลิตบางครั้งก็เรียกว่า การนิเทศแบบวิทยาศาสตร์

พฤติกรรมและลักษณะของผู้นิเทศที่ทำการนิเทศแบบให้ผลผลิต

1. ผู้นิเทศจะดำเนินการนิเทศเป็นขั้นเป็นตอน มีระบบระเบียบที่ชัดเจน และสามารถตรวจสอบได้อย่างชัดเจน

2. ผู้นิเทศก์มีบทบาทเหนือผู้รับการนิเทศก์และจะทำหน้าที่ปรับปรุงการเรียนการสอนของผู้รับการนิเทศก์
3. ผู้นิเทศก์จะทำการวิจัย
4. ผู้นิเทศก์จะทำการประเมิน โครงการนิเทศการปฏิบัติงานของผู้รับการนิเทศก์ว่าเป็นไปตามที่วางวัตถุประสงค์หรือไม่
5. ผู้นิเทศก์จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้และได้รับการฝึกหัดมาอย่างดี
6. พฤติกรรมของผู้นิเทศก์จะมุ่งแสวงหาความจริงเกี่ยวกับการเรียนการสอน ซึ่งความรู้หรือความจริงนี้อาจเป็นความรู้ ความจริงที่เป็นอยู่ในสภาพปัจจุบัน หรือเป็นความรู้ความจริงที่คิดค้นขึ้นมาใหม่ก็ได้
7. พฤติกรรมของผู้นิเทศก์จะเน้นการแก้ปัญหาการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งหมายถึงการแสวงหาแนวทางในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นว่าจะแก้ปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดได้อย่างไร
8. ผู้นิเทศก์จะดำเนินการนิเทศโดยมีขั้นตอน คือ - ศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้น - ลำดับความสำคัญของสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้น โดยคำนึงถึง จุดมุ่งหมายและนโยบายการศึกษาของโรงเรียน - ตั้งจุดมุ่งหมายการแก้ปัญหา - กำหนดทางแก้ปัญหาและเลือกทางแก้ปัญหา - ทดลองใช้ (โดยทดลองใช้ในสถานการณ์จริงแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข) - นำไปใช้

5. การนิเทศเพื่อพัฒนา (Developmental Supervision)

การนิเทศแบบนี้มองครูในฐานะเป็นผู้แก้ปัญหา และการนิเทศมุ่งที่กระบวนการเพื่อแก้ปัญหา กลิคแมน (Glickman, 1989) ได้ให้แนวความคิดของการนิเทศเพื่อพัฒนา โดยมองที่ตัวแปรและสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

พฤติกรรมของผู้นิเทศก์ที่ทำการนิเทศการสอนเพื่อพัฒนา

1. เมื่อผู้รับการนิเทศก์มีปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้นิเทศก์จะให้ผู้รับการนิเทศก์แก้ปัญหาเอง
2. การนิเทศของผู้นิเทศก์มุ่งเน้นที่กระบวนการแก้ปัญหา
3. ผู้นิเทศก์จะมีการปรับพฤติกรรมนิเทศตามลักษณะของผู้รับการนิเทศก์ และสถานการณ์ที่เกิดขึ้น
4. ผู้นิเทศก์จะแสดงพฤติกรรมชี้นำเมื่อผู้รับการนิเทศก์มีความสามารถต่ำ และยังขาดประสบการณ์
5. ผู้นิเทศก์จะไม่แสดงพฤติกรรมชี้นำเมื่อผู้รับการนิเทศก์มีคุณภาพ มีความสามารถ และมีประสบการณ์

6. ผู้นิเทศก็จะแสดงพฤติกรรมทั้งชื่นชมและไม่ชื่นชม เมื่อผู้รับการนิเทศก็มีลักษณะของความสามารถ และประสบการณ์ในระดับกลางๆ หมายความว่า เมื่อผู้รับการนิเทศต้องการการแนะนำผู้นิเทศก็จะให้การแนะนำเพื่อชื่นชมให้ครูนำไปปฏิบัติได้

7. ผู้นิเทศก็จะให้ความช่วยเหลือต่อผู้รับการนิเทศที่มีความสามารถ โดยการเสนอปัญหา ซึ่งสามารถช่วยให้ผู้รับการนิเทศคิดถึงการแก้ปัญหาาร่วมกันได้

8. ผู้นิเทศก็จะมุ่งเน้นถึงการค้นหาวิธีการที่จะทำการนิเทศโดยเชื่อมโยงจากสถานการณ์หนึ่งไปสู่อีกสถานการณ์หนึ่งให้ผู้รับการนิเทศเข้าใจ และแก้ปัญหาได้จากการเชื่อมโยงสถานการณ์

9. พฤติกรรมของผู้นิเทศในการนิเทศจะไม่ทำให้ผู้รับการนิเทศเสียกำลังใจในการปฏิบัติงาน

10. การนิเทศของผู้นิเทศทำการนิเทศเพื่อส่งเสริมความสามารถที่แตกต่างกันของผู้รับการนิเทศแต่ละบุคคลให้เกิดการพัฒนาไปตามแนวทางของตน

จากการนิเทศที่เป็นที่นิยม 5 รูปแบบ ดังกล่าว มีรูปแบบการนิเทศ 4 รูปแบบ คือ การนิเทศแบบคลินิก การนิเทศแบบการดูแลอย่างใกล้ชิด การนิเทศแบบให้ผลผลิต และการนิเทศเพื่อพัฒนา เป็นการนิเทศที่มีส่วนใกล้เคียงที่สามารถนำมาใช้ในการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพได้ ซึ่งอาจารย์นิเทศก็อาจจะใช้วิธีการบางอย่างซึ่งมีพฤติกรรม การนิเทศที่ใกล้เคียงกับพฤติกรรมของผู้นิเทศทั้ง 4 รูปแบบ ในการนิเทศการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพ

กระบวนการนิเทศ

กระบวนการนิเทศ (Process of Supervision) หมายถึง ขั้นตอนในการดำเนินงาน และการปฏิบัติการณ์นิเทศอย่างมีระบบมีการประเมินสภาพการทำงาน การจัดลำดับงานที่ต้องทำ การออกแบบงาน การประสานงานตลอดจนการอำนวยความสะดวกให้งานลุล่วงไป (ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2536)

กระบวนการนิเทศเป็นเทคนิควิธีการทำงาน ดังนั้นกระบวนการทำงานของแต่ละบุคคลย่อมจะมีความแตกต่างกันไปบ้าง กระบวนการทำงานที่ใช้ในการดำเนินการนิเทศมี 3 ลักษณะ คือ กระบวนการบริหารงานของแอลเลน กระบวนการนิเทศของเฮริส และกระบวนการนิเทศของสังัด อุทรานันท์ที่พัฒนาขึ้นสำหรับการพัฒนาการนิเทศการศึกษาในประเทศไทย

กระบวนการบริหารงานของแอลเลน (Louis A. Allen)

โดยความจริงแล้วแอลเลน (Allen, 1975) ไม่ได้เสนอแนวความคิดเกี่ยวกับกระบวนการนิเทศการศึกษาโดยเฉพาะแต่เขาเสนอแนวความคิดสำหรับกระบวนการบริหารงาน การศึกษาโดยทั่วไปกระบวนการบริหารงานของแอลเลน ประกอบด้วยกระบวนการหลัก 5 กระบวนการซึ่งนิยมเรียกกันง่าย ๆ ว่า “POLCA” โดยย่อมาจากคำศัพท์ต่อไปนี้คือ

P = Planning Processes (กระบวนการวางแผน)

O = Organizing Processes (กระบวนการจัดสายงาน)

L = Leading Processes (กระบวนการนำ)

C = Controlling Processes (กระบวนการควบคุม)

A = Assessing Processes (กระบวนการประเมินผลสภาพการทำงาน)

ดังจะอธิบายถึงขอบข่ายของงานที่ทำในแต่ละกระบวนการดังนี้

1. กระบวนการวางแผน (Planning Processes)

กระบวนการวางแผนในทัศนะของแอลเลนมีดังนี้

- 1.1 คิดถึงสิ่งที่จะทำว่ามีอะไรบ้าง
- 1.2 กำหนดแผนงานจะทำงานไหนเมื่อไร
- 1.3 กำหนดจุดประสงค์ในการทำงาน
- 1.4 คาดคะเนผลในการทำงาน
- 1.5 พัฒนากระบวนการทำงาน
- 1.6 วางแผนในการทำงาน

2. กระบวนการจัดสายงาน (Organizing Processes)

กระบวนการจัดสายงานหรือจัดบุคลากรต่างๆเพื่อทำงานตามแผนงานที่วางไว้มีกระบวนการดังนี้

- 2.1 กำหนดเกณฑ์มาตรฐานในการทำงาน
- 2.2 ประสานงานกับบุคลากรต่างๆที่จะปฏิบัติงาน
- 2.3 จัดทรัพยากรต่างๆสำหรับการดำเนินงาน
- 2.4 มอบหมายงานให้บุคลากรฝ่ายต่างๆ
- 2.5 จัดให้มีการประสานงานสัมพันธ์กันระหว่างผู้ทำงาน
- 2.6 จัดทำโครงสร้างในการปฏิบัติงาน
- 2.7 จัดทำภาระหน้าที่ของบุคลากร
- 2.8 พัฒนานโยบายในการทำงาน

3. กระบวนการนำ (Leading Processes)

กระบวนการนำบุคลากรต่างๆให้ทำงานนั้นประกอบด้วยการทำงาน

ต่อไปนี้คือ

- 3.1 ตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ
- 3.2 ให้คำปรึกษาแนะนำ
- 3.3 สร้างนวัตกรรมในการทำงาน
- 3.4 ทำการสื่อสารเพื่อความเข้าใจในคณะทำงาน

- 3.5 สร้างแรงจูงใจในการทำงาน
- 3.6 ได้รับความสนใจในการทำงาน
- 3.7 กระตุ้นให้ทำงาน
- 3.8 อำนวยความสะดวกในการทำงาน
- 3.9 ริเริ่มการทำงาน
- 3.10 แนะนำการทำงาน
- 3.11 แสดงตัวอย่างในการทำงาน
- 3.12 บอกขั้นตอนการทำงาน
- 3.13 สาธิตการทำงาน

4. กระบวนการควบคุม (Controlling Processes)

กระบวนการควบคุมประกอบด้วยการทำงานในสิ่งต่อไปนี้

- 4.1 นำให้ทำงาน
- 4.2 แก้ไขการทำงานที่ไม่ถูกต้อง
- 4.3 ว่ากล่าวตักเตือนในสิ่งที่ผิดพลาด
- 4.4 เร่งเร้าให้ทำงาน
- 4.5 ปลดคนที่ไม่มีความรู้หรือออกจากงาน
- 4.6 สร้างกฎเกณฑ์ในการทำงาน
- 4.7 ลงโทษผู้กระทำผิด

5. กระบวนการประเมินผลสภาพการทำงาน (Assessing Processes)

กระบวนการประเมินผลสภาพการทำงาน ประกอบด้วยสิ่งต่อไปนี้

- 5.1 การพิจารณาตัดสินเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน
- 5.2 วัตถุประสงค์ในการทำงาน
- 5.3 การวิจัยผลงาน

กระบวนการนิเทศงานของแฮริส (Ben M. Harris)

แฮริส (Harris, 1985) ได้กล่าวถึงกระบวนการนิเทศว่ามีกระบวนการอยู่ 6 ขั้นตอน คือ

1. การประเมินสภาพการทำงาน (Assessing) เป็นกระบวนการที่ศึกษาถึงสภาพต่างๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลเพื่อเป็นตัวกำหนดการเปลี่ยนแปลงซึ่งมีขั้นตอนย่อย ดังนี้

1.1 การวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อศึกษาถึงธรรมชาติและความสัมพันธ์ของเรื่องต่างๆ

1.2 การสังเกตเป็นการมองสิ่งรอบตัวด้วยความละเอียดถี่ถ้วน

1.3 การทบทวน เป็นการตรวจสอบสิ่งรอบตัวอย่างตั้งใจ

1.4 การวัดพฤติกรรมการทำงาน

1.5 การเปรียบเทียบพฤติกรรมการทำงาน

2. การจัดลำดับความสำคัญของงาน (Prioritizing) เป็นกระบวนการกำหนดความสำคัญของงาน ตามเป้าหมายวัตถุประสงค์และกิจกรรมตามลำดับความสำคัญ ซึ่งประกอบด้วยงานต่อไปนี้

2.1 การกำหนดเป้าหมาย

2.2 การกำหนดวัตถุประสงค์เฉพาะ

2.3 การกำหนดทางเลือก

2.4 การจัดลำดับความสำคัญของงาน

3. การออกแบบวิธีการทำงาน (Designing) เป็นกระบวนการวางแผนหรือกำหนดโครงการต่างๆ เพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง โดยประกอบด้วยงานต่อไปนี้

3.1 การจัดสายงานเป็นการจัดส่วนประกอบต่างๆ ของงานให้สัมพันธ์กัน

3.2 การหาวิธีการนำเอาทฤษฎีหรือหลักการไปสู่การปฏิบัติ

3.3 การเตรียมการต่างๆ ให้พร้อมที่จะทำงาน

3.4 การจัดระบบการทำงาน

3.5 การกำหนดแผนในการทำงาน

4. การจัดสรรทรัพยากร (Allocating Resources) เป็นกระบวนการกำหนดทรัพยากรต่างๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการทำงานซึ่งประกอบด้วยงานต่อไปนี้

4.1 การกำหนดทรัพยากรที่ต้องใช้ความต้องการของหน่วยงานต่างๆ

4.2 การจัดสรรทรัพยากรไปให้หน่วยงานต่างๆ

4.3 การกำหนดทรัพยากรที่จำเป็นจะต้องใช้สำหรับความมุ่งหมาย

เฉพาะอย่าง

4.4 การมอบหมายบุคลากร ให้ทำงานในแต่ละโครงการหรือแต่ละ

เป้าหมาย

5. การประสานงาน (Coordination) เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับงาน เวลา วัสดุอุปกรณ์ และ สิ่งอำนวยความสะดวกทุกอย่าง เพื่อให้การเปลี่ยนแปลงบรรลุผล ซึ่งประกอบด้วยงานต่อไปนี้

5.1 การประสานการปฏิบัติงานในฝ่ายต่างๆ ให้ดำเนินการไปด้วยความราบรื่น

5.2 การสร้างความกลมกลืนและความพร้อมเพรียงกัน

5.3 การปรับการทำงานในส่วนต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพให้มากที่สุด

5.4 การกำหนดเวลาในการทำงานในแต่ละช่วง

5.5 การสร้างความสัมพันธ์ให้เกิดขึ้น

6. การอำนวยการ (Directing) เป็นกระบวนการที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติ เพื่อให้เกิดสภาพที่เหมาะสมที่จะสามารถบรรลุผลแห่งการเปลี่ยนแปลงให้มากที่สุด ได้แก่งานต่อไปนี้

6.1 การแต่งตั้งบุคลากร

6.2 การกำหนดแนวทางหรือกฎเกณฑ์ในการทำงาน

6.3 การกำหนดระเบียบแบบแผนเกี่ยวกับเวลา ปริมาณหรืออัตราเร่งในการทำงาน

6.4 การแนะนำการปฏิบัติงาน

6.5 การตัดสินใจเกี่ยวกับทางเลือกในการปฏิบัติงาน

กระบวนการนิเทศที่แฮริสกำหนดขึ้นมีความเหมาะสมกับการนิเทศการสอน และเป็นกระบวนการที่มุ่งเน้นการวางแผนการปฏิบัติมากกว่าการควบคุมงาน

กระบวนการนิเทศของสังัด อุทรานันท์

สำหรับกระบวนการนิเทศของสังัด อุทรานันท์ (2529) ที่พัฒนาขึ้นสำหรับการพัฒนาการนิเทศการศึกษาในประเทศไทยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 วางแผนการนิเทศ (Planning-P)

เป็นขั้นที่ผู้บริหาร ผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศจะทำการประชุมปรึกษาหารือเพื่อให้ได้มาซึ่งปัญหาและความต้องการจำเป็นที่จะต้องมีการนิเทศ รวมทั้งวางแผนถึงขั้นตอนการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศที่จะจัดขึ้นอีกด้วย

ขั้นที่ 2 ให้ความรู้ความเข้าใจในการทำงาน (Informing-I)

เป็นขั้นตอนของการให้ความรู้ความเข้าใจถึงสิ่งที่จะต้องอาศัยความรู้ความสามารถอย่างไรบ้าง จะมีขั้นตอนในการดำเนินการอย่างไร และจะอย่างไรจึงจะทำให้ได้ผลงานออกมามีคุณภาพ ขั้นนี้จำเป็นทุกครั้งสำหรับการเริ่มการนิเทศที่จัดขึ้นใหม่ไม่ว่าจะเป็นเรื่องใดก็ตาม และก็มีคามจำเป็นสำหรับงานนิเทศที่ยังเป็นไปอย่างไม่ได้ผล หรือได้ผลไม่ถึงขั้นที่พอใจซึ่งจำเป็นจะต้องทำการทบทวนให้ความรู้ในการปฏิบัติงานที่ถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง

ขั้นที่ 3 ลงมือปฏิบัติงาน (Doing-D)

ประกอบด้วยการทำงานใน 3 ลักษณะ คือ

3.1 การปฏิบัติงานของผู้รับการนิเทศ เป็นขั้นที่ผู้รับการนิเทศลงมือปฏิบัติงานตามความรู้ความสามารถที่ได้รับมาจากการดำเนินการในขั้นที่ 2

3.2 การปฏิบัติงานของผู้ให้การนิเทศ ขั้นนี้ผู้ให้การนิเทศจะทำการนิเทศและควบคุมคุณภาพให้งานสำเร็จออกมาทันตามกำหนดเวลา และมีคุณภาพสูง

3.3 การปฏิบัติงานของผู้สนับสนุนการนิเทศ ผู้บริหารก็จะให้บริการสนับสนุนในเรื่องวัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนเครื่องมือใช้ต่างๆที่จะช่วยให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างได้ผล

ขั้นที่ 4 สร้างเสริมกำลังใจ (Reinforcing-R)

ขั้นนี้เป็นขั้นของการเสริมแรงของผู้บริหารเพื่อให้ผู้รับการนิเทศมีความมั่นใจ และบังเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานขั้นนี้อาจจะดำเนินการไปพร้อมๆกันขณะที่ผู้รับการนิเทศกำลังปฏิบัติงานหรือการปฏิบัติงานได้เสร็จสิ้นลงไปแล้วก็ได้

ขั้นที่ 5 ประเมินผลการนิเทศ (Evaluating-E)

เป็นขั้นที่ผู้นิเทศทำการประเมินผลการดำเนินงานที่ได้ดำเนินการผ่านไปแล้วว่าเป็นอย่างไร หลังจากการประเมินผลการนิเทศหากพบว่ามีปัญหาหรือมีอุปสรรคอย่างหนึ่งอย่างใดที่ทำให้การดำเนินงานไม่ได้ผลก็สมควรจะต้องทำการปรับปรุงแก้ไข ซึ่งการปรับปรุงแก้ไขอาจจะทำได้โดยการให้ความรู้ในสิ่งที่ทำใหม่อีกครั้งหนึ่งสำหรับกรณีที่ผลออกมายังไม่ถึงขั้นที่พอใจหรือดำเนินการปรับปรุงการดำเนินงานทั้งหมดสำหรับกรณีที่กระบวนการดำเนินงานเป็นไปไม่ได้ผล

ถ้าหากการประเมินผลงานและการดำเนินงานได้พบว่าประสบผลสำเร็จตามที่ได้ตั้งไว้ หากจะดำเนินการต่อไปก็สามารถทำได้เลยโดยไม่ต้องให้ความรู้ในเรื่องที่ใหม่หรือหากจะมีการเริ่มปฏิบัติงานสิ่งใหม่ที่แปลกใหม่ไปจากเดิมก็จำเป็นต้องเริ่มตามกระบวนการดำเนินงานอย่างเป็นขั้นตอนอย่างต่อเนื่องต่อไปอีก การดำเนินการนิเทศตามวัฏจักรนี้จะเป็นไปอย่างต่อเนื่องและไม่หยุดนิ่งจนกว่าจะบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้

กระบวนการนิเทศในสถาบันราชภัฏ

กระบวนการนิเทศเป็นเทคนิควิธีการทำงาน ดังนั้นกระบวนการทำงานของแต่ละบุคคลย่อมจะมีความแตกต่างกันไปบ้าง กระบวนการที่ใช้ในการดำเนินการนิเทศในสถาบันราชภัฏของอาจารย์นิเทศก็เช่นเดียวกันย่อมมีความแตกต่างกันไป โดยทั่วไปจะใช้กระบวนการนิเทศโดยการสังเกตและวิเคราะห์การสอน ดังนี้

1. การวิเคราะห์การสอนของนักศึกษา โดยใช้เครื่องมือช่วย เช่น การฟังจากเทปบันทึกเสียง จากการดูวีดิทัศน์ที่บันทึกไว้ บทบาทของอาจารย์นิเทศก็จะเป็นผู้ให้ความรู้และพัฒนาทักษะการวิเคราะห์การสอนของนักศึกษา
2. การเยี่ยมห้องเรียน การเยี่ยมห้องเรียน และการสังเกตการสอนเป็นวิธีการที่อาจารย์นิเทศก็นิยมใช้ เพราะ ได้แลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ซึ่งกันและกัน มีการให้ข้อมูลย้อนกลับนักศึกษาจะสามารถนำมาปรับปรุงแก้ไขพฤติกรรมของตนเองได้
3. การใช้การนิเทศที่มีกระบวนการชัดเจน เน้นการปรับปรุงการสอน โดยการใช้การสังเกตและวิเคราะห์การสอน ซึ่งมีกระบวนการ ดังนี้

3.1 การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์นิเทศ

- 3.2 การวางแผนการสอนร่วมกับนักศึกษา
- 3.3 นักศึกษากับอาจารย์นิเทศก์ร่วมกันวางแผนการสังเกตการสอน
- 3.4 การสังเกตการสอน
- 3.5 วิเคราะห์กระบวนการเรียนการสอน
- 3.6 วางแผนการประชุม
- 3.7 การประชุมร่วมกัน
- 3.8 การวางแผนการสอนต่อเนื่อง

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

ความหมายของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นประสบการณ์ตรงที่ทางสถาบันการศึกษาที่ผลิตครูจัดให้นักศึกษาได้มีโอกาสนำความรู้ภาคทฤษฎีไปใช้ในภาคปฏิบัติ เพื่อเป็นการศึกษาค้นคว้าหาข้อเท็จจริง และฝึกทักษะต่างๆในการเป็นครู ตลอดจนรู้จักแก้ปัญหาด้วยตัวเองในอันที่จะก่อให้เกิดทัศนคติที่ดีต่ออาชีพครูในอนาคต ซึ่งได้มีผู้ที่ได้ให้ความหมายของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ดังนี้

อัจฉรา ประไพตระกูล (2520) กล่าวว่า “ประสบการณ์วิชาชีพ” เป็นคำใหม่ที่คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยบัญญัติขึ้นใช้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2518 ซึ่งแต่เดิมใช้ “การฝึกสอน” ขณะนี้บางสถาบันก็ยังใช้คำนี้อยู่ บางสถาบันเรียกว่า “การฝึกงาน” หรือบางสถาบันใช้ชื่อว่า “การฝึกวิชาชีพครู” คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ให้ความหมายของคำว่า “ประสบการณ์วิชาชีพ” ซึ่งตรงกับภาษาอังกฤษว่า “PROFESSIONAL EXPERIENCE” กล่าวคือ เป็นประสบการณ์ทั้งหมดที่ช่วยให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับนักเรียน นักศึกษา และบุคคลในระดับ หรือกลุ่มต่างๆทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน รวมถึงได้รับโอกาสให้ทำการสังเกตการเรียนการสอน ร่วมมือทำงาน ฝึกทำการสอน และกิจกรรมต่างๆ อันที่จะเสริมสร้างให้ผู้ที่จะเป็นครูเกิดการเรียนรู้ และมีความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดพื้นฐาน ตลอดจนหลักการต่างๆที่จำเป็นต่อกระบวนการเรียนการสอน

คณะกรรมการประสานงานฝึกหัดครู (2520) ได้ให้ความหมายของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูไว้ดังนี้

1. การฝึกวิชาชีพครูเป็นการสังเกตการณ์ เช่น การสังเกตพัฒนาการของนักเรียน การจัดชั้นเรียน การปกครองชั้น การจัดกิจกรรมและการสอนวิชาต่างๆ
2. การฝึกวิชาชีพครูเป็นการเข้าไปมีส่วนร่วม เช่น การเข้าไปช่วยจัดอุปกรณ์การสอน การช่วยปกครองชั้นเรียน การช่วยดูแลการจัดกิจกรรม การช่วยตรวจงานนักเรียน

3. การฝึกวิชาชีพครูเป็นการฝึกสอนและฝึกงาน คือการรับผิดชอบในการสอน การปกครองชั้นเรียนและการฝึกงานในสาขาที่เรียนมา

กรมการฝึกหัดครู (2525) กล่าวว่า ประสบการณ์วิชาชีพครูมีความหมายไม่จำกัดเฉพาะการฝึกสอนที่เคยทำ แต่ครอบคลุมถึงประสบการณ์ทั้งหมดที่จะเสริมสร้างความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครูให้แก่ผู้เรียน การจัดประสบการณ์วิชาชีพอาจจัดเป็นกิจกรรมหลายรูปแบบและหลายทาง เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ได้กว้างขวางและมีความเข้าใจงานของครูเท่าที่ครูผู้เริ่มการสอนจะพึงมี

จากความหมายของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพดังกล่าวทั้งหมด พอสรุปได้ว่า การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูนั้นมีความหมายกว้างขวางครอบคลุมทุกอย่างที่จำเป็นสำหรับผู้ที่มีอาชีพครู โดยเฉพาะการฝึกสอนของนักศึกษาครูซึ่งจะเป็นกิจกรรมหลักของนักศึกษาทุกคนที่จะได้ฝึกทักษะต่างๆ ศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนและวิธีแก้ไขโดยมีอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายสถาบันและอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนให้ความช่วยเหลือแนะนำ เพื่อให้นักศึกษาได้นำทฤษฎีที่ได้เรียนรู้ในห้องเรียนไปปฏิบัติจริง ตลอดจนได้เรียนรู้วิธีแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยตัวเองสำหรับการเตรียมตัวเพื่อเป็นครูต่อไป

จุดประสงค์ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

พวงรัตน์ ไชยศิริและคณะ (2520) กล่าวถึงจุดประสงค์ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ไว้ดังนี้

1. เพื่อให้นักศึกษาได้นำสิ่งที่ได้เรียนในวิชาการศึกษา จิตวิทยา และวิธีสอนไปทดลองปฏิบัติ เป็นการประสานระหว่างภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ นักศึกษาอาจจะปรับปรุงแก้ไข ทฤษฎีที่ได้ศึกษามาให้เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงก็ได้
2. เพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสทดลองสอนภายใต้การนิเทศ
3. เพื่อให้นักศึกษาได้มีชีวิตอยู่ในห้องเรียนและโรงเรียนจริงๆ ค้นพบกับบรรยากาศเข้าใจหน้าที่ของครู ค้นเคยกับนักเรียน ศึกษาและใช้วัสดุอุปกรณ์จากแหล่งต่างๆ มีความรู้เกี่ยวกับโรงเรียนและชุมชนที่ไปทำการสอน
4. เพื่อให้นักศึกษาได้ประเมินตนเองว่ามีความเหมาะสมในการเป็นครูหรือไม่เพียงใด ซึ่งจะประเมินได้ในด้านบุคลิกภาพ ความรักเด็ก ความเข้าใจ ความต้องการของเด็ก ความภูมิใจในอาชีพ ความตั้งใจจะส่งเสริมอาชีพให้ก้าวหน้าเป็นที่ยกย่องนับถือของบุคคลทั่วไป นอกจากนี้ยังเป็นโอกาสให้สร้างบุคลิกภาพของครูให้แก่ตนเองด้วย

หน่วยศึกษานิเทศก์กรมการฝึกหัดครู (2521) กล่าวว่าจุดประสงค์อันแท้จริงของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพคือการเรียนรู้ถึงวิธีการสอน

สหวิทยาลัยทั้ง 8 แห่ง หรือสถาบันราชภัฏทั้ง 8 กลุ่มได้มีการจัดทำคู่มือ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพขึ้น โดยมีกำหนดจุดประสงค์ของการจัดประสบการณ์วิชาชีพดังนี้ (กรมการฝึกหัดครู, 2531)

1. เพื่อเสริมสร้างให้นักศึกษามีคุณลักษณะของครูที่ดีและมีเจตคติที่ดี ต่อวิชาชีพครู
2. เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษารู้จักเรียนรู้งานในหน้าที่ของครูตามหลัก สูตรในระดับที่สอน ได้อย่างแจ่มแจ้งและกว้างขวางจากการฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริงให้มากที่สุด
3. เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษารู้จักเรียนรู้ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติได้สอดคล้องกันจนสามารถนำไปปฏิบัติงานในหน้าที่ของครูได้เหมาะสมและบังเกิดผลดี
4. เพื่อเสริมสร้างให้นักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อการพัฒนาชุมชนและเรียนรู้ งานในการพัฒนาชุมชน

วิกกินส์ (Wiggins, 1957) กล่าวถึงจุดประสงค์ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพไว้ว่า

1. เพื่อให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพเกิดทักษะและเป็นครูที่มีความริเริ่มสร้างสรรค์
2. เพื่อเป็นการเตรียมนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพให้ตระหนักถึงงานสอน เป็นการสำรวจตนเองว่าต้องการประกอบอาชีพครูหรือไม่ เพื่อนักศึกษาที่ไม่มั่นใจจะเป็นครูจะได้พยายามทำให้ออกมาดีที่สุด

บราวน์ (Brown, 1968) กล่าวว่าจุดประสงค์ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เพื่อที่จะให้นักศึกษาได้มีโอกาสดังนี้

1. สามารถใช้ทฤษฎีที่ได้ศึกษามา
2. ประเมินผลการสอนว่าเป็นอาชีพที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพของตนหรือไม่
3. ได้พัฒนาความสามารถ มีการเรียนรู้ ฝึกทักษะที่มีความจำเป็นของการประกอบอาชีพครู

จากจุดประสงค์ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่นักการศึกษากล่าวไว้ข้างต้น พอสรุปได้ว่า การฝึกประสบการณ์วิชาชีพมีจุดประสงค์เพื่อให้นักศึกษามีประสบการณ์ตรง ในการปฏิบัติงานวิชาชีพ สามารถนำทฤษฎีและหลักการที่ได้ศึกษาไปประยุกต์ใช้ในสภาพที่เป็นจริง สามารถแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเรียนรู้การทำงานร่วมกับบุคคลอื่น สามารถพัฒนาบุคลิกภาพและมีทัศนคติที่ดีและศรัทธาในวิชาชีพครู

บทบาทหน้าที่ของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
ในการฝึกประสบการณ์วิชานี้มีผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอยู่ 3 ฝ่าย ดังนี้

1. สถาบันที่ผลิตครู ประกอบด้วย คณะกรรมการที่รับผิดชอบในการจัดและดำเนินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และอาจารย์นิเทศฝ่ายคณะ
2. สถาบันที่ดำเนินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าอาจารย์นิเทศประจำโรงเรียน และอาจารย์นิเทศฝ่ายโรงเรียน
3. นักศึกษาที่ทำการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาจะดำเนินไปอย่างราบรื่นด้วยดีไม่ได้ถ้า นักศึกษาต้องฝึกประสบการณ์วิชาชีพเพียงลำพังแม้ว่านักศึกษาจะได้รับการฝึกฝนมาอย่างดีแล้วจากสถาบัน ทั้งในด้านวิชาการ วิธีการสอนและเทคโนโลยีใหม่ๆ แต่ในทางปฏิบัตินักศึกษายังขาดความชำนาญในการที่จะใช้วิธีสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา ขาดความชำนาญในการจัดหาและใช้อุปกรณ์การสอน ดังนั้นนักศึกษามีความจำเป็นที่จะต้องมีส่วนเกี่ยวข้องให้ความช่วยเหลือในด้านการสอนและการปฏิบัติหรือดำเนินการนิเทศเพื่อให้นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครูและสามารถพัฒนา ปรับปรุงให้การเรียนการสอนมีคุณภาพยิ่งขึ้น ซึ่งตลอดระยะเวลาของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในโรงเรียนผู้ที่ทำหน้าที่นี้ ก็คือ อาจารย์นิเทศฝ่ายโรงเรียนและอาจารย์นิเทศจากสถาบัน ซึ่งอาจารย์นิเทศที่ทำการนิเทศนักศึกษาก็จะมีลักษณะกระบวนการนิเทศที่แตกต่างกันออกไปตามบุคลิกลักษณะนิสัย และความรู้ความสามารถของแต่ละคน และการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพจะได้ผลดีหรือไม่เพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับบุคลากรผู้เกี่ยวข้องในการนิเทศซึ่งนับว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

บทบาทหน้าที่ของอาจารย์นิเทศฝ่ายสถาบัน

นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ (2519) ได้กล่าวว่าอาจารย์นิเทศฝ่ายสถาบันมีบทบาทอยู่ 3 อย่าง คือ

1. บทบาทในฐานะที่เป็นนักประชาสัมพันธ์ของสถาบันผลิตครู
2. บทบาทในด้านเป็นผู้นิเทศงานด้านวิชาการแก่นิสิตหรือนักศึกษาฝึกสอน
3. บทบาทของผู้ร่วมงานหรือประสานงาน

กรมการฝึกหัดครู (2525) ได้กล่าวถึงหน้าที่รับผิดชอบของอาจารย์นิเทศฝ่ายสถาบันไว้ 2 หน้าที่ คือ หน้าที่ทั่วไปและหน้าที่นิเทศการสอน ในส่วนที่เป็นหน้าที่นิเทศการสอนนั้น ได้กล่าวถึงหน้าที่ไว้ดังนี้

1. ให้คำแนะนำช่วยเหลือนักศึกษาในการสอน การปกครองชั้น การจัดห้องเรียน การจัดกิจกรรมและการบริการทางวิชาการแก่ชุมชน

2. สังเกตการสอนของนักศึกษา และช่วยเหลือให้คำแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆในการสอน
 3. แนะนำนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดหา การเลือก การทำและการใช้สื่อการเรียน ตลอดจนวิทยาการต่างๆ
 4. ตรวจ แนะนำ การทำกำหนดการสอนหรือโครงการสอนและทำบันทึกการสอน
 5. วัดผลและประเมินผลการสอนของนักศึกษา
 6. แนะนำระเบียบปฏิบัติราชการและวินัยครู
 7. เป็นวิทยากรให้แก่อาจารย์พี่เลี้ยงและนักศึกษา
 8. จัดปฐมนิเทศเพื่อเตรียมตัวนักศึกษาให้พร้อมที่จะออกไปปฏิบัติงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
 9. จัดสัมมนานักศึกษาอาจารย์พี่เลี้ยง ผู้บริหาร โรงเรียนฝึกสอน และบุคคลที่เกี่ยวข้อง
 10. สาธิตการสอนเพื่อปรับปรุงคุณภาพการสอน
 11. แนะนำนักศึกษาฝึกสอน อาจารย์พี่เลี้ยงและผู้บริหาร โรงเรียน ในการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษามาใช้ในงานด้านต่างๆ
 12. แลกเปลี่ยนนโยบายและชี้แจงข้อสงสัยเกี่ยวกับงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
 13. รับทราบปัญหา ปริญญาหรือ และร่วมวางแผนกับทางโรงเรียนฝึกสอนและผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขและพัฒนาทางด้านต่างๆของนักศึกษา
- สถาบันราชภัฏทั้ง 8 กลุ่ม ได้มีการจัดทำคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพขึ้นโดยได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายสถาบันราชภัฏ ดังนี้ (กรมการฝึกหัดครู, 2531)
1. ศึกษาทำความเข้าใจงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อปฏิบัติงานนิเทศ ให้สอดคล้องสัมพันธ์กับงานในบทบาทหน้าที่ของผู้นิเทศก์อื่นๆ
 2. ร่วมประชุมวางแผนกับคณะกรรมการดำเนินการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู
 3. เข้าร่วมในการปฐมนิเทศ สัมมนาระหว่างการฝึกและภายหลังการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
 4. ร่วมประชุม ปริญญาหรือ เพื่อหาแนวทางปรับปรุง แก้ไขปัญหาต่างๆในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา

5. ร่วมประสานงานกับบุคลากรต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพครูทั้งฝ่ายสถาบันราชภัฏและโรงเรียน
6. ตรวจสอบและให้คำแนะนำ ปรับปรุง แก้ไข กำหนดการสอนและ
แผนการสอน
7. สังเกตการสอน ให้คำแนะนำและบันทึกข้อเสนอแนะต่างๆใน
สมุดประจำตัวนักศึกษา หรือแบบสังเกตการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
8. นิเทศและประเมินผลตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในปฏิทิน
9. ปรึกษารื้อหรือกับผู้บริหาร โรงเรียนและอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน
เพื่อร่วมแก้ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นกับนักศึกษา

มหาวิทยาลัยแห่งรัฐอินเดียนา (1974) กล่าวถึงบทบาทของอาจารย์
นิเทศก์ฝ่ายสถาบันสรุปได้ว่า อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายสถาบันมีบทบาทในการ ไปเยี่ยมนักศึกษาเพื่อ
สังเกตการสอนในชั้นเรียน และควรได้ให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาฝึกสอน หรืออาจารย์นิเทศก์ฝ่าย
โรงเรียนเป็นการส่วนตัว หรือมีการประชุมปรึกษาแบบสามทาง

บทบาทหน้าที่ของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน

ละเมียด ลิมอักษร (2500) กล่าวถึงหน้าที่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน
สรุปได้ดังนี้

1. ให้การต้อนรับนักศึกษาฝึกสอนด้วยความเป็นมิตรและเห็นใจ
ให้ความช่วยเหลือแนะนำทั้งในด้านการสอน การปกครอง การวางตัว ความเข้าใจในอำนาจ
หน้าที่ครู ช่วยให้ได้คุ้นเคยกับสภาพสิ่งแวดล้อมต่างๆภายในโรงเรียน
2. ดูแลการสอนของนักศึกษาฝึกสอนอย่างใกล้ชิด ช่วยเหลือ
แนะนำโครงการต่างๆ เช่น การเตรียมการสอน แหล่งและวิธีใช้สื่อการเรียนการสอน การวัด
ผลและการประเมินผล การเรียนการสอน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การปฏิบัติงานอื่นนอก
เหนือจากการสอน
3. วิจารณ์การสอนพร้อมทั้งให้คำแนะนำและให้กำลังใจ ตลอดจน
สาธิตการสอนให้ดูเมื่อมีปัญหา ช่วยให้นักศึกษาสามารถพิจารณาแก้ไขตนเองและประเมินผลตน
เองได้

พวงรัตน์ ไชยศิริและคณะ (2520) ได้กล่าวถึงบทบาทอาจารย์นิเทศก์
ฝ่ายโรงเรียนฝึกสอนไว้ 3 ด้าน คือ

1. บทบาทด้านประชาสัมพันธ์
2. บทบาทในด้านเป็นผู้นิเทศงานทางวิชาการ
3. บทบาทในด้านเป็นผู้ร่วมงานและประสานงาน

สมบัติ แสงรุ่งเรือง และประกอบ แสงสว่าง (2521) ได้กล่าวถึงบทบาทและหน้าที่ของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนไว้ดังนี้

1. อาจารย์ที่เลี้ยงในฐานะผู้ให้กำลังใจ โดยเหตุที่นักศึกษาฝึกสอนยังขาดประสบการณ์ในการสอนและการปฏิบัติงานในโรงเรียน สิ่งที่นักศึกษาเหล่านี้ต้องการ คือ การให้การช่วยเหลือและกำลังใจ อาจารย์ที่เลี้ยงสามารถช่วยได้ดังนี้ คือ

1.1 ให้ความเป็นมิตร ให้ความช่วยเหลือ และให้ความเข้าใจ เจตคติของนักศึกษา

1.2 ต้อนรับนักศึกษาฝึกสอนในฐานะผู้ร่วมงานที่จะมาช่วยทำประโยชน์ให้

1.3 สร้างบรรยากาศให้นักศึกษาฝึกสอนรู้ว่าเขาเป็นผู้ร่วมงานที่สำคัญคนหนึ่ง

1.4 สนับสนุน ชมเชยในผลงานของเขา แม้จะมีการติ๊กให้เขา เห็นว่าเป็นการติเพื่อก่อประโยชน์

1.5 ให้ความช่วยเหลือหากมีปัญหาเกี่ยวกับนักเรียน

1.6 ให้อิสระเขาในการปรับปรุงกิจการต่างๆพอสมควร

1.7 ระวังแถมอบความรับผิดชอบให้เขาแต่น้อยก่อน แล้วจึงค่อยๆมอบความ รับผิดชอบให้อย่างเต็มที่

2. อาจารย์ที่เลี้ยงในฐานะผู้จัดประสบการณ์

2.1 แนะนำให้นักศึกษาฝึกสอนให้รู้จักการวางตัวในฐานะที่เป็นครู

2.2 เชื้อเชิญและสนับสนุนนักศึกษาฝึกสอนให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆของโรงเรียนและในวงสังคม

2.3 ช่วยเหลือกับสิ่งแวดล้อมต่างๆในโรงเรียน เช่น อาคารสถานที่ บุคลากรในโรงเรียน อุปกรณ์การเรียนการสอน ชื่อเสียงของโรงเรียน

2.4 อธิบายถึงระบบงาน ปรัชญา ความมุ่งหมายและแนวปฏิบัติ งานของโรงเรียน

2.5 ชี้แจงให้ทราบเรื่องการปกครองนักเรียน

2.6 อธิบายอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบของการเป็นครู

2.7 ช่วยเหลือรู้จักนักเรียนแต่ละคน

2.8 ให้อำนาจระเบียบของชั้นเรียน การทำบัญชีเรียกชื่อ การลา การรายงานผล การเรียนให้ผู้ปกครองทราบ

2.9 ให้รู้จักการประสานงานในโรงเรียน โดยให้ลองติดต่อ
ประสานงานกับครูอื่น คนงาน ภารโรง

2.10 พยายามจัดให้ได้พบผู้ปกครองของนักเรียน เช่น เชิญ
ผู้ปกครองมาพบเพื่อปรึกษาหารือเกี่ยวกับการเรียน และความประพฤติของนักเรียน หรือไปเยี่ยม
ผู้ปกครองและนักเรียนที่บ้าน

2.11 จัดให้มีโอกาสสังเกตการสอนของครูที่สอนเก่งกว่า

2.12 เล่าประสบการณ์ที่น่าสนใจ และเป็นประโยชน์เกี่ยวกับ
อาชีพครูให้ฟัง

3. อาจารย์ที่เลี้ยงในฐานะผู้วัดผลการฝึกสอน

อาจารย์ที่เลี้ยงจะประเมินผลการฝึกสอนของนักศึกษาฝึกสอน
ด้วยความยุติธรรม และเที่ยงตรงที่สุด เท่าที่จะทำได้ ในแง่ของการพัฒนาการ ความสามารถของ
แต่ละบุคคล ความพยายามที่จะปรับปรุงตัวเอง ศรัทธาในอาชีพครู คุณสมบัติที่จะเป็นครูที่ดีใน
อนาคต เป็นต้น บทบาทในด้านกรวัดผลของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนฝึกสอนมีความสำคัญมาก
เพราะเป็นการกำหนดคุณภาพของครูที่จะผลิตออกไปรับผิดชอบต่อการศึกษาของชาติ

กรมการฝึกหัดครู (2525) กล่าวถึงหน้าที่ของอาจารย์นิเทศก์ฝ่าย
โรงเรียนไว้ดังนี้

1. แนะนำนักศึกษาฝึกสอนแก่นักเรียนในชั้น
2. แนะนำให้นักศึกษาได้มีความเข้าใจสภาพการเรียนและปัญหาของ
นักเรียน ตลอดจนการทำงานในชั้น
3. เปิดโอกาสให้นักเรียนได้สังเกตการสอนของตนเป็นเวลาหนึ่ง
สัปดาห์ก่อนจะลงมือสอนจริง
4. สาธิตการสอน แนะนำและทำกิจกรรมต่างๆในชั้นเรียนให้นัก
ศึกษาคูเป็นแบบอย่าง
5. ให้คำแนะนำแก่นักศึกษาเกี่ยวกับการทำกำหนดการสอนหรือ
โครงการสอน บันทึกการสอนและงานประจำชั้น
6. สังเกตการสอนและการทำงานของนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ ไม่
ปล่อยให้ให้นักศึกษาสอนโดยลำพัง ช่วยเหลือแก้ไขข้อบกพร่องให้ถูกต้องตามหลักการ เพื่อให้การ
สอนดำเนินไปได้ด้วยดี
7. ช่วยเหลือให้คำแนะนำนักศึกษาในด้านการจัดหา การเลือก การ
จัดทำและการใช้สื่อการเรียนการสอน ตลอดจนแหล่งวิทยาการต่างๆ
8. ตรวจสอบบันทึกการสอนของนักศึกษา พร้อมกับเขียนข้อเสนอแนะ
ลงในบันทึกล่วงหน้าเพื่อให้นักศึกษาได้ปรับปรุงแก้ไขก่อนลงมือสอน

9. ปรึกษาหารือและวางแผนร่วมกับอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายสถาบันเพื่อพัฒนาและแก้ปัญหาความประพฤติ และงานด้านต่างๆของนักศึกษา
10. วัดผลและประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษา
11. เป็นตัวอย่างแก่นักศึกษาในการชักชวนประชาชนให้สนใจ และร่วมมือกับโรงเรียนในการพัฒนาโรงเรียนและท้องถิ่น
12. กระตุ้นและแนะนำนักศึกษาให้นำเทคโนโลยี และนวัตกรรมมาใช้กับงานในด้านต่างๆ
13. ให้คำปรึกษาและแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตนให้เหมาะสม
- ยุพิน พิพิธกุล (2527) กล่าวถึงหน้าที่ของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนสรุปได้ว่า อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนจะต้องทำหน้าที่ดังนี้ ปฐมนิเทศนักศึกษาฝึกสอนใหม่ ศึกษาประวัติย่อของนักศึกษาฝึกสอน แสดงการสอนให้นักศึกษาฝึกสอนดูเป็นตัวอย่าง ตรวจสอบที่กการสอน สังเกตการสอน มอบหมายงานให้แก่ นักศึกษาฝึกสอนได้ลองปฏิบัติ ให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆ เช่น การเตรียมสื่อการเรียนการสอน การวางแผนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นต้น การให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาฝึกสอน การแก้ไขและให้ข้อ เสนอแนะ การประเมินผลการฝึกสอน การกระทำตนเป็นตัวอย่าง และการประสานงานกับ อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายสถาบัน สหวิทยาลัยทั้ง 8 แห่ง หรือสถาบันราชภัฏทั้ง 8 กลุ่มได้มีการจัดทำคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพขึ้น โดยมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ (กรมการฝึกหัดครู, 2531)
1. ควบคุมดูแลนักศึกษาที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติตน และปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ
 2. ดำเนินการให้นักศึกษาปฏิบัติงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครุตามขั้นตอนต่างๆที่สถาบันราชภัฏกำหนด โดยพบนักศึกษาและนัดหมายการปฏิบัติงานมอบเนื้อหาและแผนการสอน ตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไข และส่งคืนให้นักศึกษา
 3. ให้คำแนะนำและช่วยเหลือในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพแก่นักศึกษาตามควรแก่กรณี เช่น ให้คำแนะนำ และสนับสนุนวัสดุในการทำสื่อเท่าที่โรงเรียนจะสนับสนุนให้
 4. ให้คำปรึกษาและแนะแนวทางแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานเมื่อนักศึกษาเกิดปัญหา
 5. ให้คำแนะนำและชี้แจงในข้อควรแก้ไข พร้อมเสนอแนะแนวทางแก้ไข
 6. ประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษา

7. มอบเอกสารการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาให้สถาบัน
ราชภัฏ

มีด (Mead, 1930) ได้กล่าวถึงหน้าที่ของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนไว้

6 ประการ คือ

1. ประชุมปรึกษาหารือกับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
2. สาธิตการสอน
3. สอนหนังสือ
4. เยี่ยมชั้นเรียนเพื่อดูความเรียบร้อยในการทำงานของนักศึกษาฝึก

ประสบการณ์วิชาชีพ

5. ให้คำแนะนำบางเรื่องแก่นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพในการ

ทำบันทึกการสอน

6. ทำรายงานเสนอครูใหญ่

ชิปลา (Shipla อ้างถึงใน ชุศรี สุวรรณโชติ, 2521) ได้กล่าวถึงหน้าที่
และบทบาทของครูที่เลี้ยงที่มีต่อการฝึกสอนของนักศึกษาฝึกสอนควรมีดังนี้

1. ครูที่เลี้ยงที่ดีควรจะได้ศึกษาคู่มือการฝึกสอนของวิทยาลัยล่วงหน้า
ก่อนที่จะรับนักศึกษาฝึกสอนมาประจำที่โรงเรียนฝึกสอน

2. คณะครูที่เลี้ยงจะต้องได้รับการปฐมนิเทศจากอาจารย์นิเทศก์ฝ่าย
สถาบัน หรือผู้อำนวยการฝึกสอนในเรื่องที่เกี่ยวกับวิธีทำงานร่วมกับนักศึกษาฝึกสอน การ
ปฐมนิเทศจะจัดที่วิทยาลัยครูหรือที่โรงเรียนฝึกสอนก็ได้

3. ครูที่เลี้ยงปรึกษาหารือถึงแผนการทำงานเพื่อเตรียมไว้เมื่อนักศึกษา
ฝึกสอนมาถึงร่วมกับครูใหญ่ของโรงเรียนฝึกสอน

4. ครูที่เลี้ยงและครูใหญ่พบปะกับนักศึกษาฝึกสอนที่โรงเรียน
ฝึกสอนในวันที่นักศึกษาฝึกสอนมาเยี่ยมโรงเรียนก่อนเทอมที่จะออกทำการฝึกสอน

5. การพบปะปรึกษาหารือกัน หรือการวางแผนในการสอนประจำ
วันระหว่างครูที่เลี้ยงและนักศึกษาฝึกสอนเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง

6. ครูที่เลี้ยงที่ดีมีหน้าที่สำคัญอยู่สองประการ ประการแรกคือเป็น
ครูของนักเรียนทั้งหมด ประการที่สองก็คือเป็นครูของนักศึกษาฝึกสอนในวันแรกหรือวันที่สอง
ของการฝึกสอน นักศึกษาฝึกสอนควรใช้การสังเกตการสอนของครูที่เลี้ยง ปกติแล้วนักศึกษาฝึก
สอนจะเริ่มสอนหรือช่วยครูที่เลี้ยงสอนในสัปดาห์แรก หลังจากนั้นก็เริ่มสอนบางชั่วโมง ไม่ได้
สอนเต็มวันจนกว่าจะถึงช่วงหลังของเทอม

7. ครูที่เลี้ยงที่ดีจะต้องฝึกฝนตนเองให้มีมนุษยสัมพันธ์อันดีกับ
นักเรียนกับครูคนอื่นๆกับผู้บังคับบัญชาและผู้ที่อยู่ได้บังคับบัญชา

8. การพบปะเป็นส่วนตัวระหว่างครูพี่เลี้ยงและนักศึกษาฝึกสอน เพื่ออภิปรายถึงปัญหาการสอนประจำวันเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง และหน้าที่ที่สำคัญที่สุดของการเป็นครูพี่เลี้ยงที่ดีก็คือการช่วยให้นักศึกษาฝึกสอนรู้จักวิเคราะห์บทเรียนของตน

9. การประเมินผลงานของนักศึกษาฝึกสอนเป็นสิ่งสำคัญมาก ครูพี่เลี้ยงที่ดีจะจดบันทึกเกี่ยวกับการสอนของนักศึกษาฝึกสอนทุกครั้งที่ได้สังเกตการสอนของเขา

10. ครูพี่เลี้ยงที่ดีจะต้องสอนนักศึกษาฝึกสอนถึงเรื่องการจัดการและงานบริหารโรงเรียนควบคู่กันไปกับการเป็นครูที่ดีด้วย เช่น การทำระเบียบ และการวางแผนงานต่างๆ เป็นต้น

11. ครูพี่เลี้ยงที่ดีควรให้การแนะนำ และช่วยเหลือนักศึกษาฝึกสอนในการทำและใช้วัสดุในห้องเรียนที่มีอยู่เพื่อมาทำอุปกรณ์การสอน ถึงแม้ว่านักศึกษาฝึกสอนจะนำอุปกรณ์มาจากวิทยาลัยบ้างแล้วก็ตาม

12. ครูพี่เลี้ยงที่ดีและครูใหญ่ควรต้องมีการพบปะพูดคุยกันเสมอเกี่ยวกับความก้าวหน้าของนักศึกษาฝึกสอน

13. การพบปะกันเป็นส่วนตัวระหว่างอาจารย์นิเทศก์และครูพี่เลี้ยงมีความสำคัญอย่างยิ่ง การพบปะกันนี้ควรเน้นถึงส่วนดี และส่วนที่ควรปรับปรุงในการสอนของนักศึกษาฝึกสอน หลักสูตรซึ่งใช้อยู่ในห้องเรียน และข้อเสนอแนะสำหรับใช้ในการนิเทศการสอนของนักศึกษา ซึ่งครูพี่เลี้ยงสามารถจะมาใช้ได้

14. ครูพี่เลี้ยงที่ดีจะต้องสอนนักศึกษาฝึกสอนและนักเรียนในชั้นให้รู้จักการเกษตร เช่น ปลูกผักในบริเวณเนื้อที่ทำการเกษตรของโรงเรียน

15. ครูพี่เลี้ยงที่ดีจะต้องช่วยนักศึกษาฝึกสอนในการพัฒนาโรงเรียนเพื่อทำให้เป็นที่ให้การเรียนรู้แก่นักเรียนดียิ่งขึ้น

16. ครูพี่เลี้ยงที่ดีจะเป็นผู้แนะนำนักศึกษาฝึกสอนให้รู้จักชาวบ้าน และรู้ปัญหาต่างๆ ในหมู่บ้าน

17. ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษาฝึกสอนอาจร่วมกันสังเกตการณ์สาธิตการสอนของอาจารย์นิเทศก์จากวิทยาลัยเพื่อศึกษาวิธีการทดลองเทคนิคใหม่ๆ ในการสอน

18. ในขณะที่อาจารย์นิเทศก์มาเยี่ยมโรงเรียนฝึกสอน ทางโรงเรียนอาจจัดการให้นักศึกษาฝึกสอนเข้าสอนในชั้นเรียนทั้งหมด จะจัดให้มีการสัมมนากันระหว่างอาจารย์นิเทศก์และครูพี่เลี้ยงอาจารย์นิเทศก์อาจทบทวนถึงเทคนิคในการสอน ตลอดจนถึงการทำงานร่วมกับนักเรียนฝึกสอน หรืออภิปรายกันถึงวิธีการสอนที่ดี รวมทั้งปัญหาต่างๆ ด้วย

19. ในการเยี่ยมโรงเรียนฝึกสอนครั้งสุดท้ายของภาคเรียนของอาจารย์นิเทศก์นั้นควรได้มีการอภิปรายเกี่ยวกับแบบประเมินผลการสอนครั้งสุดท้ายของนักศึกษาฝึกสอนร่วมกับครูพี่เลี้ยง

20. โครงการฝึกสอนบางโครงการได้จัดโรงเรียนฝึกสอนที่อยู่ใกล้ๆ กันเป็นการฝึกสอนแบบกลุ่มครูพี่เลี้ยง หรือครูใหญ่ของโรงเรียนหนึ่งโรงเรียนในอาจต้องทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการที่ปรึกษาประจำกลุ่ม ซึ่งมีหน้าที่ในการไปเยี่ยมโรงเรียนในกลุ่มของตน เพื่อสังเกตและวัดผลของนักศึกษาฝึกสอนเป็นครั้งคราว

21. ครูพี่เลี้ยงควรได้รับเชิญเป็นวิทยากรในการสัมมนาระหว่างนักศึกษาฝึกสอนที่อาจารย์นิเทศก์จัดขึ้นที่วิทยาลัย หรือไม่ก็ได้รับเชิญให้ไปที่วิทยาลัยครู ที่ให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีสอนบางวิชาในชั้นเรียนด้วย

22. ครูพี่เลี้ยงที่ดีจะแสดงออกถึงการมีบุคลิกภาพที่ดีจะรับทราบว่ามีปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นนั้นเป็นธรรมดาที่สุด และจะต้องมีการพยายามแก้ปัญหาด้วยวิธีการระหว่างวิธีทางวิทยาศาสตร์ ควรเป็นคนแจ่มใสมองโลกในแง่ดีและมีความกระตือรือร้นในการทำงานและการเล่น ควรมีความเข้าใจว่าการทำงานและการพักผ่อนต่างก็มีความสำคัญต่อบุคคลเท่าเทียมกัน นอกจากนี้ครูพี่เลี้ยงที่ดียังสามารถเข้ากับคนอื่นได้เป็นอย่างดี

23. ครูพี่เลี้ยงที่ดีจะต้องพยายามที่จะปรับตัวเองให้เป็นครูที่ดียิ่งขึ้น และเป็นบุคคลชั้นอาชีพที่ดียิ่งขึ้น จะต้องพยายามเรียนรู้ทุกสิ่งที่สามารถทำได้เกี่ยวกับการศึกษาต่างๆ จะเป็นโดยการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนร่วมงานที่เกี่ยวกับการศึกษา การให้ความร่วมมือในการสัมมนาหรือโดยการศึกษาเพิ่มเติมในบางวิชาจากวิทยาลัยก็ตาม

24. ครูพี่เลี้ยงที่ดีจะทราบถึงลักษณะของอาชีพครู และจะพยายามสอบและถ่ายถอดลักษณะนี้ให้แก่นักศึกษาฝึกสอนของเขาด้วย

สเตรทเมเยอร์ และลินด์ซี (Stratemeyer and Lindsey, 1958) ได้กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนฝึกสอนดังนี้

1. แนะนำนักศึกษาฝึกสอนในด้านกิจกรรมต่างๆ ทุกวันในห้องเรียน
2. ทำการนิเทศการสอนร่วมกับ อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายสถาบัน โดยแจ้งให้ทราบถึงการทำงานของนักศึกษาฝึกสอนและร่วมกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น
3. ศึกษาหาความรู้และปรับปรุงการสอนของตนเองเสมอ
4. ศึกษาหลักสูตรทั่วไปของวิทยาลัยตลอดจน โครงการฝึกสอน เพื่อความเข้าใจ และมีความเชี่ยวชาญในการทำงานนิเทศการสอน
5. เสนอข้อแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงหลักสูตรของวิทยาลัย
6. ช่วยให้นักศึกษาฝึกสอนได้มีประสบการณ์ในงานอาชีพครูทุกๆ ด้านจากการฝึกสอน

จากบทบาทและหน้าที่ของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏและอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนดังกล่าวข้างต้นสามารถสรุป และแบ่งการปฏิบัติของอาจารย์นิเทศก์ทั้ง 2 ฝ่าย ในการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพได้ 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 การเตรียมตัวนักศึกษา

ส่วนที่ 2 การเข้าทำการนิเทศ หรือการปฏิบัติการณ์นิเทศ

ส่วนที่ 3 การประเมินผลการนิเทศ

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในประเทศไทย

โดยทั่วไปจุดมุ่งหมายประการหนึ่งของหลักสูตร และการเรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษา ก็เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความเป็นเลิศทางวิชาการ สำหรับหลักสูตรครุศึกษานั้น ในช่วงหลังได้มีข้อวิพากวิจารณ์กันมาก จากทั้งบัณฑิตที่จบการศึกษา จากผู้ใช้บัณฑิต และแม้แต่จาก ผู้ปกครองของนักเรียนไปในทำนองที่ว่าหลักสูตรเน้นทฤษฎีมากเกินไป จะไม่สามารถนำไปใช้ใน สถานการณ์จริงได้ และบุคคลในกลุ่มดังกล่าวก็พยายามเรียกร้องให้มีการปรับปรุงหลักสูตร ตลอด จนวิธีการเรียนการสอน องค์ประกอบที่เลือกนำมาบรรจุลงในหลักสูตรที่ปรับปรุงใหม่คือ การให้ ความสำคัญแก่การจัดประสบการณ์วิชาชีพแก่ผู้เรียน

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในมหาวิทยาลัย

วัตถุประสงค์ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ของจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย (คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541)

1. มีประสบการณ์ตรงในการปฏิบัติงานวิชาชีพเต็มเวลาในสาขาวิชา เอกที่ตน ได้เลือกศึกษา
2. นำทฤษฎีและหลักการที่ได้ศึกษาไปประยุกต์ใช้ในสภาพที่เป็นจริง
3. สามารถแก้ปัญหาให้การปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมี ประสิทธิภาพ
4. เรียนรู้การทำงานร่วมกับบุคคลอื่นในวิชาชีพครู และวิชาชีพที่ เกี่ยวข้อง
5. เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างคณะครุศาสตร์ และ โรงเรียน /สถาบันอื่นๆ
6. พัฒนาบุคลิกภาพของตนให้เหมาะสมกับวิชาชีพ
7. มีทัศนคติที่ดีและศรัทธาในวิชาชีพครู

วัตถุประสงค์ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2542)

1. สามารถนำความรู้ไปใช้สถานการณ์ที่เป็นจริง
2. สามารถทำงานในหน้าที่ความรับผิดชอบในการเป็นครูที่ดีได้

ผู้อื่น

3. มีคุณลักษณะของความเป็นครูที่ดี มีทักษะในการทำงานร่วมกับ

4. มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู

วัตถุประสงค์ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร,
2542)

1. เพื่อให้มีประสบการณ์การสอน และนำความรู้ภาคทฤษฎีไป
ทดลองปฏิบัติในสถานการณ์จริง

2. เพื่อให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนการสอน

3. เพื่อสร้างศรัทธา และเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู

4. เพื่อเสริมสร้างบุคลิกภาพที่เหมาะสมจะเป็นครู

วัตถุประสงค์ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ของมหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์ (พวงทอง ไสยวรรณ, 2541)

1. เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกฝนประสบการณ์การสอนตามทฤษฎีการ
ศึกษาที่ได้ศึกษาในหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติจริง

2. เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกประสบการณ์อื่นๆ ที่เป็นภาระงานของครู
ในโรงเรียนที่นักศึกษาฝึกประสบการณ์

3. เพื่อให้นักศึกษาได้ทดลองสอนภายใต้การนิเทศของอาจารย์นิเทศก์
อาจารย์พี่เลี้ยง หรือบุคคลที่สถาบันการศึกษามอบหมาย

4. เพื่อให้นักศึกษาได้พัฒนาบุคลิกภาพและค่านิยมที่จำเป็นในการเข้า
สู่วิชาชีพครู

5. เพื่อให้นักศึกษาฝึกสอนสามารถวิเคราะห์ปัญหา และแสวงหาแนว
ทางแก้ปัญหาพร้อมกับผู้อื่นให้ลุล่วงไปด้วยดี

6. เพื่อฝึกประสบการณ์เกี่ยวกับชุมชนในลักษณะการให้บริการทาง
วิชาการ และการเข้าร่วม กิจกรรมกับชุมชน

สรุปได้ว่าทุกมหาวิทยาลัยก็มีวัตถุประสงค์ในการจัดการฝึกประสบการณ์
วิชาชีพที่คล้ายคลึงกัน คือ การพัฒนาสมรรถภาพของนักศึกษาครูทั้งด้านความรู้ ด้านเทคนิควิธี
และด้านคุณลักษณะ เพื่อเตรียมนักศึกษาให้พร้อมที่จะเป็นครูที่ดีในอนาคต

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร มหาวิทยาลัยทักษิณมีกระบวนการ
ที่คล้ายคลึงกัน คือ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จะจัดในภาคเรียนที่ 2 หลังจากเรียนรายวิชา

บังคับภาคทฤษฎีแล้วโดย นักศึกษาต้องฝึกตลอดภาคเรียนเป็นระยะเวลา 18 สัปดาห์ ปฏิบัติงาน สัปดาห์ละ 4 วัน วันละ 7 คาบ รวมปริมาณงานทั้งสิ้นไม่ต่ำกว่า 510 คาบ ซึ่งมีกระบวนการ ดังนี้

1. การสัมมนาก่อนฝึกสอน เป็นช่วงที่อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง ผู้บริหาร โรงเรียนชี้แจงให้นักศึกษาทราบแนวปฏิบัติต่างๆ ทำแผนร่วมกัน ซึ่งอาจจัดทำที่สถานศึกษา และโรงเรียนฝึกประสบการณ์ ใช้เวลาทั้งสิ้นประมาณ 3 วัน หรือ 21 คาบ
2. การปฏิบัติงานในระยะแรก และการสังเกตการสอน เป็นการ ศึกษาและสังเกตงานในหน่วยฝึกสอน เป็นระยะเวลา 2 สัปดาห์ นักศึกษาต้องศึกษางาน และปรับตัวกับสภาพแวดล้อมใหม่ เตรียมพร้อมก่อนที่จะลงมือปฏิบัติงานรวมถึงการสังเกตการสอนของ อาจารย์พี่เลี้ยง คิดเป็นปริมาณของงาน 12-15 คาบ
3. การปฏิบัติการสอน นักศึกษาจะต้องสอนในรายวิชาเอกสัปดาห์ละ 8-12 คาบ อย่างน้อย 15 สัปดาห์ รวมปริมาณงานการสอน 120-180 คาบ
4. การสัมมนาระหว่างฝึกสอน เป็นช่วงที่นักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง ทำการวิเคราะห์ปัญหา และแก้ปัญหาร่วมกันเพื่อพัฒนาการสอนให้ดียิ่งขึ้น คิดเป็น ปริมาณงาน 14 คาบ
5. งานในหน้าที่ครู เป็นงานนอกเหนือการสอนที่นักศึกษาจำเป็นต้อง ฝึกเพื่อให้สามารถออกไปปฏิบัติหน้าที่ครูได้อย่างสมบูรณ์ เช่น งานธุรการในชั้นเรียน คิดเป็น ปริมาณงาน 120-150 คาบ

ส่วนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยนั้นมี กระบวนการ ดังนี้

1. การเตรียมการ

- 1.1 ประชุมนิสิตเพื่อชี้แจงเรื่องการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ 4 แยกแบบสำรวจสถานภาพของนิสิต แบบคำร้องขอกลับมาศึกษาระหว่างฝึก และขอฝึกสอน ภาคปลาย
- 1.2 ติดต่อขอความร่วมมือไปยังสถาบันฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
- 1.3 ประชุมนิสิตแจ้งสถาบันที่จะฝึก ประกาศอนุมัติการกลับมา เรียนระหว่างฝึกสอน ประกาศอนุมัติการขอฝึกสอนภาคปลาย แจ้งวันปฐมนิเทศ เลือกรหัสหรือนิสิต
- 1.4 ส่งรายชื่อนิสิตไปยังโรงเรียนต่างๆ
2. ประชุมนิสิตก่อนออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

ปฐมนิเทศนิสิตเพื่อชี้แจงแนวการปฏิบัติงานวิชาชีพ นิสิตจะได้รับเอกสาร คำชี้แจงในเรื่องการส่งตัว การปฏิบัติงานวิชาชีพ ปฏิทินกิจกรรม นิสิตกรอกข้อมูล ส่วนตัวใน แบบกรอกเพื่อมอบให้โรงเรียน/สถาบันที่ตนไปปฏิบัติการสอน จัดหาคู่มือวิชา ประสบการณ์วิชาชีพ และสมุดบันทึกการสอน นิสิตพบอาจารย์นิเทศก์ในสาขาและวิชาเอกของตน

รวมทั้งหัวหน้าอาจารย์นิเทศก์ประจำโรงเรียนเพื่อทำความเข้าใจร่วมกันในการปฏิบัติงานวิชาชีพของนิสิตและการนิเทศของอาจารย์

3. การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

3.1 หน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพจะส่งนิสิตไปโรงเรียน/สถาบันประสบการณ์วิชาชีพก่อนโรงเรียนเปิดภาคต้น เพื่อให้นิสิตเรียนรู้ คุ้นเคยกับสภาพแวดล้อมและเตรียมงานให้พร้อมก่อนปฏิบัติการสอน

3.2 นิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพอย่างเต็มเวลา ติดต่อกันเป็นเวลา 18 สัปดาห์

3.3 ในระหว่างการฝึกสอนนิสิตจะกลับมาพบอาจารย์นิเทศก์ตามสายวิชาของตนเพื่อแจ้งปัญหาระหว่างฝึกสอน หรือขอคำแนะนำในการเตรียมการสอน โดยจะกลับมาที่คณะครุศาสตร์ประมาณ 6 ครั้ง

4. การสัมมนาหลังการฝึกประสบการณ์วิชาชีพวิชาชีพ

หน่วยประสบการณ์วิชาชีพจะจัดสัมมนาหลังการฝึกประสบการณ์วิชาชีพเพื่อเปิดโอกาสให้นิสิตได้นำประสบการณ์ และข้อคิดจากการฝึกมาร่วมกันวิเคราะห์ และสังเคราะห์และประเมินผลรวมเพื่อสรุปประสบการณ์ที่ดี ตลอดจนอภิปรายถึงปัญหาต่างๆของการฝึกที่นิสิตประสบและให้ข้อเสนอแนะ อันจะทำให้นิสิตได้ข้อสรุปที่กว้างขึ้นเกี่ยวกับภารกิจของวิชาชีพครู ผลการสัมมนาจะเป็นข้อมูลย้อนกลับแก่คณะครุศาสตร์ นอกจากนั้นนิสิตทุกคนจะต้องตอบแบบสอบถามซึ่งทางหน่วยประสบการณ์วิชาชีพได้จัดทำขึ้นเพื่อนำผลมาวิเคราะห์และใช้ประกอบในการพัฒนาแผนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพให้มีคุณภาพสำหรับนิสิตที่จะออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพต่อไปด้วย

ข้อกำหนดของนักศึกษาสำหรับวิชาประสบการณ์วิชาชีพ

ข้อกำหนดของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยสำหรับวิชา

ประสบการณ์วิชาชีพ คือ ต้องเป็นนิสิตฐานะปีที่ 4 เป็นผู้ที่มิบกคลิกภาพดี และมีคุณสมบัติด้านวิชาการก่อนภาคการศึกษาที่จะออกปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดไว้ดังต่อไปนี้

1. ต้องสอบผ่านได้หน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า 96 หน่วยกิต หรือ 2/3 ของจำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร และมีสภาพเป็นนิสิตปกติ มีคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.00

2. ต้องสอบได้ไม่น้อยกว่า 2/3 ของจำนวนหน่วยกิตในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป

3. ต้องสอบได้ไม่น้อยกว่า 2/3 ของจำนวนหน่วยกิตในหมวดวิชาครู และใน 2/3 ของจำนวนหน่วยกิตดังกล่าว นิสิตต้องเรียนและสอบให้ผ่านในรายวิชาต่อไปนี้

| | | |
|--------------------------------------|---|----------|
| พื้นฐานวิชาชีพครู | 2 | หน่วยกิต |
| ปฐมนิเทศการศึกษา | 3 | หน่วยกิต |
| การศึกษากับสังคม | 2 | หน่วยกิต |
| สถิติการศึกษาชั้นนำ | 3 | หน่วยกิต |
| การประเมินผลการเรียนการสอน | 3 | หน่วยกิต |
| จิตวิทยาทั่วไป | 3 | หน่วยกิต |
| มูลสารจิตวิทยาพัฒนาการ | 2 | หน่วยกิต |
| จิตวิทยาการศึกษา | 2 | หน่วยกิต |
| เทคโนโลยีการศึกษา | 2 | หน่วยกิต |
| การปฏิบัติการสื่อการสอน | 1 | หน่วยกิต |
| หลักสูตรและการสอน | 3 | หน่วยกิต |
| หลักสูตรและการสอนระดับการศึกษาปฐมวัย | 3 | หน่วยกิต |

4. ต้องสอบได้ไม่น้อยกว่า 2/3 ของจำนวนหน่วยกิตในหมวดวิชาเอก คือ 2/3 ของแต่ละวิชาเอก และ 2/3 ของแต่ละกลุ่มวิชา ซึ่งแต่ละวิชาเอกจะมีกำหนดรายวิชาที่ต้องเรียนก่อนออกปฏิบัติงานวิชาชีพ

การประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในมหาวิทยาลัย

การประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เป็นการพิจารณาสมรรถภาพด้านต่างๆในการเป็นครูของนักศึกษาเป็นระยะๆ เพื่อวินิจฉัยข้อดี และข้อควรปรับปรุงแก้ไขเป็นช่วงๆ หรือเป็นลำดับขั้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะช่วยให้นักศึกษาได้พัฒนาสมรรถภาพด้านต่างๆในการเป็นครูให้เพิ่มสูงขึ้นเป็นลำดับ แล้วจึงมีการประเมินผลเพื่อตัดสินความสามารถนั้นๆ ในภายหลัง โดยมีผู้ประเมินหลายฝ่าย ทั้งฝ่ายสถาบันการศึกษา และฝ่ายหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ซึ่งการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งก็จะมีเกณฑ์การประเมินแตกต่างกัน เช่น มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา และ มหาวิทยาลัยทักษิณ จะมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

1. การปฐมนิเทศการสัมมนาระหว่างฝึกสอน และสัมมนาหลังฝึกสอน น้ำหนักการประเมิน 10 %

2. การเตรียมการสอน และการปฏิบัติการสอน
น้ำหนักการประเมิน 50 %

3. งานในหน้าที่ครู น้ำหนักการประเมิน 10 %

4. งานกิจกรรมนักเรียน น้ำหนักการประเมิน 10 %

5. งานวิจัยในชั้นเรียน น้ำหนักการประเมิน 20 %

จะมีการตัดเกรดพิจารณาเกณฑ์การตัดเกรดโดยคิดเป็นร้อยละ ดังนี้

| | |
|---------------|-----------------------------|
| 85.00 - 100 | = A |
| 80.00 - 84.99 | = B+ |
| 75.00 - 79.99 | = B |
| 70.00 - 74.99 | = B- |
| 65.00 - 69.99 | = C+ |
| 60.00 - 64.99 | = C |
| 55.00 - 59.99 | = C- |
| ต่ำกว่า 55 | = D ไม่ผ่านการฝึกประสบการณ์ |

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตรมีการตัดเกรดพิจารณา
เกณฑ์การตัดเกรดโดยคิดเป็นร้อยละ ดังนี้

| | |
|------------|------|
| 85 - 100 | = A |
| 80 - 84 | = B+ |
| 75 - 79 | = B |
| 70 - 74 | = C+ |
| 60 - 69 | = C |
| 55 - 59 | = D+ |
| 50 - 54 | = D |
| ต่ำกว่า 50 | = E |

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจะประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ 3

ส่วน ดังนี้

1. ประเมินพัฒนาการด้านพฤติกรรมการสอน
2. ประเมินพัฒนาการด้านพฤติกรรมทั่วไป
3. ประเมินผลการสอบสอน

ซึ่งจะมีการประเมินพฤติกรรมการสอนและประเมินพฤติกรรมทั่วไป

อย่างน้อย 4 ครั้ง และสอบสอน 1 ครั้ง

การกำหนดเกรดตามระดับคะแนน คือ

| | |
|-----------|------|
| 3.6 - 4 | = A |
| 3.1 - 3.5 | = B+ |
| 2.6 - 3.0 | = B |
| 2.1 - 2.5 | = C+ |
| 1.6 - 2.0 | = C |
| 1.1 - 1.5 | = D+ |

1 = D

น้อยกว่า 1 = F

ข้อกำหนดของนักศึกษาสำหรับวิชาประสบการณ์วิชาชีพ

ข้อกำหนดของนิติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยสำหรับวิชา

ประสบการณ์วิชาชีพ คือ ต้องเป็นนิติฐานะปีที่ 4 เป็นผู้ที่มิบกคลิกภาพดี และมีคุณสมบัติด้านวิชาการก่อนภาคการศึกษาที่จะออกปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดไว้ดังต่อไปนี้

1. ต้องสอบผ่านได้หน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า 96 หน่วยกิต หรือ 2/3 ของจำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร และมีสภาพเป็นนิสิตปกติ มีคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.00

2. ต้องสอบได้ไม่น้อยกว่า 2/3 ของจำนวนหน่วยกิตในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป

3. ต้องสอบได้ไม่น้อยกว่า 2/3 ของจำนวนหน่วยกิตในหมวดวิชาครู และใน 2/3 ของจำนวนหน่วยกิตดังกล่าว นิสิตต้องเรียนและสอบให้ผ่านในรายวิชาต่อไปนี้

| | | |
|--------------------------------------|---|----------|
| พื้นฐานวิชาชีพครู | 2 | หน่วยกิต |
| ปฐมนิเทศการศึกษา | 3 | หน่วยกิต |
| การศึกษากับสังคม | 2 | หน่วยกิต |
| สถิติการศึกษาขั้นนำ | 3 | หน่วยกิต |
| การประเมินผลการเรียนการสอน | 3 | หน่วยกิต |
| จิตวิทยาทั่วไป | 3 | หน่วยกิต |
| มูลสารจิตวิทยาพัฒนาการ | 2 | หน่วยกิต |
| จิตวิทยาการศึกษา | 2 | หน่วยกิต |
| เทคโนโลยีการศึกษา | 2 | หน่วยกิต |
| การปฏิบัติการสื่อการสอน | 1 | หน่วยกิต |
| หลักสูตรและการสอน | 3 | หน่วยกิต |
| หลักสูตรและการสอนระดับการศึกษาปฐมวัย | 3 | หน่วยกิต |

4. ต้องสอบได้ไม่น้อยกว่า 2/3 ของจำนวนหน่วยกิตในหมวดวิชาเอก คือ 2/3 ของแต่ละวิชาเอก และ 2/3 ของแต่ละกลุ่มวิชา ซึ่งแต่ละวิชาเอกจะมีกำหนดรายวิชาที่ต้องเรียนก่อนออกปฏิบัติงานวิชาชีพ

สรุปได้ว่าการจัดประสบการณ์วิชาชีพในมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งจะมีความเหมือนและแตกต่างกัน ซึ่งขึ้นอยู่กับข้อกำหนดเกณฑ์การฝึกประสบการณ์วิชาชีพของแต่ละมหาวิทยาลัย แต่ทุกสถาบันจะมีจุดมุ่งหมายในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่เหมือนกันคือเพื่อพัฒนานักศึกษาให้เป็นครูที่มีคุณภาพ

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถาบันราชภัฏ

หลักการจัดกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถาบันราชภัฏมีหลักการโดยรวม ดังนี้

1. มุ่งประสานการเรียนรู้ทางภาคทฤษฎี และทางภาคปฏิบัติให้ควบคู่กัน อยู่ตลอดเวลา
2. มุ่งฝึกปฏิบัติและหาประสบการณ์ในสถานการณ์จริงให้มากที่สุด
3. มุ่งสร้างความคุ้นเคย และฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นระยะๆอย่างต่อเนื่องกันตลอดหลักสูตร
4. มุ่งจัดประสบการณ์วิชาชีพครูหลายลักษณะ เพื่อพัฒนาสมรรถภาพของนักศึกษาครูให้สมบูรณ์ครบถ้วนมากที่สุด
5. มุ่งประสานงานระหว่างหน่วยงานผู้ผลิตครูและหน่วยงานผู้ใช้ครูได้ร่วมมือกันฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อให้ได้ครูใหม่ที่มีคุณภาพ

จุดประสงค์ของการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มเวลา

1. เพื่อเสริมสร้างให้นักศึกษามีคุณลักษณะของครูที่ดีและมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู
2. เพื่อเสริมสร้างให้นักศึกษาครูได้เรียนรู้งานในหน้าที่ของครูตามหลักสูตรในระดับที่สอนได้อย่างแจ่มแจ้งและกว้างขวาง จากการฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริงให้มากที่สุด
3. เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาครูได้เรียนรู้ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติให้สอดคล้องกันจนสามารถนำไปปฏิบัติในหน้าที่ของครูได้เหมาะสมและบังเกิดผลดี
4. เพื่อเสริมสร้างให้นักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อการพัฒนาชุมชนและเรียนรู้งานในการพัฒนาชุมชน

วิธีการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มเวลา

การจัดประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มเวลาตลอดหลักสูตรระดับปริญญาตรี แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ

1. การศึกษาสังเกตและมีส่วนร่วม
การศึกษาและสังเกต เป็นวิธีการที่ใช้เพื่อหาประสบการณ์ในสถานการณ์จริง โดยการไปดูไปฟัง ซักถามและสังเกตเรื่องที่รับมอบหมายที่หน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอย่างต่อเนื่องเป็นเวลาอย่างน้อย 2 สัปดาห์ หรือ 70 ชั่วโมง
2. การทดลองสอน/การทดลองปฏิบัติงาน
การทดลองสอน/การทดลองปฏิบัติงานเป็นวิธีการหาประสบการณ์ในสถานการณ์จริงโดยการนำเทคนิควิธีการจากการเรียนภาคทฤษฎีที่เกี่ยวกับการ

สอนวิชาใดวิชาหนึ่งหรือเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามโปรแกรมวิชาที่เรียน ไปทดลองสอนหรือทดลองปฏิบัติงานที่หน่วยงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอย่างต่อเนื่องเป็นเวลาอย่างน้อย 2-4 สัปดาห์ หรือ 70-140 ชั่วโมง

3. การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูป/การฝึกงาน

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูป/การฝึกงานเป็นการนำความรู้ที่ได้ศึกษามาแล้วทั้งหมดและประสบการณ์ที่ได้จากการฝึกใน 2 ขั้นตอนแรกมาใช้ฝึกปฏิบัติงานในหน้าที่ครูทุกอย่างเสมือนเป็นครูประจำการคนหนึ่ง หรือฝึกงานเฉพาะด้านตามสายเทคนิค การศึกษาในสถานการณจริงที่หน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอย่างต่อเนื่องกันเป็นเวลาอย่างน้อย 16 สัปดาห์ หรือ 450 ชั่วโมง

คุณสมบัติของนักศึกษาที่จะได้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูป/การฝึกงาน

1. เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 4 (หลักสูตร 4 ปี) หรือชั้นปีที่ 2 (หลักสูตร 2 ปีหลังอนุปริญญา) สาขาวิชาการศึกษา ซึ่งได้ผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูขั้นต้นตามลำดับเรียบร้อยแล้ว คือ ได้ผ่านการฝึกการศึกษาสังเกตและการมีส่วนร่วมและการทดลองสอน/ทดลองฝึกงานมาแล้ว

2. ได้คะแนนเฉลี่ยสะสมในภาคเรียนก่อนที่จะฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูป/การฝึกงานไม่ต่ำกว่า 1.8

3. มีบุคลิกภาพ และสุขภาพเหมาะสมที่จะเป็นครู
กระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูป/การฝึกงานและ
แนวปฏิบัติ

หลังจากที่นักศึกษาได้ผ่านการทดลองสอนเรียบร้อยแล้ว ฝ่ายจัดประสบการณ์วิชาชีพครูจะดำเนินการจัดนักศึกษา เพื่อเข้าฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูป/การฝึกงาน ณ โรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู/หรือหน่วยฝึกงาน โดยได้รับความร่วมมือจาก อาจารย์ในภาควิชาเอก อาจารย์ในภาควิชาโท อาจารย์ในคณะครุศาสตร์และโรงเรียนที่จะรับฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู หรือหน่วยงานทางการศึกษา

กระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูป/การฝึกงาน มีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

1. การเตรียมความพร้อมก่อนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูป
การเตรียมความพร้อมก่อนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูป
นักศึกษาจะได้ทราบและปฏิบัติเตรียมความพร้อม ดังนี้

1.1 ทราบชื่อ โรงเรียน และชื่ออาจารย์นิเทศก์ประจำสาขา
วิชาเอก อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน โดยฝ่ายจัดประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์จะแจ้งให้
ทราบ

1.2 ติดต่อ โรงเรียนที่จะไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ตาม
กำหนดเวลาที่ทางสถาบันกำหนด เพื่อทราบชั้นเรียนและรายวิชาที่จะสอน

1.3 เข้าร่วมกิจกรรมเตรียมความพร้อมโดยการได้รับการ
เสริมเข้มประสบการณ์วิชาชีพครูและการฝึกงาน ซึ่งเน้นในด้านสมรรถภาพการสอน การฝึกงาน
และงานในหน้าที่ครู

1.4 ศึกษาชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่ เพื่อเข้าใจสภาพปัญหาซึ่ง
จะได้ปรับตัวได้เหมาะสมและทราบแหล่งทรัพยากรที่จะนำมาใช้ประโยชน์ในด้านการเรียนการ
สอน

2. การปฐมนิเทศก่อนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

การปฐมนิเทศก่อนการฝึกประสบการณ์ก่อนการฝึก

ประสบการณ์วิชาชีพครูจะดำเนินการในระยะเดียวกับการเสริมเข้มประสบการณ์วิชาชีพครูให้แก่
นักศึกษา โดยจะเริ่มต้นด้วยการเสริมเข้มก่อน และหลังจากนั้นจะมีการปฐมนิเทศ เพื่อให้
ทราบ บทบาท ภาระ หน้าที่ของคนที่จะต้องปฏิบัติใน โรงเรียน หลังจากการปฐมนิเทศแล้ว
นักศึกษาจะต้องไปรายงานตัวยังโรงเรียนตามกำหนดวัน เวลา โดยอาจารย์นิเทศก์สถาบัน
ราชภัฏเป็นผู้ นำส่งพร้อมกับหนังสือส่งตัวนักศึกษาจากสถาบัน

3. งานและแนวปฏิบัติงานใน โรงเรียน/หน่วยฝึกงาน

งานของนักศึกษาในขณะที่อยู่ในโรงเรียน มีเงื่อนไขของงานที่จะ
ต้องปฏิบัติ ดังนี้

3.1 นักศึกษาแต่ละคนต้องมีชั่วโมงสอนในชั้นเรียน

ประมาณ 5-8 ชั่วโมง โดยทำหน้าที่สอนตามลักษณะวิชาเอก และวิชาโทซึ่งต้องวางแผนการสอน
ทำกำหนดการสอน ทำแผนการสอน เตรียมสื่อ ผลิตสื่ออุปกรณ์การสอน ตรวจสอบผลงานนักเรียน
และประเมินผลการเรียน

3.2 นักศึกษาต้องทำงานเกี่ยวกับการจัดชั้นเรียน การจัดป้า
นิเทศ การทำสมุดประเมินผลรายวิชา ทำสมุดรายงานประจำตัวนักเรียน ดูแลการเรียน การปรับตัว
ของนักเรียน

3.3 นักศึกษาต้องร่วมกิจกรรมทุกอย่างที่ทาง โรงเรียนจัดขึ้น
เพื่อการพัฒนาการแก้ปัญหา และการป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียน

3.4 นักศึกษาต้องปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบข้อบังคับ และข้อ
ตกลงของโรงเรียนและสถาบันราชภัฏ

4. การประชุมสัมมนาระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูป/การฝึกงาน

การประชุมสัมมนาระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพแต่ละครั้ง ฝ่ายจัดประสบการณ์วิชาชีพครู จะกำหนดและแจ้งให้นักศึกษา และผู้เกี่ยวข้องทราบ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการติดตามงานที่นักศึกษาได้ปฏิบัติ รับทราบปัญหา และหาแนวทางแก้ไข พัฒนางานที่ปฏิบัติ

5. การประชุมสัมมนาหลังการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูป/การฝึกงาน

การประชุมสัมมนาหลังการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นงานที่จะต้องปฏิบัติควบคู่ไปกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เพื่อจะได้พบปะแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในงานที่ได้ไปปฏิบัติ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ทราบปัญหาและอุปสรรคและระดมความคิดเพื่อหาแนวทางแก้ไขปรับปรุงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้ดีขึ้น

6. การประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มเวลา

การประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มเวลาเป็นการประเมินผลใน รายวิชาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มวิชาปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของหลักสูตรสถาบันราชภัฏ สาขาวิชาการศึกษา พุทธศักราช 2530 ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ได้แก่ วิชาการศึกษาและสังคม วิชาการศึกษาส่วนร่วม วิชาการศึกษาทดลอง วิชาการศึกษาทดลอง ปฏิบัติงาน วิชาการศึกษาประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูป และวิชาการศึกษาฝึกงาน เป็นต้น

ดังนั้นการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มเวลาในแต่ละขั้นตอน จึงเป็นการประเมินผลในลักษณะที่เป็นรายวิชาอย่างอิสระและรายวิชาต่างๆดังกล่าว เป็นรายวิชาประเภทการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู หรือการฝึกสอนหรือการฝึกงาน ซึ่งตามข้อบังคับสภาสถาบันราชภัฏว่าด้วยการประเมินผลการศึกษาของสถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2528 และข้อบังคับสภาสถาบันราชภัฏว่าด้วยการประเมินผลการศึกษาในการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ พุทธศักราช 2528 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2530 กำหนดให้ประเมินผลเป็นค่าระดับคะแนน 3 ระดับ คือ

ผ (ผ่านดีเยี่ยม) หมายความว่า ผลการประเมินขั้นผ่าน ได้ดีเยี่ยม

ผ (ผ่าน) หมายความว่า ผลการประเมินขั้นผ่านได้

ม (ไม่ผ่าน) หมายความว่า ผลการประเมินขั้นไม่ผ่าน

หลักการของการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มเวลา

1. เป็นการประเมินผลเพื่อพัฒนาสมรรถภาพด้านต่างๆในการเป็นครู โดยถือว่าการประเมินเพื่อวินิจฉัยข้อดีและข้อควรปรับปรุงแก้ไขเป็นช่วงๆ หรือเป็นลำดับขั้นตอนอย่างต่อเนื่องกัน ซึ่งจะช่วยให้ นักศึกษาครู ได้ทราบผลการประเมินและการปรับปรุงหรือการพัฒนา

สมรรถภาพในการเป็นครูได้เพิ่มสูงขึ้นตามลำดับแล้วจึงมีการประเมินผลเพื่อตัดสินความสามารถนั้นๆในภายหลัง

2. เป็นการประเมินผลแบบอิงเกณฑ์ โดยการตัดสินผลแต่ละรายการประเมินจะต้องพิจารณาไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้แล้วตัดสินว่า ผ่านดีเยี่ยม ผ่าน หรือไม่ผ่าน

3. เป็นการประเมินสมรรถภาพของนักศึกษาให้ครอบคลุมในหลายๆด้าน ทั้งทางด้านความรู้ เทคนิควิธี และคุณลักษณะ โดยอาศัยผู้ประเมินหลายฝ่าย ทั้งฝ่ายของสถาบันและหน่วยงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

จุดประสงค์ของการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มเวลา

1. เพื่อประเมินความก้าวหน้าในการฝึกปฏิบัติของนักศึกษาครูอย่างต่อเนื่องกันตลอดเวลาโดยให้นักศึกษาครูได้ทราบผลการฝึกปฏิบัติและพัฒนาตนเองจนบรรลุผลตามเกณฑ์ของการฝึกปฏิบัติในรายวิชาของแต่ละขั้นตอน

2. เพื่อตัดสินผลรวมของการฝึกปฏิบัติในรายวิชาของแต่ละขั้นตอนหลังจากการพัฒนาความสามารถให้ก้าวหน้าเป็นลำดับอย่างต่อเนื่องกันแล้ว

แนวทางการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มเวลา

1. การประเมินผลในวิชาการศึกษาและสังคม วิชาการมีส่วนร่วม วิชาการทดลองสอน และวิชาการทดลองการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นรายวิชาของ 2 ขั้นตอนแรกของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มเวลานั้นจะเป็นการประเมินเพื่อวินิจฉัยข้อดีและข้อควรปรับปรุงแก้ไขเป็นระยะๆต่อเนื่องกัน โดยพิจารณาว่านักศึกษาได้เอาใจใส่การฝึกปฏิบัติงานเหล่านั้นหรือไม่ และเมื่อปฏิบัติแล้วยังมีข้อควรปรับปรุงแก้ไขอย่างไร แล้วจึงสรุปผลการประเมินของรายวิชานั้นๆตามแบบประเมินผลที่กำหนดไว้

2. ก่อนที่นักศึกษาจะฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูป/ฝึกงาน จะต้องมีการประเมินผ่าน ในทุกรายวิชาของ 2 ขั้นตอนแรก ในกรณีที่นักศึกษายังไม่ผ่าน รายวิชาหนึ่งรายวิชาใดจะต้องซ่อมเสริมให้ ผ่าน เสียก่อนจึงจะฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูป/ฝึกงานได้

3. การประเมินผลในวิชาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูปและวิชาการฝึกงาน ซึ่งเป็นรายวิชาของขั้นตอนที่ 3 ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มเวลานั้น จะเป็นการประเมินผลการปฏิบัติงานในหน้าที่ครู หรือการปฏิบัติงานตามวิชาเอกและวิชาโทที่เรียนเพื่อวินิจฉัยข้อดี และข้อควรปรับปรุงแก้ไขเป็นช่วงๆ หรือเป็นลำดับขั้นตอนต่อเนื่องกัน ซึ่งจะช่วยให้ นักศึกษาได้ทราบผลการประเมินและปรับปรุงแก้ไขให้ได้คุณภาพที่พึงประสงค์ แล้วจึงประเมินผลในช่วงสุดท้าย เพื่อตัดสินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา

4. การประเมินผลของแต่ละรายวิชาในแต่ละขั้นตอน จะต้องมีการประเมินเกี่ยวกับเวลาการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ และการปฏิบัติงานที่สถาบันและหน่วยฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูด้วย

เกณฑ์การตัดสินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มเวลา
การประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มเวลาของแต่ละรายวิชา
ในแต่ละชั้นตอนมีเกณฑ์การตัดสินผล ดังนี้

1. การสรุปผลแต่ละแบบประเมิน

1.1 ถ้าผลการประเมินของเกณฑ์ประเมินแต่ละข้อเป็น ผ่านดีเยี่ยม ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 และไม่มีรายการประเมินข้อใด ไม่ผ่าน ให้สรุปผลแบบประเมินนั้นเป็น ผ่านดีเยี่ยม

1.2 ถ้าผลการประเมินของรายการใดรายการหนึ่ง ไม่ผ่าน ให้สรุปผลของแบบประเมินนั้นเป็น ไม่ผ่าน

1.3 กรณีอื่นๆให้สรุปผลของแบบประเมินผลนั้นเป็น ผ่าน

2. การสรุปผลการประเมินในแต่ละแบบของผู้ประเมินทุกคน

2.1 ถ้าผู้ประเมินให้ ผ่านดีเยี่ยม ของแบบประเมินนั้นทุกคน ให้สรุปผลเป็น ผ่านดีเยี่ยม

2.2 ถ้าผู้ประเมินคนใดคนหนึ่งให้ ไม่ผ่าน ของแบบประเมินนั้น ให้สรุปผลเป็น ไม่ผ่าน

2.3 กรณีอื่นๆให้สรุปผลของแบบประเมินผลนั้นเป็น ผ่าน

3. การตัดสินผล

3.1 ผ่านดีเยี่ยมทุกแบบประเมิน และมีเวลาการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ และปฏิบัติงานที่สถาบันและหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาทั้งหมด ให้ตัดสินผลเป็น ผ่านดีเยี่ยม

3.2 ผ่านทุกแบบประเมิน และมีเวลาการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ และปฏิบัติงานที่สถาบันและหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาทั้งหมด ให้ตัดสินผลเป็น ผ่าน

3.3 ไม่ผ่านแบบประเมินใดแบบประเมินหนึ่งหรือมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ และปฏิบัติงานที่สถาบันและหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูน้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาทั้งหมด ให้ตัดสินผลเป็น ไม่ผ่าน

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาขาการศึกษาปฐมวัยในสถาบันราชภัฏ

หลักการจัดกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาขาการศึกษาปฐมวัยในสถาบันราชภัฏมีหลักการที่สำคัญ 3 ประการ คือ

1. มุ่งประสานการเรียนรู้ทางภาคทฤษฎีและทางภาคปฏิบัติให้ควบคู่กัน อยู่ตลอดเวลา

2. มุ่งฝึกปฏิบัติและหาประสบการณ์ในสถานการณ์จริงมากที่สุด

3. มุ่งสร้างความคุ้นเคย และฝึกประสบการณ์วิชาชีพเป็นระยะๆอย่างต่อเนื่องกันตลอดหลักสูตร

จุดประสงค์ของการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาขาการศึกษาปฐมวัย

การจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาขาการศึกษาปฐมวัย มีจุดประสงค์ที่จะพัฒนาสมรรถภาพของนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย ทั้งด้านความรู้ ด้านเทคนิควิธี และด้านคุณลักษณะ เพื่อเตรียมนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัยให้พร้อมที่จะเป็นครูที่ดีในอนาคต

ขั้นตอนการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาขาการศึกษาปฐมวัย

เพื่อให้ นักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย ได้ฝึกปฏิบัติต่อเนื่องกันเป็นระยะๆ ตลอดหลักสูตรการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของสถาบันราชภัฏในปัจจุบัน จึงแบ่งได้เป็น 3 ขั้นตอน คือ

1. การศึกษาสังเกตและการมีส่วนร่วม

การศึกษาส่งเกตเป็นประสบการณ์วิชาชีพที่จัดให้นักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัยได้ไปศึกษาส่งเกตงานในหน้าที่ครูตามสภาพที่เป็นจริงในโรงเรียนประถมศึกษาที่มีชั้นอนุบาลหรือชั้นก่อนประถมศึกษาอย่างต่อเนื่องกันในปีการศึกษาที่สอง ส่วนการมีส่วนร่วมเป็นประสบการณ์วิชาชีพที่สถาบันราชภัฏจัดให้นักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัยได้มีการฝึก โดยร่วมปฏิบัติงานในหน้าที่ครูกับอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน ทั้งนี้เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้งานในหน้าที่ครู และเกิดความเข้าใจสภาพที่เป็นจริงของงานในโรงเรียน ซึ่งจะเป็นพื้นฐานในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และสัมพันธ์กับความเป็นจริง โดยใช้เวลาอย่างน้อย 2 สัปดาห์

2. การทดลองสอน

การทดลองสอนเป็นขั้นตอนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพต่อเนื่องจากการศึกษาส่งเกตและมีส่วนร่วม ในขั้นตอนนี้ นักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัยจะได้นำหลักการและวิธีการที่ได้เรียนรู้ในรายวิชา วิธีการสอนไปทดลองปฏิบัติในสถานการณ์จริงที่โรงเรียน โดยใช้เวลาอย่างน้อย 2 - 4 สัปดาห์

3. การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูปแบบ

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูปแบบ เป็นการฝึกปฏิบัติงานในหน้าที่ครูทุกอย่างเสมือนเป็นครูประจำการคนหนึ่ง งานที่ฝึกปฏิบัติ ได้แก่ งานสอน งานธุรการในชั้นเรียน งานแนะแนว งานกิจการนักเรียน งานพัฒนาโรงเรียนและชุมชน และงานพัฒนาตนเอง เป็นการพัฒนาสมรรถภาพทั้ง 3 ด้าน คือ สมรรถภาพด้านความรู้ ด้านเทคนิควิธี และด้านคุณลักษณะ นักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัยจะมีโอกาสบูรณาการประสบการณ์ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ที่ได้รับมาก่อนแล้ว ตามความเหมาะสมกับสภาพของโรงเรียน โดยใช้เวลาอย่างน้อย 16 สัปดาห์

คุณสมบัติของนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัยที่จะได้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

1. เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 4 (หลักสูตร 4 ปี) หรือชั้นปีที่ 2 (หลักสูตร 2 ปี หลังอนุปริญญา) สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ซึ่งได้ผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูขั้นต้นตามลำดับเรียบร้อยแล้ว คือ ได้ผ่านการฝึกการศึกษาสังเกตและการมีส่วนร่วมและการทดลองสอนมาแล้ว

2. ได้คะแนนเฉลี่ยสะสมในภาคเรียนก่อนที่จะฝึกประสบการณ์วิชาชีพไม่ต่ำกว่า 1.8

3. มีบุคลิกภาพ และสุขภาพเหมาะสมที่จะเป็นครู

กระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาขาการศึกษาปฐมวัย

หลังจากที่นักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัยได้ผ่านการทดลองสอนเรียบร้อยแล้ว ฝ่ายจัดประสบการณ์วิชาชีพจะดำเนินการจัดนักศึกษา เพื่อเข้าฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ณ โรงเรียน โดยได้รับความร่วมมือจาก อาจารย์ในภาควิชาเอก อาจารย์ในภาควิชาโท อาจารย์ในคณะครุศาสตร์และโรงเรียนที่จะรับฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู หรือหน่วยงานทางการศึกษา ซึ่งมีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

1. การเตรียมความพร้อมก่อนฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

การเตรียมความพร้อมก่อนฝึกประสบการณ์วิชาชีพนักศึกษาจะได้ทราบและปฏิบัติเตรียมความพร้อม ดังนี้

1.1 ทราบชื่อโรงเรียน และชื่ออาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนโดยฝ่ายจัดประสบการณ์วิชาชีพคณะครุศาสตร์จะแจ้งให้ทราบ

1.2 ติดต่อโรงเรียนที่จะไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ตามกำหนดเวลาที่ทางสถาบันกำหนดเพื่อทราบชั้นเรียน

1.3 เข้าร่วมกิจกรรมเตรียมความพร้อม โดยการได้รับการเสริมเข้มประสบการณ์วิชาชีพซึ่งเน้นในด้านสมรรถภาพการสอน การฝึกงาน และงานในหน้าที่ครู

1.4 ศึกษาชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่ เพื่อเข้าใจสภาพปัญหาซึ่งจะได้ปรับตัวได้เหมาะสม และทราบแหล่งทรัพยากรที่จะนำมาใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอน

2. การปฐมนิเทศก่อนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

การปฐมนิเทศก่อนการฝึกประสบการณ์ก่อนการฝึก

ประสบการณ์วิชาชีพจะดำเนินการในระยะเดียวกับการเสริมเข้มประสบการณ์วิชาชีพครูให้แก่ นักศึกษา โดยจะเริ่มขึ้นด้วยการเสริมเข้มก่อน และหลังจากนั้นจะมีการปฐมนิเทศ เพื่อให้นักศึกษาได้ทราบ บทบาท ภาระ หน้าที่ของคนที่ต้องปฏิบัติในโรงเรียน หลังจากการปฐมนิเทศแล้ว

นักศึกษาจะต้องไปรายงานตัวยังโรงเรียนตามกำหนดวัน เวลา โดยอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ เป็นผู้นำส่งพร้อมกับหนังสือส่งตัวนักศึกษาจากสถาบัน

3. งานและแนวปฏิบัติทำงานในโรงเรียน/หน่วยฝึกงาน

3.1 นักศึกษาแต่ละคนต้องมีชั่วโมงสอนในชั้นเรียน โดยทำหน้าที่สอน ซึ่งต้องวางแผนการสอน ทำกำหนดการสอน ทำแผนการสอน เตรียมสื่อ ผลิตสื่ออุปกรณ์ การสอน ตรวจสอบงานนักเรียน และประเมินผลการเรียน

3.2 นักศึกษาต้องทำงานเกี่ยวกับการจัดชั้นเรียน การจัดป้ายนิเทศ การทำสมุดประเมินผลรายวิชา ทำสมุดรายงานประจำตัวนักเรียน ดูผลการเรียน การปรับตัวของนักเรียน

3.3 นักศึกษาต้องร่วมกิจกรรมทุกอย่างที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น เพื่อการพัฒนา การแก้ปัญหา และการป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียน

3.4 นักศึกษาต้องปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบข้อบังคับ และข้อตกลงของโรงเรียนและสถาบันราชภัฏ

4. การประชุมสัมมนาระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
การประชุมสัมมนาระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพแต่ละครั้ง ฝ่ายจัดประสบการณ์วิชาชีพครู จะกำหนดและแจ้งให้นักศึกษา และผู้เกี่ยวข้องทราบ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการติดตามงานที่นักศึกษาได้ปฏิบัติ รับทราบปัญหา และหาแนวทางแก้ไข พัฒนางานที่ปฏิบัติ

5. การประชุมสัมมนาหลังการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
การประชุมสัมมนาหลังการฝึกประสบการณ์วิชาชีพเป็นงานที่จะต้องปฏิบัติควบคู่ไปกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เพื่อจะได้พบปะแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในงานที่ได้ไปปฏิบัติ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ทราบปัญหาและอุปสรรคและระดมความคิดเพื่อหาแนวทางแก้ไขปรับปรุงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้ดีขึ้น

6. การประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
การประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพเป็นการประเมินผลในรายวิชาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มวิชาปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์วิชาชีพของหลักสูตรสถาบันราชภัฏ สาขาวิชาการศึกษา พุทธศักราช 2530 ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ได้แก่ วิชาการศึกษาและสังคม วิชาการศึกษาส่วนร่วม วิชาการศึกษาทดลองสอน วิชาการศึกษาทดลองปฏิบัติงาน วิชาการศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูปแบบ และวิชาการศึกษาฝึกงาน เป็นต้น

ดังนั้นการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในแต่ละขั้นตอน จึงเป็นการประเมินผลในลักษณะที่เป็นรายวิชาอย่างอิสระและรายวิชาต่างๆดังกล่าวเป็นรายวิชาประเภทการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู หรือการฝึกสอนหรือการฝึกงาน ซึ่งตามข้อบังคับ

สภาสถาบันราชภัฏว่าด้วยการประเมินผลการศึกษาของสถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2528 และ
ข้อบังคับสภาสถาบันราชภัฏว่าด้วยการประเมินผลการศึกษาในการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากร
ประจำการ พุทธศักราช 2528 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2530 กำหนดให้ประเมินผล
เป็นค่าระดับคะแนน 3 ระดับ คือ

ผย (ผ่านดีเยี่ยม) หมายความว่า ผลการประเมินขั้นผ่าน ได้ดีเยี่ยม

ผ (ผ่าน) หมายความว่า ผลการประเมินขั้นผ่าน ได้

ม (ไม่ผ่าน) หมายความว่า ผลการประเมินขั้นไม่ผ่าน

หลักการของการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

1. เป็นการประเมินผลเพื่อพัฒนาสมรรถภาพด้านต่างๆ ในการเป็นครู
โดยถือว่าการประเมินเพื่อวินิจฉัยข้อดีและข้อควรปรับปรุงแก้ไขเป็นช่วงๆ หรือเป็นลำดับขั้นตอน
อย่างต่อเนื่องกัน ซึ่งจะช่วยให้นักศึกษาได้ทราบผลการประเมินและการปรับปรุงหรือการพัฒนา
สมรรถภาพในการเป็นครูได้เพิ่มสูงขึ้นตามลำดับแล้วจึงมีการประเมินผลเพื่อตัดสินความสามารถ
นั้นๆ ในภายหลัง

2. เป็นการประเมินผลแบบอิงเกณฑ์ โดยการตัดสินผลแต่ละรายการ
ประเมินจะต้องพิจารณาไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้แล้วตัดสินว่า ผ่านดีเยี่ยม ผ่าน หรือไม่ผ่าน

3. เป็นการประเมินสมรรถภาพของนักศึกษาให้ครอบคลุมในหลายๆ
ด้าน ทั้งทางด้านความรู้ เทคนิควิธี และคุณลักษณะ โดยอาศัยผู้ประเมินหลายฝ่าย ทั้งฝ่ายของสถาบัน
และหน่วยงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

จุดประสงค์ของการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

1. เพื่อประเมินความก้าวหน้าในการฝึกปฏิบัติของนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง
เนื่องกันตลอดเวลาโดยให้นักศึกษาได้ทราบผลการฝึกปฏิบัติและพัฒนาตนเองจนบรรลุผลตาม
เกณฑ์ของการฝึกปฏิบัติในรายวิชาของแต่ละขั้นตอน

2. เพื่อตัดสินผลรวมของการฝึกปฏิบัติในรายวิชาของแต่ละขั้นตอน
หลังจากการพัฒนาความสามารถให้ก้าวหน้าเป็นลำดับอย่างต่อเนื่องกันแล้ว

แนวทางการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

1. การประเมินผลในวิชาการศึกษาและสังเกต วิชาการศึกษามีส่วนร่วม
วิชาการ ทดลองสอน และวิชาการทดลองการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นรายวิชาของ 2 ขั้นตอนแรกของ
การฝึกประสบการณ์วิชาชีพนั้นจะเป็นการประเมินเพื่อวินิจฉัยข้อดีและข้อควรปรับปรุงแก้ไขเป็น
ระยะๆ ต่อเนื่องกัน โดยพิจารณาว่านักศึกษาได้เอาใจใส่การฝึกปฏิบัติงานเหล่านั้นหรือไม่ และเมื่อ
ปฏิบัติแล้วยังมีข้อควรปรับปรุงแก้ไขอย่างไร แล้วจึงสรุปผลการประเมินของรายวิชานั้นๆ ตามแบบ
ประเมินผลที่กำหนดไว้

2. ก่อนที่นักศึกษาจะฝึกประสบการณ์วิชาชีพอันจำเป็นต้องมีผลการประเมินผ่าน ในทุกรายวิชาของ 2 ชั้นตอนแรก ในกรณีที่นักศึกษายังไม่ผ่าน รายวิชาหนึ่งรายวิชาใดจะต้องซ่อมเสริมให้ผ่าน เสียก่อนจึงจะฝึกประสบการณ์วิชาชีพอันได้

3. การประเมินผลในวิชาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพอันและวิชาการฝึกงาน ซึ่งเป็นรายวิชาของชั้นตอนที่ 3 ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพอันนั้น จะเป็นการประเมินผลการปฏิบัติงานในหน้าที่ครู หรือการปฏิบัติงานตามวิชาเอกและวิชาโทที่เรียนเพื่อวินิจฉัยข้อดี และข้อควรปรับปรุงแก้ไขเป็นช่วงๆ หรือเป็นลำดับชั้นตอนต่อเนื่องกัน ซึ่งจะช่วยให้นักศึกษาได้ทราบผลการประเมินและปรับปรุงแก้ไขให้ได้คุณภาพที่พึงประสงค์ แล้วจึงประเมินผลในช่วงสุดท้ายเพื่อตัดสินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา

4. การประเมินผลของแต่ละรายวิชาในแต่ละชั้นตอน จะต้องมีการประเมินเกี่ยวกับเวลาการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ และการปฏิบัติงานที่สถาบันและหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพอันด้วย

เกณฑ์การตัดสินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพอัน

การประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพอันของแต่ละรายวิชาในแต่ละชั้นตอนมีเกณฑ์การตัดสินผล ดังนี้

1. การสรุปผลแต่ละแบบประเมิน

1.1 ถ้าผลการประเมินของเกณฑ์ประเมินแต่ละข้อเป็น ผ่านดีเยี่ยม ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 และไม่มีรายการประเมินข้อใด ไม่ผ่าน ให้สรุปผลแบบประเมินนั้นเป็น ผ่านดีเยี่ยม

1.2 ถ้าผลการประเมินของรายการใดรายการหนึ่ง ไม่ผ่าน ให้สรุปผลของแบบประเมินนั้นเป็น ไม่ผ่าน

1.3 กรณีอื่นๆให้สรุปผลของแบบประเมินผลนั้นเป็น ผ่าน

2. การสรุปผลการประเมินในแต่ละแบบของผู้ประเมินทุกคน

2.1 ถ้าผู้ประเมินให้ ผ่านดีเยี่ยม ของแบบประเมินนั้นทุกคน ให้สรุปผลเป็น ผ่านดีเยี่ยม

2.2 ถ้าผู้ประเมินคนใดคนหนึ่งให้ ไม่ผ่าน ของแบบประเมินนั้น ให้สรุปผลเป็น ไม่ผ่าน

2.3 กรณีอื่นๆให้สรุปผลของแบบประเมินผลนั้นเป็น ผ่าน

3. การตัดสินผล

3.1 ผ่านดีเยี่ยมทุกแบบประเมิน และมีเวลาการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ และปฏิบัติงานที่สถาบันและหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพอันไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาทั้งหมด ให้ตัดสินผลเป็น ผ่านดีเยี่ยม

3.2 ผ่านทุกแบบประเมิน และมีเวลาการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ และปฏิบัติงานที่สถาบันและหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาทั้งหมด ให้ตัดสินผลเป็น ผ่าน

3.3 ไม่ผ่านแบบประเมินใดแบบประเมินหนึ่งหรือมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ และปฏิบัติงานที่สถาบันและหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูน้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาทั้งหมด ให้ตัดสินผลเป็น ไม่ผ่าน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องสภาพการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาขาการศึกษาปฐมวัยในสถาบันราชภัฏนั้น ไม่มีผลการวิจัยเสนอไว้ในที่นี้จึงกล่าวถึงผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับปัญหาการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

งานวิจัยในประเทศ

สุมนา ไตลังคะ (2511) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การศึกษาปัญหาการนิเทศการสอนของอาจารย์นิเทศก์ในโครงการฝึกหัดครูชนบทของสถาบันฝึกหัดครู” ผลการวิจัยพบว่า ควรจัดให้อาจารย์นิเทศก์ได้มีโอกาสรับการอบรม สัมมนา แลกเปลี่ยนผลงานที่ทำไปแล้วหรือความรู้ใหม่ๆ ในด้านพัฒนาชนบทและการนิเทศการฝึกสอนอย่างน้อยปีละครั้ง และอาจารย์นิเทศก์ควรมีโอกาสไปศึกษาดูงาน โครงการฝึกหัดครูชนบทในประเทศที่ดำเนินงานด้านนี้และประสบผลสำเร็จมากที่สุด

สุจิตต์ หนูนภักดี (2513) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ปัญหาการฝึกสอนในโครงการฝึกหัดครูชนบทในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและธนบุรี” ผู้วิจัยพบว่าอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนขาดความเข้าใจในจุดมุ่งหมายและวิธีดำเนินงานของโครงการ ไม่ทราบหน้าที่ตลอดจนความรับผิดชอบของตนดีพอ และมีเวลาแนะนำช่วยเหลือนักศึกษาฝึกสอนน้อย ส่วนความช่วยเหลือที่อาจารย์พี่เลี้ยงต้องการจากสถาบันฝึกหัดครูคือ ในด้านอุปกรณ์การสอน การค้นคว้าจากห้องสมุด และความร่วมมือจากอาจารย์นิเทศก์ให้มากขึ้น สำหรับนักศึกษาฝึกสอนนั้นมีปัญหาในด้านการสอนขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่แสดงความคิดเห็น และไม่มีความสามารถในการผลิตอุปกรณ์การสอน

สุขุมาลัย ชูวัฒนาวานิชย์ (2514) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ปัญหาเกี่ยวกับการนิเทศนักศึกษาฝึกสอนวิชาสังคมศึกษาของวิทยาลัยครูในภาคการศึกษา 1” ผลการวิจัยพบว่ามีความต้องการจากอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนให้มีการประสานงานจากอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายสถาบันให้มากขึ้นและมีส่วนร่วมในการประเมินผลการฝึกสอน

พิทวง ธรรมพันทา (2519) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ปัญหาการฝึกสอนของวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา” ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาของอาจารย์นิเทศก์ที่สำคัญได้แก่ เวลาสำหรับงานนิเทศมีน้อย จำนวนนักศึกษาฝึกสอนที่อยู่ในความรับผิดชอบมีมาก อาจารย์นิเทศก์ต้องการให้วิทยาลัยปรับปรุงแก้ไขโครงการนิเทศการสอนใหม่ จัดสวัสดิการและบริการให้เพียงพอและ

ต้องการให้มีการประชุม อบรม สัมมนา เพื่อเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับโครงการฝึกสอน ส่วนปัญหาที่สำคัญของครู-อาจารย์ที่เลี้ยง ได้แก่ ขาดความรู้ความเข้าใจที่แท้จริงเกี่ยวกับโครงการฝึกสอน ของวิทยาลัยตลอดจนหน้าที่และบทบาทของครู-อาจารย์ที่เลี้ยงด้วย ครู-อาจารย์ที่เลี้ยงรู้สึกว่าตน ขาดความรู้ที่ทันสมัยเกี่ยวกับเทคนิคการสอนและวิชาการใหม่ๆ ต้องการให้วิทยาลัยจัดประชุม อบรม สัมมนาให้แก่โรงเรียนฝึกสอนอย่างน้อยปีละครั้ง ต้องการความร่วมมือและประสานงาน กับอาจารย์นิเทศก์มากขึ้นทุกด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประเมินผลการฝึกสอน

นาตยา ภัทรแสงไทย (2519) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ปัญหาการฝึกสอนของคณะ ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร” ผลการวิจัยพบ อาจารย์นิเทศก์และอาจารย์ที่เลี้ยงมี ประสบการณ์ในการนิเทศน้อย และต้องมีงานที่รับผิดชอบมาก ทำให้ไม่มีเวลาให้คำแนะนำ นักศึกษาได้เพียงพอ ในการคัดเลือกตัวนักศึกษาฝึกสอนประสบปัญหาคือ นักศึกษาฝึกสอน ต้องการไปอยู่กับกลุ่มเพื่อนของตนในโรงเรียนฝึกสอนเดียวกัน ทำให้ชั่วโมงสอนวิชาเอก-โทไม่ครบ ตามที่คณะกำหนดให้ ปัญหาฝึกสอนที่อาจารย์นิเทศก์และนักศึกษาฝึกสอนมีความเห็นขัดแย้งกัน คือ อาจารย์นิเทศก์เห็นว่า ความสามารถหรือความสนใจในการเตรียมการสอนเป็นปัญหามาก แต่ นักศึกษาเห็นว่า เป็นปัญหาน้อย อาจารย์ที่เลี้ยงมีความเห็นว่า อาจารย์นิเทศก์และอาจารย์ที่เลี้ยง ไม่ใคร่มีความสัมพันธ์กันมากนัก นักศึกษาฝึกสอนยังมีบุคลิกภาพ และการแต่งกายไม่เหมาะสม

จินตนา สุนทรวิภาค (2522) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ปัญหาการฝึกสอนของ นักศึกษาวิทยาลัยครูระดับปริญญาตรี จากการวิจัยพบว่า ปัญหาของครู-อาจารย์ที่เลี้ยงได้แก่มี ประสบการณ์ในการนิเทศน้อย มีความรู้เรื่องเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการศึกษาใหม่ๆ ไม่เพียงพอ และมีปัญหาเกี่ยวกับการให้คำแนะนำแก่นักศึกษาฝึกสอน

งานวิจัยต่างประเทศ

อออสกี (Orlosky,1960) ได้ทำการวิจัยถึง องค์ประกอบที่มีผลต่อการฝึกสอน ของนักศึกษาฝึกสอน จากการวิจัยพบว่า อุปสรรคที่มีผลต่อความสำเร็จของการฝึกสอนอย่างหนึ่ง คือ ปัญหาเกี่ยวกับอาจารย์ที่เลี้ยงซึ่งทำหน้าที่ของตนในการ นิเทศฝึกสอนเท่ากับงานในหน้าที่อื่นๆ และไม่ได้คำนึงถึงกิจกรรมฝึกสอนมากนักทั้งนี้เพราะมีเวลาไม่พอ

นิคลาส (Nicklas,1960) ได้ทำการวิจัยบทบาทอาจารย์นิเทศก์ในด้านการนิเทศการ สอนที่เป็นที่ยอมรับของอาจารย์นิเทศก์และนักศึกษาฝึกสอนปรากฏว่า อาจารย์นิเทศก์และ นักศึกษาฝึกสอนเห็นด้วยกับวิธีการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์โดยการปรึกษาหารือเป็นรายบุคคล และเป็นกลุ่มการสาธิตการสอน และการให้ความรู้การช่วยเหลือเป็นพิเศษเกี่ยวกับหน้าที่พิเศษของ นักศึกษาฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์และนักศึกษาฝึกสอนไม่เห็นด้วยกับการที่อาจารย์นิเทศก์เข้าไป สอดแทรกในขณะที่นักศึกษาทำการสอน การช่วยเหลือนักเรียนนอกชั้นเรียน การออกคำสั่ง การ สรุปลผลเสียเองโดยไม่ปล่อยให้ นักศึกษาออกความคิด วิธีการนิเทศที่เป็นที่นิยมที่สุด คือ การนิเทศ เป็นรายบุคคล

สเติววิก (Stewig,1970)ได้ทำการวิจัยพบว่ากลุ่มนักศึกษาขอร้องให้อาจารย์นิเทศก์ใช้เวลากับนักศึกษาให้มากขึ้นในการประชุม การเยี่ยมเพื่อนิเทศรวมทั้งการช่วยเหลือเกี่ยวกับปัญหาต่างๆ

คัลเวิร์ท (Calvert,1970) ได้ศึกษาถึงบทบาทของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนตามความเห็นของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน นักศึกษาฝึกสอน และอาจารย์นิเทศก์ การวิจัยพบว่าสมควรจะได้จัดให้มีการประชุมนิเทศในเรื่องการฝึกสอนเพื่อให้อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนได้เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตน การคัดเลือกอาจารย์พี่เลี้ยงควรคัดเลือกจากบุคคลที่มีทักษะ และประสบการณ์ในด้านการสอนและการนิเทศมาแล้ว อาจารย์นิเทศก์และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนขาดความร่วมมือในการประสานงานกัน นักศึกษาฝึกสอนให้ความสำคัญต่ออาจารย์นิเทศก์ว่าเป็นผู้มีอำนาจและมีอิทธิพลต่อการให้คะแนนของตนมากกว่าอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนควรมีการประสานงานกันระหว่างโรงเรียนฝึกสอน และสถาบันฝึกหัดครูมากขึ้น

เบอร์ตัน (Burton,1971) ได้ศึกษาถึงอิทธิพลของแบบการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยงที่มีต่อแบบการสอนของนักศึกษาฝึกสอน จากการวิจัยปรากฏว่า นักศึกษาฝึกสอนที่มีบทบาทหรือร่วมมือกับอาจารย์พี่เลี้ยงเป็นอย่างดีนั้นจะมีบทบาทเลียนแบบคล้ายอาจารย์พี่เลี้ยงมาก ส่วนพวกที่ไม่ให้ความร่วมมือกับอาจารย์พี่เลี้ยงจะมีบทบาทตรงข้ามกับอาจารย์พี่เลี้ยง

คัสติลโล (Castillo,1971) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “บทบาทที่คาดหวังของครูพี่เลี้ยงในทัศนะของนักศึกษาครู อาจารย์นิเทศก์และครูพี่เลี้ยง” สรุปผลการวิจัยได้ว่า ครูพี่เลี้ยงไม่มีเวลาปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทที่คาดเอาไว้ ครูพี่เลี้ยงจำนวนมากไม่สามารถแสดงบทบาทตามที่คาดหวังได้ อาจารย์นิเทศก์และบุคลากรในโรงเรียนฝึกสอนควรมีส่วนรับผิดชอบในการปฏิบัติตามบทบาทของครูพี่เลี้ยงด้วย

ซิดตัน (Sitton,1972) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ความมุ่งหมายและบทบาทในการฝึกสอน” ผลการวิจัยแสดงให้เห็นถึงความขัดแย้งและไม่เข้าใจกันระหว่างอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยงและนักศึกษาฝึกสอนในเรื่องต่อไปนี้เป็นคือ นักศึกษาฝึกสอนสนใจสอนเนื้อหาวิชาในห้องเรียนมากกว่างานกิจกรรมอื่นๆที่ได้รับมอบหมายให้ทำนอกห้องเรียน สนใจที่จะเป็นผู้ทำการสอนมากกว่าเป็นผู้สังเกตการสอน และนักศึกษาฝึกสอนต้องการให้อาจารย์นิเทศก์และอาจารย์ พี่เลี้ยงอนุญาตให้มีอิสระในการสอน และเป็นตัวของตัวเองมากกว่านี้ ส่วนอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยงต้องการให้นักศึกษาฝึกสอนศึกษาปรัชญาของโรงเรียนนอกเหนือไปจากการฝึกสอน

พอลแมน รีส (Pollmann Reese,1975) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การประเมินผลการนิเทศการฝึกสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง” โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มต่างๆ ที่ร่วมกันในโครงการฝึกสอนของวิทยาลัยเมาท์มาร์ตี (Mount Marty College) ในปี ค.ศ. 1975 ผลการวิจัยพอสรุปได้ว่า นักศึกษาฝึกสอนรู้สึกว่าการที่อาจารย์พี่เลี้ยงไม่สนใจที่จะประชุมนิเทศให้นักศึกษาฝึกสอนได้รู้จักโรงเรียนและชุมชน หน้าที่ความรับผิดชอบใน ห้องเรียน ชมเชยให้

กำลังใจ ไม่สนใจการสอน และแนะนำอย่างมีระบบ ส่วนครูใหญ่รู้สึกที่อาจารย์พี่เลี้ยงควรสังเกต
วิธีสอนเพื่อนำมาวิเคราะห์เตรียมแก้ไขในครั้งต่อไป



สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัย เพื่อศึกษาสภาพการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สาขาการศึกษาปฐมวัยในสถาบันราชภัฏ ซึ่งมีรายละเอียดตามขั้นตอน คือ การศึกษาข้อมูลเบื้องต้น เกี่ยวกับการนิเทศ ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างเครื่องมือการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

ในการวิจัยครั้งนี้ได้มีการศึกษาข้อมูลพื้นฐานดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวกับการนิเทศ รูปแบบการนิเทศการสอน และสภาพการนิเทศจากหนังสือ เอกสาร วารสาร คู่มือ และงานวิจัย เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาสภาพการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาขาการศึกษาปฐมวัยในสถาบันราชภัฏ
2. สืบค้นข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับจำนวนสถาบันราชภัฏที่ส่งนักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาการศึกษาปฐมวัย ออกทำการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในภาคเรียนต้นปีการศึกษา 2542 จากการสำรวจพบว่ามีสถาบันราชภัฏจำนวน 24 แห่ง ที่ส่งนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ออกทำการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในภาคเรียนต้นปีการศึกษา 2542 และสำรวจข้อมูลจำนวนโรงเรียนที่รับนักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาการศึกษาปฐมวัยเข้าฝึกประสบการณ์วิชาชีพในภาคเรียนต้นปีการศึกษา 2542 จากการสำรวจพบว่ามีโรงเรียนจำนวน 223 โรงเรียนที่รับนักศึกษาชั้นปีที่ 4 เข้าฝึกประสบการณ์วิชาชีพในภาคเรียนต้นปีการศึกษา 2542 เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการวิจัย
3. ศึกษาเอกสารสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 ศึกษาเอกสาร และสร้างเครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ การศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ จัดสร้างเครื่องมือและปรับปรุงแล้ว นำเครื่องมือที่ได้ปรับปรุงแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบและให้คำแนะนำ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3.2 นำเครื่องมือที่ผ่านการปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับ อาจารย์นิเทศก์ สถาบันราชภัฏที่ทำการนิเทศนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย จำนวน 4 คน อาจารย์นิเทศฝ่ายโรงเรียนที่ทำการนิเทศนักศึกษาสาขาปฐมวัยจำนวน 4 คน นักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัยที่ออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพ จำนวน 10 คน หัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพสถาบันราชภัฏ จำนวน 1 คน และผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 1 คน ในสถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง และใน

โรงเรียนอนุบาลสาธิตทานตะวันซึ่งมีใช้ตัวอย่างประชากร รวมทั้งสิ้น 20 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาสาระ และการสื่อความหมายของภาษา แล้วแก้ไขปรับปรุงให้สมบูรณ์

3.3 นำเครื่องมือวิจัยที่ได้แก้ไขปรับปรุงเรียบร้อยแล้วไปใช้เก็บข้อมูลจริง

ประชากรและตัวอย่างประชากร

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน นักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัยชั้นปีที่ 4 ที่ออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพภาคเรียนต้น ปีการศึกษา 2542 หัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพสถาบันราชภัฏ และผู้บริหารโรงเรียน หรือผู้รับผิดชอบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพภายในโรงเรียน โดยมีจำนวนประชากร ดังนี้ คือ อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏจำนวน 129 คน อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน 937 คน นักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาการศึกษาปฐมวัยที่ออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ภาคเรียนต้น ปีการศึกษา 2542 จำนวน 1,246 คน หัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพจำนวน 24 คน และผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 223 คน ในสถาบันราชภัฏ 24 แห่งที่ส่งนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัยชั้นปีที่ 4 ออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพในภาคเรียนต้นปีการศึกษา 2542 และในโรงเรียนที่รับนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัยชั้นปีที่ 4 เข้าฝึกประสบการณ์วิชาชีพในภาคเรียนต้น ปีการศึกษา 2542 รวมประชากรทั้งสิ้น 2,559 คน (ดูรายละเอียดจากตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน
นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาการศึกษาระดับปริญญาตรี หัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และผู้บริหาร
โรงเรียน

| รายชื่อสถาบันราชภัฏ (จำนวนหัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพ) | จำนวนอาจารย์นิเทศก์ สถาบันราชภัฏ (คน) | จำนวนโรงเรียนที่นักศึกษา ออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพ (จำนวนผู้บริหาร) | จำนวนอาจารย์ นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน (คน) | จำนวนนักศึกษา สาขาการศึกษา ปริญญาตรี (คน) |
|---|--|---|--|---|
| กลุ่มสถาบันราชภัฏล้านนา | | | | |
| สถาบันราชภัฏลำปาง | 5 | 7 | 34 | 49 |
| สถาบันราชภัฏอุตรดิตถ์ | 5 | 5 | 41 | 45 |
| กลุ่มสถาบันราชภัฏพุทธชินราช | | | | |
| สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร | 3 | 5 | 31 | 38 |
| สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม | 3 | 10 | 11 | 46 |
| สถาบันราชภัฏเพชรบูรณ์ | 2 | 12 | 45 | 45 |
| กลุ่มสถาบันราชภัฏอีสานเหนือ | | | | |
| สถาบันราชภัฏมหาสารคาม | 5 | 11 | 35 | 51 |
| สถาบันราชภัฏเลย | 5 | 5 | 25 | 37 |
| สถาบันราชภัฏสกล | 15 | 10 | 71 | 80 |
| กลุ่มสถาบันราชภัฏอีสานใต้ | | | | |
| สถาบันราชภัฏนครราชสีมา | 8 | 15 | 89 | 101 |
| สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ | 6 | 10 | 14 | 36 |
| สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี | 5 | 22 | 54 | 62 |
| กลุ่มสถาบันราชภัฏศรีอยุธยา | | | | |
| สถาบันราชภัฏเทพสตรีลพบุรี | 3 | 4 | 42 | 50 |
| สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา | 3 | 5 | 12 | 28 |
| สถาบันราชภัฏรำไพพรรณี | 4 | 8 | 36 | 42 |
| กลุ่มสถาบันราชภัฏทวารวดี | | | | |
| สถาบันราชภัฏกาญจนบุรี | 3 | 9 | 41 | 45 |
| สถาบันราชภัฏนครปฐม | 5 | 15 | 45 | 65 |
| สถาบันราชภัฏเพชรบุรี | 7 | 9 | 39 | 51 |
| กลุ่มสถาบันราชภัฏทักษิณ | | | | |
| สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช | 4 | 5 | 35 | 35 |
| สถาบันราชภัฏภูเก็ต | 6 | 16 | 35 | 39 |
| สถาบันราชภัฏยะลา | 7 | 18 | 80 | 124 |
| สถาบันราชภัฏสงขลา | 7 | 10 | 48 | 38 |
| สถาบันราชภัฏสุราษฎร์ธานี | 4 | 4 | 32 | 45 |

| รายชื่อสถาบันราชภัฏ (จำนวนหัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์ วิชาชีพ) | จำนวนอาจารย์ นิเทศก์สถาบัน ราชภัฏ (คน) | จำนวนโรงเรียนที่นักศึกษาออก ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ (จำนวนผู้บริหาร) | จำนวนอาจารย์ นิเทศก์ฝ่าย โรงเรียน (คน) | จำนวนนักศึกษา สาขาการศึกษา ปฐมวัย(คน) |
|---|--|---|--|---|
| กลุ่มสถาบันราชภัฏรัตนโกสินทร์ | | | | |
| สถาบันราชภัฏจันทรเกษม | 3 | 4 | 29 | 34 |
| สถาบันราชภัฏสวนดุสิต | 11 | 4 | 13 | 60 |
| รวม 24 แห่ง | 129 | 223 | 937 | 1,246 |

2. ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการตอบแบบสอบถาม

2.1.1 ตัวอย่างประชากรหัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

2.1.1.1 ผู้วิจัยจัดกลุ่มรายชื่อสถาบันราชภัฏทั้ง 24 แห่งที่ส่ง

นักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัยออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพภาคเรียนต้น ปีการศึกษา 2542 ตามกลุ่มสถาบัน ราชภัฏทั้ง 8 กลุ่ม คือ กลุ่มสถาบันราชภัฏล้านนา กลุ่มสถาบันราชภัฏพุทธชินราช กลุ่มสถาบันราชภัฏอีสานเหนือ กลุ่มสถาบันราชภัฏอีสานใต้ กลุ่มสถาบันราชภัฏศรีอยุธยา กลุ่มสถาบันราชภัฏทวารวดี กลุ่มสถาบันราชภัฏทักษิณ และกลุ่มสถาบันราชภัฏรัตน โกสินทร์

2.1.1.2 การสุ่มตัวอย่างประชากร ใช้วิธีการสุ่มอย่างแบ่งกลุ่ม

(ประคอง กรรณสูต, 2534) โดยสุ่มตามกลุ่มสถาบันราชภัฏทั้ง 8 กลุ่ม ได้สถาบันราชภัฏ 14 แห่ง ซึ่งได้ตัวอย่างประชากรหัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพสถาบันราชภัฏ 14 คน จากกลุ่มสถาบันราชภัฏ 8 กลุ่ม (ดูรายละเอียดจากตารางที่ 2)

2.1.2 ตัวอย่างประชากรอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏมีขั้นตอนการเลือกตัวอย่างประชากรโดยสุ่มตัวอย่างประชากรอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ จากสถาบันราชภัฏ 14 แห่ง ที่สุ่มได้จากขั้นตอนการเลือกตัวอย่างประชากรหัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพสถาบันราชภัฏ เนื่องจากผู้วิจัยต้องการตัวอย่างประชากรอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏจากสถาบันราชภัฏ ทั้ง 14 แห่งในจำนวนใกล้เคียงกันจึงสุ่มอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏแห่งละ 3 คน จากสถาบันราชภัฏ 11 แห่ง และสุ่มอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏแห่งละ 2 คน จากสถาบันราชภัฏ 3 แห่ง ได้ตัวอย่างประชากรอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ 39 คน จากประชากรอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ 129 คน โดยการใช้เทคนิค 30% ประชากร

2.1.3 ตัวอย่างประชากรนักศึกษา มีขั้นตอนการเลือกตัวอย่างประชากร เช่นเดียวกับการเลือกตัวอย่างประชากรอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ โดยผู้วิจัยใช้ตัวอย่างประชากรซึ่งมีจำนวนเท่ากับตัวอย่างประชากรอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ คือ 39 คน

จากจำนวนประชากรนักศึกษา 1,246 คน เพราะผู้วิจัยต้องการข้อมูลจากนักศึกษาเพื่อเป็นข้อมูลสนับสนุนข้อมูลที่ได้รับจากอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน

2.1.4 ตัวอย่างประชากรผู้บริหารโรงเรียน หรือผู้รับผิดชอบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพภายในโรงเรียน มีขั้นตอนการเลือกตัวอย่างประชากร โดยสุ่มรายชื่อโรงเรียนจากสถาบันราชภัฏทั้ง 14 แห่งที่ส่งนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัยออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สุ่มโดยใช้เทคนิค 30% ประชากร ได้โรงเรียนจำนวน 67 แห่ง ซึ่งได้ตัวอย่างประชากรผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 67 คน จากประชากร 223 คน

2.1.5 ตัวอย่างประชากรอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน มีขั้นตอนการเลือกตัวอย่างประชากร โดยสุ่มตัวอย่างประชากรอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน จากโรงเรียน 67 แห่ง โดยการใช้เทคนิค 30% ประชากร ได้ตัวอย่างประชากรอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน 282 คน จากประชากรอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน 937 คน



สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 ตัวอย่างประชากรอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ ผู้บริหารโรงเรียน และอาจารย์นิเทศก์
ฝ่ายโรงเรียนที่นิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาขาการศึกษาปฐมวัยภาคเรียนต้น
ปีการศึกษา 2542

| รายชื่อสถาบันราชภัฏที่สุ่มได้ | อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ (คน) | ผู้บริหารโรงเรียน (คน) | อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน (คน) |
|--------------------------------------|------------------------------------|---------------------------|------------------------------------|
| กลุ่มสถาบันราชภัฏอำนาจ | | | |
| สถาบันราชภัฏลำปาง | 3 | 7 | 15 |
| กลุ่มสถาบันราชภัฏพุทธชินราช | | | |
| สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร | 3 | 5 | 25 |
| สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม | 3 | 3 | 11 |
| กลุ่มสถาบันราชภัฏอีสานเหนือ | | | |
| สถาบันราชภัฏเลย | 3 | 5 | 25 |
| กลุ่มสถาบันราชภัฏอีสานใต้ | | | |
| สถาบันราชภัฏนครราชสีมา | 3 | 6 | 22 |
| สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ | 3 | 3 | 13 |
| กลุ่มสถาบันราชภัฏศรีอยุธยา | | | |
| สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา | 3 | 5 | 10 |
| สถาบันราชภัฏรำไพพรรณี | 3 | 6 | 25 |
| กลุ่มสถาบันราชภัฏทวารวดี | | | |
| สถาบันราชภัฏกาญจนบุรี | 3 | 4 | 7 |
| สถาบันราชภัฏเพชรบุรี | 2 | 5 | 24 |
| กลุ่มสถาบันราชภัฏทักษิณ | | | |
| สถาบันราชภัฏภูเก็ต | 3 | 6 | 23 |
| สถาบันราชภัฏสุราษฎร์ธานี | 2 | 4 | 27 |
| กลุ่มสถาบันราชภัฏรัตนโกสินทร์ | | | |
| สถาบันราชภัฏจันทรเกษม | 3 | 4 | 25 |
| สถาบันราชภัฏสวนดุสิต | 2 | 4 | 10 |
| รวม | 39 | 67 | 282 |

2.2 ตัวอย่างประชากรที่ใช้สัมภาษณ์ ผู้วิจัยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

2.2.1 ตัวอย่างประชากรที่เป็นอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ มีขั้นตอนการ
เลือกตัวอย่างประชากร ดังนี้

2.2.1.1 ตัวอย่างประชากรอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏที่ใช้ในการ
สัมภาษณ์ คือ อาจารย์นิเทศก์ทุกคนที่อยู่ในสถาบันราชภัฏ ซึ่งทำการนิเทศนักศึกษาชั้นปีที่ 4
สาขาการศึกษาปฐมวัย ผู้วิจัยเลือกโดยการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง ซึ่งจำนวนสถาบันราชภัฏทั้งหมด
ที่ดำเนินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพให้แก่นักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาการศึกษาปฐมวัย ในภาคเรียน

ต้น ปีการศึกษา 2542 มีจำนวน 24 แห่ง ตามกลุ่มสถาบันราชภัฏ 8 กลุ่ม คือ กลุ่มสถาบันราชภัฏ ล้านนา กลุ่มสถาบันราชภัฏพุทธชินราช กลุ่มสถาบันราชภัฏอีสานเหนือ กลุ่มสถาบันราชภัฏ อีสานใต้ กลุ่มสถาบันราชภัฏศรีอยุธยา กลุ่มสถาบันราชภัฏทวารวดี กลุ่มสถาบันราชภัฏทักษิณ กลุ่มสถาบันราชภัฏรัตน โกสินทร์

2.2.1.2 ผู้วิจัยเลือกตัวอย่างประชากรที่เป็นอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ จากกลุ่มสถาบันราชภัฏ 4 กลุ่ม กลุ่มสถาบันราชภัฏละ 2 คน จากสถาบันราชภัฏที่ให้ความ ร่วมมือในการเก็บข้อมูลที่ใช้ในการสัมภาษณ์ รวมตัวอย่างประชากรอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ ที่ใช้ในการสัมภาษณ์ จำนวน 8 คน

2.2.2 ตัวอย่างประชากรที่เป็นอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน มีขั้นตอนการ เลือกตัวอย่างประชากร ดังนี้

2.2.2.1 ตัวอย่างประชากรที่เป็นอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน ผู้วิจัยเลือก โดยการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง ซึ่งจำนวนสถาบันราชภัฏทั้งหมดที่ดำเนินการฝึกประสบการณ์วิชา ชีพให้แก่บัณฑิตศึกษาระดับปริญญาตรีในภาคเรียนต้นปีการศึกษา 2542 มีจำนวน 24 แห่ง ตามกลุ่มสถาบันราชภัฏ 8 กลุ่ม คือ กลุ่มสถาบันราชภัฏล้านนา กลุ่มสถาบันราชภัฏพุทธชินราช กลุ่มสถาบันราชภัฏอีสานเหนือ กลุ่มสถาบันราชภัฏอีสานใต้ กลุ่มสถาบันราชภัฏศรีอยุธยา กลุ่มสถาบันราชภัฏทวารวดี กลุ่มสถาบันราชภัฏทักษิณ กลุ่มสถาบันราชภัฏรัตน โกสินทร์

2.2.2.2 ผู้วิจัยเลือกตัวอย่างประชากรที่เป็นอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน จากกลุ่มสถาบันราชภัฏ 4 กลุ่ม กลุ่มสถาบันราชภัฏละ 2 คน จากโรงเรียนที่ทางสถาบันราชภัฏ ส่งนักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาการศึกษาปฐมวัยในภาคเรียนต้นปีการศึกษา 2542 ออกฝึก ประสบการณ์วิชาชีพ ซึ่งให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลในการสัมภาษณ์ รวมตัวอย่างประชากร อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนที่ใช้ในการสัมภาษณ์ จำนวน 8 คน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งเป็น 2 ชนิด คือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ และเติมข้อความ มีจำนวน 5 ฉบับ คือ

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
จำนวน 8 ข้อ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
จำนวน 22 ข้อ แบ่งออกเป็น

ด้านการเตรียมตัวนักศึกษา จำนวน 3 ข้อ

ด้านการปฏิบัติการนิเทศ จำนวน 15 ข้อ แบ่งออกได้ดังนี้

ช่วงก่อนที่นักศึกษาทำการสอน จำนวน 4 ข้อ

ช่วงระหว่างที่นักศึกษาทำการสอน จำนวน 4 ข้อ

ช่วงหลังจากนักศึกษาสอนเสร็จสิ้น จำนวน 7 ข้อ

ด้านการประเมินผล จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อมูลปัญหาการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
จำนวน 10 ข้อ แบ่งออกเป็น

ด้านการเตรียมตัวนักศึกษา จำนวน 2 ข้อ

ด้านการปฏิบัติการนิเทศ จำนวน 4 ข้อ

ด้านการประเมินผล จำนวน 4 ข้อ

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
จำนวน 8 ข้อ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
จำนวน 28 ข้อ แบ่งออกเป็น

ด้านการเตรียมตัวนักศึกษา จำนวน 8 ข้อ

ด้านการปฏิบัติการนิเทศ จำนวน 17 ข้อ แบ่งออกได้ดังนี้

ช่วงก่อนที่นักศึกษาทำการสอน จำนวน 6 ข้อ

ช่วงระหว่างที่นักศึกษาทำการสอน จำนวน 4 ข้อ

ช่วงหลังจากนักศึกษาสอนเสร็จสิ้น จำนวน 7 ข้อ

ด้านการประเมินผล จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อมูลปัญหาการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

จำนวน 10 ข้อ แบ่งออกเป็น

ด้านการเตรียมตัวนักศึกษา จำนวน 2 ข้อ

ด้านการปฏิบัติการนิเทศ จำนวน 4 ข้อ

ด้านการประเมินผล จำนวน 4 ข้อ

ฉบับที่ 3 แบบสอบถามนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย แบ่งออกเป็น

3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

จำนวน 2 ข้อ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

จำนวน 46 ข้อ แบ่งออกเป็น

ด้านการเตรียมตัวนักศึกษา จำนวน 13 ข้อ

ด้านการปฏิบัติการนิเทศ จำนวน 28 ข้อ แบ่งออกได้ดังนี้

ช่วงก่อนที่นักศึกษาทำการสอน จำนวน 10 ข้อ

ช่วงระหว่างที่นักศึกษาทำการสอน จำนวน 6 ข้อ

ช่วงหลังจากนักศึกษาสอนเสร็จสิ้น จำนวน 12 ข้อ

ด้านการประเมินผล จำนวน 5 ข้อ

ฉบับที่ 4 แบบสอบถามหัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพ แบ่งออกเป็น

3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

จำนวน 9 ข้อ

ตอนที่ 2 ข้อมูลการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

จำนวน 38 ข้อ แบ่งเป็น

ด้านนโยบายการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ จำนวน 7 ข้อ

ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

จำนวน 9 ข้อ

ด้านวิธีดำเนินงานในการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

จำนวน 17 ข้อ

แบ่งออกได้ดังนี้

เกี่ยวกับการเลือกสถานที่ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

จำนวน 2 ข้อ

เกี่ยวกับการปฐมนิเทศ การจัดประชุมสัมมนาระหว่างฝึก
 ประสบการณ์วิชาชีพ และการปัจฉิมนิเทศ จำนวน 13 ข้อ
 เกี่ยวกับการประสานงานกับอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ
 และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

จำนวน 2 ข้อ

ด้านการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

เกี่ยวกับการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 3 ปัญหาในการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ จำนวน 20 ข้อ

ด้านนโยบายการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ จำนวน 4 ข้อ

ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

จำนวน 3 ข้อ

ด้านวิธีดำเนินงานในการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

จำนวน 11 ข้อ แบ่งออกได้ดังนี้

เกี่ยวกับการเลือกสถานที่ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

จำนวน 2 ข้อ

เกี่ยวกับการปฐมนิเทศ และการจัดประชุมสัมมนาระหว่างฝึก
 ประสบการณ์วิชาชีพ จำนวน 5 ข้อ

เกี่ยวกับการประสานงานกับอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ

และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

จำนวน 4 ข้อ

ด้านการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

เกี่ยวกับการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

จำนวน 2 ข้อ

ฉบับที่ 5 แบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียน หรือผู้รับผิดชอบการฝึก

ประสบการณ์วิชาชีพภายในโรงเรียน แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 9 ข้อ

ตอนที่ 2 ข้อมูลการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ จำนวน 27 ข้อ

แบ่งเป็น

ด้านนโยบายการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ จำนวน 6 ข้อ

ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

จำนวน 6 ข้อ

ด้านวิธีดำเนินงานในการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

จำนวน 8 ข้อ แบ่งออกได้ดังนี้

เกี่ยวกับการปฐมนิเทศนักศึกษา จำนวน 4 ข้อ

เกี่ยวกับการประสานงานกับสถาบันราชภัฏ และผู้ที่เกี่ยวข้อง
กับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ จำนวน 4 ข้อ

ด้านการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ จำนวน 7 ข้อ

เกี่ยวกับการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ จำนวน 4 ข้อ

เกี่ยวกับการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 3 ปัญหาในการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ จำนวน 15 ข้อ

ด้านนโยบายการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ จำนวน 4 ข้อ

ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

จำนวน 2 ข้อ

ด้านวิธีดำเนินงานในการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ จำนวน

6 ข้อ แบ่งออกได้ดังนี้

เกี่ยวกับการปฐมนิเทศนักศึกษา จำนวน 3 ข้อ

เกี่ยวกับการประสานงานกับสถาบันราชภัฏ และผู้ที่เกี่ยวข้อง
กับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ จำนวน 3 ข้อ

ด้านการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

เกี่ยวกับการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ จำนวน 3 ข้อ

2. แบบสัมภาษณ์มีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง มีจำนวน

2 ฉบับ คือ

ฉบับที่ 1 แบบสัมภาษณ์อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ แบ่งออกเป็น

3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพส่วนตัว จำนวน 8 ข้อ

ตอนที่ 2 ข้อมูลการนิเทศ จำนวน 14 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อมูลปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
จำนวน 9 ข้อ

ฉบับที่ 2 แบบสัมภาษณ์อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน แบ่งออกเป็น 3

ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพส่วนตัว จำนวน 8 ข้อ

ตอนที่ 2 ข้อมูลการนิเทศ จำนวน 11 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อมูลปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
จำนวน 5 ข้อ

การสร้างเครื่องมือการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือแต่ละฉบับ โดยมีขั้นตอนดังนี้

แบบสอบถาม

1. ศึกษาค้นคว้าในเรื่องการนิเทศ รูปแบบการนิเทศต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และสภาพการนิเทศ รวมทั้งคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของสถาบันราชภัฏต่าง ๆ ซึ่งเป็นตัวแทนของสถาบันราชภัฏทั้ง 8 กลุ่ม
2. ศึกษาการสร้างแบบสอบถามในด้านเทคนิค วิธีการ และรูปแบบของการสร้าง แบบสอบถาม หลังจากนั้นจึงกำหนดขอบข่ายของแบบสอบถามแต่ละตอนตามกรอบแนวคิด ดังนี้ สภาพการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ใน 3 ด้าน คือ ด้านการเตรียมตัวนักศึกษา ด้านการปฏิบัติการนิเทศ และด้านการประเมินผล ปัญหาการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ นโยบายของการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ วิธีดำเนินงานการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และปัญหาในการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
3. สร้างแบบสอบถามตามขอบข่ายที่กำหนดไว้
4. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 4 ท่าน ตรวจสอบแก้ไขให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น
5. ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วนำไปทดลองใช้กับหัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพสถาบันราชภัฏ จำนวน 1 คน อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ จำนวน 4 คน และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาการศึกษาปฐมวัย จำนวน 10 คน ในสถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง และนำไปทดลองใช้กับผู้บริหาร โรงเรียน จำนวน 1 คน และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน จำนวน 4 คน ในโรงเรียนสาธิตอนุบาลทาดวัน ซึ่งเป็นโรงเรียนที่รับนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัยเข้าฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ที่ไม่ใช่ตัวอย่างประชากร
6. นำแบบสอบถามกลับมาปรับปรุงแก้ไข แล้วจึงนำไปใช้กับตัวอย่างประชากร (ดูรายละเอียดในหน้า 237 - 292)

แบบสัมภาษณ์

1. ศึกษาเกี่ยวกับการนิเทศ รูปแบบการนิเทศต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และสภาพการนิเทศ รวมทั้งคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของสถาบันราชภัฏต่าง ๆ ซึ่งเป็นตัวแทนของกลุ่มสถาบันราชภัฏทั้ง 8 กลุ่ม กำหนดประเด็นในการสัมภาษณ์โดยพิจารณาถึงเนื้อหา ภาษาที่ใช้ จำนวนข้อ ตลอดจนการเรียงลำดับข้อคำถาม

2. ศึกษาการสร้างแบบสัมภาษณ์ เทคนิค และวิธีการสัมภาษณ์
3. ผู้วิจัยสร้างแบบสัมภาษณ์
4. ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 4 ท่านตรวจสอบเพื่อ

แก้ไขปรับปรุง

5. ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วนำไปทดลองใช้กับอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง จำนวน 1 ท่าน ซึ่งเป็นอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏที่ทำกรนิเทศนักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาการศึกษาปฐมวัยที่ออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และนำไปทดลองใช้กับอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน จำนวน 1 ท่าน ที่โรงเรียนสาธิตอนุบาลทานตะวัน ซึ่งเป็นโรงเรียนที่รับนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัยเข้าฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ที่ไม่ใช่ประชากร

6. นำมาปรับปรุงแก้ไข แล้วจึงนำไปใช้กับตัวอย่างประชากร

(ดูรายละเอียดในหน้า 293 - 309)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัยไปยังบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แล้วให้บัณฑิตวิทยาลัยทำหนังสือไปยังสถาบันราชภัฏ และโรงเรียนต่าง ๆ ที่นักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาการศึกษาปฐมวัยฝึกประสบการณ์วิชาชีพในภาคเรียนต้น ปีการศึกษา 2542 เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย
2. นำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัยถึงอธิการบดีสถาบันราชภัฏ และผู้อำนวยการ โรงเรียน ที่เป็นตัวอย่างประชากร
3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 3.1 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน นักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย หัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และผู้บริหาร โรงเรียน ดังรายละเอียดในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป และได้รับกลับคืนมา

| ตัวอย่างประชากร | ส่งไป | ได้รับคืน | |
|------------------------------------|-------|-----------|--------|
| | | จำนวน | ร้อยละ |
| หัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพ | | | |
| สถาบันราชภัฏ | 14 | 12 | 85.71 |
| อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ | 39 | 34 | 87.18 |
| นักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย | 39 | 39 | 100.00 |
| ผู้บริหารโรงเรียน หรือผู้รับผิดชอบ | | | |
| การฝึกประสบการณ์วิชาชีพภายใน | | | |
| โรงเรียน | 67 | 56 | 83.58 |
| อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน | 282 | 245 | 86.88 |
| รวม | 439 | 386 | 87.93 |

3.2 ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์ไปดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองโดยได้เดินทางไปในัดหมาย และได้ใช้โทรศัพท์ติดต่ออาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ จำนวน 8 คน และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน จำนวน 8 คน รวมทั้งสิ้น 16 คน ก่อนออกไปสัมภาษณ์ตามตารางระยะเวลาในตารางที่ 4 ซึ่งสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้คิดเป็นร้อยละดังรายละเอียดในตารางที่ 5 สำหรับวิธีการสัมภาษณ์นั้นผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์พร้อมจดบันทึกการสัมภาษณ์และบันทึกเสียงการสัมภาษณ์ด้วยตนเองโดยเริ่มต้นการสัมภาษณ์ดังนี้

3.2.1 แนะนำตนเอง (ผู้สัมภาษณ์)

3.2.2 ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์ให้กลุ่มตัวอย่างฟังอย่าง

ชัดเจน

3.2.3 ขอให้กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่โดยอิสระ

3.2.4 ขอบันทึกเสียง

3.2.5 ทำการสัมภาษณ์ในลักษณะที่เป็นธรรมชาติ และเป็นกันเอง

3.2.6 ให้ความสนใจแก่คำตอบทุก ๆ ข้อ

ตารางที่ 4 ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลการสัมภาษณ์

| วัน เดือน ปี | เวลา | ผู้ให้การสัมภาษณ์ |
|-------------------|---------------------|---|
| 8 พฤศจิกายน 2542 | 9.00 น. - 15.00 น. | อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏจากกลุ่มสถาบันราชภัฏรัตนโกสินทร์ จำนวน 2 คน |
| 10 พฤศจิกายน 2542 | 9.00 น. - 11.00 น. | อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏจากกลุ่มสถาบันราชภัฏทวารวดี จำนวน 1 คน |
| | 13.00 น. - 17.10 น. | อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนจากกลุ่มสถาบันราชภัฏทวารวดี จำนวน 2 คน |
| 12 พฤศจิกายน 2542 | 8.00 น. - 10.00 น. | อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏจากกลุ่มสถาบันราชภัฏทวารวดี จำนวน 1 คน |
| 19 พฤศจิกายน 2542 | 13.00 น. - 17.10 น. | อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนจากกลุ่มสถาบันราชภัฏรัตนโกสินทร์ จำนวน 2 คน |
| 3 ธันวาคม 2542 | 8.00 น. - 12.00 น. | อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนจากกลุ่มสถาบันราชภัฏทักษิณ จำนวน 2 คน |
| | 14.00 น. - 17.45 น. | อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏจากกลุ่มสถาบันราชภัฏทักษิณ จำนวน 2 คน |
| 23 ธันวาคม 2542 | 8.00 น. - 12.00 น. | อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนจากกลุ่มสถาบันราชภัฏอีสานใต้ จำนวน 2 คน |
| | 13.00 น. - 17.00 น. | อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏจากกลุ่มสถาบันราชภัฏอีสานใต้ จำนวน 2 คน |

ตารางที่ 5 การเก็บรวบรวมข้อมูลในการสัมภาษณ์

| ตัวอย่างประชากร | จำนวนกลุ่มตัว อย่าง | เก็บข้อมูลได้ทั้งหมด | |
|----------------------------|------------------------|----------------------|--------|
| | | จำนวน | ร้อยละ |
| อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ | 8 | 8 | 100.00 |
| อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน | 8 | 8 | 100.00 |

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ และความถูกต้องทั้งหมด และนำมาดำเนินการวิเคราะห์ ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา และมีความสมบูรณ์ทั้งหมดนำไปวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ ซึ่งการวิเคราะห์รูปแบบการนิเทศ ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้ตารางวิเคราะห์รูปแบบการนิเทศที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง (ดูรายละเอียดจาก ภาคผนวก ค.)

2. ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์โดยการสรุปรวบรวมเรียบเรียงแยกคำตอบต่างๆ ให้เป็นหมวดหมู่ตามลำดับความถี่ และหาค่าร้อยละ

การนำเสนอข้อมูล

- ข้อมูลจากแบบสอบถามนำเสนอในรูปของตารางประกอบคำบรรยาย
- ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์นำเสนอในรูปของคำบรรยายตามประเด็นต่างๆ ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาขาการศึกษาปฐมวัยในสถาบันราชภัฏ ใน 3 ด้าน คือ ด้านการเตรียมตัวนักศึกษา ด้านการปฏิบัติการนิเทศ และด้านการประเมินผล รวมทั้งศึกษาปัญหาการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาขาการศึกษาปฐมวัยในสถาบันราชภัฏ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้นำเสนอเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละโดยนำเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย ดังได้แสดงในตารางที่ 6-31

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์โดยการจำแนก จัดหมวดหมู่ และนำมาประมวลผลโดยใช้สถิติเชิงบรรยาย ได้แก่การแจกแจงความถี่และคำนวณเป็นค่าร้อยละเสนอเป็นความเรียง



สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ นำเสนอในตาราง ที่ 6-10

ตารางที่ 6 จำนวน และค่าร้อยละจำแนกตามสถานภาพของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ

| สถานภาพของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ | จำนวน (N = 34) | ร้อยละ |
|--------------------------------------|-------------------|--------|
| 1. เพศ | | |
| 1.1 ชาย | 4 | 11.76 |
| 1.2 หญิง | 30 | 88.24 |
| 2. อายุ | | |
| 2.1 26 - 30 ปี | 5 | 14.71 |
| 2.2 31 - 35 ปี | 10 | 29.41 |
| 2.3 36 - 40 ปี | 2 | 5.88 |
| 2.4 41 - 45 ปี | 10 | 29.41 |
| 2.5 46 - 50 ปี | 4 | 11.76 |
| 2.6 มากกว่า 50 ปีขึ้นไป | 3 | 8.82 |
| 3. วุฒิการศึกษา | | |
| 3.1 ปริญญาตรี | 1 | 2.94 |
| 3.2 ปริญญาโท | 33 | 97.06 |
| 4. ระยะเวลาประสบการณ์ในการทำงาน | | |
| 4.1 1 - 5 ปี | 6 | 17.64 |
| 4.2 6 - 10 ปี | 8 | 23.53 |
| 4.3 11 - 15 ปี | 8 | 23.53 |
| 4.4 16 - 20 ปี | 3 | 8.82 |
| 4.5 21 - 25 ปี | 7 | 20.59 |
| 4.6 26 - 30 ปี | 2 | 5.88 |

ตารางที่ 6 (ต่อ)

| สถานภาพของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ | จำนวน (N = 34) | ร้อยละ |
|--------------------------------------|-------------------|--------|
| 5. ระยะเวลาประสบการณ์ใน | | |
| การนิเทศ | | |
| 5.1 1 - 5 ปี | 19 | 55.88 |
| 5.2 6 - 10 ปี | 7 | 20.59 |
| 5.3 11 - 15 ปี | 1 | 2.94 |
| 5.4 16 - 20 ปี | 4 | 11.76 |
| 5.5 21 - 25 ปี | 3 | 8.82 |
| 6. การศึกษาวิชาเกี่ยวกับการนิเทศ | | |
| 6.1 เคย | 28 | 82.35 |
| 6.2 ไม่เคย | 6 | 17.65 |
| 7. การเข้ารับการอบรมเรื่องการนิเทศ | | |
| 7.1 เคย | 26 | 76.47 |
| 7.2 ไม่เคย | 8 | 23.53 |
| 8. การศึกษาดูงานด้านการนิเทศ | | |
| 8.1 เคย | 14 | 41.18 |
| 8.2 ไม่เคย | 20 | 58.82 |

จากตารางที่ 6 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ ซึ่งส่วนใหญ่พบว่าเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 88.24 และเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 11.76 เมื่อพิจารณาตามอายุพบว่าอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏจำนวนเท่ากันมีอายุระหว่าง 31 - 35 ปี และ 41 - 45 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.41 รองลงมา คือ อายุ 26 - 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 14.71

สำหรับวุฒิการศึกษาของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ พบว่าอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 97.06

สำหรับระยะเวลาประสบการณ์ในการทำงานของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ พบว่าอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏจำนวนเท่ากันที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 6 - 10 ปี และ 11 - 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.53 รองลงมา มีประสบการณ์ในการทำงาน 21 - 25 ปี คิดเป็น

ร้อยละ 20.59 ส่วนระยะเวลาที่อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏมีประสบการณ์ในการนิเทศ พบว่า โดยส่วนใหญ่อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏมีประสบการณ์ในการนิเทศ 1 - 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 50.88 รองลงมาได้แก่ 6 - 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.59

สำหรับการศึกษาวิชาเกี่ยวกับการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ พบว่า อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏโดยส่วนใหญ่เคยศึกษาวิชาเกี่ยวกับการนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 82.35 การเข้ารับการอบรมเรื่องการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ พบว่า อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏโดยส่วนใหญ่เคยเข้ารับการอบรมเรื่องการนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 76.47 ส่วนการศึกษาดูงานด้านการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ พบว่า โดยส่วนใหญ่อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏไม่เคยศึกษาดูงานด้านการนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 58.82



สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 จำนวน และค่าร้อยละ ของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ จำแนกตามสภาพการนิเทศ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในด้านการเตรียมตัวนักศึกษา

| ข้อมูล | จำนวน (N = 34) | ร้อยละ |
|---|-------------------|--------|
| 1. การนัดหมาย เกี่ยวกับการนิเทศกับนักศึกษา | | |
| 1.1 ไม่ได้มีการนัดหมาย | 14 | 41.18 |
| 1.2 มีการนัดหมาย | 20 | 58.82 |
| 2. การให้ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนก่อนที่นักศึกษาจะไปฝึก ประสบการณ์วิชาชีพ | | |
| 2.1 ไม่ได้ให้ข้อมูล | 4 | 11.76 |
| 2.2 ให้ข้อมูลบางส่วน | 18 | 52.94 |
| 2.3 ให้ข้อมูลโดยละเอียด | 12 | 35.29 |
| 3. การให้คำแนะนำกับนักศึกษาก่อนที่นักศึกษาจะไปฝึก ประสบการณ์วิชาชีพ | | |
| 3.1 ไม่ได้ให้คำแนะนำ | 5 | 14.71 |
| 3.2 ให้คำแนะนำโดยใช้ความคิดเห็น บอกให้นักศึกษายอมรับ | 5 | 14.71 |
| 3.3 ให้คำแนะนำโดยใช้การให้หลักการ และเหตุผล และให้ นักศึกษาตัดสินใจด้วยตนเอง | 5 | 14.71 |
| 3.4 ให้คำแนะนำในสิ่งที่มีประสบการณ์ แล้วให้นักศึกษาเลือก ปฏิบัติ | 10 | 29.41 |
| 3.5 ให้คำแนะนำโดยใช้ประสบการณ์ส่วนตัวให้หลักการ และ เหตุผล แล้วให้อิสระนักศึกษาในการตัดสินใจ | 10 | 29.41 |

จากตารางที่ 7 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพใน ด้านการเตรียมตัวนักศึกษาของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ พบว่า ส่วนใหญ่อาจารย์นิเทศก์ สถาบันราชภัฏได้มีการนัดหมาย หรือตกลงกับนักศึกษาก่อนล่วงหน้าเกี่ยวกับการนิเทศ คิดเป็น ร้อยละ 58.82 การให้ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนก่อนที่นักศึกษาจะไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพ พบว่า ส่วนใหญ่อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏจะให้ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนเพียงบางส่วน คิดเป็นร้อยละ 52.94 รองลงมาได้แก่ การให้ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนโดยละเอียด คิดเป็นร้อยละ 35.29

การให้คำแนะนำของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏกับนักศึกษาก่อนที่นักศึกษจะไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพ พบว่า ส่วนใหญ่มีลักษณะให้คำแนะนำ โดยการใช้การเสนอแนะจากการพัฒนามุมมองในสิ่งที่ตนเองเคยมีประสบการณ์ แล้วให้อิสระนักศึกษาเลือกปฏิบัติด้วยตนเอง และให้คำแนะนำโดยใช้ประสบการณ์ส่วนตัวให้หลักการและเหตุผล แล้วให้อิสระต่อนักศึกษาในการพิจารณาตัดสินใจด้วยตัวของเขาเองในสัดส่วนที่เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 29.41



สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8 จำนวน และค่าร้อยละ ของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ จำแนกตามสภาพการนิเทศ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในด้านการปฏิบัติการนิเทศ

| ข้อมูล | จำนวน (N = 34) | ร้อยละ |
|---|-------------------|--------|
| 1. การแจ้งแผนการนิเทศแก่นักศึกษา | | |
| 1.1 ไม่ได้แจ้งแผนการนิเทศ | 8 | 23.53 |
| 1.2 แจ้งแผนการนิเทศให้ทราบล่วงหน้าทุกครั้ง | 11 | 32.35 |
| 1.3 แจ้งแผนการนิเทศให้ทราบล่วงหน้าบางครั้ง | 15 | 44.12 |
| 2. การนัดหมายไปดูการสอนของนักศึกษา | | |
| 2.1 ไปโดยไม่บอก | 13 | 38.24 |
| 2.2 นัดหมายล่วงหน้า | 8 | 23.53 |
| 2.3 นัดหมายบ้าง ไม่นัดหมายบ้าง | 13 | 38.24 |
| 3. การปรึกษาร่วมกับนักศึกษาเกี่ยวกับการเขียนแผนการสอนก่อน ทำการนิเทศการสอน | | |
| 3.1 ไม่มีการปรึกษา | 4 | 11.76 |
| 3.2 ปรึกษาก่อนออกไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพ | 21 | 61.76 |
| 3.3 ปรึกษาร่วมกันก่อนการนิเทศบางครั้ง | 9 | 26.47 |
| 3.4 ปรึกษาร่วมกันก่อนการนิเทศทุกครั้ง | 1 | 2.94 |
| 4. การปฏิบัติในการนิเทศ | | |
| 4.1 การนิเทศนั้นมุ่งหาวิธีส่งเสริมให้นักศึกษาวิเคราะห์การสอน และปรับปรุงการสอนด้วยตนเองได้ | 10 | 29.41 |
| 4.2 การนิเทศนั้นเริ่มจากการแสดงความสัมพันธ์ที่จริงใจอย่าง ใกล้ชิดให้นักศึกษาเกิดความไว้วางใจ และให้เลือกปฏิบัติ การสอนด้วยตนเอง | 13 | 38.24 |
| 4.3 การนิเทศนั้นอาจารย์นิเทศก์ทำหน้าที่ปรับปรุงการสอนของ นักศึกษา | 10 | 29.41 |
| 4.4 การนิเทศนั้นยึดหยุ่นตามลักษณะของนักศึกษา | 12 | 35.29 |

ตารางที่ 8 (ต่อ)

| ข้อมูล | จำนวน (N = 34) | ร้อยละ |
|--|-------------------|--------|
| 5. การเข้าห้องเรียนเพื่อสังเกตการสอน | | |
| 5.1 เข้าไปนั่งรอนักเรียน และนักศึกษาในห้องเรียน | 1 | 2.94 |
| 5.2 เข้าไปในห้องเรียนหลังจากนักเรียน และนักศึกษาเข้า ชั้นเรียนเรียบร้อยแล้ว | 21 | 61.76 |
| 5.3 เข้าไปในห้องเรียนตามแต่โอกาสจะอำนวย | 13 | 38.24 |
| 6. การปฏิบัติของอาจารย์นิเทศก์ในระหว่างการสอนของนักศึกษา | | |
| 6.1 สังเกตการสอน และบันทึกในแบบบันทึกการสอนที่ อาจารย์นิเทศก์สร้างขึ้น | 26 | 76.47 |
| 6.2 สังเกตการสอน และบันทึกในแบบบันทึกการสอนที่ฝ่ายฝึก ประสบการณ์วิชาชีพจัดทำให้ | 3 | 8.82 |
| 6.3 สังเกตการสอน และร่วมสอนกับนักศึกษาเพื่อปรับปรุง การสอน | 2 | 5.88 |
| 6.4 สังเกตการสอน และเปลี่ยนแปลงบทบาทของตนเองเป็น ผู้ช่วยครู | 1 | 2.94 |
| 6.5 สังเกตเฉย ๆ | 2 | 5.88 |
| 7. การได้ยินคำสนทนาของผู้สอน และผู้เรียน | | |
| 7.1 ได้ยินทุกประโยค | 29 | 85.29 |
| 7.2 ได้ยินบ้างไม่ได้ยินบ้าง | 6 | 17.65 |
| 8. ลักษณะของการสังเกตการสอน | | |
| 8.1 สังเกตการสอนห้องนี้แล้วไปดูห้องอื่น และกลับมาดูอีกครั้ง | 8 | 23.53 |
| 8.2 สังเกตตลอดช่วงของการสอน | 27 | 79.41 |
| 9. การให้ข้อเสนอแนะ และข้อคิดเห็นในการสอนกับนักศึกษา | | |
| 9.1 ให้ข้อเสนอแนะบางครั้ง | 5 | 14.71 |
| 9.2 ให้ข้อเสนอแนะทุกครั้ง | 29 | 85.29 |

ตารางที่ 8 (ต่อ)

| ข้อมูล | จำนวน (N = 34) | ร้อยละ |
|--|-------------------|--------|
| 10. พฤติกรรมในการนิเทศหลังการสอน | | |
| 10.1 ใช้ความเป็นผู้นำโน้มน้าวนักศึกษาปฏิบัติตามความคิดเห็น ของผู้นิเทศ | 4 | 11.76 |
| 10.2 ชมเชยนักศึกษาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน | 26 | 76.47 |
| 10.3 ให้นักศึกษาพูดประเมินพฤติกรรมการสอนของตนเอง | 21 | 61.76 |
| 10.4 ให้การเสนอแนะอย่างเป็นกันเองในลักษณะเป็นเพื่อน ร่วมวิชาชีพ | 21 | 61.76 |
| 10.5 แสดงการยอมรับความรู้สึกของนักศึกษา | 19 | 55.88 |
| 10.6 มีวิธีการขยายความคิดของนักศึกษา | 10 | 29.41 |
| 10.7 ผู้นิเทศร่วมกับนักศึกษาค้นหาวิธีการสอนที่ก่อให้เกิดผลดี ยิ่งขึ้น | 11 | 32.35 |
| 10.8 เน้นการแก้ปัญหาการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ | 16 | 47.06 |
| 10.9 ชี้ปัญหาเพื่อช่วยให้นักศึกษาค้นหาวิธีการแก้ปัญหาได้ | 25 | 73.53 |
| 10.10 พูดโดยการเชื่อมโยงสถานการณ์เพื่อให้นักศึกษาคิดแก้ ปัญหาได้ | 21 | 61.76 |
| 11. พฤติกรรมการนิเทศเมื่อนักศึกษามีปัญหาในการสอน | | |
| 11.1 ช่วยให้นักศึกษาสามารถระบุปัญหา และวิธีแก้ปัญหได้ด้วย ตนเอง | 10 | 29.41 |
| 11.2 สนับสนุนความคิดในการแก้ปัญหา และปล่อยให้ให้นักศึกษา แก้ปัญหด้วยตนเอง | 3 | 8.82 |
| 11.3 ช่วยเหลือให้นักศึกษาแสวงหาแนวทางในการแก้ปัญหาที่ จะสามารถแก้ปัญหามีประสิทธิภาพสูงสุด | 9 | 26.47 |
| 11.4 ให้นักศึกษาแก้ปัญหด้วยตนเองก่อน ถ้าไม่สามารถทำ ได้จึงให้คำแนะนำโดยใช้การเชื่อมโยงสถานการณ์ | 18 | 52.94 |

ตารางที่ 8 (ต่อ)

| ข้อมูล | จำนวน (N = 34) | ร้อยละ |
|--|-------------------|--------|
| 12. จุดมุ่งหมายในการนิเทศการสอน | | |
| 12.1 ส่งเสริมให้นักศึกษาพัฒนาทักษะในการวางแผนการสอนด้วยตนเอง | 28 | 82.35 |
| 12.2 ส่งเสริมให้นักศึกษาวิเคราะห์ตนเอง | 15 | 44.12 |
| 12.3 ส่งเสริมให้นักศึกษาประเมินตนเอง | 25 | 73.53 |
| 12.4 ส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดทักษะในการนิเทศตนเอง | 7 | 20.59 |
| 12.5 ส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดทักษะในการแก้ปัญหา | 23 | 67.65 |
| 12.6 ส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดทักษะในการแก้ปัญหาที่เป็นระบบ | 12 | 35.29 |
| 12.7 ส่งเสริมให้นักศึกษาให้เกิดทักษะในการแสวงหาข้อเท็จจริง | 8 | 23.53 |
| 12.8 ส่งเสริมให้นักศึกษาได้พัฒนาการยอมรับนับถือผู้ร่วมงานและผู้อื่น | 17 | 50.00 |
| 12.9 ส่งเสริมให้นักศึกษาพัฒนาการทำงานที่เป็นสาขาเชื่อมโยงกัน | 5 | 14.71 |
| 12.10 ส่งเสริมความสามารถของนักศึกษาที่มีอยู่ให้เกิดการพัฒนายิ่งขึ้น | 24 | 70.59 |
| 13. จุดเน้นในการนิเทศภายหลังจากนักศึกษาสอนเสร็จสิ้น | | |
| 13.1 เน้นจุดเด่นในพฤติกรรมการสอนของนักศึกษา | 16 | 47.10 |
| 13.2 เน้นการดูแลการนิเทศอย่างใกล้ชิด และหาวิธีปฏิบัติที่เหมาะสมร่วมกัน | 5 | 14.71 |
| 13.3 เน้นการวิจัย และการประเมินการปฏิบัติงานของนักศึกษาให้เป็นที่มาตามจุดประสงค์ | 1 | 2.94 |
| 13.4 เน้นกระบวนการในการแก้ปัญหา | 14 | 41.18 |
| 13.5 เน้นสิ่งที่นักศึกษาควรปรับปรุง | 8 | 23.53 |

ตารางที่ 8 (ต่อ)

| ข้อมูล | จำนวน (N = 34) | ร้อยละ |
|---|-------------------|--------|
| 14. ลักษณะการให้ข้อมูลป้อนกลับแก่นักศึกษาหลังการสอนแต่ละครั้ง | | |
| 14.1 ให้นักศึกษาระบุปัญหา และวิธีการแก้ปัญหา | 5 | 14.71 |
| 14.2 ให้นักศึกษาพูดถึงการปฏิบัติของตน และร่วมกันคิดวิเคราะห์ถึงการปฏิบัติที่จะช่วยให้เกิดผลดียิ่งขึ้น | 18 | 52.94 |
| 14.3 ให้ข้อมูลป้อนกลับที่มีความเด่นชัดเฉพาะเจาะจงเกี่ยวกับพฤติกรรมจัดการเรียนการสอน | 9 | 26.47 |
| 14.4 ให้ข้อมูลป้อนกลับถึงความสามารถที่นักศึกษามี และช่วยแก้ปัญหาในส่วนที่นักศึกษาไม่สามารถแก้ไขเองได้ | 14 | 47.10 |
| 15. การให้คำแนะนำต่อนักศึกษาเมื่อสอนเสร็จสิ้น | | |
| 15.1 ให้คำแนะนำโดยใช้ความคิดเห็น ประสบการณ์ส่วนตัว บอกให้นักศึกษายอมรับความคิดเห็น | 4 | 11.76 |
| 15.2 ให้คำแนะนำโดยใช้การชักนำชี้แจง โดยให้หลักการ และเหตุผล แล้วให้อิสระต่อนักศึกษาในการพิจารณาตัดสินใจ | 8 | 23.53 |
| 15.3 ให้คำแนะนำโดยใช้การเสนอแนะจากการพัฒนามุมมองในสิ่งที่มีประสบการณ์แล้วให้อิสระนักศึกษาเลือกปฏิบัติ | 12 | 35.29 |
| 15.4 ให้คำแนะนำโดยใช้ประสบการณ์ส่วนตัวให้หลักการ และเหตุผลแล้วให้อิสระนักศึกษาในการตัดสินใจด้วยตนเอง | 7 | 20.59 |
| 15.5 ให้คำแนะนำโดยใช้การเสนอแนะตามความสามารถของนักศึกษา | 11 | 32.35 |

จากตารางที่ 8 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในด้านการปฏิบัติกรนิเทศของอาจารย์นิเทศสถาบันราชภัฏ พบว่า ส่วนใหญ่อาจารย์นิเทศกั สถาบันราชภัฏได้ทำการแจ้งแผนการนิเทศทั้งหมดให้นักศึกษาทราบล่วงหน้าบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 44.12 และได้มีการนัดหมายไปดูการสอนของนักศึกษา โดยไปโดยไม่บอก และนัดหมายบ้าง ไม่นัดหมายบ้างในสัดส่วนที่เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 38.24 และส่วนใหญ่อาจารย์นิเทศกั

สถาบันราชภัฏจะมีการปรึกษาร่วมกับนักศึกษาเกี่ยวกับการเขียนแผนการสอนก่อนทำการนิเทศการสอน โดยปรึกษาเพื่อนที่นักศึกษาออกไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 61.76 รองลงมาได้แก่ การปรึกษาร่วมกันก่อนการนิเทศบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 26.47

การนิเทศของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ พบว่า โดยส่วนใหญ่มีการปฏิบัติโดยการนิเทศนั้นจะเริ่มจากการแสดงความสัมพันธ์ที่จริงใจอย่างใกล้ชิดให้นักศึกษาเกิดความไว้วางใจและให้เขาได้เลือกปฏิบัติการสอนด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 38.24 รองลงมาได้แก่ การนิเทศนั้นจะยึดหยุ่นตามลักษณะของนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 35.29 การเข้าห้องเรียนเพื่อสังเกตการสอนของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ พบว่า โดยส่วนใหญ่จะเข้าไปในห้องเรียนหลังจากที่นักเรียนและนักศึกษาเข้าชั้นเรียนเรียบร้อยแล้ว คิดเป็นร้อยละ 61.76 รองลงมาได้แก่ การที่อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏเข้าไปในห้องเรียนตามแต่โอกาสจะอำนวย คิดเป็นร้อยละ 38.24 การปฏิบัติของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏในระหว่างการสอนของนักศึกษา พบว่า โดยส่วนใหญ่อาจารย์นิเทศก์สังเกตการสอน และบันทึกในแบบบันทึกการสอนที่สร้างขึ้นเอง คิดเป็นร้อยละ 76.47 รองลงมาได้แก่การสังเกตการสอน และบันทึกในแบบบันทึกที่ฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพจัดทำให้ คิดเป็นร้อยละ 8.82 ช่วงที่นักศึกษาทำการสอนอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ พบว่า โดยส่วนใหญ่ได้ยินคำสนทนาโต้ตอบของผู้สอน และผู้เรียนทุกประโยค คิดเป็นร้อยละ 85.25 ส่วนลักษณะของการสังเกตการสอนของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ พบว่า โดยส่วนใหญ่ สังเกตตลอดช่วงของการสอน คิดเป็นร้อยละ 79.41 รองลงมาได้แก่ สังเกตการสอนห้องนี้แล้วไปดูห้องอื่นแล้วกลับมาดูอีกครั้ง คิดเป็นร้อยละ 23.53

การให้ข้อเสนอแนะ และข้อคิดเห็นในการสอนกับนักศึกษา พบว่า โดยส่วนใหญ่อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏได้ข้อเสนอแนะ และข้อคิดเห็นในการสอนทุกครั้ง คิดเป็นร้อยละ 85.29 พฤติกรรมที่อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏแสดงในการนิเทศหลังการสอน พบว่า โดยส่วนใหญ่ ชมเชยนักศึกษาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 76.47 รองลงมาได้แก่ อาจารย์นิเทศก์ชี้ปัญหาเพื่อช่วยให้นักศึกษาค้นหาวิธีการแก้ปัญหาได้ คิดเป็นร้อยละ 73.53 เมื่อนักศึกษามีปัญหาในการสอน พบว่า โดยส่วนใหญ่อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏมีพฤติกรรมการนิเทศโดยให้นักศึกษาแก้ปัญหาด้วยตนเองก่อนถ้าไม่สามารถกระทำได้อีกก็ให้คำแนะนำโดยใช้การเชื่อมโยงสถานการณ์ คิดเป็นร้อยละ 52.94 รองลงมาได้แก่ อาจารย์นิเทศก์ช่วยให้นักศึกษาสามารถระบุปัญหา และวิธีการแก้ปัญหาเพื่อให้นักศึกษาได้พัฒนาวิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 29.41 ส่วนจุดมุ่งหมายในการนิเทศการสอนของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ พบว่า โดยส่วนใหญ่มุ่งส่งเสริมให้นักศึกษาพัฒนาทักษะในการวางแผนการสอนด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 82.35 รองลงมาได้แก่ มุ่งส่งเสริมให้นักศึกษาประเมินตนเอง คิดเป็นร้อยละ 73.53

จุดเน้นในการนิเทศการสอนของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ พบว่า โดยส่วนใหญ่ อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏเน้นจุดเด่นในพฤติกรรมการสอนของนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ

47.10 รองลงมาได้แก่ เน้นกระบวนการในการแก้ปัญหา คิดเป็นร้อยละ 41.18 และลักษณะของการให้ข้อมูลป้อนกลับแก่นักศึกษาหลังการสอนแต่ละครั้ง พบว่า โดยส่วนใหญ่อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏให้ข้อมูลป้อนกลับในลักษณะที่ให้นักศึกษาพูดถึงการปฏิบัติของตน และร่วมกันคิดวิเคราะห์กับอาจารย์นิเทศก์ถึงการปฏิบัติที่จะช่วยให้เกิดผลดียิ่งขึ้น คิดเป็นร้อยละ 52.94 รองลงมาได้แก่ การให้ข้อมูลป้อนกลับที่มีความเด่นชัดเฉพาะเจาะจงเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 26.47 ส่วนลักษณะของการให้คำแนะนำของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏเมื่อนักศึกษาสอนเสร็จสิ้น พบว่า โดยส่วนใหญ่อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏให้คำแนะนำโดยใช้การเสนอแนะจากการพัฒนามุมมองในสิ่งที่ตนเองเคยมีประสบการณ์แล้วให้อิสระนักศึกษาเลือกปฏิบัติด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 35.29 รองลงมาได้แก่ ให้คำแนะนำโดยใช้การเสนอแนะตามความสามารถของนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 32.35



สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9 จำนวน และค่าร้อยละ ของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ จำแนกตามสภาพการนิเทศ
การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในด้านการประเมินผล

| ข้อมูล | จำนวน (N = 34) | ร้อยละ |
|--|-------------------|--------|
| 1. วิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานในหน้าที่ซึ่งนอกเหนือจากงานสอนของนักศึกษา | | |
| 1.1 สอบถามผู้บริหารโรงเรียน | 14 | 41.18 |
| 1.2 สอบถามอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน | 30 | 88.24 |
| 1.3 สอบถามอาจารย์ และบุคลากรในโรงเรียน | 16 | 47.06 |
| 1.4 สอบถามนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่อยู่โรงเรียนเดียวกัน | 20 | 58.82 |
| 1.5 ให้นักศึกษาประเมินตนเอง | 14 | 41.18 |
| 1.6 สอบถามกับนักเรียน | 1 | 2.94 |
| 2. ผลการประเมินนักศึกษาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏกับอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน | | |
| 2.1 สอดคล้อง | 29 | 85.29 |
| 2.2 ไม่สอดคล้อง | 5 | 14.71 |
| 3. ความครอบคลุมของแบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ | | |
| 3.1 มีความครอบคลุมดีแล้ว | 19 | 55.88 |
| 3.2 ไม่ครอบคลุม | 15 | 44.12 |
| 4. ผลการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษา | | |
| 4.1 ผ่าน | 33 | 97.06 |
| 4.2 ผ่านดีเยี่ยม | 1 | 2.94 |

จากตารางที่ 9 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในด้านการประเมินผลของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ พบว่า ส่วนใหญ่วิธีการที่อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติงานในหน้าที่ซึ่งนอกเหนือจากงานสอนของนักศึกษา คือ การสอบถามจากอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 88.24 รองลงมาได้แก่ การสอบถามจากนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่อยู่โรงเรียนเดียวกัน คิดเป็นร้อยละ 58.82

และผลการประเมินในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน พบว่า โดยส่วนใหญ่มีความสอดคล้องกัน คิดเป็นร้อยละ 85.29 ส่วนความครอบคลุมของแบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏใช้อยู่ขณะนี้ พบว่า ส่วนใหญ่มีความครอบคลุม คิดเป็นร้อยละ 55.88 และผลการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาที่อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏประเมิน พบว่า ส่วนใหญ่ผ่าน คิดเป็นร้อยละ 97.06



สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 10 จำนวน และค่าร้อยละ ของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ จำแนกตามปัญหา
การนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในด้านการเตรียมตัวนักศึกษา ด้านการปฏิบัติ
การนิเทศ และด้านการประเมินผล

| ข้อมูล | จำนวน (N = 34) | ร้อยละ |
|---|-------------------|--------|
| 1. ปัญหาการนัดหมายนักศึกษาเพื่อทำการตกลงร่วมกัน | | |
| 1.1 นักศึกษาไม่มาพบตามที่นัดหมาย | 4 | 11.76 |
| 1.2 แจ้งให้นักศึกษาทราบไม่ทั่วถึง | 6 | 17.65 |
| 1.3 นักศึกษาไม่ให้ความสำคัญต่อการตกลงร่วมกัน | 7 | 20.59 |
| 1.4 นักศึกษามาไม่ตรงเวลา | 1 | 2.94 |
| 1.5 ฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพเป็นผู้ดำเนินการทั้งหมด | 4 | 11.76 |
| 1.6 ไม่มีปัญหา | 14 | 41.18 |
| 2. ปัญหาการให้ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนแก่นักศึกษา | | |
| 2.1 ไม่ทราบข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนที่นักศึกษาจะไปฝึก ประสบการณ์วิชาชีพ | 4 | 11.76 |
| 2.2 ทราบข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนเพียงบางส่วนทำให้ไม่สามารถ ให้ข้อมูลได้ละเอียดเพียงพอ | 24 | 70.59 |
| 2.3 ข้อมูลของโรงเรียนมีการเปลี่ยนแปลงบ่อย | 1 | 2.94 |
| 2.4 ไม่มีปัญหา | 3 | 8.82 |
| 3. ปัญหาการนิเทศการทำบันทึกการสอนของนักศึกษา | | |
| 3.1 นักศึกษาไม่ทำบันทึกการสอนส่ง | 14 | 41.18 |
| 3.2 นักศึกษาทำบันทึกการสอนไม่ถูกต้อง | 16 | 47.06 |
| 3.3 นักศึกษาไม่เข้าใจการทำบันทึกการสอน | 3 | 8.82 |
| 3.4 นักศึกษาไม่สามารถประยุกต์ทฤษฎีให้เข้ากับการทำบันทึก การสอน | 1 | 2.94 |
| 3.5 ไม่มีปัญหา | 2 | 5.88 |

ตารางที่ 10 (ต่อ)

| ข้อมูล | จำนวน (N = 34) | ร้อยละ |
|---|-------------------|--------|
| 4. ปัญหาการใช้สื่อการสอนของนักศึกษา | | |
| 4.1 นักศึกษาไม่เตรียมสื่อการสอนทำให้ไม่สามารถทำการนิเทศได้ | 5 | 14.71 |
| 4.2 นักศึกษาไม่มีงบประมาณในการทำสื่อการสอน | 13 | 38.23 |
| 4.3 นักศึกษาขาดอุปกรณ์ในการทำสื่อการสอน เนื่องจากโรงเรียนอยู่ห่างไกลความเจริญ | 6 | 17.65 |
| 4.4 นักศึกษาทำสื่อไม่มีคุณภาพ | 10 | 29.41 |
| 4.5 นักศึกษาทำสื่อแต่ใช้ประโยชน์ไม่คุ้มค่า | 19 | 55.88 |
| 5. ปัญหาการสอนของนักศึกษาที่พบมากที่สุด | | |
| 5.1 นักศึกษาไม่แม่นในเนื้อหาวิชา | 7 | 20.59 |
| 5.2 นักศึกษาไม่สามารถประยุกต์ความรู้ภาคทฤษฎีมาปฏิบัติได้ | 21 | 61.76 |
| 5.3 นักศึกษาขาดความรับผิดชอบ | 4 | 11.76 |
| 5.4 นักศึกษาคุมชั้นเรียนไม่ได้ | 17 | 50.00 |
| 5.5 นักศึกษาเขียนบันทึกการสอนไม่เป็น | 1 | 2.94 |
| 5.6 นักศึกษาเลือกใช้สื่อไม่เหมาะสม | 6 | 17.65 |
| 5.7 นักศึกษาประเมินผลไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ | 5 | 14.71 |
| 5.8 กระบวนการสอนของนักศึกษาไม่ต่อเนื่อง | 1 | 2.94 |
| 6. ปัญหาในการให้คำแนะนำแก่นักศึกษาหลังการสอนเสร็จสิ้น | | |
| 6.1 นักศึกษายอมรับฟังความคิดเห็น แต่ไม่ปฏิบัติหรือแก้ไขตามคำแนะนำ | 3 | 8.82 |
| 6.2 นักศึกษายอมรับฟังความคิดเห็น และปฏิบัติหรือแก้ไขตามคำแนะนำในบางเรื่อง | 29 | 85.29 |
| 6.3 ไม่มีเวลาให้คำแนะนำแก่นักศึกษา | 1 | 2.94 |
| 6.4 ไม่มีปัญหา | 3 | 8.82 |

ตารางที่ 10 (ต่อ)

| ข้อมูล | จำนวน (N = 34) | ร้อยละ |
|---|-------------------|--------|
| 7. ปัญหาของแบบประเมินผลการสอน | | |
| 7.1 แบบประเมินผลมีความซ้ำซ้อนมากเกินไป | 2 | 5.88 |
| 7.2 แบบประเมินผลมีหลายชุดมากเกินไป | 5 | 17.71 |
| 7.3 แบบประเมินผลไม่สามารถประเมินได้ครอบคลุมทุกด้าน | 15 | 44.12 |
| 7.4 แบบประเมินผลไม่เป็นรูปธรรม | 9 | 26.47 |
| 7.5 แบบประเมินผลไม่ตรงสาขาวิชา | 8 | 23.53 |
| 7.6 ไม่มีปัญหา | 6 | 17.65 |
| 8. ปัญหาของการประเมินผลการสอนลงในแบบประเมิน | | |
| 8.1 มีเวลาน้อยในการประเมินผลการสอนของนักศึกษาลงในแบบประเมินหลังจากนักศึกษาสอนเสร็จสิ้นทันที | 19 | 55.88 |
| 8.2 นักศึกษาไม่เห็นด้วยกับผลการประเมินของอาจารย์นิเทศก์ | 2 | 5.88 |
| 8.3 แบบประเมินเป็นแบบปรนัยมากเกินไป | 1 | 2.94 |
| 8.4 แบบประเมินไม่ครอบคลุมจุดประสงค์ของการนิเทศ | 1 | 2.94 |
| 8.5 ไม่มีปัญหา | 11 | 32.35 |
| 9. ความเห็นในการปรับปรุงเกณฑ์การประเมินจาก 3 ระดับ คือ ไม่ผ่าน ผ่าน และผ่านดีเยี่ยม | | |
| 9.1 ควรปรับปรุง | 31 | 91.18 |
| 9.2 ไม่ควรปรับปรุง | 3 | 8.82 |
| 10. ความเห็นในการเปลี่ยนเกณฑ์การประเมินจากเดิมที่มี 3 ระดับ มาเป็นการให้เกรด | | |
| 10.1 เห็นด้วย | 32 | 94.12 |
| 10.2 ไม่เห็นด้วย | 2 | 5.88 |

จากตารางที่ 10 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในด้านการเตรียมตัวนักศึกษาด้านการปฏิบัติการนิเทศ และด้านการประเมินผลโดยผู้ให้ข้อมูล คือ อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ เกี่ยวกับปัญหาที่พบในการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

ในด้านการเตรียมตัวนักศึกษา พบว่า ปัญหาการนัดหมายนักศึกษาเพื่อทำการตกลงร่วมกัน โดยส่วนใหญ่พบว่านักศึกษาไม่ให้ความสำคัญต่อการตกลงร่วมกัน คิดเป็นร้อยละ 20.59 รองลงมาได้แก่การนัดหมายมีการแจ้งให้นักศึกษาทราบไม่ทั่วถึง คิดเป็นร้อยละ 17.65 ปัญหาการให้ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนแก่นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ พบว่า โดยส่วนใหญ่อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏทราบข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนแต่เพียงบางส่วนทำให้ไม่สามารถให้ข้อมูลได้ละเอียดเพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 70.59 รองลงมาได้แก่ อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏไม่ทราบข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนที่นักศึกษาจะไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 11.76 ส่วนปัญหาที่พบในการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในด้านการปฏิบัติการนิเทศ พบปัญหาของการนิเทศการทำบันทึกการสอนของนักศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่นักศึกษาทำบันทึกการสอนไม่ถูกต้อง คิดเป็นร้อยละ 47.06 รองลงมาได้แก่ นักศึกษาไม่ทำบันทึกการสอนส่งก่อนที่จะสอนทำให้อาจารย์นิเทศก์ไม่สามารถทำการนิเทศได้ครบทุกประเด็น คิดเป็นร้อยละ 41.18 ปัญหาเรื่องการใช้สื่อการสอนของนักศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่นักศึกษาทำสื่อแต่ใช้ประโยชน์ไม่คุ้มค่า คิดเป็นร้อยละ 55.88 รองลงมาได้แก่ นักศึกษาไม่มีงบประมาณในการทำสื่อการสอน คิดเป็นร้อยละ 38.23 ปัญหาการสอนของนักศึกษาที่อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏพบมากที่สุด พบว่า โดยส่วนใหญ่ นักศึกษาไม่สามารถประยุกต์ความรู้ภาคทฤษฎีมาปฏิบัติได้ คิดเป็นร้อยละ 61.76 รองลงมาได้แก่นักศึกษาคุ่มชั้นเรียนไม่ได้ คิดเป็นร้อยละ 50.00 ส่วนปัญหาในการให้คำแนะนำแก่นักศึกษาหลังการสอนเสร็จสิ้น พบว่า โดยส่วนใหญ่นักศึกษายอมรับฟังความคิดเห็น และปฏิบัติ หรือแก้ไขตามคำแนะนำในบางเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 85.29 รองลงมาได้แก่นักศึกษายอมรับฟังความคิดเห็นแต่ไม่ปฏิบัติ หรือแก้ไขตามคำแนะนำ เท่ากับไม่พบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 8.82 ส่วนปัญหาที่พบในการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในด้านการประเมินผล ซึ่งเกิดจากปัญหาของแบบประเมินผลการสอน พบว่า โดยส่วนใหญ่แบบประเมินผลไม่สามารถประเมินได้ครอบคลุมทุกด้าน คิดเป็นร้อยละ 44.12 รองลงมาได้แก่ แบบประเมินผลไม่เป็นรูปธรรม คิดเป็นร้อยละ 26.47 ปัญหาที่พบในการประเมินผลการสอนลงในแบบประเมิน พบว่า โดยส่วนใหญ่อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏมีเวลาน้อยในการประเมินผลการสอนของนักศึกษาลงในแบบประเมินหลังจากนักศึกษาสอนเสร็จสิ้น คิดเป็นร้อยละ 55.88 รองลงมาได้แก่ แบบประเมินไม่ครอบคลุมจุดประสงค์ของการนิเทศคิดเป็นร้อยละ 12.94 ความคิดเห็นในการปรับปรุงเกณฑ์การประเมินจาก 3 ระดับ คือ ไม่ผ่าน ผ่าน และผ่านดีเยี่ยม ของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ พบว่า โดยส่วนใหญ่อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏมีความเห็นว่าควรปรับปรุงเกณฑ์การประเมิน คิดเป็นร้อยละ 91.18 ส่วนความเห็นในการเปลี่ยนเกณฑ์การประเมินจากเดิมที่มี 3 ระดับมาเป็นการให้เกรด พบว่าโดยส่วนใหญ่อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏเห็นด้วยกับการเปลี่ยนเกณฑ์การประเมินจากเดิมที่มี 3 ระดับมาเป็นการให้เกรด คิดเป็นร้อยละ 94.12

1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน นำเสนอในตารางที่

11-15

ตารางที่ 11 จำนวน และค่าร้อยละจำแนกตามสถานภาพของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน

| สถานภาพของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน | จำนวน (N = 245) | ร้อยละ |
|--------------------------------------|--------------------|--------|
| 1. เพศ | | |
| 1.1 ชาย | 13 | 5.31 |
| 1.2 หญิง | 232 | 94.69 |
| 2. อายุ | | |
| 2.1 ต่ำกว่า 26 ปี | 2 | 0.82 |
| 2.2 26 - 30 ปี | 11 | 4.49 |
| 2.3 31 - 35 ปี | 16 | 6.53 |
| 2.4 36 - 40 ปี | 36 | 14.69 |
| 2.5 41 - 45 ปี | 75 | 30.61 |
| 2.6 46 - 50 ปี | 70 | 28.57 |
| 2.7 มากกว่า 50 ปีขึ้นไป | 35 | 14.29 |
| 3. วุฒิการศึกษา | | |
| 3.1 อนุปริญญา | 18 | 7.35 |
| 3.2 ปริญญาตรี | 221 | 90.20 |
| 3.3 ปริญญาโท | 5 | 2.04 |
| 4. ประสบการณ์ในการทำงาน | | |
| 4.1 ไม่มีประสบการณ์ | 1 | 0.41 |
| 4.2 1 - 5 ปี | 16 | 6.53 |
| 4.3 6 - 10 ปี | 18 | 7.35 |
| 4.4 11 - 15 ปี | 16 | 6.53 |
| 4.5 16 - 20 ปี | 58 | 23.67 |
| 4.6 21 - 25 ปี | 57 | 23.27 |
| 4.7 26 - 30 ปี | 66 | 26.94 |
| 4.8 มากกว่า 30 ปีขึ้นไป | 14 | 5.71 |

ตารางที่ 11 (ต่อ)

| สถานภาพของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน | จำนวน (N = 245) | ร้อยละ |
|---|--------------------|--------|
| 5. ประสบการณ์ในการนิเทศ | | |
| 5.1 ไม่มีประสบการณ์ | 40 | 16.33 |
| 5.2 1 - 5 ปี | 108 | 44.08 |
| 5.3 6 - 10 ปี | 43 | 17.55 |
| 5.4 11 - 15 ปี | 23 | 9.39 |
| 5.5 16 - 20 ปี | 15 | 6.12 |
| 5.6 21 - 25 ปี | 11 | 4.49 |
| 5.7 26 - 30 ปี | 4 | 1.63 |
| 5.8 มากกว่า 30 ปีขึ้นไป | 1 | 0.41 |
| 6. การศึกษาวิชาเกี่ยวกับการนิเทศ | | |
| 6.1 เคย | 134 | 54.69 |
| 6.2 ไม่เคย | 111 | 45.31 |
| 7. การเข้ารับการอบรมเรื่องการนิเทศ | | |
| 7.1 เคย | 99 | 40.41 |
| 7.2 ไม่เคย | 146 | 59.59 |
| 8. การประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ของโรงเรียน | | |
| 8.1 เคย | 211 | 86.12 |
| 8.2 ไม่เคย | 34 | 13.88 |

จากตารางที่ 11 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน ซึ่งพบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 94.69 และเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 5.31 เมื่อพิจารณาตามอายุพบว่า อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน โดยส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41 - 45 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.61 รองลงมาได้แก่ มีอายุระหว่าง 46 - 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.57

สำหรับวุฒิการศึกษาของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 90.20 รองลงมาได้แก่ ระดับอนุปริญญา หรือต่ำกว่าระดับปริญญาตรี

คิดเป็นร้อยละ 7.35 ส่วนระยะเวลาประสบการณ์ในการทำงานพบว่าอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน โดยส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 26 - 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.94 รองลงมาได้แก่ระหว่าง 16 - 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.67 ระยะเวลาของประสบการณ์ในการนิเทศ พบว่าอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน โดยส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการนิเทศระหว่าง 1 - 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 44.08 รองลงมาได้แก่ ระหว่าง 6 - 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 17.55

สำหรับการศึกษาวิชาเกี่ยวกับการนิเทศ พบว่า โดยส่วนใหญ่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนเคยศึกษาวิชาเกี่ยวกับการนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 54.69 ส่วนการเข้ารับการอบรมเรื่องการนิเทศ พบว่า โดยส่วนใหญ่ อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนไม่เคยเข้ารับการอบรมเรื่องการนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 59.59 และการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการนิเทศของโรงเรียน พบว่า โดยส่วนใหญ่ทางโรงเรียนเคยประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 86.12



สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 12 จำนวน และค่าร้อยละของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนจำแนกตามสภาพการนิเทศ
การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในด้านการเตรียมตัวนักศึกษา

| ข้อมูล | จำนวน (N = 56) | ร้อยละ |
|---|-------------------|--------|
| 1. การให้ข้อมูลของโรงเรียนแก่นักศึกษา ที่ไปฝึกประสบการณ์ วิชาชีพ | | |
| 1.1 ไม่ได้ให้ข้อมูล | 5 | 2.04 |
| 1.2 ให้ข้อมูลบางส่วน | 103 | 42.04 |
| 1.3 ให้ข้อมูลโดยละเอียด | 137 | 55.92 |
| 2. การแนะนำนักศึกษาแก่นักเรียนในชั้น | | |
| 2.1 แนะนำ | 233 | 95.10 |
| 2.2 ไม่ได้แนะนำ | 12 | 4.90 |
| 3. ลักษณะการให้คำแนะนำแก่นักศึกษาเรื่องงานครู | | |
| 3.1 ใช้ความคิดเห็น ประสบการณ์ส่วนตัวบอกให้นักศึกษา ยอมรับความคิดเห็น | 8 | 3.27 |
| 3.2 ใช้การชักนำชี้แจงโดยให้หลักการ และเหตุผลแล้วให้อิสระ นักศึกษาในการตัดสินใจ | 100 | 40.82 |
| 3.3 ใช้การเสนอแนะจากสิ่งที่มีประสบการณ์จากการทำงานแล้ว ให้อิสระนักศึกษาในการเลือกปฏิบัติ | 169 | 68.98 |
| 3.4 ใช้การสาธิต และให้ศึกษาจากเอกสาร และภาพถ่าย | 1 | 0.41 |
| 4. การปฏิบัติต่อนักศึกษาเมื่อต้องการให้นักศึกษาปฏิบัติงานอื่นนอก เหนือจากงานสอน | | |
| 4.1 ชักชวนด้วยน้ำเสียงที่เป็นกันเองในลักษณะเป็นผู้นำ | 7 | 2.86 |
| 4.2 เสนอแนะอย่างเป็นกันเอง ทำให้เกิดความสัมพันธ์ใน ลักษณะเป็นเพื่อนร่วมวิชาชีพ | 214 | 87.35 |
| 4.3 เสนอแนะในลักษณะเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และ ประสบการณ์มาก | 10 | 4.08 |
| 4.4 เสนอแนะตามลักษณะของนักศึกษา | 25 | 10.20 |

ตารางที่ 12 (ต่อ)

| ข้อมูล | จำนวน (N = 56) | ร้อยละ |
|--|-------------------|--------|
| 5. ลักษณะของการมอบหมายงานให้นักศึกษาทำ | | |
| 5.1 แบ่งความรับผิดชอบ และร่วมทำงานกับนักศึกษาในฐานะ ที่เป็นผู้ร่วมวิชาชีพ | 43 | 17.55 |
| 5.2 ไม่มีการแบ่งความรับผิดชอบ ทำงานกับนักศึกษาในฐานะที่ เป็นผู้ร่วมวิชาชีพ | 10 | 4.08 |
| 5.3 ให้ความรับผิดชอบ ร่วมทำงานกับนักศึกษา และคอย ควบคุมอย่างเป็นระบบ | 66 | 26.94 |
| 5.4 มอบหมายงานให้นักศึกษาทำ และคอยดูแลให้ความ ช่วยเหลือ | 147 | 60.00 |
| 6. การปฏิบัติในการแนะนำ และการสาธิตการทำงานในหน้าที่ ต่าง ๆ ให้นักศึกษาดูเป็นตัวอย่าง | | |
| 6.1 ไม่ได้แนะนำ และไม่ได้สาธิต | 5 | 2.04 |
| 6.2 แนะนำให้นักศึกษาได้รู้จักงานในหน้าที่ต่าง ๆ แต่ไม่ได้ สาธิตวิธีการทำงาน | 9 | 3.67 |
| 6.3 แนะนำ และสาธิตการทำงานในหน้าที่ต่าง ๆ แต่ไม่ได้ให้ นักศึกษาทำงาน | 14 | 5.71 |
| 6.4 แนะนำ สาธิตวิธีการทำงาน และเปิดโอกาสให้ได้ทำงาน | 220 | 89.80 |
| 7. การให้คำแนะนำในเรื่องหลักสูตรอนุบาลที่โรงเรียนใช้ | | |
| 7.1 ไม่ได้ให้คำแนะนำ | 56 | 22.86 |
| 7.2 ให้คำแนะนำบางส่วน และมอบหลักสูตรให้ไปศึกษาเอง | 2 | 0.82 |
| 7.3 ให้คำแนะนำอย่างละเอียดชัดเจน | 187 | 76.33 |
| 8. การสาธิตการสอนในชั้นเรียนให้นักศึกษาดูเป็นตัวอย่าง | | |
| 8.1 ไม่ได้สาธิตการสอน และไม่ได้ให้คำแนะนำ | 4 | 1.63 |
| 8.2 ไม่ได้สาธิตให้นักศึกษาดู แต่ให้คำแนะนำ | 15 | 6.12 |
| 8.3 สาธิตการสอนในช่วงสัปดาห์แรก ๆ | 197 | 80.41 |
| 8.4 สาธิตการสอนทุกครั้งที่นักศึกษาต้องการ | 61 | 24.90 |

จากตารางที่ 12 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในด้านการเตรียมตัวนักศึกษา โดยผู้ให้ข้อมูล คือ อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน การให้ข้อมูลของโรงเรียนแก่นักศึกษาที่ไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพ พบว่า ส่วนใหญ่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนให้ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนโดยละเอียด คิดเป็นร้อยละ 55.92 รองลงมาได้แก่ การให้ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนบางส่วน คิดเป็นร้อยละ 42.04

การแนะนำนักศึกษาแก่นักเรียนในชั้นของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน พบว่า โดยส่วนใหญ่ อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนแนะนำนักศึกษาแก่นักเรียนในชั้น คิดเป็นร้อยละ 95.10 ลักษณะการให้คำแนะนำของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนแก่นักศึกษาในเรื่องงานครู พบว่า โดยส่วนใหญ่ใช้การเสนอแนะจากสิ่งที่ตนเองเคยมีประสบการณ์จากการทำงานแล้วให้อิสระต่อนักศึกษาในการพิจารณาเลือกปฏิบัติด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 68.98 รองลงมาได้แก่ใช้การชักนำชี้แจงโดยให้หลักการ และเหตุผลแล้วให้อิสระต่อนักศึกษาในการพิจารณาตัดสินใจด้วยตัวเอง คิดเป็นร้อยละ 40.82 ส่วนการปฏิบัติต่อนักศึกษาของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนเมื่อนักศึกษาปฏิบัติงานอื่นนอกเหนือจากงานสอน พบว่า โดยส่วนใหญ่เสนอแนะอย่างเป็นกันเองทำให้เกิดความสัมพันธ์ในลักษณะเป็นเพื่อนร่วมวิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 87.35 รองลงมาได้แก่ เสนอแนะตามลักษณะของนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 10.20

สำหรับลักษณะของการมอบหมายงานให้นักศึกษาทำของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน พบว่า โดยส่วนใหญ่มอบหมายงานให้นักศึกษาทำ และคอยดูแลให้ความช่วยเหลือ คิดเป็นร้อยละ 60.00 รองลงมาได้แก่ ให้ความรับผิดชอบร่วมทำงานกับนักศึกษา และคอยควบคุมอย่างเป็นระบบ คิดเป็นร้อยละ 26.94 การปฏิบัติในการแนะนำ และการสาธิตการทำงานในหน้าที่ต่าง ๆ ให้นักศึกษาคูเป็นตัวอย่างของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน พบว่า โดยส่วนใหญ่แนะนำสาธิตวิธีการทำงาน และเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ทำงานในหน้าที่ต่าง ๆ นอกเหนือจากงานสอน คิดเป็นร้อยละ 89.80 รองลงมาได้แก่ แนะนำและสาธิตการทำงานในหน้าที่ต่าง ๆ แต่ไม่ได้ให้นักศึกษาทำงาน คิดเป็นร้อยละ 5.71 และพบว่า โดยส่วนใหญ่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนให้คำแนะนำแก่นักศึกษาในเรื่องหลักสูตรอนุบาลที่โรงเรียนใช้อย่างละเอียดชัดเจน คิดเป็นร้อยละ 76.33 การสาธิตการสอนในชั้นเรียนให้นักศึกษาคูเป็นตัวอย่างของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน พบว่า โดยส่วนใหญ่สาธิตการสอนให้นักศึกษาคูในช่วงสัปดาห์แรก ๆ ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 80.41 รองลงมาได้แก่สาธิตการสอนทุกครั้งที่นักศึกษาต้องการ คิดเป็นร้อยละ 24.90

ตารางที่ 13 จำนวน และค่าร้อยละของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนจำแนกตามสภาพการนิเทศ
การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในด้านการปฏิบัติการนิเทศ

| ข้อมูล | จำนวน (N = 56) | ร้อยละ |
|---|-------------------|--------|
| 1. การไปสังเกตการสอนของนักศึกษา | | |
| 1.1 ไม่ได้แจ้งให้ทราบล่วงหน้า | 64 | 26.12 |
| 1.2 แจ้งให้ทราบล่วงหน้าทุกครั้ง | 95 | 38.78 |
| 1.3 แจ้งให้ทราบล่วงหน้าบางครั้ง | 88 | 35.92 |
| 2. การปรึกษาร่วมกับนักศึกษาก่อนทำการนิเทศการสอน | | |
| 2.1 ไม่มีการปรึกษา | 23 | 9.39 |
| 2.2 มีการปรึกษาร่วมกันก่อนการนิเทศบางครั้ง | 119 | 48.57 |
| 2.3 มีการปรึกษาร่วมกันก่อนการนิเทศทุกครั้ง | 105 | 42.86 |
| 3. ลักษณะวิธีการนิเทศ | | |
| 3.1 การนิเทศนั้นเริ่มจากการแสดงความสัมพันธ์ที่จริงใจอย่าง ใกล้ชิดให้นักศึกษาเกิดความไว้วางใจ และให้สอนเอง | 64 | 26.12 |
| 3.2 การนิเทศนั้นจะยึดหยุ่นตามลักษณะของนักศึกษา | 32 | 13.06 |
| 3.3 การนิเทศนั้นจะมุ่งหาวิธีส่งเสริมให้นักศึกษาวิเคราะห์ พฤติกรรมการสอน และปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน ด้วยตนเอง | 150 | 61.22 |
| 3.4 การนิเทศนั้นจะปรับปรุงการเรียนการสอนของนักศึกษา | 18 | 7.35 |
| 4. การดำเนินการตรวจบันทึกการสอนของนักศึกษา | | |
| 4.1 ตรวจก่อนการสอน 1 สัปดาห์ | 199 | 81.22 |
| 4.2 ตรวจก่อนการสอน 1 วัน | 30 | 12.24 |
| 4.3 ตรวจในวันที่นักศึกษาสอน | 9 | 3.67 |
| 4.4 ตรวจหลังจากที่นักศึกษาสอนเสร็จ | 7 | 2.86 |
| 4.5 ตรวจบ้างบางครั้งที่มีโอกาส | 7 | 2.86 |
| 5. การให้คำแนะนำในเรื่องการทำบันทึกการสอน | | |
| 5.1 ไม่ได้ให้คำแนะนำ | 4 | 1.63 |
| 5.2 ให้คำแนะนำโดยให้ทำบันทึกเหมือนที่อาจารย์นิเทศก์ปฏิบัติ | 42 | 17.14 |
| 5.3 ให้คำแนะนำ และแลกเปลี่ยนความรู้กับนักศึกษา | 200 | 81.63 |

ตารางที่ 13 (ต่อ)

| ข้อมูล | จำนวน (N = 56) | ร้อยละ |
|---|-------------------|--------|
| 6. การให้คำแนะนำ และการสาธิตเรื่องการใช้สื่อการเรียนการสอน | | |
| 6.1 ไม่ได้ให้คำแนะนำ และไม่ได้สาธิต | 6 | 2.45 |
| 6.2 ให้คำแนะนำเกี่ยวกับสื่อแต่ไม่ได้สาธิตการใช้สื่อ | 25 | 10.20 |
| 6.3 ให้คำแนะนำ และสาธิตการใช้สื่อในช่วงแรก ๆ ของการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพ | 90 | 36.73 |
| 6.4 ให้คำแนะนำ และสาธิตการใช้สื่อทุกครั้งที่นักศึกษา ต้องการ | 129 | 52.65 |
| 7. การได้ยินคำสนทนาโต้ตอบของนักศึกษา และนักเรียนในช่วงที่ นักศึกษาทำการสอน | | |
| 7.1 ได้ยินทุกประโยค | 175 | 71.43 |
| 7.2 ได้ยินบ้างไม่ได้ยินบ้าง | 170 | 69.39 |
| 7.3 ไม่ค่อยได้ยิน | 1 | 0.41 |
| 8. การปฏิบัติของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนในระหว่างการสอน ของนักศึกษา | | |
| 8.1 สังเกตการสอน และบันทึกสิ่งที่สังเกตเห็น | 99 | 40.41 |
| 8.2 สังเกตการสอน และช่วยนักศึกษาปรับปรุงการสอน | 49 | 20.00 |
| 8.3 สังเกตการสอน และปรับบทบาทเป็นผู้ช่วยครู | 99 | 40.41 |
| 8.4 สังเกตการสอน และช่วยนักศึกษาปรับปรุงการสอนหลัง นักศึกษาสอนเสร็จ | 16 | 6.53 |
| 9. ลักษณะของการสังเกตการสอน | | |
| 9.1 สังเกตการสอนแล้วไปทำงานอื่น แล้วกลับมาดูอีกครั้ง | 34 | 13.88 |
| 9.2 สังเกตตลอดช่วงของการสอน | 208 | 84.90 |
| 9.3 สังเกตการสอนตลอดช่วง และไม่ตลอดช่วงของการสอน | 5 | 2.04 |
| 10. การปฏิบัติในทุกครั้งที่นักศึกษาทำการสอน | | |
| 10.1 ให้นักศึกษาสอนตามลำพัง | 6 | 2.45 |
| 10.2 อยู่ภายในห้องเรียนตลอดเวลาทุกครั้ง | 156 | 63.67 |
| 10.3 อยู่ภายในห้องเรียนเป็นบางครั้ง | 84 | 34.29 |

ตารางที่ 13 (ต่อ)

| ข้อมูล | จำนวน (N = 56) | ร้อยละ |
|---|-------------------|--------|
| 11. การให้ข้อเสนอแนะ และข้อคิดเห็นในการสอนกับนักศึกษาเมื่อนักศึกษาทำการสอนเสร็จสิ้น | | |
| 11.1 ไม่ได้ให้ข้อเสนอแนะ และข้อคิดเห็น | 1 | 0.41 |
| 11.2 ให้ข้อเสนอแนะ และข้อคิดเห็นในบางครั้ง | 164 | 66.94 |
| 11.3 ให้ข้อเสนอแนะ และข้อคิดเห็นทุกครั้ง | 80 | 32.65 |
| 12. พฤติกรรมในการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน ภายหลังจากนักศึกษาสอนเสร็จสิ้น | | |
| 12.1 ใช้ความเป็นผู้นำโน้มน้าวนักศึกษาปฏิบัติตามความคิดเห็นของผู้นิเทศ | 40 | 16.33 |
| 12.2 ชมเชยนักศึกษาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน | 171 | 69.80 |
| 12.3 ให้นักศึกษาพูดประเมินพฤติกรรมการสอนของตนเอง | 72 | 29.39 |
| 12.4 ให้การเสนอแนะอย่างเป็นกันเองในลักษณะเป็นเพื่อนร่วมวิชาชีพ | 196 | 80.00 |
| 12.5 แสดงการยอมรับความรู้สึกรักของนักศึกษา | 106 | 43.27 |
| 12.6 มีวิธีการขยายความคิดของนักศึกษา | 34 | 13.88 |
| 12.7 ผู้นิเทศร่วมกับนักศึกษาค้นหาวิธีการสอนที่ก่อให้เกิดผลดียิ่งขึ้น | 120 | 48.98 |
| 12.8 เน้นการแก้ปัญหาการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ | 102 | 41.63 |
| 12.9 ชี้ปัญหาเพื่อช่วยให้นักศึกษาค้นหาวิธีการแก้ปัญหาได้ | 130 | 53.06 |
| 12.10 พูดโดยการเชื่อมโยงสถานการณ์เพื่อให้นักศึกษาคิดแก้ปัญหาได้ | 103 | 42.04 |
| 12.11 ชี้แนะประสบการณ์ในการสอนเพื่อให้นักศึกษาหาแนวทางแก้ไขต่อไปในการประกอบอาชีพ | 1 | 0.41 |

ตารางที่ 13 (ต่อ)

| ข้อมูล | จำนวน (N = 56) | ร้อยละ |
|---|-------------------|--------|
| 13. พฤติกรรมการนิเทศเมื่อนักศึกษามีปัญหาในการสอน | | |
| 13.1 ช่วยให้นักศึกษาสามารถระบุปัญหา และวิธีแก้ปัญหาคด้วยตนเอง | 70 | 28.57 |
| 13.2 สนับสนุนความคิดในการแก้ปัญห และปล่อยให้ให้นักศึกษาแก้ปัญหาคด้วยตนเอง | 20 | 8.16 |
| 13.3 ช่วยเหลือให้นักศึกษาแสวงหาแนวทางในการแก้ปัญหาคที่สามารถแก้ปัญหาคได้มีประสิทธิภาพสูงสุด | 53 | 21.63 |
| 13.4 ให้นักศึกษาแก้ปัญหาคด้วยตนเองก่อน ถ้าไม่สามารถทำจึงให้คำแนะนำโดยใช้การเชื่อมโยงสถานการณ์ | 128 | 52.24 |
| 14. จุดมุ่งหมายในการนิเทศการสอน | | |
| 14.1 ส่งเสริมให้นักศึกษาพัฒนาทักษะในการวางแผนการสอนด้วยตนเอง | 178 | 72.65 |
| 14.2 ส่งเสริมให้นักศึกษาวิเคราะห์ตนเอง | 91 | 37.14 |
| 14.3 ส่งเสริมให้นักศึกษาประเมินตนเอง | 106 | 43.27 |
| 14.4 ส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดทักษะในการนิเทศตนเอง | 69 | 28.16 |
| 14.5 ส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดทักษะในการแก้ปัญหาค | 132 | 53.88 |
| 14.6 ส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดทักษะในการแก้ปัญหาคที่เป็นระบบ | 95 | 38.78 |
| 14.7 ส่งเสริมให้นักศึกษาให้เกิดทักษะในการแสวงหาข้อเท็จจริง | 52 | 21.22 |
| 14.8 ส่งเสริมให้นักศึกษาได้พัฒนาการยอมรับนับถือผู้ร่วมงานและผู้อื่น | 121 | 49.39 |
| 14.9 ส่งเสริมให้นักศึกษาพัฒนา การทำงานที่เป็นสาขาเชื่อมโยงกัน | 53 | 21.63 |
| 14.10 ส่งเสริมความสามารถของนักศึกษาที่มีอยู่ให้เกิดการพัฒนาขึ้น | 176 | 71.84 |

ตารางที่ 13 (ต่อ)

| ข้อมูล | จำนวน (N = 56) | ร้อยละ |
|--|-------------------|--------|
| 15. จุดเน้นในการนิเทศภายหลังจากนักศึกษาสอนเสร็จสิ้น | | |
| 15.1 เน้นจุดเด่นในพฤติกรรมการสอนของนักศึกษา | 42 | 17.14 |
| 15.2 เน้นการดูแลการนิเทศอย่างใกล้ชิด และหาวิธีปฏิบัติที่เหมาะสมร่วมกัน | 80 | 32.65 |
| 15.3 เน้นการวิจัย และการประเมินการปฏิบัติงานของนักศึกษาให้เป็นไปตามจุดประสงค์ | 72 | 29.39 |
| 15.4 เน้นกระบวนการในการแก้ปัญหา | 82 | 33.47 |
| 16. ลักษณะการให้ข้อมูลป้อนกลับแก่นักศึกษาหลังการสอนแต่ละครั้ง | | |
| 16.1 ให้นักศึกษาระบุปัญหา และวิธีการแก้ปัญหา | 34 | 13.88 |
| 16.2 ให้นักศึกษาพูดถึงการปฏิบัติของตน และร่วมกันคิดวิเคราะห์ถึงการปฏิบัติที่จะช่วยให้เกิดผลดียิ่งขึ้น | 100 | 40.82 |
| 16.3 ให้ข้อมูลป้อนกลับที่มีความเด่นชัดเฉพาะเจาะจงเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนการสอน | 35 | 14.29 |
| 16.4 ให้ข้อมูลป้อนกลับถึงความสามารถที่นักศึกษามี และช่วยแก้ปัญหาในส่วนที่นักศึกษาไม่สามารถแก้ไขเองได้ | 101 | 41.22 |
| 17. การให้คำแนะนำต่อนักศึกษาเมื่อสอนเสร็จสิ้น | | |
| 17.1 ให้คำแนะนำโดยใช้ความคิดเห็น ประสบการณ์ส่วนตัว บอกให้นักศึกษายอมรับความคิดเห็น | 1 | 0.41 |
| 17.2 ให้คำแนะนำโดยใช้การชักนำชี้แจง โดยให้หลักการ และเหตุผล แล้วให้อิสระต่อนักศึกษาในการพิจารณาตัดสินใจด้วยตนเอง | 98 | 40.00 |
| 17.3 ให้คำแนะนำโดยใช้การเสนอแนะจากการพัฒนามุมมองในสิ่งที่มิประสบความสำเร็จแล้วให้อิสระนักศึกษาเลือกปฏิบัติ | 139 | 56.73 |
| 17.4 ให้คำแนะนำโดยใช้การเสนอแนะตามความสามารถของนักศึกษา | 29 | 11.84 |

จากตารางที่ 13 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในด้านการปฏิบัติการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน โดยผู้ให้ข้อมูล คือ อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน พบว่า ส่วนใหญ่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนแจ้งให้นักศึกษาทราบล่วงหน้าทุกครั้งไป สังเกตการสอนของนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 38.78 รองลงมาได้แก่ แจ้งให้นักศึกษาทราบ บางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 35.92 การปรึกษาร่วมกับนักศึกษาก่อนทำการนิเทศการสอนของ อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน พบว่า โดยส่วนใหญ่ มีการปรึกษาร่วมกันก่อนการนิเทศบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 48.57 รองลงมาได้แก่ มีการปรึกษาร่วมกันก่อนการนิเทศทุกครั้ง คิดเป็นร้อยละ 42.86 และลักษณะวิธีการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน พบว่า โดยส่วนใหญ่การนิเทศ นั้นจะมุ่งหาวิธีส่งเสริมให้นักศึกษาวิเคราะห์พฤติกรรมการสอน และปรับปรุงการจัดการเรียน การสอนด้วยตนเองได้ คิดเป็นร้อยละ 61.22 รองลงมาได้แก่ การนิเทศนั้นจะเริ่มจากการแสดงความ สัมพันธ์ที่จริงใจอย่างใกล้ชิดให้นักศึกษาเกิดความไว้วางใจ และให้เขาได้สอนด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 26.12

สำหรับการดำเนินการของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนในการตรวจบันทึกการสอน ของนักศึกษา พบว่าโดยส่วนใหญ่ตรวจก่อนการสอน 1 สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 81.22 รองลงมา ได้แก่ ตรวจก่อนการสอน 1 วัน คิดเป็นร้อยละ 12.24 การให้คำแนะนำในเรื่องการทำบันทึก การสอน พบว่า โดยส่วนใหญ่ อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนให้คำแนะนำ และแลกเปลี่ยนความรู้ กับนักศึกษาเพื่อให้นักศึกษาสามารถนำมาปรับใช้ได้ คิดเป็นร้อยละ 81.63 รองลงมา ได้แก่ ให้ คำแนะนำโดยให้นักศึกษาทำบันทึกเหมือนที่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนปฏิบัติอยู่ คิดเป็นร้อยละ 17.14 การให้คำแนะนำและการสาธิตเรื่องการใช้สื่อการเรียนการสอนของอาจารย์นิเทศก์ฝ่าย โรงเรียน พบว่า โดยส่วนใหญ่ให้คำแนะนำ และสาธิตการใช้สื่อการเรียนการสอนทุกครั้ง ที่ นักศึกษาต้องการ คิดเป็นร้อยละ 52.65 รองลงมาได้แก่ ให้คำแนะนำ และสาธิตการใช้สื่อการ เรียนการสอนในช่วงแรก ๆ ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 36.73 ช่วงที่ นักศึกษาทำการสอน พบว่า โดยส่วนใหญ่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนได้ยื่นคำสนทนาโต้ตอบ ของผู้สอน และผู้เรียนทุกประโยค คิดเป็นร้อยละ 71.43 รองลงมาได้แก่ ได้ยินบ้างไม่ได้ยินบ้าง คิดเป็นร้อยละ 69.39 ส่วนการปฏิบัติในระหว่างการสอนของนักศึกษา ของอาจารย์นิเทศก์ ฝ่ายโรงเรียน โดยส่วนใหญ่ พบว่า สังเกตการสอน และบันทึกสิ่งที่สังเกตเห็น และสังเกต การสอน และปรับบทบาทของตนเองเป็นผู้ช่วยครู คิดเป็นร้อยละ 40.41 รองลงมาได้แก่สังเกต การสอน และช่วยนักศึกษาปรับปรุงการสอนขณะที่นักศึกษากำลังสอน คิดเป็นร้อยละ 20.00 ลักษณะของการสังเกตการสอนของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน พบว่า โดยส่วนใหญ่สังเกต ตลอดช่วงของการสอน คิดเป็นร้อยละ 84.90 รองลงมาได้แก่ สังเกตการสอนแล้วไปทำงานอื่น แล้วกลับมาดูอีกครั้ง คิดเป็นร้อยละ 13.88 การปฏิบัติของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนในขณะที่ นักศึกษาทำการสอน พบว่า โดยส่วนใหญ่อยู่ภายในห้องเรียนตลอดเวลาทุกครั้ง คิดเป็นร้อยละ

63.67 รองลงมา ได้แก่ อยู่ในห้องเรียนเป็นบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 34.29 เมื่อนักศึกษาทำการสอนเสร็จสิ้น พบว่าโดยส่วนใหญ่อาจารย์นิเทศก์ให้ข้อเสนอแนะ และข้อคิดเห็นในบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 66.94 รองลงมา คือ ให้ข้อเสนอแนะ และข้อคิดเห็นทุกครั้ง คิดเป็นร้อยละ 32.65 พฤติกรรมที่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนแสดงในการนิเทศหลังการสอน พบว่า โดยส่วนใหญ่ให้การเสนอแนะอย่างเป็นกันเองในลักษณะเป็นผู้ร่วมวิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 80.00 รองลงมา ได้แก่ ชมเชยนักศึกษาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 69.80 และผู้นิเทศก์ชี้ปัญหาเพื่อช่วยให้นักศึกษาค้นหาวิธีการแก้ปัญหาได้ คิดเป็นร้อยละ 53.06 เมื่อนักศึกษามีปัญหาในการสอน พบว่า โดยส่วนใหญ่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนมีพฤติกรรมการนิเทศโดยให้นักศึกษาแก้ปัญหาด้วยตนเองก่อนถ้าไม่สามารถกระทำได้จึงให้คำแนะนำโดยใช้การเชื่อมโยงสถานการณ์ คิดเป็นร้อยละ 52.24 รองลงมา ได้แก่ ช่วยให้นักศึกษาสามารถระบุปัญหาของการสอน และวิธีการแก้ปัญหา เพื่อให้นักศึกษาได้พัฒนาวิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 28.57 ส่วนจุดมุ่งหมายในการนิเทศการสอนของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน พบว่า โดยส่วนใหญ่มุ่งส่งเสริมให้นักศึกษาพัฒนาทักษะในการวางแผนการสอนด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 72.65 รองลงมา ได้แก่ มุ่งส่งเสริมความสามารถของนักศึกษาที่มีอยู่ให้เกิดการพัฒนายิ่งขึ้น คิดเป็นร้อยละ 71.84

จุดเน้นในการนิเทศการสอนของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน พบว่า โดยส่วนใหญ่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนเน้นกระบวนการในการแก้ปัญหาคิดเป็นร้อยละ 33.47 รองลงมา ได้แก่ เน้นการดูแลการนิเทศอย่างใกล้ชิด และหาวิธีปฏิบัติที่เหมาะสมร่วมกันระหว่างท่าน และนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 32.65 และลักษณะของการให้ข้อมูลป้อนกลับแก่นักศึกษาหลังการสอนแต่ละครั้ง พบว่า โดยส่วนใหญ่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนให้ข้อมูลป้อนกลับถึงความสามารถที่นักศึกษามี และปัญหาในส่วนที่นักศึกษาไม่สามารถแก้ไขเองได้ คิดเป็นร้อยละ 41.22 รองลงมา ได้แก่ ให้ข้อมูลป้อนกลับในลักษณะที่ให้นักศึกษาพูดถึงการปฏิบัติของตน และร่วมกันคิดวิเคราะห์กับท่านถึงการปฏิบัติที่จะช่วยให้เกิดผลดียิ่งขึ้น คิดเป็นร้อยละ 40.82 ส่วนลักษณะการให้คำแนะนำของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนเมื่อนักศึกษาสอนเสร็จสิ้น พบว่า โดยส่วนใหญ่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนให้คำแนะนำโดยใช้การเสนอแนะจากสิ่งที่คุณเองเคยมีประสบการณ์จากการทำงานแล้วให้อิสระต่อนักศึกษาในการพิจารณาเลือกปฏิบัติด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 56.73 รองลงมา ได้แก่ ใช้การชักนำชี้แจงโดยให้หลักการ และเหตุผลแล้วให้อิสระต่อนักศึกษาในการพิจารณาตัดสินใจด้วยตัวเอง คิดเป็นร้อยละ 32.35

ตารางที่ 14 จำนวน และค่าร้อยละของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนจำแนกตามสภาพการนิเทศ
การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในด้านการประเมินผล

| ข้อมูล | จำนวน (N = 56) | ร้อยละ |
|--|-------------------|--------|
| 1. ผลการประเมินนักศึกษาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของ อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏกับอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน | | |
| 1.1 สอดคล้อง | 226 | 92.24 |
| 1.2 ไม่สอดคล้อง | 7 | 2.86 |
| 2. ความครอบคลุมของแบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ | | |
| 2.1 มีความครอบคลุมดีแล้ว | 233 | 95.10 |
| 2.2 ไม่ครอบคลุม | 12 | 4.90 |
| 3. ผลการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษา | | |
| 3.1 ผ่าน | 175 | 71.43 |
| 3.2 ผ่านดีเยี่ยม | 70 | 28.57 |

จากตารางที่ 14 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
ในด้านการประเมินผลของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน โดยผู้ให้ข้อมูล คือ อาจารย์นิเทศก์ฝ่าย
โรงเรียน พบว่า ผลการประเมินในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ
และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน โดยส่วนใหญ่มีความสอดคล้องกัน คิดเป็นร้อยละ 92.24 ส่วน
ความครอบคลุมของแบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนใช้อยู่
ขณะนี้ พบว่า ส่วนใหญ่มีความครอบคลุม คิดเป็นร้อยละ 95.10 และผลการประเมินการฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาที่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนประเมิน พบว่า ส่วนใหญ่ผ่าน
คิดเป็นร้อยละ 71.43 รองลงมาได้แก่ผ่านดีเยี่ยม 28.57

ตารางที่ 15 จำนวน และค่าร้อยละของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนจำแนกตามปัญหาการนิเทศ
การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในด้านการเตรียมตัวนักศึกษา ด้านการปฏิบัติการนิเทศ
และด้านการประเมินผล

| ข้อมูล | จำนวน (N = 56) | ร้อยละ |
|---|-------------------|--------|
| 1. ปัญหาของการให้ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียน และสภาพชุมชนแก่นักศึกษา | | |
| 1.1 ไม่ทราบข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียน และสภาพชุมชน | 1 | 0.41 |
| 1.2 ทราบข้อมูลเพียงบางส่วนทำให้ไม่สามารถให้ข้อมูลได้ละเอียดพอ | 169 | 68.98 |
| 1.3 ไม่มีปัญหา | 72 | 29.39 |
| 2. ปัญหาในการให้คำแนะนำ และสาธิตการสอนแก่นักศึกษา | | |
| 2.1 มีเวลาน้อยเพราะต้องทำงานในหน้าที่อื่น | 44 | 17.96 |
| 2.2 นักศึกษาไม่ให้ความสนใจขณะที่ให้คำแนะนำ และสาธิตการสอน | 19 | 7.76 |
| 2.3 อาจารย์ไม่ได้จบการศึกษาในสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยทำให้ไม่แน่ใจในการให้คำแนะนำ และการสาธิตการสอน | 83 | 33.88 |
| 2.4 ไม่มีปัญหา | 102 | 41.63 |
| 3. ปัญหาการนิเทศการทำบันทึกการสอนของนักศึกษา | | |
| 3.1 นักศึกษาไม่ทำบันทึกการสอนส่ง | 74 | 30.20 |
| 3.2 เมื่อให้นักศึกษาแก้ไขการทำบันทึกการสอนนักศึกษาไม่แก้ไขตามคำแนะนำ | 20 | 8.16 |
| 3.3 นักศึกษาทำบันทึกการสอนแต่ไม่ยอมส่ง | 2 | 0.82 |
| 3.4 ไม่มีปัญหา | 155 | 63.27 |

ตารางที่ 15 (ต่อ)

| ข้อมูล | จำนวน (N = 56) | ร้อยละ |
|---|-------------------|--------|
| 4. ปัญหาการนิเทศเรื่องการใช้สื่อการสอนของนักศึกษา | | |
| 4.1 นักศึกษาไม่เตรียมสื่อการสอนทำให้ไม่สามารถนิเทศได้ | 34 | 13.88 |
| 4.2 นักศึกษาไม่มีงบประมาณในการทำสื่อ | 45 | 18.37 |
| 4.3 นักศึกษาขาดอุปกรณ์ในการทำสื่อเนื่องจากโรงเรียนอยู่ไกล | 2 | 0.82 |
| 4.4 นักศึกษาทำสื่อแต่ขาดคุณภาพ | 36 | 14.69 |
| 4.5 นักศึกษาทำสื่อแต่ใช้ประโยชน์ไม่คุ้มค่า | 63 | 25.71 |
| 4.6 นักศึกษานิยมใช้สื่อกระดาษมากเกินไป | 1 | 0.41 |
| 4.7 สื่อที่เตรียมไม่ตรงกับบันทึกการสอน | 1 | 0.41 |
| 4.8 ไม่มีปัญหา | 98 | 40.00 |
| 5. ปัญหาการสอนของนักศึกษาที่พบมากที่สุด | | |
| 5.1 นักศึกษาไม่แม่นยำในเนื้อหาวิชา | 44 | 17.96 |
| 5.2 นักศึกษาไม่สามารถประยุกต์ความรู้ภาคทฤษฎีมาปฏิบัติได้ | 52 | 21.22 |
| 5.3 นักศึกษาขาดความรับผิดชอบ | 17 | 6.94 |
| 5.4 นักศึกษาคุ่มชั้นเรียนไม่ได้ | 151 | 61.63 |
| 5.5 นักศึกษาเขียนบันทึกการสอนไม่เป็น | 16 | 6.53 |
| 5.6 นักศึกษาเลือกใช้สื่อไม่เหมาะสม | 27 | 11.02 |
| 5.7 นักศึกษาประเมินผลไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ | 23 | 9.39 |
| 5.8 นักศึกษาขาดประสบการณ์ทางการสอน | 2 | 0.82 |
| 5.9 วัตถุประสงค์มากทำให้ประเมินไม่ครบ | 2 | 0.82 |
| 5.10 ไม่มีปัญหา | 34 | 13.88 |
| 6. ปัญหาในการให้คำแนะนำแก่นักศึกษาหลังการสอนเสร็จสิ้น | | |
| 6.1 นักศึกษายอมรับฟังความคิดเห็น แต่ไม่ปฏิบัติหรือแก้ไขตามคำแนะนำ | 15 | 6.12 |
| 6.2 นักศึกษายอมรับฟังความคิดเห็น และปฏิบัติหรือแก้ไขตามคำแนะนำในบางเรื่อง | 138 | 72.65 |
| 6.3 ไม่มีเวลาให้คำแนะนำแก่นักศึกษา | 2 | 0.82 |
| 6.4 ไม่มีปัญหา | 52 | 21.22 |

ตารางที่ 15 (ต่อ)

| ข้อมูล | จำนวน (N = 56) | ร้อยละ |
|--|-------------------|--------|
| 7. ปัญหาของแบบประเมินผลการสอน | | |
| 7.1 แบบประเมินผลมีความซ้ำซ้อนมากเกินไป | 35 | 14.29 |
| 7.2 แบบประเมินผลมีหลายชุดมากเกินไป | 41 | 16.73 |
| 7.3 แบบประเมินผลไม่เป็นรูปธรรม | 31 | 12.65 |
| 7.4 แบบประเมินผลประเมินได้ไม่ตรงสาขาวิชา | 23 | 9.39 |
| 7.5 แบบประเมินผลไม่สามารถประเมินได้ครอบคลุมทุกด้าน | 84 | 34.29 |
| 7.6 แบบประเมินผลระบุหน้าที่ของผู้ที่มีหน้าที่ไม่ชัดเจน | 1 | 0.41 |
| 7.7 ไม่มีแบบประเมินในบางขั้นของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ | 2 | 0.82 |
| 7.8 ไม่มีปัญหา | 76 | 31.02 |
| 8. ปัญหาของการประเมินผลการสอนลงในแบบประเมิน | | |
| 8.1 ไม่มีเวลาในการประเมินผลการสอนของนักศึกษาลงในแบบประเมินหลังจากนักศึกษาสอนเสร็จสิ้นทันที | 79 | 33.24 |
| 8.2 นักศึกษาไม่เห็นด้วยกับผลการประเมินของอาจารย์นิเทศก์ | 18 | 7.35 |
| 8.3 แบบประเมินไม่เน้นความสำคัญของการนิเทศ | 2 | 0.82 |
| 8.4 แบบประเมินถึงมือผู้ประเมินล่าช้า | 1 | 0.41 |
| 8.5 ไม่มีปัญหา | 143 | 58.37 |
| 9. ความเห็นในการปรับปรุงเกณฑ์การประเมินจาก 3 ระดับ คือ ไม่ผ่าน ผ่าน และผ่านดีเยี่ยม | | |
| 9.1 ควรปรับปรุง | 120 | 48.98 |
| 9.2 ไม่ควรปรับปรุง | 125 | 51.02 |
| 10. ความเห็นในการเปลี่ยนเกณฑ์การประเมินจากเดิมที่มี 3 ระดับ มาเป็นการให้เกรด | | |
| 10.1 เห็นด้วย | 148 | 60.41 |
| 10.2 ไม่เห็นด้วย | 98 | 40.00 |

จากตารางที่ 15 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพนอกจากนี้ ด้านการเตรียมตัวนักศึกษา ด้านการปฏิบัติการนิเทศ และด้านการประเมินผล โดยผู้ให้ข้อมูล คือ อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนเกี่ยวกับปัญหาที่พบในการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพนอกจากนี้ ด้านการเตรียมตัวนักศึกษาปัญหาการให้ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียน และสภาพชุมชนแก่นักศึกษาพบว่าโดยส่วนใหญ่ อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนทราบข้อมูลเพียงบางส่วนทำให้ไม่สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียน และสภาพชุมชนได้ละเอียดพอ คิดเป็นร้อยละ 68.98 รองลงมาได้แก่ ไม่พบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 29.39 ส่วนปัญหาในการให้คำแนะนำ และสาธิตการสอนแก่นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพนอกจากนี้ อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน พบว่า โดยส่วนใหญ่ไม่พบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 41.63 รองลงมาได้แก่ อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนไม่ได้จบการศึกษาในสาขาวิชาการศึกษาระดับมหาวิทยาลัยทำให้ไม่แน่ใจในการให้คำแนะนำ และการสาธิตการสอนว่าถูกต้องหรือไม่ คิดเป็นร้อยละ 33.88

สำหรับปัญหาที่พบในการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพนอกจากนี้ ด้านการปฏิบัติการนิเทศ พบปัญหาของการนิเทศการทำบันทึกการสอนของนักศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่ไม่พบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 63.27 รองลงมาได้แก่นักศึกษาไม่ทำบันทึกการสอนส่งก่อนที่จะสอนทำให้อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนไม่สามารถทำการนิเทศได้ครบทุกชั้นตอน คิดเป็นร้อยละ 30.20 ปัญหาการนิเทศเรื่องการใช้สื่อการสอนของนักศึกษา พบว่าส่วนใหญ่ไม่พบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 40.00 รองลงมา ได้แก่นักศึกษาทำสื่อแต่ใช้ประโยชน์ไม่คุ้มค่า คิดเป็นร้อยละ 25.71 ปัญหาการสอนของนักศึกษาที่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนพบมากที่สุด พบว่า โดยส่วนใหญ่ นักศึกษาคู่ชั้นเรียนไม่ได้ คิดเป็นร้อยละ 61.63 รองลงมาได้แก่นักศึกษาไม่สามารถประยุกต์ความรู้ภาคทฤษฎีมาปฏิบัติได้ คิดเป็นร้อยละ 21.22 ส่วนปัญหาในการให้คำแนะนำแก่นักศึกษาหลังการสอนเสร็จสิ้น พบว่า โดยส่วนใหญ่ นักศึกษายอมรับฟังความคิดเห็น และปฏิบัติ หรือแก้ไขตามคำแนะนำในบางเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 72.65 รองลงมาได้แก่ ไม่พบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 21.22

ส่วนปัญหาที่พบในการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพนอกจากนี้ ด้านการประเมินผล ซึ่งเกิดจากปัญหาของแบบประเมินผลการสอน พบว่า โดยส่วนใหญ่ แบบประเมินผลไม่สามารถประเมินผลได้ครอบคลุมทุกด้าน คิดเป็นร้อยละ 34.29 รองลงมาได้แก่ ไม่พบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 31.02 ปัญหาที่พบในการประเมินผลการสอนลงในแบบประเมิน พบว่า โดยส่วนใหญ่ไม่พบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 58.37 รองลงมาได้แก่ อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนไม่มีเวลาประเมินผลการสอนของนักศึกษาลงในแบบประเมินหลังจากนักศึกษาสอนเสร็จสิ้นทันที คิดเป็นร้อยละ 32.24 ความคิดเห็นในการปรับปรุงเกณฑ์การประเมินจาก 3 ระดับ คือ ไม่ผ่าน ผ่าน และผ่านดีเยี่ยม ของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน พบว่า โดยส่วนใหญ่ อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนมีความเห็นว่าไม่ควรปรับปรุงเกณฑ์การประเมิน คิดเป็นร้อยละ 51.02 ส่วนความเห็นในการเปลี่ยนเกณฑ์การประเมินจากเดิมที่มี 3 ระดับมาเป็นการให้เกรด พบว่า โดยส่วนใหญ่ อาจารย์นิเทศก์

ฝ่ายโรงเรียนเห็นด้วยกับการเปลี่ยนเกณฑ์การประเมินจากเดิมที่มี 3 ระดับ มาเป็นการให้เกรด
คิดเป็นร้อยละ 60.41



สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามนักศึกษาสาขาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา นำเสนอในตาราง ที่ 16-19

ตารางที่ 16 จำนวน และค่าร้อยละจำแนกตามสถานภาพของนักศึกษาสาขาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา

| สถานภาพของนักศึกษาสาขาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา | จำนวน (N = 39) | ร้อยละ |
|---|-------------------|--------|
| 1. เพศ | | |
| 1.1 ชาย | 3 | 7.69 |
| 1.2 หญิง | 36 | 92.31 |
| 2. อายุ | | |
| 2.1 20 - 21 ปี | 11 | 28.21 |
| 2.2 22 - 23 ปี | 24 | 61.54 |
| 2.3 24 - 25 ปี | 2 | 5.13 |
| 2.4 มากกว่า 25 ปีขึ้นไป | 2 | 5.13 |

จากตารางที่ 16 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของนักศึกษาสาขาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ซึ่งส่วนใหญ่พบว่าเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 92.31 และเป็นเพศชายคิดเป็นร้อยละ 7.69 เมื่อพิจารณาตามอายุพบว่า นักศึกษาสาขาการศึกษาระดับมัธยมศึกษาโดยส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 22 - 23 ปี คิดเป็นร้อยละ 61.54 รองลงมาคืออายุระหว่าง 20 - 21 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.21

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 17 จำนวน และค่าร้อยละของนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย จำแนกตามสภาพการ
นิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในด้านการเตรียมตัวนักศึกษา ของอาจารย์นิเทศก์
สถาบันราชภัฏ และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน

| ข้อมูล | จำนวน (N = 39) | ร้อยละ |
|--|-------------------|--------|
| 1. การนัดหมาย หรือการตกลงร่วมกันเกี่ยวกับการนิเทศของอาจารย์ นิเทศก์สถาบันราชภัฏ | | |
| 1.1 ไม่ได้มีการนัดหมาย หรือมีการตกลงร่วมกัน | 25 | 64.10 |
| 1.2 มีการนัดหมาย หรือตกลงก่อนล่วงหน้า | 14 | 35.90 |
| 2. การทราบข้อมูลเกี่ยวกับ โรงเรียนจากอาจารย์นิเทศก์สถาบัน ราชภัฏก่อนจะไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพ | | |
| 2.1 ไม่ทราบข้อมูล | 17 | 43.59 |
| 2.2 ทราบข้อมูลบางส่วน | 14 | 35.90 |
| 2.3 ทราบข้อมูลโดยละเอียด | 8 | 20.51 |
| 3. การให้คำแนะนำของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏก่อนจะไปฝึก ประสบการณ์วิชาชีพ | | |
| 3.1 ไม่ได้ให้คำแนะนำ | 4 | 10.26 |
| 3.2 ให้คำแนะนำโดยใช้ความคิดเห็น และประสบการณ์ | 13 | 33.33 |
| 3.3 ให้คำแนะนำโดยใช้การชักนำชี้แจง โดยให้หลักการ และ เหตุผล แล้วให้อิสระในการพิจารณาตัดสินใจด้วยตนเอง | 14 | 35.90 |
| 3.4 ให้คำแนะนำในสิ่งที่เคยมีประสบการณ์แล้วให้อิสระ นักศึกษาเลือกปฏิบัติด้วยตนเอง | 3 | 7.69 |
| 3.5 ให้คำแนะนำโดยใช้การเสนอแนะเมื่อนักศึกษาต้องการ | 4 | 10.26 |
| 3.6 ให้คำแนะนำโดยใช้ประสบการณ์ ให้หลักการ และเหตุผล แล้วให้อิสระนักศึกษาในการตัดสินใจ | 10 | 25.64 |
| 4. การปฐมนิเทศของผู้บริหาร โรงเรียน | | |
| 4.1 ทำการปฐมนิเทศ | 28 | 71.79 |
| 4.2 ไม่ได้ทำการปฐมนิเทศ | 11 | 28.21 |

ตารางที่ 17 (ต่อ)

| ข้อมูล | จำนวน (N = 39) | ร้อยละ |
|---|-------------------|--------|
| 5. การให้ข้อมูลเกี่ยวกับ โรงเรียนของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน | | |
| 5.1 ไม่ได้ให้ข้อมูล | 2 | 5.13 |
| 5.2 ให้ข้อมูลบางส่วน | 23 | 58.97 |
| 5.3 ให้ข้อมูลโดยละเอียด | 13 | 33.33 |
| 6. การแนะนำนักศึกษาให้นักเรียนในชั้นได้รู้จัก ของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน | | |
| 6.1 แนะนำ | 37 | 94.87 |
| 6.2 ไม่ได้แนะนำ | 2 | 5.13 |
| 7. การให้คำแนะนำในเรื่องงานครูของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน | | |
| 7.1 ใช้ความคิดเห็น ประสิทธิภาพส่วนตัวบอกนักศึกษา | 9 | 23.08 |
| 7.2 ใช้การชักนำชี้แจงโดยให้หลักการและเหตุผลแล้วให้อิสระนักศึกษาในการตัดสินใจด้วยตนเอง | 4 | 10.26 |
| 7.3 ใช้การเสนอแนะจากประสบการณ์การทำงานแล้วให้อิสระนักศึกษาในการเลือกปฏิบัติด้วยตนเอง | 20 | 51.28 |
| 7.4 เสนอแนะเมื่อนักศึกษาต้องการ | 11 | 28.21 |
| 8. งานที่ทางโรงเรียนมอบหมายให้ทำ | | |
| 8.1 งานธุรการ | 14 | 35.90 |
| 8.2 งานการเงิน | 4 | 10.26 |
| 8.3 งานอาคารสถานที่ | 9 | 23.08 |
| 8.4 งานกิจการนักเรียน | 29 | 74.36 |
| 8.5 งานจัดบอร์ด | 3 | 7.69 |
| 8.6 ครูเวร | 1 | 2.56 |
| 8.7 ไม่ได้มอบหมาย | 3 | 7.69 |

ตารางที่ 17 (ต่อ)

| ข้อมูล | จำนวน (N = 39) | ร้อยละ |
|---|-------------------|--------|
| 9. ลักษณะการมอบหมายงานของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน | | |
| 9.1 แบ่งความรับผิดชอบ และร่วมทำงานกับนักศึกษาในฐานะ ผู้ร่วมวิชาชีพ | 9 | 23.08 |
| 9.2 ไม่มีการแบ่งความรับผิดชอบทำงานกับนักศึกษาในฐานะที่ เป็นผู้ร่วมวิชาชีพ | 3 | 7.69 |
| 9.3 ให้ความรับผิดชอบ ร่วมทำงานกับนักศึกษา และคอย ควบคุมอย่างเป็นระบบ | 8 | 20.51 |
| 9.4 มอบหมายงานให้นักศึกษาทำ และคอยดูแลให้ความ ช่วยเหลือ | 25 | 64.10 |
| 9.5 มอบหมายงานให้นักศึกษาทำ และไม่ให้ความช่วยเหลือ | 1 | 2.56 |
| 10. การบริหารจัดการทำงานในหน้าที่ต่าง ๆ ของอาจารย์นิเทศก์ฝ่าย โรงเรียน | | |
| 10.1 สาธิต | 33 | 84.62 |
| 10.2 ไม่ได้สาธิต | 6 | 15.38 |
| 11. การได้ปฏิบัติงานในหน้าที่ต่าง ๆ เช่น งานธุรการในชั้นเรียน | | |
| 11.1 ได้ปฏิบัติ | 38 | 97.44 |
| 11.2 ไม่ได้ปฏิบัติ | 1 | 2.56 |
| 12. การให้คำแนะนำในเรื่องหลักสูตรอนุบาลที่ทางโรงเรียนใช้อยู่ ของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน | | |
| 12.1 ไม่ได้ให้คำแนะนำ | 22 | 56.41 |
| 12.2 ให้คำแนะนำ | 17 | 43.59 |

ตารางที่ 17 (ต่อ)

| ข้อมูล | จำนวน (N = 39) | ร้อยละ |
|--|-------------------|--------|
| 13. การสอนของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนให้นักศึกษาเป็นตัวอย่าง | | |
| 13.1 ไม่ได้สอนให้ดู แต่ให้คำแนะนำ | 2 | 5.13 |
| 13.2 ไม่ได้สอนให้ดู และไม่ได้ให้คำแนะนำ | 5 | 12.82 |
| 13.3 สอนให้นักศึกษาดูในช่วงสัปดาห์แรก ๆ | 26 | 66.67 |
| 13.4 สอนทุกครั้งที่นักศึกษาต้องการความช่วยเหลือ | 6 | 15.38 |

จากตารางที่ 17 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในด้านการเตรียมตัวนักศึกษาโดยผู้ให้ข้อมูล คือ นักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย การนัดหมาย หรือการตกลงร่วมกันเกี่ยวกับการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ พบว่า โดยส่วนใหญ่ อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏไม่ได้มีการนัดหมาย หรือตกลงร่วมกับนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 64.10 การรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนจากอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏก่อนจะไปฝึก ประสบการณ์วิชาชีพ พบว่า โดยส่วนใหญ่ นักศึกษาไม่ทราบข้อมูล คิดเป็นร้อยละ 43.59 รองลงมาได้แก่ นักศึกษาได้ทราบข้อมูลบางส่วน คิดเป็นร้อยละ 35.90 และก่อนที่นักศึกษาจะไปฝึก ประสบการณ์วิชาชีพการให้คำแนะนำของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ พบว่า โดยส่วนใหญ่ อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏให้คำแนะนำโดยใช้การชักนำชี้แจง โดยให้หลักการ และเหตุผล แล้วให้อิสระต่อท่านในการพิจารณาตัดสินใจด้วยตัวของเขาเอง คิดเป็นร้อยละ 35.90 รองลงมาได้แก่ ให้คำแนะนำโดยใช้ความคิดเห็น ประสบการณ์ คิดเป็นร้อยละ 33.33 และพบว่า โดยส่วนใหญ่ผู้บริหารโรงเรียนทำการปฐมนิเทศนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 71.79 การให้ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน พบว่า โดยส่วนใหญ่ อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนให้ข้อมูลบางส่วน คิดเป็นร้อยละ 58.97 รองลงมาได้แก่ให้ข้อมูลโดยละเอียด คิดเป็นร้อยละ 33.33 การแนะนำนักศึกษาให้นักเรียนในชั้นได้รู้จักของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน พบว่า โดยส่วนใหญ่ อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนแนะนำนักศึกษาให้นักเรียนในชั้นได้รู้จัก คิดเป็นร้อยละ 94.87 การให้คำแนะนำในเรื่องงานครูของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน พบว่า โดยส่วนใหญ่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนใช้การเสนอแนะจากประสบการณ์การทำงานแล้วให้อิสระต่อ นักศึกษาในการพิจารณาเลือกปฏิบัติด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 51.28 รองลงมาได้แก่ ใช้การเสนอแนะเมื่อนักศึกษาต้องการ คิดเป็นร้อยละ 28.21 งานที่ทางโรงเรียนมอบหมายให้นักศึกษา

ทำ พบว่าโดยส่วนใหญ่ ได้แก่ งานกิจการนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 74.36 รองลงมาได้แก่ งานธุรการ คิดเป็นร้อยละ 35.90 และลักษณะการมอบหมายงานของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน พบว่า โดยส่วนใหญ่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนมอบหมายงานให้นักศึกษาทำ และคอยดูแลให้ความช่วยเหลือ คิดเป็นร้อยละ 64.10 รองลงมาได้แก่ แบ่งความรับผิดชอบ และร่วมทำงานกับนักศึกษาในฐานะผู้ร่วมวิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 23.08 ส่วนการสาธิตการทำงานในหน้าที่ต่าง ๆ เช่นงานธุรการในชั้นเรียนของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน พบว่า โดยส่วนใหญ่อาจารย์นิเทศก์ทำการสาธิตให้นักศึกษาดูเป็นตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 84.62 และพบว่าส่วนใหญ่นักศึกษาได้ปฏิบัติงานในหน้าที่ต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 97.44 การให้คำแนะนำในเรื่องหลักสูตรอนุบาลที่ทางโรงเรียนใช้ของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน พบว่า โดยส่วนใหญ่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนไม่ได้ให้คำแนะนำ แต่มอบหมายหลักสูตรที่ใช้เป็นคู่มือในการสอนให้นักศึกษาไปศึกษาเอง คิดเป็นร้อยละ 56.41 การสอนเป็นตัวอย่างของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนที่สอนให้นักศึกษาดู พบว่า โดยส่วนใหญ่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนสอนให้นักศึกษาดูในช่วงสัปดาห์แรก ๆ ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 66.67 รองลงมาได้แก่สอนให้ดูทุกครั้งที่นักศึกษาต้องการความช่วยเหลือ คิดเป็นร้อยละ 15.38



สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 18 จำนวน และค่าร้อยละของนักศึกษาศาขการศึกษาลฐมว้ย จําแนกตามสภาพ
การนืเทศการฝึกประสบการณัวิชาชีฟ ในด้านการปฏิบัติกรนืเทศ ของอาจารย์
นืเทศกัสถาบันราชภัฏ และอาจารย์นืเทศกัฝ้ายโรงเรียน

| ข้อมูล | จำนวน (N = 39) | ร้อยละ |
|--|-------------------|--------|
| 1. การนัคหมายของอาจารย์นืเทศกัสถาบันราชภัฏก่อนไปคดูการสอน | | |
| 1.1 ไม่ได้นัคหมาย | 18 | 46.15 |
| 1.2 นัคหมายล่งหน้า | 11 | 28.21 |
| 1.3 นัคหมายบั้งไม่นัคหมายบั้ง | 10 | 25.64 |
| 2. การแจ้แผนการนืเทศของอาจารย์นืเทศกัสถาบันราชภัฏ | | |
| 2.1 ไม่ได้แจ้แผนการนืเทศให้ทราบ | 21 | 53.85 |
| 2.2 แจ้แผนการนืเทศให้ทราบล่งหน้าทุกคั้ง | 13 | 33.33 |
| 2.3 แจ้แผนการนืเทศให้ทราบล่งหน้าบางคั้ง | 5 | 12.82 |
| 3. การปรึการร่วมนักศึกษาของอาจารย์นืเทศกัสถาบันราชภัฏ ก่อนทำการนืเทศการสอน | | |
| 3.1 ไม่มีการปรึการ | 20 | 51.28 |
| 3.2 มีการปรึการร่วมนักศึกษาบางคั้ง | 16 | 41.03 |
| 3.3 มีการปรึการร่วมนักศึกษาทุกคั้ง | 3 | 7.70 |
| 4. การปฏิบัติกรนืเทศของอาจารย์นืเทศกัสถาบันราชภัฏ | | |
| 4.1 การนืเทศนั้นจะมุ่งหาวิธีสงเสริมให้นักศึกษาวิเคราะห์การ สอน และปรึปรุงการสอนด้วยตนเองได้ | 23 | 58.97 |
| 4.2 การนืเทศนั้นอาจารย์แสดงความจริงใจกับนักศึกษาจนไว้วาง ใจ และให้คิการสอนด้วยตนเอง | 8 | 20.51 |
| 4.3 การนืเทศนั้นอาจารย์ทำหน้าที่ปรึปรุงการสอนของ นักศึกษา | 7 | 17.95 |
| 4.4 การนืเทศนั้นจะขึ้นอยู่กับความต้งการของนักศึกษา | 3 | 7.70 |

ตารางที่ 18 (ต่อ)

| ข้อมูล | จำนวน (N = 39) | ร้อยละ |
|--|-------------------|--------|
| 5. การไปปฏิบัติกรณีการสอนของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน | | |
| 5.1 ไม่ได้บอกให้ทราบล่วงหน้า | 22 | 56.41 |
| 5.2 บอกให้ทราบล่วงหน้าทุกครั้ง | 8 | 20.51 |
| 5.3 บอกให้ทราบล่วงหน้าบางครั้ง | 9 | 23.08 |
| 6. การปรึกษากับนักศึกษา ก่อนที่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนจะทำการนิเทศ | | |
| 6.1 ไม่มีการปรึกษาหารือ | 24 | 61.54 |
| 6.2 มีการปรึกษาหารือบางครั้ง | 10 | 25.64 |
| 6.3 มีการปรึกษาหารือทุกครั้ง | 5 | 12.82 |
| 7. วิธีการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน | | |
| 7.1 การนิเทศนั้นอาจารย์จะแสดงความจริงใจให้นักศึกษาเกิดความไว้วางใจ และให้คิดการสอนด้วยตนเอง | 14 | 35.90 |
| 7.2 การนิเทศนั้นจะขึ้นอยู่กับความต้องการของนักศึกษา | 6 | 15.38 |
| 7.3 การนิเทศนั้นจะมุ่งหาวิธีส่งเสริมให้นักศึกษาได้วิเคราะห์การสอน และปรับปรุงการสอนด้วยตนเอง | 14 | 35.90 |
| 7.4 การนิเทศนั้นอาจารย์จะทำหน้าที่ปรับปรุงการเรียนการสอนของนักศึกษา | 5 | 12.82 |
| 7.5 ไม่ได้ทำอะไรเลย | 1 | 2.56 |
| 8. การตรวจบันทึกการสอนของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน | | |
| 8.1 ตรวจก่อนสอน 1 สัปดาห์ | 21 | 53.84 |
| 8.2 ตรวจก่อนการสอน 1 วัน | 10 | 25.64 |
| 8.3 ตรวจในวันที่นักศึกษาสอน | 1 | 2.56 |
| 8.4 ตรวจหลังจากที่นักศึกษาสอนเสร็จแล้ว | 6 | 15.38 |
| 8.5 ตรวจบ้างในบางครั้งที่มีโอกาส | 1 | 2.56 |

ตารางที่ 18 (ต่อ)

| ข้อมูล | จำนวน (N = 39) | ร้อยละ |
|--|-------------------|--------|
| 9. การให้คำแนะนำในเรื่องการบันทึกการสอนของอาจารย์นิเทศก์ ฝ่ายโรงเรียน | | |
| 9.1 ไม่ได้ให้คำแนะนำ | 7 | 17.95 |
| 9.2 ให้คำแนะนำโดยให้ทำบันทึกเหมือนที่อาจารย์นิเทศก์ฝ่าย โรงเรียนทำอยู่ | 12 | 30.77 |
| 9.3 ให้คำแนะนำ และแลกเปลี่ยนความรู้กับนักศึกษาเพื่อให้ นักศึกษานำมาปรับใช้ได้ | 20 | 51.28 |
| 10. การให้คำแนะนำ และการสาธิตเรื่องการใช้สื่อการเรียนการสอน ของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน | | |
| 10.1 ให้คำแนะนำเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน แต่ไม่ได้สาธิต การใช้สื่อ | 16 | 41.03 |
| 10.2 ให้คำแนะนำ และสาธิตการใช้สื่อการเรียนการสอนใน ช่วงแรก ๆ ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ | 17 | 43.59 |
| 10.3 ให้คำแนะนำ และสาธิตการใช้สื่อการเรียนการสอนทุก ครั้งที่นักศึกษาต้องการ | 8 | 20.51 |
| 10.4 ไม่ได้ให้คำแนะนำ | 1 | 2.56 |
| 11. การเข้าห้องเรียนเพื่อสังเกตการสอนของอาจารย์นิเทศก์สถาบัน ราชภัฏ | | |
| 11.1 เข้าไปนั่งรอนักเรียน และนักศึกษาในห้องเรียน | 3 | 7.70 |
| 11.2 เข้าไปในห้องเรียนหลังจากที่นักเรียน และนักศึกษาเข้า ชั้นเรียนเรียบร้อยแล้ว | 15 | 38.46 |
| 11.3 เข้าไปในห้องเรียนตามแต่โอกาสจะอำนวย | 21 | 53.85 |
| 12. การปฏิบัติในระหว่างการสอนของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ | | |
| 12.1 สังเกตการสอน และบันทึกสิ่งที่สังเกตเห็น | 31 | 79.49 |
| 12.2 สังเกตการสอน และร่วมสอนกับนักศึกษา | 4 | 10.26 |
| 12.3 สังเกตการสอน และปรับบทบาทเป็นผู้ช่วยครู | 3 | 7.70 |
| 12.4 สังเกตการสอนอย่างเดียว | 2 | 5.13 |

ตารางที่ 18 (ต่อ)

| ข้อมูล | จำนวน (N = 39) | ร้อยละ |
|---|-------------------|--------|
| 13. ลักษณะของการสังเกตการสอนของอาจารย์นิเทศก์สถาบัน ราชภัฏ | | |
| 13.1 สังเกตการสอนของนักศึกษาแล้วไปสังเกตห้องอื่น แล้ว กลับมาดูการสอนของนักศึกษาอีกครั้ง | 9 | 23.08 |
| 13.2 สังเกตตลอดช่วงของการสอน | 30 | 76.92 |
| 13.3 สังเกตโดยยืนดูเพียงนิดเดียว | 3 | 7.70 |
| 14. การปฏิบัติในระหว่างการสอนของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน | | |
| 14.1 สังเกตการสอน และบันทึกสิ่งที่เห็น | 15 | 38.46 |
| 14.2 สังเกตการสอน และร่วมสอนกับนักศึกษา | 15 | 38.46 |
| 14.3 สังเกตการสอน และปรับบทบาทเป็นผู้ช่วยครู | 9 | 23.08 |
| 14.4 สังเกตการสอนอย่างเดียว | 2 | 5.13 |
| 14.5 อยู่นอกห้องเรียนโดยไม่ได้สังเกตการสอน | 2 | 5.13 |
| 15. ลักษณะการสังเกตการสอนของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน | | |
| 15.1 สังเกตการสอนแล้วไปทำงานอื่น แล้วกลับมาดูอีกครั้ง | 14 | 35.90 |
| 15.2 สังเกตตลอดช่วงของการสอน | 22 | 56.41 |
| 15.3 สังเกตเป็นบางวัน | 1 | 2.56 |
| 15.4 ไม่ได้สังเกตเลย | 2 | 5.13 |
| 16. การปฏิบัติของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนทุกครั้งที่นักศึกษาทำ การสอน | | |
| 16.1 ปล่อยให้นักศึกษาสอนตามลำพัง | 11 | 28.21 |
| 16.2 อยู่นอกห้องเรียนตลอดเวลาทุกครั้ง | 9 | 23.08 |
| 16.3 อยู่นอกห้องเรียนเป็นบางครั้ง | 21 | 53.85 |
| 17. การให้ข้อเสนอแนะ และข้อคิดเห็นในการสอนของอาจารย์ นิเทศก์สถาบันราชภัฏเมื่อนักศึกษาทำการสอนเสร็จสิ้น | | |
| 17.1 ไม่ได้ให้ข้อเสนอแนะ และข้อคิดเห็น | 3 | 7.70 |
| 17.2 ให้ข้อเสนอแนะ และข้อคิดเห็นในบางครั้ง | 7 | 17.95 |
| 17.3 ให้ข้อเสนอแนะ และข้อคิดเห็นทุกครั้ง | 29 | 74.36 |

ตารางที่ 18 (ต่อ)

| ข้อมูล | จำนวน (N = 39) | ร้อยละ |
|---|-------------------|--------|
| 18. การปฏิบัติของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏในการนิเทศหลังการสอน | | |
| 18.1 ใช้ความเป็นผู้นำโน้มน้าวให้นักศึกษาปฏิบัติตามความคิดเห็นด้วยน้ำเสียงที่เป็นกันเอง | 11 | 28.21 |
| 18.2 ชมเชยนักศึกษาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน | 21 | 53.83 |
| 18.3 ให้นักศึกษาพูดประเมินพฤติกรรมการสอนของตนเอง | 19 | 48.72 |
| 18.4 ให้การเสนอแนะอย่างเป็นกันเองในลักษณะเป็นผู้ร่วมวิชาชีพ | 21 | 53.83 |
| 18.5 แสดงการยอมรับความรู้สึกของนักศึกษา | 17 | 43.59 |
| 18.6 มีวิธีการขยายความคิดของนักศึกษา | 14 | 35.90 |
| 18.7 ร่วมกับนักศึกษาค้นหาวิธีการสอนให้เกิดผลที่ดียิ่งขึ้น | 8 | 20.51 |
| 18.8 เน้นการแก้ปัญหาการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ | 22 | 56.41 |
| 18.9 ชี้ปัญหาซึ่งสามารถช่วยให้นักศึกษาค้นหาวิธีการแก้ปัญหา | 14 | 35.90 |
| 18.10 ยกตัวอย่างสถานการณ์เพื่อให้นักศึกษาคิดแก้ปัญหาได้ | 15 | 38.46 |
| 18.11 ไม่ได้ให้คำแนะนำเลย | 1 | 2.56 |
| 19. ลักษณะพฤติกรรมของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏเมื่อนักศึกษาเกิดปัญหาในการสอน | | |
| 19.1 ช่วยให้นักศึกษาสามารถระบุปัญหาของการสอน และวิธีการแก้ปัญหาโดยอาจารย์ให้ข้อมูลแก่นักศึกษา | 6 | 15.38 |
| 19.2 สนับสนุนความคิดในการแก้ปัญหาของนักศึกษา และปล่อยให้นักศึกษาแก้ปัญหาด้วยตนเอง | 2 | 5.13 |
| 19.3 ช่วยนักศึกษาในการหาแนวทางในการแก้ปัญหาที่จะสามารถแก้ปัญหาได้ประสิทธิภาพสูงสุด | 13 | 33.33 |
| 19.4 ให้นักศึกษาแก้ปัญหาด้วยตนเอง ถ้าไม่สามารถทำได้จึงให้คำแนะนำโดยใช้การเชื่อมโยงสถานการณ์ | 20 | 51.28 |

ตารางที่ 18 (ต่อ)

| ข้อมูล | จำนวน (N = 39) | ร้อยละ |
|---|-------------------|--------|
| 20. จุดมุ่งหมายในการนิเทศการสอนของอาจารย์นิเทศก์สถาบัน ราชภัฏ | | |
| 20.1 ส่งเสริมให้นักศึกษาพัฒนาทักษะในการวางแผนการสอน ด้วยตนเอง | 30 | 79.92 |
| 20.2 ส่งเสริมให้นักศึกษาวิเคราะห์ตนเอง | 10 | 25.64 |
| 20.3 ส่งเสริมให้นักศึกษาประเมินตนเอง | 20 | 51.28 |
| 20.4 ส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดทักษะในการนิเทศตนเองได้ | 7 | 19.95 |
| 20.5 ส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดทักษะในการแก้ปัญหา | 30 | 79.72 |
| 20.6 ส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดทักษะในการแก้ปัญหาที่เป็นระบบ | 13 | 33.33 |
| 20.7 ส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดทักษะในการแสวงหาข้อเท็จจริง | 11 | 28.21 |
| 20.8 ส่งเสริมให้นักศึกษาพัฒนาการยอมรับนับถือผู้ร่วมงาน และผู้อื่น | 18 | 46.15 |
| 20.9 ส่งเสริมให้นักศึกษาได้พัฒนาการทำงานที่เป็นสาขา เชื่อมโยงกัน | 12 | 30.77 |
| 20.10 ส่งเสริมความสามารถของนักศึกษาที่มีอยู่ให้เกิดการ พัฒนายิ่งขึ้น | 26 | 66.67 |
| 21. จุดเน้นในการนิเทศการสอนของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ หลังจากนักศึกษาสอนเสร็จสิ้น | | |
| 21.1 เน้นจุดเด่นในพฤติกรรมการสอน | 15 | 38.46 |
| 21.2 เน้นการดูแลการนิเทศอย่างใกล้ชิด และหาวิธีปฏิบัติที่ เหมาะสมร่วมกันกับนักศึกษา | 7 | 19.95 |
| 21.3 เน้นการวิจัย และการประเมินการปฏิบัติงานของนักศึกษา ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ | 9 | 23.08 |
| 21.4 เน้นกระบวนการในการแก้ปัญหา | 16 | 41.03 |

ตารางที่ 18 (ต่อ)

| ข้อมูล | จำนวน (N = 39) | ร้อยละ |
|--|-------------------|--------|
| 22. การให้ข้อมูลป้อนกลับแก่นักศึกษาในการนิเทศแต่ละครั้งของ อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ | | |
| 22.1 ให้นักศึกษาพูดถึงปัญหา และวิธีการแก้ปัญหาโดยอาจารย์ ให้ความช่วยเหลือ | 18 | 46.15 |
| 22.2 ให้ข้อมูลป้อนกลับโดยให้นักศึกษาพูดถึงการปฏิบัติของตน และร่วมกันคิดวิเคราะห์กับอาจารย์ถึงการปฏิบัติที่จะช่วย ให้เกิดผลดี | 12 | 30.77 |
| 22.3 ให้ข้อมูลป้อนกลับที่มีความเด่นชัดเฉพาะเจาะจงเกี่ยวกับ พฤติกรรมการจัดการเรียนการสอน | 4 | 10.26 |
| 22.4 ให้ข้อมูลป้อนกลับถึงความสามารถที่นักศึกษามี และช่วย แก้ปัญหาในส่วนที่นักศึกษาไม่สามารถแก้ไขได้ | 8 | 20.51 |
| 23. การให้ข้อเสนอแนะ และข้อคิดเห็นในการสอนของอาจารย์ นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนเมื่อนักศึกษาสอนเสร็จสิ้น | 8 | 20.51 |
| 23.1 ไม่ได้ให้ข้อเสนอแนะ และข้อคิดเห็น | 19 | 48.72 |
| 23.2 ให้ข้อเสนอแนะ และข้อคิดเห็นในบางครั้ง | 12 | 30.77 |
| 23.3 ให้ข้อเสนอแนะ และข้อคิดเห็นทุกครั้ง | | |

ตารางที่ 18 (ต่อ)

| ข้อมูล | จำนวน (N = 39) | ร้อยละ |
|---|-------------------|--------|
| 24. การปฏิบัติของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนในการนิเทศหลังการ สอน | | |
| 24.1 ใช้ความเป็นผู้นำโน้มน้าวให้นักศึกษาปฏิบัติตามความคิด เห็นด้วยน้ำเสียงที่เป็นกันเอง | 10 | 25.64 |
| 24.2 ชมเชยนักศึกษาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน | 15 | 38.46 |
| 24.3 ให้นักศึกษาพูดประเมินพฤติกรรมการสอนของตนเอง | 7 | 17.95 |
| 24.4 ให้การเสนอแนะอย่างเป็นกันเองในลักษณะเป็นผู้ร่วม วิชาชีพ | 20 | 51.28 |
| 24.5 แสดงการยอมรับความรู้สึกรักของนักศึกษา | 13 | 33.33 |
| 24.6 มีวิธีการขยายความคิดของนักศึกษา | 6 | 15.38 |
| 24.7 ร่วมกับนักศึกษาค้นหาวิธีการสอนให้เกิดผลที่ดียิ่งขึ้น | 12 | 30.77 |
| 24.8 เน้นการแก้ปัญหาการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ | 12 | 30.77 |
| 24.9 ชี้ปัญหาซึ่งสามารถช่วยให้นักศึกษาค้นหาวิธีการแก้ปัญหา | 16 | 41.03 |
| 24.10 ยกตัวอย่างสถานการณ์เพื่อให้นักศึกษาคิดแก้ปัญหาได้ | 12 | 30.77 |
| 24.11 ไม่ได้ให้คำแนะนำเลย | 2 | 5.13 |
| 25. ลักษณะพฤติกรรมของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนเมื่อนักศึกษา เกิดปัญหาในการสอน | | |
| 25.1 ช่วยให้นักศึกษาสามารถระบุปัญหาของการสอน และวิธี การแก้ปัญหาโดยอาจารย์ให้ข้อมูลแก่นักศึกษา | 7 | 17.95 |
| 25.2 สนับสนุนความคิดในการแก้ปัญหาของนักศึกษา และ ปล่อยให้ นักศึกษาแก้ปัญหาด้วยตนเอง | 9 | 23.08 |
| 25.3 ช่วยนักศึกษาในการหาแนวทางในการแก้ปัญหาที่จะ สามารถแก้ปัญหาได้ประสิทธิภาพสูงสุด | 13 | 33.33 |
| 25.4 ให้นักศึกษาแก้ปัญหาด้วยตนเอง ถ้าไม่สามารถทำได้จึงให้ คำแนะนำโดยใช้การเชื่อมโยงสถานการณ์ | 12 | 30.76 |
| 25.5 ให้นักศึกษาแก้ปัญหาเอง | 7 | 7.69 |

ตารางที่ 18 (ต่อ)

| ข้อมูล | จำนวน (N = 39) | ร้อยละ |
|---|-------------------|--------|
| 26. จุดมุ่งหมายในการนิเทศการสอนของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน | | |
| 26.1 ส่งเสริมให้นักศึกษาพัฒนาทักษะในการวางแผนการสอนด้วยตนเอง | 32 | 82.05 |
| 26.2 ส่งเสริมให้นักศึกษาวิเคราะห์ตนเอง | 13 | 33.33 |
| 26.3 ส่งเสริมให้นักศึกษาประเมินตนเอง | 13 | 33.33 |
| 26.4 ส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดทักษะในการนิเทศตนเองได้ | 10 | 25.64 |
| 26.5 ส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดทักษะในการแก้ปัญหา | 25 | 64.10 |
| 26.6 ส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดทักษะในการแก้ปัญหาที่เป็นระบบ | 10 | 25.64 |
| 26.7 ส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดทักษะในการแสวงหาข้อเท็จจริง | 10 | 25.64 |
| 26.8 ส่งเสริมให้นักศึกษาพัฒนาการยอมรับนับถือผู้ร่วมงานและผู้อื่น | 19 | 48.72 |
| 26.9 ส่งเสริมให้นักศึกษาได้พัฒนาการทำงานที่เป็นสาขาเชื่อมโยงกัน | 12 | 30.76 |
| 26.10 ส่งเสริมความสามารถของนักศึกษาที่มีอยู่ให้เกิดการพัฒนายิ่งขึ้น | 18 | 46.15 |
| 26.11 ไม่ได้ให้คำแนะนำ | 2 | 5.13 |
| 27. จุดเน้นในการนิเทศการสอนของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนหลังจากนักศึกษาสอนเสร็จสิ้น | | |
| 27.1 เน้นจุดเด่นในพฤติกรรมการสอน | 10 | 25.64 |
| 27.2 เน้นการดูแลการนิเทศอย่างใกล้ชิด และหาวิธีปฏิบัติที่เหมาะสมร่วมกันกับนักศึกษา | 14 | 35.90 |
| 27.3 เน้นการวิจัย และการประเมินการปฏิบัติงานของนักศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ | 13 | 33.33 |
| 27.4 เน้นกระบวนการในการแก้ปัญหา | 7 | 19.95 |
| 27.5 ไม่ได้ทำสิ่งใดเลย | 2 | 5.13 |

ตารางที่ 18 (ต่อ)

| ข้อมูล | จำนวน (N = 39) | ร้อยละ |
|--|-------------------|--------|
| 28. การให้ข้อมูลป้อนกลับแก่นักศึกษาในการนิเทศแต่ละครั้งของ อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน | | |
| 28.1 ให้นักศึกษาพูดถึงปัญหา และวิธีการแก้ปัญหาโดยอาจารย์ ให้ความช่วยเหลือ | 11 | 28.21 |
| 28.2 ให้ข้อมูลป้อนกลับโดยให้นักศึกษาพูดถึงการปฏิบัติของตน และร่วมกันคิดวิเคราะห์กับอาจารย์ถึงการปฏิบัติที่จะช่วย ให้เกิดผลดี | 16 | 41.03 |
| 28.3 ให้ข้อมูลป้อนกลับที่มีความเด่นชัดเฉพาะเจาะจงเกี่ยวกับ พฤติกรรมจัดการเรียนการสอน | 7 | 17.95 |
| 28.4 ให้ข้อมูลป้อนกลับถึงความสามารถที่นักศึกษามี และช่วย แก้ปัญหาในส่วนที่นักศึกษาไม่สามารถแก้ไขได้ | 7 | 17.95 |
| 28.5 ไม่ได้ให้ข้อมูลป้อนกลับเลย | 3 | 7.69 |

จากตารางที่ 18 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
ในด้านการปฏิบัติการนิเทศโดยผู้ให้ข้อมูล คือ นักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย การนัดหมายของ
อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏช่วงก่อนที่นักศึกษาทำการสอนก่อนไปดูการสอน พบว่า โดยส่วน
ใหญ่อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏไม่ได้นัดหมาย คิดเป็นร้อยละ 46.15 รองลงมาได้แก่ นัดหมาย
ล่วงหน้าก่อนไปดูการสอน คิดเป็นร้อยละ 28.21 การแจ้งแผนการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์
สถาบันราชภัฏ พบว่า โดยส่วนใหญ่ไม่ได้แจ้งแผนการนิเทศให้นักศึกษาทราบ คิดเป็นร้อยละ
53.85 รองลงมาได้แก่ แจ้งแผนการนิเทศทั้งหมดให้นักศึกษาทราบล่วงหน้าทุกครั้ง คิดเป็นร้อยละ
33.33 การปรึกษาร่วมกับนักศึกษาก่อนทำการนิเทศการสอนของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ
พบว่า โดยส่วนใหญ่ไม่มีการปรึกษาร่วมกัน คิดเป็นร้อยละ 51.28 รองลงมาได้แก่ มีการปรึกษา
ร่วมกันก่อนการนิเทศบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 41.03 การปฏิบัติการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์
สถาบันราชภัฏ พบว่า โดยส่วนใหญ่ การนิเทศนั้นจะมุ่งหาวิธีส่งเสริมให้นักศึกษาวิเคราะห์
การสอน และปรับปรุงการสอนด้วยตนเองได้ คิดเป็นร้อยละ 58.97 รองลงมาได้แก่ การนิเทศ

นั้นอาจารย์ แสดงความจริงใจกับนักศึกษาจนนักศึกษาไว้วางใจ และให้นักศึกษาคิดการสอนด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 20.51

การปฏิบัติการณ์เทศการสอนของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนช่วงก่อนที่นักศึกษาทำการสอน พบว่า โดยส่วนใหญ่ปฏิบัติการณ์เทศโดยไม่ได้ออกให้นักศึกษาทราบล่วงหน้า คิดเป็นร้อยละ 56.41 รองลงมาได้แก่ ออกให้นักศึกษาทราบล่วงหน้าในบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 23.08 การปรึกษากับนักศึกษาก่อนที่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนทำการนิเทศ พบว่า โดยส่วนใหญ่ก่อนทำการนิเทศ ไม่มีการปรึกษาหารือ คิดเป็นร้อยละ 61.54 รองลงมาได้แก่ การมีการปรึกษาหารือก่อนการนิเทศบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 25.64 ส่วนลักษณะวิธีการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน พบว่า โดยส่วนใหญ่การนิเทศนั้นอาจารย์จะแสดงความจริงใจให้นักศึกษาเกิดความไว้วางใจ และให้นักศึกษาได้คิดการสอนด้วยตนเอง และการนิเทศนั้นจะมุ่งหาวิธีส่งเสริมให้นักศึกษาได้วิเคราะห์การสอน และปรับปรุงการสอนด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 35.90 รองลงมาได้แก่ การนิเทศนั้นจะขึ้นอยู่กับความต้องการของนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 15.38 ในการตรวจบันทึกการสอนของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน พบว่า โดยส่วนใหญ่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนดำเนินการตรวจบันทึกการสอนก่อนนักศึกษาสอน 1 สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 53.84 รองลงมาได้แก่ ดำเนินการตรวจบันทึกการสอนก่อนนักศึกษาสอน 1 วัน คิดเป็นร้อยละ 25.64 การให้คำแนะนำในเรื่องการทำบันทึกการสอนของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน พบว่า โดยส่วนใหญ่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนให้คำแนะนำ และแลกเปลี่ยนความรู้กับนักศึกษา เพื่อให้ นักศึกษาสามารถนำมาปรับใช้ได้ คิดเป็นร้อยละ 51.28 รองลงมาได้แก่ ให้คำแนะนำโดยให้นักศึกษาทำบันทึกเหมือนที่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนทำอยู่ คิดเป็นร้อยละ 30.77 การให้คำแนะนำ และการสาธิตเรื่องการใช้สื่อการเรียนการสอนของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน พบว่า โดยส่วนใหญ่ให้คำแนะนำ และสาธิตการใช้สื่อการเรียนการสอนในช่วงแรก ๆ ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 43.59 รองลงมาได้แก่ ให้คำแนะนำเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน แต่ไม่ได้สาธิตการใช้สื่อ คิดเป็นร้อยละ 41.03

ช่วงระหว่างที่นักศึกษาทำการสอน การเข้าห้องเรียนเพื่อสังเกตการสอนของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ พบว่า โดยส่วนใหญ่จะเข้าไปในห้องเรียนตามแต่โอกาสจะอำนวย คิดเป็นร้อยละ 53.85 รองลงมาได้แก่จะเข้าไปในห้องเรียนหลังจากที่นักเรียน และนักศึกษาเข้าชั้นเรียนเรียบร้อยแล้ว คิดเป็นร้อยละ 38.46 การปฏิบัติของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏในระหว่างที่นักศึกษาทำการสอน พบว่า โดยส่วนใหญ่สังเกตการสอน และบันทึกสิ่งที่สังเกตเห็น คิดเป็นร้อยละ 79.49 รองลงมาได้แก่ สังเกตการสอน และร่วมสอนกับนักศึกษาเพื่อช่วยนักศึกษาปรับปรุงการสอน คิดเป็นร้อยละ 10.26 ลักษณะของการสังเกตการสอนของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ พบว่า โดยส่วนใหญ่สังเกตตลอดช่วงของการสอน คิดเป็นร้อยละ 76.92 รองลงมาได้แก่ สังเกตการสอนของนักศึกษา แล้วไปสังเกตห้องอื่นแล้วกลับมาดูการสอนของ

นักศึกษาอีกครั้ง คิดเป็นร้อยละ 23.08 การปฏิบัติของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนในระหว่างที่
 นักศึกษาสอน พบว่า โดยส่วนใหญ่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนสังเกตการสอน และบันทึกสิ่งที่
 สังเกตเห็น และสังเกตการสอน และร่วมสอนกับนักศึกษาเพื่อช่วยนักศึกษาปรับปรุงการสอน
 คิดเป็นร้อยละ 38.46 เท่ากัน รองลงมาได้แก่ สังเกตการสอน และปรับบทบาทเป็นผู้ช่วยครู
 คิดเป็นร้อยละ 23.08 ลักษณะการสังเกตการสอนของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน พบว่า โดย
 ส่วนใหญ่สังเกตตลอดช่วงของการสอน คิดเป็นร้อยละ 56.41 รองลงมาได้แก่ สังเกตการสอน
 แล้วไปทำงานอื่น แล้วกลับมาดูอีกครั้ง คิดเป็นร้อยละ 35.90 การปฏิบัติของอาจารย์นิเทศก์
 ฝ่ายโรงเรียนทุกครั้งที่นักศึกษาทำการสอน พบว่า โดยส่วนใหญ่อยู่ภายในห้องเรียนเป็นบางครั้ง
 คิดเป็นร้อยละ 53.85 รองลงมาได้แก่ ปล่อยให้ให้นักศึกษาสอนตามลำพัง คิดเป็นร้อยละ 28.21
 ช่วงหลังจากที่นักศึกษาสอนเสร็จสิ้น การให้ข้อเสนอแนะ และข้อคิดเห็นในการสอนของอาจารย์
 นิเทศก์สถาบันราชภัฏ พบว่า โดยส่วนใหญ่ให้ข้อเสนอแนะ และข้อคิดเห็นทุกครั้ง คิดเป็น
 ร้อยละ 74.36 รองลงมาได้แก่ ให้ข้อเสนอแนะ และข้อคิดเห็นในบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 17.95
 การปฏิบัติของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏในการนิเทศก์หลังการสอน พบว่า โดยส่วนใหญ่เน้น
 การแก้ปัญหาการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ คิดเป็นร้อยละ 56.41 รองลงมาได้แก่
 ชมเชยนักศึกษาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และให้การเสนอแนะอย่างเป็นทางการใน
 ลักษณะเป็นผู้ร่วมวิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 53.83 เท่ากัน พฤติกรรมของอาจารย์นิเทศก์สถาบัน
 ราชภัฏ เมื่อนักศึกษาเกิดปัญหาในการสอน พบว่า โดยส่วนใหญ่จะให้นักศึกษาแก้ปัญหาด้วย
 ตนเองก่อน ถ้าไม่สามารถกระทำได้จึงให้คำแนะนำโดยใช้การเชื่อมโยงสถานการณ์ คิดเป็น
 ร้อยละ 51.28 รองลงมาได้แก่ ช่วยเหลือโดยช่วยนักศึกษาค้นหาแนวทางในการแก้ปัญหาที่จะ
 สามารถแก้ปัญหาได้ประสิทธิภาพสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 33.33 จุดมุ่งหมายในการนิเทศการสอน
 ของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ พบว่า โดยส่วนใหญ่มุ่งส่งเสริมให้นักศึกษาพัฒนาทักษะใน
 การวางแผนการสอนด้วยตนเอง และส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดทักษะในการแก้ปัญหา คิดเป็น
 ร้อยละ 79.92 เท่ากัน รองลงมาได้แก่ มุ่งส่งเสริมความสามารถของนักศึกษาที่มีอยู่ให้เกิด
 การพัฒนายิ่งขึ้น คิดเป็นร้อยละ 66.67 ส่วนจุดเน้นในการนิเทศการสอนของอาจารย์นิเทศก์
 สถาบันราชภัฏภายหลังที่นักศึกษาสอนเสร็จสิ้น พบว่า โดยส่วนใหญ่เน้นกระบวนการในการแก้
 ปัญหา คิดเป็นร้อยละ 41.03 รองลงมาได้แก่ เน้นจุดเด่นในพฤติกรรมการสอนของนักศึกษา
 คิดเป็นร้อยละ 38.46 การให้ข้อมูลป้อนกลับแก่นักศึกษาในการนิเทศแต่ละครั้งของอาจารย์นิเทศก์
 สถาบันราชภัฏ พบว่า โดยส่วนใหญ่มีลักษณะให้นักศึกษาพูดถึงปัญหา และวิธีการแก้ปัญหาโดย
 อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏให้ความช่วยเหลือ คิดเป็นร้อยละ 46.15 รองลงมาได้แก่ ให้ข้อมูล
 ป้อนกลับในลักษณะที่ให้นักศึกษาพูดถึงการปฏิบัติของตน และร่วมกันคิดวิเคราะห์กับอาจารย์ถึง
 การปฏิบัติที่จะช่วยให้เกิดผลดียิ่งขึ้น คิดเป็นร้อยละ 30.77

การให้ข้อเสนอแนะ และข้อคิดเห็นในการสอนของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนเมื่อนักศึกษาสอนเสร็จสิ้น พบว่า โดยส่วนใหญ่ให้ข้อเสนอแนะ และข้อคิดเห็นในบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 48.72 รองลงมาได้แก่ ให้ข้อเสนอแนะ และข้อคิดเห็นทุกครั้งคิดเป็นร้อยละ 30.77 การปฏิบัติของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนในการนิเทศหลังการสอน พบว่า โดยส่วนใหญ่ให้การเสนอแนะอย่างเป็นกันเองในลักษณะเป็นผู้ร่วมวิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 51.28 รองลงมาได้แก่ พูดยังปัญหาซึ่งช่วยให้นักศึกษาค้นหาวิธีการแก้ปัญหาการสอนพฤติกรรมกรณีพิเศษของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน พบว่า โดยส่วนใหญ่จะช่วยเหลือโดยช่วยนักศึกษาแสวงหาแนวทางในการแก้ปัญหาที่จะสามารถแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 33.33 รองลงมาได้แก่ ให้นักศึกษาแก้ปัญหาด้วยตนเองก่อน ถ้าไม่สามารถกระทำได้จึงให้คำแนะนำ โดยใช้การเชื่อมโยงสถานการณ์ คิดเป็นร้อยละ 30.76 จุดมุ่งหมายในการนิเทศการสอนของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน พบว่า ส่วนใหญ่มุ่งส่งเสริมให้นักศึกษาพัฒนาทักษะในการวางแผนการสอนด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 82.05 รองลงมาได้แก่ มุ่งส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดทักษะในการแก้ปัญหา คิดเป็นร้อยละ 64.10 ส่วนจุดเน้นในการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน ภายหลังจากนักศึกษาสอนเสร็จสิ้น พบว่า โดยส่วนใหญ่เน้นการดูแลกรณีพิเศษอย่างใกล้ชิด และหาวิธีปฏิบัติที่เหมาะสมร่วมกันกับนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 35.90 รองลงมาได้แก่ เน้นการวิจัย และการประเมินการปฏิบัติงานของนักศึกษาให้เป็นไปตามจุดประสงค์ คิดเป็นร้อยละ 33.33 การให้ข้อมูลป้อนกลับแก่นักศึกษาในการนิเทศแต่ละครั้งของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน พบว่า โดยส่วนใหญ่ให้ข้อมูลป้อนกลับโดยให้นักศึกษาพูดถึงการสอนของตน และร่วมกันคิดวิเคราะห์ถึงการสอนที่จะช่วยให้เกิดผลดียิ่งขึ้น คิดเป็นร้อยละ 41.03 รองลงมาได้แก่ ให้ข้อมูลป้อนกลับโดยให้นักศึกษาพูดถึงปัญหา และวิธีการแก้ปัญหา คิดเป็นร้อยละ 28.21

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 19 จำนวน และค่าร้อยละของนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย จำแนกตามสภาพการ
นิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในด้านการประเมินผล ของอาจารย์นิเทศก์
สถาบันราชภัฏ และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน

| ข้อมูล | จำนวน (N = 39) | ร้อยละ |
|--|-------------------|--------|
| 1. ความเห็นของนักศึกษาต่อผลการประเมินการสอนในแต่ละครั้งที่ อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏประเมิน | | |
| 1.1 มีความเหมาะสม | 35 | 89.74 |
| 1.2 ไม่มีความเหมาะสม | 4 | 10.26 |
| 2. ความเห็นของนักศึกษาต่อผลการประเมินการสอนในแต่ละครั้งที่ อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนประเมิน | | |
| 2.1 มีความเหมาะสม | 38 | 97.44 |
| 2.2 ไม่มีความเหมาะสม | 1 | 2.56 |
| 3. ความสอดคล้องกันในการนิเทศการสอนของอาจารย์นิเทศก์ สถาบันราชภัฏกับอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน | | |
| 3.1 สอดคล้อง | 34 | 87.18 |
| 3.2 ไม่สอดคล้อง | 5 | 12.82 |
| 4. ความเห็นในการปรับปรุงเกณฑ์การประเมินจาก 3 ระดับ คือ ผ่าน ไม่ผ่าน และผ่านดีเยี่ยม | | |
| 4.1 ควรปรับปรุง | 27 | 69.23 |
| 4.2 ไม่ควรปรับปรุง | 12 | 30.76 |
| 5. ความเห็นเกี่ยวกับการเปลี่ยนเกณฑ์การประเมินจากเดิมที่มี 3 ระดับ มาเป็นการให้เกรด | | |
| 5.1 เห็นด้วย | 31 | 79.49 |
| 5.2 ไม่เห็นด้วย | 8 | 20.51 |

จากตารางที่ 19 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
ในด้านการประเมินผล โดยผู้ให้ข้อมูล คือ นักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย ความเห็นของ
นักศึกษาต่อผลการประเมินการสอนที่อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏประเมิน พบว่า โดยส่วน

ใหญ่ นักศึกษาเห็นว่ามีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 89.74 ส่วนความเห็นของนักศึกษาต่อผลการประเมินการสอนที่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนประเมิน พบว่า โดยส่วนใหญ่ก็เห็นว่ามีความเหมาะสมเช่นกัน คิดเป็นร้อยละ 97.44 และในการนิเทศการสอนของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏกับอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน พบว่า โดยส่วนใหญ่นิเทศการสอนสอดคล้องกัน คิดเป็นร้อยละ 87.18 ความเห็นของนักศึกษาในการปรับปรุงเกณฑ์การประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ พบว่า โดยส่วนใหญ่มีความเห็นว่าควรปรับปรุงเกณฑ์การประเมินจาก 3 ระดับ คือ ผ่าน ไม่ผ่าน และผ่านดีเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 69.23 ส่วนความเห็นเกี่ยวกับการเปลี่ยนเกณฑ์การประเมินจากเดิมที่มี 3 ระดับ มาเป็นการให้เกรด พบว่า โดยส่วนใหญ่ นักศึกษาเห็นด้วยกับการเปลี่ยนเกณฑ์การประเมิน คิดเป็นร้อยละ 79.49



สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามหัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพสถาบัน
ราชภัฏ นำเสนอในตารางที่ 20-25

ตารางที่ 20 จำนวน และค่าร้อยละ จำแนกตามสถานภาพของหัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์
วิชาชีพสถาบันราชภัฏ

| สถานภาพของหัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพสถาบันราชภัฏ | จำนวน (N = 12) | ร้อยละ |
|---|-------------------|--------|
| 1. เพศ | | |
| 1.1 ชาย | 7 | 58.33 |
| 1.2 หญิง | 5 | 41.67 |
| 2. อายุ | | |
| 2.1 36-40 ปี | 1 | 8.33 |
| 2.2 46-50 ปี | 6 | 50.00 |
| 2.3 มากกว่า 50 ปีขึ้นไป | 5 | 41.67 |
| 3. วุฒิการศึกษา | | |
| 3.1ปริญญาโท | 12 | 100.00 |
| 4. ประสบการณ์ในการทำงาน | | |
| 4.1 6-10 ปี | 1 | 8.33 |
| 4.2 11-15 ปี | 1 | 8.33 |
| 4.3 21-25 ปี | 6 | 50.00 |
| 4.4 26-30 ปี | 3 | 25.00 |
| 4.5 มากกว่า 30 ปีขึ้นไป | 1 | 8.33 |
| 5. ประสบการณ์ในการนิเทศ | | |
| 5.1 6-10 ปี | 6 | 50.00 |
| 5.2 11-15 ปี | 1 | 8.33 |
| 5.3 16-20 ปี | 1 | 8.33 |
| 5.4 21-25 ปี | 2 | 16.67 |
| 5.5 26-30 ปี | 2 | 16.67 |

ตารางที่ 20 (ต่อ)

| สถานภาพของหัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพสถาบันราชภัฏ | จำนวน (N = 12) | ร้อยละ |
|--|-------------------|--------|
| 6. ประสบการณ์ในการทำหน้าที่หัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพ | | |
| 6.1 ไม่มีประสบการณ์ | 1 | 8.33 |
| 6.2 1-2 ปี | 5 | 41.67 |
| 6.3 3-4 ปี | 3 | 25.00 |
| 6.4 5-6 ปี | 1 | 8.33 |
| 6.5 9-10 ปี | 1 | 8.33 |
| 6.6 มากกว่า 10 ปีขึ้นไป | 1 | 8.33 |
| 7. การศึกษาวิชาเกี่ยวกับการนิเทศ | | |
| 7.1 เคยศึกษา | 9 | 75.00 |
| 7.2 ไม่เคยศึกษา | 3 | 25.00 |
| 8. เคยเข้ารับการอบรมเรื่องการนิเทศ | | |
| 8.1 เคยเข้ารับการอบรม | 5 | 41.67 |
| 8.2 ไม่เคยเข้ารับการอบรม | 7 | 58.33 |
| 9. การศึกษาดูงานด้านการนิเทศ | | |
| 9.1 เคยศึกษาดูงาน | 9 | 75.00 |
| 9.2 ไม่เคยศึกษาดูงาน | 3 | 25.00 |

จากตารางที่ 20 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของหัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพสถาบันราชภัฏซึ่งพบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 58.33 และเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 41.67 เมื่อพิจารณาตามอายุ พบว่า หัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพสถาบันราชภัฏ ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 46 - 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาคืออายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 41.67

สำหรับวุฒิการศึกษาหัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพสถาบันราชภัฏ พบว่า หัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพสถาบันราชภัฏทุกคนจบการศึกษาระดับปริญญาโท

สำหรับประสบการณ์ในการทำงานของหัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพสถาบันราชภัฏพบว่า หัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพสถาบันราชภัฏจำนวนสูงสุดมี

ประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 21 - 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมา มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 26 - 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.00 มีประสบการณ์ในการนิเทศระหว่าง 6 - 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 50.00 และหัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำหน้าที่เป็นหัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพระหว่าง 1 - 2 ปี คิดเป็นร้อยละ 41.67 รองลงมา ได้แก่ 3 - 4 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.00

สำหรับการศึกษาวิชาเกี่ยวกับการนิเทศของหัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพพบว่า หัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพจำนวนสูงสุดเคยศึกษาวิชาเกี่ยวกับการนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 75.00 การเข้ารับการอบรมเรื่องการนิเทศของหัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพพบว่า ส่วนใหญ่ไม่เคยเข้ารับการอบรมเรื่องการนิเทศคิดเป็นร้อยละ 58.33 ส่วนการศึกษาดูงานเรื่องการนิเทศของหัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพส่วนใหญ่พบว่า เคยได้ศึกษาดูงานเรื่องการนิเทศคิดเป็นร้อยละ 75.00



สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 21 จำนวนและค่าร้อยละของหัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพสถาบันราชภัฏ จำแนกตามการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในด้านนโยบายการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

| ข้อมูล | จำนวน (N = 12) | ร้อยละ |
|---|-------------------|--------|
| 1. การวางแผนนโยบายการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ | | |
| 1.1 มีการวางแผนนโยบาย | 12 | 100.00 |
| 2. ผู้ที่วางแผนนโยบายการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ | | |
| 2.1 หัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพและคณะกรรมการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ | 11 | 91.67 |
| 2.2 คณะครูศาสตร์ และฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพ | 1 | 8.33 |
| 3. วัตถุประสงค์การจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ | | |
| 3.1 มีวัตถุประสงค์ | 12 | 100.00 |
| 4. ผู้กำหนดวัตถุประสงค์ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ | | |
| 4.1 อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ | 5 | 41.67 |
| 4.2 หัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และคณะกรรมการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ | 6 | 50.00 |
| 4.3 คณะครูศาสตร์ | 1 | 8.33 |
| 4.4 ฝ่ายหลักสูตร | 1 | 8.33 |
| 4.5 คณะกรรมการจากสถาบันราชภัฏต่าง ๆ ร่วมกันกำหนด | 1 | 8.33 |
| 4.6 สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ | 1 | 8.33 |

ตารางที่ 21 (ต่อ)

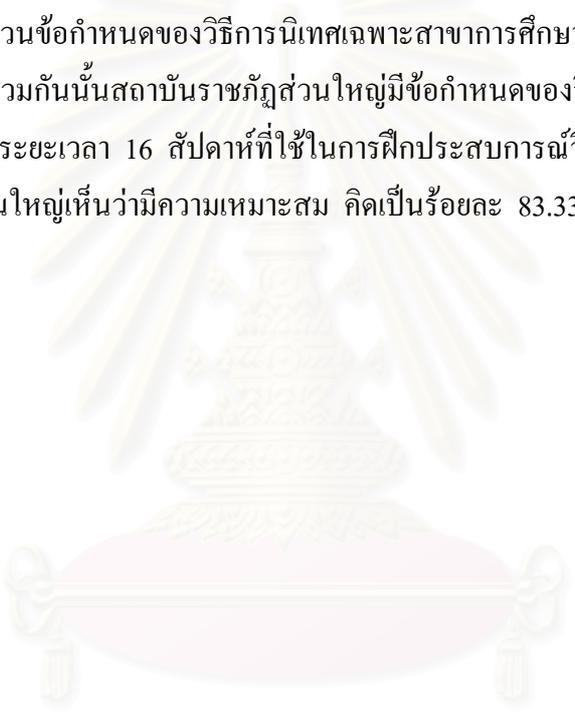
| ข้อมูล | จำนวน (N = 12) | ร้อยละ |
|--|-------------------|--------|
| 5. วัตถุประสงค์การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ | | |
| 5.1 ให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติงานสอน และงานด้านต่างๆในหน้าที่ ครู | 12 | 100.00 |
| 5.2 ให้นักศึกษาได้พัฒนาคุณลักษณะของครูที่ดี | 12 | 100.00 |
| 5.3 ให้นักศึกษาได้พัฒนาความรู้ และเทคนิควิธีสอน | 12 | 100.00 |
| 5.4 เตรียมนักศึกษาให้พร้อมที่จะเป็นครูที่ดีในอนาคต | 11 | 91.67 |
| 5.5 ให้นักศึกษาสามารถนำความรู้ภาคทฤษฎีมาทดลองปฏิบัติใน สภาพจริง | 12 | 100.00 |
| 5.6 ให้นักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อการพัฒนาชุมชน | 11 | 91.67 |
| 5.7 ฝึกการแก้ปัญหา และการปรับตัวให้นักศึกษาอยู่ในสังคม อาชีพครูได้ | 1 | 8.33 |
| 6. มีข้อกำหนดของวิธีการนิเทศเฉพาะสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยที่ อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏใช้ร่วมกัน | | |
| 6.1 มีข้อกำหนดวิธีการนิเทศ | 11 | 91.67 |
| 6.2 ไม่มีข้อกำหนดวิธีการนิเทศ | 1 | 8.33 |
| 7. ความเหมาะสมของระยะเวลา 16สัปดาห์ ในการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพ | | |
| 7.1 มีความเหมาะสม | 10 | 83.33 |
| 7.2 ไม่มีความเหมาะสม | 2 | 16.67 |

จากตารางที่ 21 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในด้านนโยบายการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ของหัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพสถาบันราชภัฏซึ่งพบว่าทุกสถาบันราชภัฏได้มีการวางแผนนโยบายการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยผู้ที่วางแผนนโยบายการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพส่วนใหญ่ คือ หัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และคณะกรรมการการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 91.67 และทุกสถาบันราชภัฏมีวัตถุประสงค์ในการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ซึ่งผู้กำหนดวัตถุประสงค์ในการฝึก

ประสบการณ์วิชาชีพโดยส่วนใหญ่ได้แก่หัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และคณะกรรมการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาได้แก่อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ คิดเป็นร้อยละ 41.67

ส่วนวัตถุประสงค์ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพนั้นทุกสถาบันราชภัฏมีวัตถุประสงค์ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คือ ให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติงานสอน และงานด้านต่าง ๆ ในหน้าที่ครู ให้นักศึกษาได้พัฒนาคุณลักษณะของครูที่ดี ให้นักศึกษาได้พัฒนาความรู้ และเทคนิควิธีสอน และให้นักศึกษาสามารถนำความรู้ภาคทฤษฎีมาทดลองปฏิบัติในสภาพจริง รองลงมา ได้แก่ เตรียมนักศึกษาให้พร้อมที่จะเป็นครูที่ดีในอนาคต และให้นักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อการพัฒนาชุมชน คิดเป็นร้อยละ 91.67

ส่วนข้อกำหนดของวิธีการนิเทศเฉพาะสาขาการศึกษาปฐมวัยที่อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏใช้ร่วมกันนั้นสถาบันราชภัฏส่วนใหญ่มีข้อกำหนดของวิธีการนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 91.67 ในเรื่องของระยะเวลา 16 สัปดาห์ที่ใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพให้แก่ศึกษานั้น สถาบันราชภัฏส่วนใหญ่เห็นว่ามีเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 83.33



สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 22 จำนวน และค่าร้อยละของหัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพสถาบันราชภัฏจันทรเกษม
ตามการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการ
ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

| ข้อมูล | จำนวน (N = 12) | ร้อยละ |
|--|-------------------|--------|
| 1. ผู้จัดอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏไปทำการนิเทศนักศึกษา | | |
| 1.1 ภาควิชา | 8 | 66.67 |
| 1.2 ภาควิชา และคณะกรรมการฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพ | 4 | 33.33 |
| 2. หลักในการจัดอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏไปทำการนิเทศนักศึกษา | | |
| 2.1 จัดอาจารย์ที่จบการศึกษาทางด้านสาขาวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี | 4 | 33.33 |
| 2.2 จัดอาจารย์ที่จบการศึกษาทางด้านสาขาวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี ก่อน ถ้าไม่พอจึงจัดอาจารย์ที่จบการศึกษาทางสาขาวิชาอื่น ๆ ไปทำการนิเทศ | 8 | 66.67 |
| 2.3 จัดตามภาระงาน และการสอนของอาจารย์ | 1 | 8.33 |
| 3. สาขาวิชาที่อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏที่ทำการนิเทศนักศึกษา สาขาการศึกษาระดับปริญญาตรีจบการศึกษา | | |
| 3.1 สาขาวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี | 12 | 100.00 |
| 3.2 สาขาวิชาอื่น ๆ ที่มีใช้สาขาวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี | 7 | 58.33 |
| 4. จำนวนนักศึกษาที่อาจารย์ นิเทศก์สถาบันราชภัฏแต่ละท่านต้องรับผิดชอบทำการนิเทศ | | |
| 4.1 1 – 3 คน | 1 | 8.33 |
| 4.2 4 – 6 คน | 7 | 58.33 |
| 4.3 7 – 9 คน | 3 | 25.00 |
| 4.4 มากกว่า 12 คน ขึ้นไป | 1 | 8.33 |
| 5. ผู้ที่เลือกโรงเรียนเพื่อให้นักศึกษาออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพ | | |
| 5.1 นักศึกษา | 3 | 25.00 |
| 5.2 คณะกรรมการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ | 7 | 58.33 |
| 5.3 อาจารย์ในภาคการศึกษาระดับปริญญาตรี | 2 | 16.67 |

ตารางที่ 22 (ต่อ)

| ข้อมูล | จำนวน (N = 12) | ร้อยละ |
|---|-------------------|--------|
| 6. การจัดประชุมเกี่ยวกับการนิเทศแก่อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ ก่อนออกทำการนิเทศ | | |
| 6.1 จัด | 12 | 100.00 |
| 7. การจัดอบรมให้ความรู้ในเรื่องการนิเทศแก่อาจารย์นิเทศก์สถาบัน ราชภัฏก่อนออกทำการนิเทศ | | |
| 7.1 จัด | 9 | 75.00 |
| 7.2 ไม่ได้จัด | 3 | 25.00 |
| 8. การจัดประชุมเกี่ยวกับการนิเทศแก่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน ก่อนนิเทศนักศึกษา | | |
| 8.1 จัด | 10 | 83.33 |
| 8.2 ไม่ได้จัด | 2 | 16.67 |
| 9. การจัดอบรมให้ความรู้เรื่องการนิเทศแก่อาจารย์นิเทศก์ฝ่าย โรงเรียนก่อนนิเทศนักศึกษา | | |
| 9.1 จัด | 9 | 75.00 |
| 9.2 ไม่ได้จัด | 3 | 25.00 |

จากตารางที่ 22 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยผู้ให้ข้อมูล คือ หัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพสถาบันราชภัฏ พบว่า ส่วนใหญ่ภาควิชาเป็นผู้ที่จัดอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏไปนิเทศนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 66.67 รองลงมาได้แก่ ภาควิชาร่วมมือกับคณะกรรมการฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพเป็นผู้ที่จัดอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏไปนิเทศนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 33.33

หลักที่ใช้ในการจัดอาจารย์นิเทศก์ไปทำการนิเทศนักศึกษา พบว่าโดยส่วนใหญ่สถาบันราชภัฏจัดอาจารย์ที่จบการศึกษาทางด้านสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยก่อน ถ้าไม่พอจึงจัดอาจารย์ที่จบการศึกษาสาขาวิชาอื่น ๆ ไปทำการนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 66.67 รองลงมาได้แก่ การจัดอาจารย์ที่จบการศึกษาทางด้านสาขาการศึกษาปฐมวัยเพียงอย่างเดียว คิดเป็นร้อยละ 33.33

อาจารย์นิเทศก์ที่สถาบันราชภัฏจัดไปทำการนิเทศนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย พบว่า ทุกสถาบันราชภัฏจัดอาจารย์นิเทศก์ที่จบการศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัยไปทำการนิเทศ และมีสถาบันราชภัฏที่จัดอาจารย์นิเทศก์ที่จบสาขาวิชาอื่น ๆ ที่ไม่ใช่สาขาการศึกษาปฐมวัยไปนิเทศนักศึกษาด้วย คิดเป็นร้อยละ 58.33 จำนวนนักศึกษาที่อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏแต่ละท่านต้องรับผิดชอบในการนิเทศ พบว่า ส่วนใหญ่อาจารย์นิเทศสถาบันราชภัฏต้องรับผิดชอบนิเทศนักศึกษา จำนวน 4-6 คน คิดเป็นร้อยละ 58.33 รองลงมาได้แก่ จำนวน 7-9 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00

ผู้ที่ทำหน้าที่เลือกโรงเรียนเพื่อให้นักศึกษาออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพ พบว่า ส่วนใหญ่คณะกรรมการการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพเป็นผู้ที่ทำหน้าที่เลือกโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 58.33 รองลงมาได้แก่นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 25.00

การจัดประชุมเกี่ยวกับการนิเทศแก่อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏก่อนออกทำการนิเทศ พบว่า ทุกสถาบันราชภัฏทำการจัดประชุมให้แก่อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏก่อนออกทำการนิเทศ การจัดอบรมให้ความรู้ในเรื่องการนิเทศแก่อาจารย์นิเทศสถาบันราชภัฏก่อนออกทำการนิเทศ พบว่า ส่วนใหญ่สถาบันราชภัฏจัดการอบรมให้ความรู้ในเรื่องการนิเทศแก่อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏก่อนออกทำการนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 75.00 ส่วนการจัดประชุมเกี่ยวกับการนิเทศแก่อาจารย์ นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนก่อนนิเทศนักศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่สถาบันราชภัฏจัดประชุมเกี่ยวกับการนิเทศแก่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนก่อนนิเทศนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 83.33 การจัดอบรมให้ความรู้ในเรื่องการนิเทศแก่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนก่อนนิเทศนักศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่สถาบันราชภัฏจัดการอบรมให้ความรู้ในเรื่องการนิเทศแก่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนก่อน นิเทศนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 75.00

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 23 จำนวน และค่าร้อยละของหัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพสถาบันราชภัฏจันทรเกษม
ตามวิธีดำเนินงานในการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพเกี่ยวกับการเลือกสถานที่ใน
การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และการปัจฉิมนิเทศ เกี่ยวกับการประสานงานกับ
อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพภายใน
โรงเรียน

| ข้อมูล | จำนวน (N = 12) | ร้อยละ |
|---|-------------------|--------|
| 1. เกณฑ์การเลือกโรงเรียนที่ส่งนักศึกษาไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพ | | |
| 1.1 โรงเรียนที่อยู่ไม่ไกลจากสถาบันราชภัฏ | 3 | 25.00 |
| 1.2 โรงเรียนที่สามารถเดินทางสะดวก | 11 | 91.67 |
| 1.3 โรงเรียนที่ให้ความร่วมมือในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ | 11 | 91.67 |
| 1.4 โรงเรียนที่ยินดีรับนักศึกษาเข้าฝึกประสบการณ์วิชาชีพ | 12 | 100.00 |
| 1.5 โรงเรียนที่มีชั้นเรียนตรงกับสาขาวิชาของนักศึกษา | 8 | 66.67 |
| 1.6 โรงเรียนที่มีอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน (อาจารย์ที่เลี้ยง) ตรง สาขาวิชากับนักศึกษา | 9 | 75.00 |
| 1.7 โรงเรียนที่มีมาตรฐานตามการรับรองมาตรฐานจากกระทรวง | 2 | 16.67 |
| 2. วิธีจัดจำนวนนักศึกษาไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพตามโรงเรียน ต่าง ๆ | | |
| 2.1 โรงเรียนแจ้งความจำนงมาแล้วหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพ จัดให้ตามจำนวน | 6 | 50.00 |
| 2.2 จัดส่งนักศึกษาตามที่นักศึกษาแจ้งความประสงค์ | 4 | 33.33 |
| 2.3 ปรับตามจำนวนโรงเรียน และจำนวนนักศึกษาที่มีอยู่ | 2 | 16.67 |
| 3. การจัดปฐมนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ | | |
| 3.1 จัด | 12 | 100.00 |
| 4. จำนวนวันที่จัดการปฐมนิเทศฝึกประสบการณ์วิชาชีพ | | |
| 4.1 1 วัน | 2 | 16.67 |
| 4.2 2 วัน | 7 | 58.33 |
| 4.3 3 วัน | 2 | 16.67 |
| 4.4 5 วัน | 1 | 8.33 |

ตารางที่ 23 (ต่อ)

| ข้อมูล | จำนวน (N = 12) | ร้อยละ |
|---|-------------------|--------|
| 5. ช่วงที่จัดการปฐมนิเทศให้นักศึกษาที่ออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพ | | |
| 5.1 ช่วงก่อนที่นักศึกษาจะออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพ | 12 | 100.00 |
| 6. วัตถุประสงค์ในการจัดปฐมนิเทศ | | |
| 6.1 เพื่อเตรียมตัวนักศึกษาให้มีความพร้อมในการปฏิบัติงาน | 9 | 75.00 |
| 6.2 เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับนักศึกษาในการออกไปปฏิบัติงาน | 5 | 41.67 |
| 6.3 เพื่อแนะนำการปฏิบัติตน และหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติในระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ | 8 | 66.67 |
| 7. กิจกรรมที่จัดปฐมนิเทศ | | |
| 7.1 เชิญวิทยากร | 9 | 75.00 |
| 7.3 ให้นักศึกษามาพบอาจารย์นิเทศก์ | 9 | 75.00 |
| 8. ผู้ที่เชิญเข้าร่วมปฐมนิเทศ | | |
| 8.1 นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ | 6 | 50.00 |
| 8.2 ผู้บริหารโรงเรียน และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน | 2 | 16.67 |
| 8.3 อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ ผู้บริหารโรงเรียน และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน | 6 | 50.00 |
| 8.4 อาจารย์นิเทศก์ของสถาบัน และผู้บริหารภาควิชา | 2 | 16.67 |
| 8.5 หัวหน้าภาควิชา และอาจารย์นิเทศก์จากภาควิชาที่เกี่ยวข้อง | 1 | 8.33 |
| 9. ความรู้ และเรื่องที่ให้นักศึกษาทราบในการปฐมนิเทศ | | |
| 9.1 จรรยาบรรณครู | 11 | 91.67 |
| 9.2 การแต่งกายที่ถูกต้องตามระเบียบของสถาบัน | 12 | 100.00 |
| 9.3 การปฏิบัติตนในระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพ | 12 | 100.00 |
| 9.4 ภาระงานของนักศึกษาในระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพ | 12 | 100.00 |
| 9.5 แจ้งปฏิทินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ | 11 | 91.67 |
| 9.6 จัดให้นักศึกษาได้พบอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ | 8 | 66.67 |
| 9.7 จัดให้นักศึกษาได้พบอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน | 2 | 16.67 |
| 9.8 จัดให้นักศึกษาได้พบผู้บริหารโรงเรียน | 2 | 16.67 |

ตารางที่ 23 (ต่อ)

| ข้อมูล | จำนวน (N = 12) | ร้อยละ |
|---|-------------------|--------|
| 10. การจัดประชุมสัมมนาระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ | | |
| 10.1 จัด | 10 | 83.33 |
| 10.2 ไม่ได้จัด | 2 | 16.67 |
| 11. วัตถุประสงค์ในการจัดประชุมสัมมนาระหว่างการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพ | | |
| 11.1 เพื่อวิเคราะห์ และแก้ปัญหาร่วมกันระหว่างนักศึกษา | 3 | 25.00 |
| 11.2 เพื่อวิเคราะห์ และแก้ปัญหาร่วมกันระหว่างนักศึกษา และ อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ | 6 | 50.00 |
| 11.3 เพื่อวิเคราะห์ และแก้ปัญหาร่วมกันระหว่างนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ และอาจารย์นิเทศก์ฝ่าย โรงเรียน | 5 | 41.67 |
| 11.4 เพื่อแลกเปลี่ยนความคิด และประสบการณ์การทำงาน | 4 | 33.33 |
| 11.5 เพื่อหาแนวทางการแก้ปัญหาที่เหมาะสม | 3 | 25.00 |
| 11.6 เพื่อให้นักศึกษาได้กลับมาระบายความรู้สึก หรือเพื่อเป็น การผ่อนคลาย | 4 | 33.33 |
| 12. กิจกรรมที่จัดในการประชุมสัมมนาระหว่างการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพ | | |
| 12.1 เชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้ | 2 | 16.67 |
| 12.2 เชิญอาจารย์นิเทศก์ในคณะครุศาสตร์มาให้ความรู้ | 2 | 16.67 |
| 12.3 พบปะแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างนักศึกษาเพื่อทราบ ปัญหา และระดมความคิด | 10 | 83.33 |
| 12.4 เชิญอาจารย์ในภาควิชาการศึกษาปฐมวัยมาร่วมรับฟังปัญหา และให้แนวคิด | 2 | 16.67 |

ตารางที่ 23 (ต่อ)

| ข้อมูล | จำนวน (N = 12) | ร้อยละ |
|---|-------------------|--------|
| 13. การเชิญผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมการประชุมสัมมนาระหว่างฝึก ประสบการณ์วิชาชีพ | | |
| 13.1 ไม่ได้เชิญ | 1 | 8.33 |
| 13.2 เชิญอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายสถาบันราชภัฏ | 8 | 66.67 |
| 13.3 เชิญผู้บริหาร โรงเรียน | 1 | 8.33 |
| 13.4 เชิญอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน | 1 | 8.33 |
| 13.5 เชิญผู้บริหาร อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน และอาจารย์ นิเทศก์สถาบันราชภัฏ | 2 | 16.67 |
| 14. การจัดปัจฉิมนิเทศ | | |
| 14.1 จัด | 12 | 100.00 |
| 15. วัตถุประสงค์ในการปัจฉิมนิเทศ | | |
| 15.1 เพื่อให้นักศึกษาได้พบปะแลกเปลี่ยนประสบการณ์ใน การปฏิบัติงาน | 5 | 41.67 |
| 15.2 ทราบปัญหา และอุปสรรคเพื่อระดมความคิดปรับปรุง การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ | 12 | 100.00 |
| 15.3 เพื่อแสดงผลงานที่นักศึกษาไปปฏิบัติในโรงเรียน | 1 | 8.33 |
| 16. ผู้ประสานงานกับอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายสถาบันราชภัฏ | | |
| 16.1 หัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพ | 6 | 50.00 |
| 16.2 คณบดี | 1 | 8.33 |
| 16.3 มีบุคลากรทำหน้าที่ประสานงาน | 6 | 50.00 |
| 17. ผู้ประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ภายในโรงเรียน | | |
| 17.1 หัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพ | 3 | 25.00 |
| 17.2 มีบุคลากรทำหน้าที่ประสานงาน | 6 | 50.00 |
| 17.3 อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายสถาบันราชภัฏ | 7 | 58.33 |

จากตารางที่ 23 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับวิธีดำเนินงานในการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในส่วนที่เกี่ยวกับการเลือกสถานที่ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เกี่ยวกับการปฐมนิเทศ เกี่ยวกับการจัดประชุมสัมมนาระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และการปัจฉิมนิเทศ เกี่ยวกับการประสานงานกับอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ภายในโรงเรียน โดยผู้ให้ข้อมูล คือ หัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพสถาบันราชภัฏ ในส่วนที่เกี่ยวกับการเลือกสถานที่ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ พบว่า สถาบันราชภัฏทุกสถาบันราชภัฏ มีเกณฑ์ในการเลือกโรงเรียนที่ส่งนักศึกษาไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คือ โรงเรียนที่ยินดีรับนักศึกษาเข้าฝึกประสบการณ์วิชาชีพ รองลงมาได้แก่โรงเรียนที่สามารถเดินทางสะดวก และโรงเรียนที่ให้ความร่วมมือในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 91.67 วิธีจัดจำนวนนักศึกษาไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพตามโรงเรียนต่าง ๆ พบว่า โดยส่วนใหญ่สถาบันราชภัฏให้ทางโรงเรียนแจ้งความจำนงมาแล้วหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพจัดให้ตามจำนวน คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาได้แก่ทางสถาบันราชภัฏจัดส่งนักศึกษาตามที่นักศึกษาแจ้งความประสงค์ไปยังโรงเรียนนั้น ๆ คิดเป็นร้อยละ 33.33

การจัดปฐมนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ พบว่า ทุกสถาบันราชภัฏได้จัดปฐมนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ จำนวนวันที่สถาบันราชภัฏจัดปฐมนิเทศให้แก่นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ พบว่า โดยส่วนใหญ่สถาบันราชภัฏจัดการปฐมนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพจำนวน 2 วัน คิดเป็นร้อยละ 58.33 รองลงมาได้แก่ 1 วัน และ 3 วัน คิดเป็นร้อยละ 16.67 ช่วงที่จัดการปฐมนิเทศให้นักศึกษาที่ออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพทุกสถาบันราชภัฏจะจัดการปฐมนิเทศให้แก่นักศึกษาก่อนที่นักศึกษาจะออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ส่วนวัตถุประสงค์ในการจัดปฐมนิเทศโดยส่วนใหญ่ พบว่า เพื่อเตรียมตัวนักศึกษาให้มีความพร้อมในการปฏิบัติงาน คิดเป็นร้อยละ 75.00 รองลงมาได้แก่ เพื่อแนะนำการปฏิบัติตน และหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติในระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 66.67 กิจกรรมที่จัดปฐมนิเทศ พบว่า โดยส่วนใหญ่เชิญวิทยากร และให้นักศึกษามาพบอาจารย์นิเทศก์ คิดเป็นร้อยละ 75.00 ผู้ที่สถาบันราชภัฏเชิญเข้าร่วมปฐมนิเทศ พบว่า โดยส่วนใหญ่เชิญนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ ผู้บริหารโรงเรียน และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาได้แก่ เชิญอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ ผู้บริหารภาควิชา ผู้บริหารโรงเรียน และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 16.67 ความรู้ และเรื่องที่แจ้งให้นักศึกษาทราบในการปฐมนิเทศ พบว่า ทุกสถาบันราชภัฏให้ความรู้ และแจ้งเรื่องเกี่ยวกับการแต่งกายที่ถูกต้องตามระเบียบของสถาบันราชภัฏ การปฏิบัติตนในระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และภาระงานของนักศึกษาในระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพ รองลงมาได้แก่การให้ความรู้เรื่องจรรยาบรรณครู และแจ้งปฏิทินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 91.67

การจัดประชุมสัมมนาระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ พบว่า โดยส่วนใหญ่ สถาบันราชภัฏจัดการประชุมสัมมนาระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 83.33 วัตถุประสงค์ในการประชุมสัมมนาระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ พบว่า โดยส่วนใหญ่เพื่อวิเคราะห์และแก้ปัญหาาร่วมกันระหว่างนักศึกษา และอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาได้แก่ เพื่อวิเคราะห์และแก้ปัญหาาร่วมกันระหว่างนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 41.67 กิจกรรมที่จัดการประชุมสัมมนาระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ พบว่า โดยส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมที่พบปะแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างนักศึกษาเพื่อทราบปัญหา และระดมความคิดเพื่อหาแนวทางแก้ไข คิดเป็นร้อยละ 83.33 การเชิญผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมการประชุมสัมมนาระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ พบว่า โดยส่วนใหญ่สถาบันราชภัฏเชิญอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายสถาบันราชภัฏเข้าร่วมการประชุมสัมมนา คิดเป็นร้อยละ 66.67 รองลงมาได้แก่ เชิญผู้บริหาร อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายสถาบันราชภัฏ คิดเป็นร้อยละ 16.67

การจัดปฎิบัติงานนิเทศ พบว่า ทุกสถาบันราชภัฏจัดปฎิบัติงานนิเทศแก่นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ วัตถุประสงค์ในการปฎิบัติงานนิเทศ พบว่า ทุกสถาบันราชภัฏจัดปฎิบัติงานนิเทศเพื่อทราบปัญหา และอุปสรรคเพื่อระดมความคิด และหาแนวทางแก้ไขปรับปรุงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ รองลงมาได้แก่ เพื่อให้ให้นักศึกษาได้พบปะแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการไปปฏิบัติงาน คิดเป็นร้อยละ 41.67

ผู้ที่ประสานงานกับอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ พบว่า โดยส่วนใหญ่หัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพทำหน้าที่ประสานงาน และโดยส่วนใหญ่สถาบันราชภัฏมีบุคลากรทำหน้าที่ประสานงานในจำนวนที่เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาได้แก่ คณบดีทำหน้าที่ประสานงาน คิดเป็นร้อยละ 8.33 ส่วนผู้ที่ประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพภายในโรงเรียน พบว่า โดยส่วนใหญ่ อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏทำหน้าที่ประสานงาน คิดเป็นร้อยละ 58.33 รองลงมาได้แก่ สถาบันราชภัฏมีบุคลากรทำหน้าที่ประสานงาน คิดเป็นร้อยละ 50.00

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 24 จำนวน และค่าร้อยละของหัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพสถาบันราชภัฏจันทรเกษม
ตามการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพเกี่ยวกับการประเมินผลการฝึกประสบการณ์
วิชาชีพ

| ข้อมูล | จำนวน (N = 12) | ร้อยละ |
|--|-------------------|--------|
| 1. การใช้แบบประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ | | |
| 1.1 ใช้ | 12 | 100.00 |
| 2. การใช้แบบประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยใช้ของ หน่วยศึกษานิเทศก์กรมการฝึกหัดครู | | |
| 2.1 ใช้ | 8 | 66.67 |
| 2.2 ไม่ได้ใช้ | 4 | 33.33 |
| 3. การสร้างแบบประเมินผลเพื่อประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ นักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย | | |
| 3.1 มีการสร้าง | 11 | 91.67 |
| 3.2 ไม่มีการสร้าง | 1 | 8.33 |
| 4. การปรับปรุงเกณฑ์การประเมินจาก 3 ระดับ คือ ไม่ผ่าน ผ่าน และผ่านดีเยี่ยม | | |
| 4.1 ควรปรับปรุง | 12 | 100.00 |
| 5. การเปลี่ยนเกณฑ์การประเมินจากเดิมมาเป็นการให้เกรด | | |
| 5.1 เห็นด้วย | 11 | 91.67 |
| 5.2 ไม่เห็นด้วย | 1 | 8.33 |

จากตารางที่ 24 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
เกี่ยวกับการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยผู้ให้ข้อมูล คือ หัวหน้าฝ่ายฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพสถาบันราชภัฏ เกี่ยวกับการใช้แบบประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
พบว่า ทุกสถาบันราชภัฏใช้แบบประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ การใช้แบบประเมินผล
การฝึกประสบการณ์วิชาชีพของหน่วยศึกษานิเทศก์กรมการฝึกหัดครู พบว่า โดยส่วนใหญ่
สถาบันราชภัฏใช้แบบประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของหน่วยศึกษานิเทศก์
กรมการฝึกหัดครู คิดเป็นร้อยละ 66.67

การสร้างแบบประเมินเพื่อประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย พบว่า โดยส่วนใหญ่สถาบันราชภัฏมีการสร้างแบบประเมินเพื่อประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย คิดเป็นร้อยละ 91.67

ความเห็นในการปรับปรุงเกณฑ์การประเมินจาก 3 ระดับ คือ ไม่ผ่าน ผ่าน และผ่านดีเยี่ยม พบว่า หัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพทุกสถาบันราชภัฏเห็นด้วยกับการปรับปรุงเกณฑ์การประเมิน ส่วนความเห็นในการเปลี่ยนเกณฑ์การประเมินจากเดิมมาเป็นการให้เกรด พบว่า โดยส่วนใหญ่ หัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพสถาบันราชภัฏเห็นด้วยกับการเปลี่ยนเกณฑ์การประเมินจากเดิมมาเป็นการให้เกรด คิดเป็นร้อยละ 91.67



สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 25 จำนวน และค่าร้อยละของหัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพสถาบันราชภัฏ
 จำแนกตามปัญหาในการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในด้านนโยบาย
 ด้านบุคลากร ด้านวิธีดำเนินงาน และด้านการนิเทศ

| ข้อมูล | จำนวน (N = 12) | ร้อยละ |
|--|-------------------|--------|
| 1. ทางโรงเรียนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพ | | |
| 1.1 มีส่วนร่วม | 8 | 66.67 |
| 1.2 ไม่มีส่วนร่วม | 4 | 33.33 |
| 2. ปัญหาของวัตถุประสงค์ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ | | |
| 2.1 วัตถุประสงค์บางข้อคลุมเครือ ไม่ชัดเจน | 2 | 16.67 |
| 2.2 วัตถุประสงค์ตั้งไม่ตรงประเด็น | 6 | 50.00 |
| 2.3 วัตถุประสงค์ตั้งไม่กระชับ | 1 | 8.33 |
| 2.4 วัตถุประสงค์ไม่สอดคล้องกับการปฏิบัติ | 6 | 50.00 |
| 3. ข้อกำหนดของวิธีการนิเทศที่ใช้ร่วมกัน | | |
| 3.1 มี | 11 | 91.67 |
| 3.2 ไม่มี | 1 | 8.33 |
| 4. ปัญหาข้อกำหนดของวิธีการนิเทศที่ใช้ร่วมกัน | | |
| 4.1 อาจารย์นิเทศแต่ละท่านใช้วิธีการนิเทศของตนเอง | 7 | 58.33 |
| 4.2 วิธีการนิเทศที่กำหนดใช้ยังไม่ครอบคลุมการนิเทศการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพ | 3 | 25.00 |
| 4.3 อาจารย์นิเทศไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนด | 1 | 8.33 |
| 4.4 ไม่มีปัญหา | 1 | 8.33 |
| 5. ความเพียงพอของจำนวนอาจารย์นิเทศที่สถาบันราชภัฏกับจำนวน นักศึกษา | | |
| 5.1 เพียงพอ | 6 | 50.00 |
| 5.2 ไม่เพียงพอ | 6 | 50.00 |

ตารางที่ 25 (ต่อ)

| ข้อมูล | จำนวน (N = 12) | ร้อยละ |
|--|-------------------|--------|
| 6. ปัญหาของการจัดอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏไปทำการนิเทศ นักศึกษา | | |
| 6.1 อาจารย์ที่ไม่ได้จบทางด้านการศึกษาปฐมวัยไม่สมัครใจไป นิเทศนักศึกษา | 4 | 33.33 |
| 6.2 อาจารย์ที่จบทางด้านการศึกษาปฐมวัยไม่พอกับจำนวนนักศึกษา | 5 | 41.67 |
| 6.3 อาจารย์นิเทศก์ไม่นิเทศตามกำหนดการ | 2 | 16.67 |
| 7. ปัญหาในการเลือกโรงเรียนของนักศึกษา | | |
| 7.1 นักศึกษาดกกลางกันไม่ได้ในการเลือกโรงเรียนที่จะไปฝึก ประสบการณ์วิชาชีพ | 4 | 33.33 |
| 7.2 นักศึกษาไม่พอใจการจัดสรรโรงเรียน | 6 | 50.00 |
| 7.3 นักศึกษาจะเลือกไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพไม่พอดีกับ ความต้องการของโรงเรียน | 1 | 8.33 |
| 7.4 โรงเรียนที่นักศึกษาต้องการไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพมีข้อ จำกัดเรื่องการเดินทางไปนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ | 1 | 8.33 |
| 8. ปัญหาในการเลือกโรงเรียนที่จัดส่งนักศึกษาไปฝึกประสบการณ์ วิชาชีพ | | |
| 8.1 จำนวนโรงเรียนที่อยู่ในหลักเกณฑ์มีไม่เพียงพอกับจำนวน นักศึกษา | 8 | 66.67 |
| 8.2 ทางสถาบันราชภัฏต้องส่งนักศึกษาไปฝึกประสบการณ์วิชา ชีพในโรงเรียนที่ไม่ได้อยู่ในเกณฑ์ | 2 | 16.67 |
| 8.3 โรงเรียนต้องการนักศึกษามากแต่นักศึกษามีน้อย | 3 | 25.00 |
| 9. ปัญหาที่เกิดจากวิธีการในการจัดจำนวนนักศึกษา | | |
| 9.1 นักศึกษาต้องการไปยังโรงเรียนบางโรงเรียนมากเกินไป | 9 | 75.00 |
| 9.2 ทางโรงเรียนไม่แจ้งความจำเป็นว่าต้องการนักศึกษาจำนวน เท่าใด | 1 | 8.33 |
| 9.3 ไม่มีปัญหา | 2 | 16.67 |

ตารางที่ 25 (ต่อ)

| ข้อมูล | จำนวน (N = 12) | ร้อยละ |
|---|-------------------|--------|
| 10. การเข้าร่วมปฐมนิเทศของนักศึกษา | | |
| 10.1 นักศึกษาทุกคนเข้าร่วมปฐมนิเทศ | 6 | 50.00 |
| 10.2 นักศึกษาบางคนไม่เข้าร่วมปฐมนิเทศ | 6 | 50.00 |
| 11. การดำเนินการกับนักศึกษาที่ไม่ได้มารับการปฐมนิเทศ | | |
| 11.1 จัดการปฐมนิเทศให้ใหม่อีกครั้ง | 1 | 8.33 |
| 11.2 นัดมาพบปะพูดคุย และให้ข้อมูลที่นักศึกษาควรทราบ | 7 | 58.33 |
| 11.3 นักศึกษามาแจ้งสาเหตุ และทำรายงานเกี่ยวกับการปฐมนิเทศส่ง | 1 | 8.33 |
| 11.4 ให้นักศึกษาดูวิดีโอที่ถ่ายไว้แล้วให้นักศึกษาทำรายงาน | 1 | 8.33 |
| 11.5 ไม่มีปัญหา | 4 | 33.33 |
| 12. ปัญหาในการจัดปฐมนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ | | |
| 12.1 นักศึกษาไม่ให้ความสนใจเกี่ยวกับการปฐมนิเทศ | 2 | 16.67 |
| 12.2 ระยะเวลาที่ใช้ในการปฐมนิเทศมีน้อยเกินไป | 3 | 25.00 |
| 12.3 งบประมาณที่ใช้ในการปฐมนิเทศมีน้อย | 8 | 66.67 |
| 12.4 ผู้เกี่ยวข้องไม่ค่อยให้ความร่วมมือ | 1 | 8.33 |
| 13. ปัญหาในการเชิญผู้เกี่ยวข้องเข้าร่วมสัมมนาระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ | | |
| 13.1 ผู้บริหาร และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนบางท่านไม่มาเข้าร่วมสัมมนา | 6 | 50.00 |
| 13.2 อาจารย์นิเทศก์สถาบันอาศรัยบางท่านไม่มาเข้าร่วมสัมมนา | 7 | 58.33 |
| 13.3 ไม่มีปัญหา | 1 | 8.33 |

ตารางที่ 25 (ต่อ)

| ข้อมูล | จำนวน (N = 12) | ร้อยละ |
|---|-------------------|--------|
| 14. ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาที่ได้จากการ สัมมนา ระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพ | | |
| 14.1 การปรับตัวของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ | 9 | 75.00 |
| 14.2 การเตรียมแผนการสอนของนักศึกษา | 4 | 33.33 |
| 14.3 การคุมชั้นเรียน | 6 | 50.00 |
| 14.4 การผลิตสื่อของนักศึกษา | 5 | 51.67 |
| 14.5 อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน และอาจารย์นิเทศก์สถาบัน ราชภัฏ มีวิธีการนิเทศแตกต่างกัน | 3 | 25.00 |
| 14.6 นักศึกษามีปัญหากับบุคลากรในโรงเรียน | 3 | 25.00 |
| 14.7 อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน ให้งานที่ไม่ใช่งานครูแก่นักศึกษา | 4 | 33.33 |
| 14.8 นักศึกษาต้องจ่ายเงินซื้อวัสดุในการผลิตสื่อเอง | 1 | 8.33 |
| 15. ผู้ที่ทำหน้าที่ส่งตัวนักศึกษาไปตามโรงเรียนต่าง ๆ | | |
| 15.1 หัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพ | 5 | 41.67 |
| 15.2 อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ | 1 | 8.33 |
| 15.3 นักศึกษานำหนังสือส่งตัว และเดินทางไปเอง | 5 | 41.67 |
| 15.4 สถาบันประสานให้โรงเรียนจัดรถมารับนักศึกษา | 1 | 8.33 |
| 16. ปัญหาในการส่งตัวนักศึกษาไปยังโรงเรียน | | |
| 16.1 นักศึกษาไม่ได้มาตามวันนัดหมาย | 5 | 41.67 |
| 16.2 ไม่สามารถกำหนดเวลาที่จะไปถึงโรงเรียนได้ | 1 | 8.33 |
| 16.3 ไม่มีปัญหา | 6 | 50.00 |

ตารางที่ 25 (ต่อ)

| ข้อมูล | จำนวน (N = 12) | ร้อยละ |
|--|-------------------|--------|
| 17. ปัญหาในการจัดผู้รับผิดชอบในการประสานงานระหว่างสถาบัน กับทางโรงเรียน | | |
| 17.1 บุคลากรมีคุณสมบัติไม่เหมาะสมในการทำหน้าที่ประสานงาน | 3 | 25.00 |
| 17.2 หาผู้ทำหน้าที่ประสานงานไม่ได้ | 1 | 8.33 |
| 17.3 บุคลากรไม่ปฏิบัติตามที่ได้รับมอบหมาย | 1 | 8.33 |
| 17.4 ผู้ประสานงานมีน้อยไม่เพียงพอ | 1 | 8.33 |
| 17.5 ไม่มีปัญหา | 7 | 58.33 |
| 18. การสร้างความสัมพันธ์กับทาง โรงเรียนหลังจากทางสถาบันส่ง ตัวนักศึกษาไปยังโรงเรียน | | |
| 18.1 มีการติดต่อ ซึ่งสร้างสัมพันธ์โดยการ | 11 | 91.67 |
| - เชิญฝ่ายโรงเรียนมาสัมมนาร่วมกับฝ่ายสถาบัน | 2 | 16.67 |
| - ทางสถาบันเชิญฝ่ายโรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการ | 1 | 8.33 |
| - พบปะกับผู้บริหาร และใช้โทรศัพท์ในการนิเทศ | 3 | 25.00 |
| - จัดทำสื่อให้โรงเรียน | 2 | 16.67 |
| 18.2 ไม่ได้ติดต่อ | 1 | 8.33 |
| 19. ปัญหาของแบบประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ | | |
| 19.1 แบบประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพไม่ตรงสาขา วิชา | 2 | 16.67 |
| 19.2 แบบประเมินผลไม่สามารถประเมินผลได้ครอบคลุมทุก ด้านทั้งด้านพฤติกรรมการสอน และพฤติกรรมทั่วไป | 7 | 58.33 |
| 19.3 แบบประเมินผลมีความซ้ำซ้อนมากเกินไป | 2 | 16.67 |
| 19.4 แบบประเมินผลไม่เป็นรูปธรรม | 4 | 33.33 |
| 19.5 ผู้ใช้แบบประเมินผลไม่พยายามศึกษา และทำความเข้าใจ | 1 | 8.33 |
| 19.6 แบบประเมินผลบางข้ออาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ ประเมินไม่ได้ เพราะไม่ได้อยู่กับใกล้ชิดนักศึกษา | 1 | 8.33 |

ตารางที่ 25 (ต่อ)

| ข้อมูล | จำนวน (N = 12) | ร้อยละ |
|---|-------------------|--------|
| 20. อาจารย์นิเทศก์ประเมินผลไม่ต่อเนื่อง | | |
| 20.1 อาจารย์นิเทศก์ประเมินผลไม่ต่อเนื่อง | 5 | 41.67 |
| 20.2 อาจารย์นิเทศก์ไม่ได้ประเมินผลนักศึกษาจากสภาพที่แท้จริง | 5 | 41.67 |
| 20.3 อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏไปนิเทศนักศึกษาไม่ครบ | 2 | 16.67 |
| ทำให้ขาดข้อมูลในการประเมิน | 4 | 33.33 |
| 20.4 ไม่มีปัญหา | | |

จากตารางที่ 25 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยผู้ให้ข้อมูล คือ หัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เกี่ยวกับปัญหาที่พบในการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในด้านนโยบายการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ พบว่า โดยส่วนใหญ่ทางโรงเรียนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 66.67 ปัญหาของวัตถุประสงค์การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ พบว่า โดยส่วนใหญ่วัตถุประสงค์บางข้อไม่ตรงประเด็น และวัตถุประสงค์บางข้อไม่สอดคล้องกับการปฏิบัติ ซึ่งมีจำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาได้แก่ วัตถุประสงค์บางข้อคลุมเครือไม่ชัดเจน คิดเป็นร้อยละ 16.67 ข้อกำหนดของวิธีการนิเทศที่ใช้ร่วมกัน พบว่า โดยส่วนใหญ่สถาบันราชภัฏมีข้อกำหนดของวิธีการนิเทศที่ใช้ร่วมกัน คิดเป็นร้อยละ 91.67 ส่วนปัญหาของข้อกำหนดของวิธีการนิเทศที่ใช้ร่วมกัน พบว่า โดยส่วนใหญ่อาจารย์นิเทศก์แต่ละท่านจะใช้วิธีการนิเทศของตนเอง คิดเป็นร้อยละ 85.33 รองลงมาได้แก่ วิธีการนิเทศที่กำหนดไว้ยังไม่ครอบคลุมการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

ปัญหาด้านบุคลากรในเรื่องจำนวนอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏกับจำนวนนักศึกษา ตามความเห็นของหัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพ พบว่า มีความเห็นว่าเพียงพอและไม่เพียงพอในจำนวนที่เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 50.00 ปัญหาของการจัดอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏไปทำกรณินเทศนักศึกษา พบว่า โดยส่วนใหญ่อาจารย์นิเทศก์ที่จบด้านการศึกษาปฐมวัยมีไม่พอกับจำนวนนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 41.67 รองลงมาได้แก่ อาจารย์ที่ไม่ได้จบทางด้านการศึกษาปฐมวัยไม่สมัครใจไปนิเทศนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 33.33 ปัญหาในการเลือกโรงเรียนของนักศึกษา พบว่า โดยส่วนใหญ่ักศึกษาไม่พอใจการจัดสรรโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 50.00

รองลงมาได้แก่ นักศึกษาตกลงกัน ไม่ได้ในการเลือกโรงเรียนที่จะไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 33.33

ปัญหาด้านวิธีการดำเนินงานเกี่ยวกับการเลือกโรงเรียนที่จัดส่งนักศึกษาไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพ พบว่า โดยส่วนใหญ่จำนวนนักเรียนที่อยู่ในหลักเกณฑ์มีไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 66.67 รองลงมาได้แก่ โรงเรียนต้องการนักศึกษามากแต่นักศึกษามีน้อย คิดเป็นร้อยละ 25.00 ปัญหาที่เกิดจากวิธีการในการจัดจำนวนนักศึกษา พบว่า โดยส่วนใหญ่นักศึกษาต้องการไปยังโรงเรียนบางโรงเรียนมากเกินไป คิดเป็นร้อยละ 75.00 การเข้าร่วมปฐมนิเทศของนักศึกษา พบว่านักศึกษาทุกคนเข้าร่วมปฐมนิเทศ และนักศึกษาบางคนไม่เข้าร่วมปฐมนิเทศในจำนวนที่เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 50.00 การดำเนินการกับนักศึกษาที่ไม่ได้มารับการปฐมนิเทศ พบว่า โดยส่วนใหญ่สถาบันราชภัฏจะนัดมาพบปะพูดคุย และให้ข้อมูลที่นักศึกษาควรรทราบ คิดเป็นร้อยละ 58.33 ปัญหาในการจัดปฐมนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ พบว่า โดยส่วนใหญ่สถาบันราชภัฏมีงบประมาณที่ใช้ในการปฐมนิเทศน้อย คิดเป็นร้อยละ 66.67 รองลงมาได้แก่ ระยะเวลาที่ใช้ในการปฐมนิเทศมีน้อยเกินไป คิดเป็นร้อยละ 25.00 ปัญหาในการเชิญผู้เกี่ยวข้องเข้าร่วมสัมมนาระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ พบว่า ส่วนใหญ่อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏบางท่านไม่มาเข้าร่วมสัมมนา คิดเป็นร้อยละ 58.00 รองลงมาได้แก่ ผู้บริหาร และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนบางท่านไม่มาเข้าร่วมสัมมนา คิดเป็นร้อยละ 50.00 ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาที่ได้จากการสัมมนาระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพ พบว่า ส่วนใหญ่นักศึกษามีปัญหาด้านการปรับตัว คิดเป็นร้อยละ 75.00 รองลงมาได้แก่ ปัญหาด้านการคุมชั้นเรียน คิดเป็นร้อยละ 50.00 ผู้ที่ทำหน้าที่ส่งตัวนักศึกษาไปตามโรงเรียนต่าง ๆ พบว่า หัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพทำหน้าที่ส่งตัวนักศึกษาจำนวนเท่ากับการให้นักศึกษานำหนังสือส่งตัว และเดินทางไปยังโรงเรียนเอง คิดเป็นร้อยละ 41.67 ส่วนปัญหาในการส่งตัวนักศึกษาไปยังโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพ พบว่า โดยส่วนใหญ่สถาบันราชภัฏไม่มีปัญหาในการส่งตัวนักศึกษาไปยังโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาได้แก่นักศึกษาบางคนไม่ได้มาตามนัดหมายในวันส่งตัว คิดเป็นร้อยละ 41.67 ปัญหาในการจัดผู้รับผิดชอบในการประสานงานระหว่างสถาบันราชภัฏกับทางโรงเรียน พบว่า สถาบันราชภัฏโดยส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาในการจัดผู้รับผิดชอบในการประสานงาน คิดเป็นร้อยละ 58.33 รองลงมาได้แก่ บุคลากรมีคุณสมบัติไม่เหมาะสมในการทำหน้าที่ประสานงาน คิดเป็นร้อยละ 25.00 การสร้างความสัมพันธ์กับทางโรงเรียนหลังจากสถาบันราชภัฏส่งตัวนักศึกษาไปยังโรงเรียน พบว่า โดยส่วนใหญ่สถาบันราชภัฏมีการติดต่อ และสร้างความสัมพันธ์กับโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 91.67

ปัญหาด้านการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เกี่ยวกับปัญหาของแบบประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ พบว่า ส่วนใหญ่แบบประเมินผลไม่สามารถประเมินผล

ได้ครอบคลุม ทุกด้านทั้งด้านพฤติกรรมการสอน และพฤติกรรมทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 58.33
รองลงมาได้แก่ แบบประเมินผลไม่เป็นรูปธรรม คิดเป็นร้อยละ 33.33 ส่วนปัญหาของการ
ประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ พบว่า ส่วนใหญ่อาจารย์นิเทศก์ประเมินผลไม่ต่อเนื่อง
และอาจารย์นิเทศก์ไม่ได้ประเมินผลนักศึกษาจากสภาพที่แท้จริงในจำนวนที่เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ
41.67



สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียน หรือผู้รับผิดชอบการฝึก
 ประสพการณ์วิชาชีพภายในโรงเรียน นำเสนอในตารางที่ 26-31
 ตารางที่ 26 จำนวนและค่าร้อยละจำแนกตามสถานภาพของผู้บริหาร โรงเรียน หรือผู้รับผิดชอบ
 การฝึกประสพการณ์วิชาชีพภายในโรงเรียน

| สถานภาพของผู้บริหาร โรงเรียน หรือผู้รับผิดชอบการฝึกประสพ การณ์วิชาชีพภายในโรงเรียน | จำนวน (N = 56) | ร้อยละ |
|---|-------------------|--------|
| 1. เพศ | | |
| 1.1 ชาย | 27 | 48.21 |
| 1.2 หญิง | 29 | 51.79 |
| 2. อายุ | | |
| 2.1 26 - 30 ปี | 1 | 1.79 |
| 2.2 31 - 35 ปี | 2 | 3.57 |
| 2.3 36 - 40 ปี | 7 | 12.50 |
| 2.4 41 - 45 ปี | 12 | 21.43 |
| 2.5 46 - 50 ปี | 14 | 25.00 |
| 2.6 มากกว่า 50 ปีขึ้นไป | 20 | 35.71 |
| 3. วุฒิการศึกษา | | |
| 3.1 อนุปริญญา | 1 | 1.79 |
| 3.2 ปริญญาตรี | 47 | 83.93 |
| 3.3 ปริญญาโท | 8 | 14.29 |
| 4. ประสพการณ์ในการทำงาน | | |
| 4.1 1 - 5 ปี | 1 | 1.79 |
| 4.2 6 - 10 ปี | 3 | 5.36 |
| 4.3 11 - 15 ปี | 5 | 8.93 |
| 4.4 16 - 20 ปี | 6 | 10.71 |
| 4.5 21 - 25 ปี | 15 | 26.79 |
| 4.6 26 - 30 ปี | 12 | 21.43 |
| 4.7 มากกว่า 30 ปีขึ้นไป | 14 | 25.00 |

ตารางที่ 26 (ต่อ)

| สถานภาพของผู้บริหาร โรงเรียน หรือผู้รับผิดชอบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพภายในโรงเรียน | จำนวน (N = 56) | ร้อยละ |
|---|-------------------|--------|
| 5. ประสบการณ์ในการนิเทศ | | |
| 5.1 ไม่มีประสบการณ์ | 4 | 7.14 |
| 5.2 1 - 5 ปี | 12 | 21.43 |
| 5.3 6 - 10 ปี | 9 | 16.07 |
| 5.4 11 - 15 ปี | 15 | 26.79 |
| 5.5 16 - 20 ปี | 7 | 12.50 |
| 5.6 21 - 25 ปี | 4 | 7.14 |
| 5.7 26 - 30 ปี | 2 | 3.57 |
| 5.8 มากกว่า 30 ปีขึ้นไป | 3 | 5.36 |
| 6. ประสบการณ์การเป็นผู้รับผิดชอบงานด้านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ | | |
| 6.1 ไม่มีประสบการณ์ | 5 | 8.93 |
| 6.2 1 - 2 ปี | 18 | 32.14 |
| 6.3 3 - 4 ปี | 5 | 8.93 |
| 6.4 5 - 6 ปี | 12 | 21.43 |
| 6.5 มากกว่า 10 ปีขึ้นไป | 16 | 28.57 |
| 7. การศึกษาวิชาเกี่ยวกับการนิเทศ | | |
| 7.1 เคยศึกษาวิชาเกี่ยวกับการนิเทศ | 47 | 83.93 |
| 7.2 ไม่เคยศึกษาวิชาเกี่ยวกับการนิเทศ | 9 | 16.07 |
| 8. การเข้ารับการอบรมเรื่องการนิเทศ | | |
| 8.1 เคยเข้ารับการอบรมเรื่องการนิเทศ | 43 | 76.79 |
| 8.2 ไม่เคยเข้ารับการอบรมเรื่องการนิเทศ | 13 | 23.21 |
| 9. การศึกษาดูงานด้านการนิเทศ | | |
| 9.1 เคย | 42 | 75.00 |
| 9.2 ไม่เคย | 14 | 25.00 |

จากตารางที่ 26 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้บริหารโรงเรียน หรือผู้รับผิดชอบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพภายในโรงเรียน ซึ่งพบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 51.79 และเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 48.21 เมื่อพิจารณาตามอายุพบว่าผู้บริหารโดยส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 35.71 รองลงมาได้แก่มีอายุ 46 - 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.00

สำหรับวุฒิการศึกษาของผู้บริหาร พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 83.93 รองลงมาได้แก่ ระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 14.29 และระดับอนุปริญญา หรือต่ำกว่าระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 1.79 ส่วนระยะเวลาประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ผู้บริหารโดยส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงาน 21 - 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.79 รองลงมาได้แก่ มากกว่า 30 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 25.00 ระยะเวลาของประสบการณ์ในการนิเทศ พบว่า ผู้บริหารโดยส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการนิเทศ 11 - 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.79 รองลงมาได้แก่ 1 - 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 21.43 และประสบการณ์ที่เป็นผู้รับผิดชอบงานด้านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ พบว่า โดยส่วนใหญ่ มีประสบการณ์ 1 - 2 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.14 รองลงมาได้แก่ มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 28.57

สำหรับการศึกษาวิชาเกี่ยวกับการนิเทศ พบว่า โดยส่วนใหญ่ผู้บริหารเคยศึกษาวิชาเกี่ยวกับการนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 83.93 ส่วนการเข้ารับการอบรมเรื่องการนิเทศ พบว่า โดยส่วนใหญ่ผู้บริหารเคยเข้ารับการอบรมเรื่องการนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 76.79 และการศึกษาคุณงานด้านการนิเทศ พบว่าผู้บริหารโดยส่วนใหญ่เคยได้ศึกษาคุณงานด้านการนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 75.00

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 27 จำนวน และค่าร้อยละของผู้บริหารโรงเรียนหรือผู้รับผิดชอบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพภายในโรงเรียน จำแนกตามการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในด้านนโยบายการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

| ข้อมูล | จำนวน (N = 56) | ร้อยละ |
|--|-------------------|--------|
| 1. การจัดทำโครงการ หรือนโยบายเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ | | |
| 1.1 มี | 31 | 55.36 |
| 1.2 ไม่มี | 25 | 44.64 |
| 2. การเป็นคณะกรรมการ หรือเข้าร่วมวางแผนเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของสถาบันราชภัฏ | | |
| 2.1 เป็น | 15 | 26.79 |
| 2.2 ไม่เป็น | 41 | 73.21 |
| 3. การปฏิบัติในการรับนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัยเข้าฝึกประสบการณ์วิชาชีพ | | |
| 3.1 สถาบันราชภัฏเป็นผู้จัดส่งนักศึกษา | 36 | 64.29 |
| 3.2 ทางโรงเรียนแจ้งจำนวนนักศึกษา และสถาบันราชภัฏเป็นผู้จัดส่ง | 22 | 39.29 |
| 4. นโยบายของโรงเรียนในการรับนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัยมาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ | | |
| 4.1 เป็นนักศึกษาที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี | 16 | 28.57 |
| 4.2 ทางโรงเรียนจำกัดจำนวนนักศึกษาเพื่อให้เหมาะสมกับ อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน | 28 | 50.00 |
| 4.3 เป็นนักศึกษาที่ประพฤติตนเหมาะสมกับอาชีพ | 2 | 3.57 |
| 4.4 โรงเรียนไม่มีข้อกำหนดเกี่ยวกับนโยบายในการรับนักศึกษา | 14 | 25.00 |

ตารางที่ 27 (ต่อ)

| ข้อมูล | จำนวน (N = 56) | ร้อยละ |
|---|-------------------|--------|
| 5. วัตถุประสงค์ของโรงเรียนในการรับนักศึกษาเข้าฝึกประสบการณ์วิชาชีพ | | |
| 5.1 เพื่อพัฒนานักศึกษาในด้านสมรรถภาพการสอน | 28 | 50.00 |
| 5.2 เพื่อสนองนโยบายของสถาบันราชภัฏในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ | 29 | 51.79 |
| 5.3 เพื่อช่วยพัฒนาคุณภาพของนักศึกษา | 22 | 39.29 |
| 5.4 เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียน และสถาบันราชภัฏ | 17 | 30.36 |
| 5.5 เพื่อให้บุคลากรเรียนรู้วิชาการใหม่ ๆ จากนักศึกษา และอาจารย์สถาบันราชภัฏ | 4 | 7.14 |
| 5.6 เพื่อให้นักศึกษาได้มีประสบการณ์ในการแก้ปัญหา | 2 | 3.57 |
| 6. ความคาดหวังของโรงเรียนในการรับนักศึกษาศึกษาเข้าฝึกประสบการณ์วิชาชีพ | | |
| 6.1 ได้นักศึกษาที่มีความรู้ความชำนาญมาช่วยงานทางด้านการสอน | 10 | 17.86 |
| 6.2 บุคลากรของโรงเรียนได้แลกเปลี่ยนความรู้กับนักศึกษา | 25 | 44.64 |
| 6.3 บุคลากรภายในโรงเรียนได้พัฒนาวิธีการสอน และการใช้สื่อการสอน | 21 | 37.50 |
| 6.4 ได้มีส่วนช่วยสถาบันราชภัฏพัฒนานักศึกษา | 29 | 51.79 |

จากตารางที่ 27 แสดงข้อมูลการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้บริหาร ในด้านนโยบายการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ พบว่า โดยส่วนใหญ่โรงเรียนมีการจัดทำโครงการ หรือนโยบายเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 55.36 และผู้บริหารไม่ได้เป็นคณะกรรมการ หรือไม่ได้เข้าร่วมวางแผนเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของสถาบันราชภัฏ คิดเป็นร้อยละ 73.21 ส่วนการปฏิบัติในการรับนักศึกษาสาขาการศึกษา ปฐมวัยเข้าฝึกประสบการณ์วิชาชีพในโรงเรียน พบว่า โดยส่วนใหญ่สถาบันราชภัฏเป็นผู้จัดส่ง

นักศึกษาตามจำนวนที่เห็นสมควร คิดเป็นร้อยละ 64.29 รองลงมาได้แก่ สถาบันราชภัฏเป็นผู้จัดส่งนักศึกษาตามจำนวนที่ได้รับแจ้งจากทางโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 39.29 ส่วนนโยบายของทางโรงเรียนในการรับนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัยมาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ พบว่า โดยส่วนใหญ่ทางโรงเรียนจำกัดจำนวนนักศึกษาที่จะรับเข้าฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เพื่อให้เหมาะสมกับจำนวนอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาได้แก่ ต้องเป็นนักศึกษาที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี คิดเป็นร้อยละ 28.57

สำหรับวัตถุประสงค์ของโรงเรียนในการรับนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัยเข้าฝึกประสบการณ์วิชาชีพ พบว่า โดยส่วนใหญ่เพื่อสนองนโยบายของสถาบันราชภัฏในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพให้นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 51.79 รองลงมาได้แก่เพื่อพัฒนานักศึกษาในด้านสมรรถภาพการสอน คิดเป็นร้อยละ 50.00 และเพื่อช่วยพัฒนาคุณภาพของนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 39.29 ส่วนความคาดหวังของโรงเรียนในการรับนักศึกษาเข้าฝึกประสบการณ์วิชาชีพ พบว่า โดยส่วนใหญ่คาดหวังว่าจะได้มีส่วนช่วยสถาบันราชภัฏพัฒนานักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 51.79 รองลงมาได้แก่ คาดหวังว่าบุคลากรภายในโรงเรียนได้แลกเปลี่ยนความรู้กับนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 44.64 และคาดหวังว่าบุคลากรภายในโรงเรียนได้พัฒนาวิธีการสอน และการใช้สื่อการสอน คิดเป็นร้อยละ 37.50



สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 28 จำนวน และค่าร้อยละของผู้บริหารโรงเรียนหรือผู้รับผิดชอบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพภายในโรงเรียน จำแนกตามการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

| ข้อมูล | จำนวน (N = 56) | ร้อยละ |
|---|-------------------|--------|
| 1. เกณฑ์ในการเลือกอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน | | |
| 1.1 สอนในชั้นที่นักศึกษาจะต้องทำการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ | 46 | 82.14 |
| 1.2 อาจารย์ที่ประสบความสำเร็จในด้านการสอน | 27 | 48.21 |
| 1.3 อาจารย์ที่มีจริยธรรมดีงาม | 24 | 42.86 |
| 1.4 อาจารย์ที่มีคุณลักษณะของความเป็นครูที่ดี | 32 | 57.14 |
| 1.5 อาจารย์ที่เต็มใจรับดูแลนักศึกษา | 27 | 48.21 |
| 1.6 อาจารย์ที่มีความรู้ และประสบการณ์ | 3 | 5.36 |
| 2. จำนวนนักศึกษาที่จัดให้แก่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนจำนวน | | |
| 1 คน | | |
| 2.1 1 คน | 48 | 85.71 |
| 2.2 2 คน | 5 | 8.93 |
| 2.3 3 คน | 1 | 1.79 |
| 2.4 มากกว่า 3 คนขึ้นไป | 2 | 3.57 |
| 3. การจัดบุคลากรเพื่อนิเทศการทำงานด้านอื่น ๆ ให้กับนักศึกษา | | |
| 3.1 ได้จัด | 31 | 55.36 |
| 3.2 ไม่ได้จัด | 25 | 44.64 |
| 4. เกณฑ์การเลือกบุคลากรเพื่อทำกรนิเทศการทำงานด้านอื่น ๆ ของนักศึกษา | | |
| 4.1 อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการทำงานด้านนั้น ๆ | 33 | 58.93 |
| 4.2 อาจารย์ที่เต็มใจรับนิเทศนักศึกษาในงานด้านอื่น ๆ | 17 | 30.36 |
| 4.3 อาจารย์ที่ทำงานในหน้าที่นั้นอยู่แล้ว | 42 | 75.00 |
| 4.4 เป็นแบบอย่างที่ดีในการทำหน้าที่ครู | 1 | 1.79 |

ตารางที่ 28 (ต่อ)

| ข้อมูล | จำนวน (N = 56) | ร้อยละ |
|---|-------------------|--------|
| 5. การจัดการอบรมให้ความรู้ในเรื่องการนิเทศการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพแก่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนของสถาบันราชภัฏ | | |
| 5.1 จัด | 30 | 53.57 |
| 5.2 ไม่ได้จัด | 26 | 46.43 |
| 6. การจัดการอบรมให้ความรู้ในเรื่องการนิเทศแก่อาจารย์นิเทศก์ฝ่าย โรงเรียนของโรงเรียน | | |
| 6.1 จัด | 34 | 60.71 |
| 6.2 ไม่ได้จัด | 22 | 39.29 |

จากตารางที่ 28 แสดงข้อมูลการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพโดยผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารในด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ พบว่า เกณฑ์ที่ใช้ในการเลือกอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน โดยส่วนใหญ่เลือกอาจารย์ที่สอนในชั้นที่นักศึกษาจะต้องทำการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 82.14 รองลงมาได้แก่เลือกอาจารย์ที่มีคุณลักษณะของความเป็นครูที่ดี คิดเป็นร้อยละ 57.14 และเลือกอาจารย์ที่ประสบความสำเร็จในด้านการสอนและอาจารย์ที่เต็มใจรับดูแลนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 48.21 เท่ากัน ส่วนการจัดอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนของผู้บริหารซึ่งมีจำนวน 1 คน พบว่า โดยส่วนใหญ่ให้นิเทศนักศึกษาจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 85.71 รองลงมาได้แก่ นักศึกษาจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 8.93 การจัดบุคลากรเพื่อนิเทศการทำงานด้านอื่น ๆ ให้กับนักศึกษา พบว่า โดยส่วนใหญ่ทางโรงเรียนได้จัดบุคลากรเพื่อนิเทศคิดเป็นร้อยละ 55.36 ส่วนเกณฑ์ในการเลือกบุคลากรเพื่อทำหน้าที่นิเทศการทำงานด้านอื่น ๆ ของนักศึกษา พบว่า โดยส่วนใหญ่เลือกอาจารย์ที่ทำงานในหน้าที่นั้นอยู่แล้ว คิดเป็นร้อยละ 75.00 รองลงมาได้แก่ อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการทำงานด้านนั้น ๆ คิดเป็นร้อยละ 58.93

สำหรับการจัดอบรมให้ความรู้ในเรื่องการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพแก่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนของสถาบันราชภัฏ พบว่า โดยส่วนใหญ่สถาบันราชภัฏจัดการอบรมให้ความรู้ คิดเป็นร้อยละ 53.57 และ พบว่า โดยส่วนใหญ่ทางโรงเรียนได้จัดอบรมให้ความรู้ในเรื่องการนิเทศแก่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 60.71

ตารางที่ 29 จำนวน และค่าร้อยละของผู้บริหารโรงเรียนหรือผู้รับผิดชอบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพภายในโรงเรียน จำแนกตามการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในด้านวิธีดำเนินงานในการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

| ข้อมูล | จำนวน (N = 56) | ร้อยละ |
|--|-------------------|--------|
| 1. การปฐมนิเทศนักศึกษา | | |
| 1.1 ทำการปฐมนิเทศ | 51 | 91.07 |
| 1.2 ไม่ได้ทำการปฐมนิเทศ | 5 | 8.93 |
| 2. เรื่องที่ให้คำแนะนำชี้แจงแก่นักศึกษา | | |
| 2.1 ชี้แจงเกี่ยวกับนโยบายของโรงเรียน | 53 | 94.64 |
| 2.2 ชี้แจงเกี่ยวกับระเบียบของโรงเรียน | 53 | 94.64 |
| 2.3 แนะนำสภาพทั่วไปของโรงเรียน | 51 | 91.07 |
| 2.4 แนะนำบุคลากรของโรงเรียน | 46 | 82.14 |
| 2.5 ชี้แจงเกี่ยวกับสภาพปัญหาของโรงเรียน | 42 | 75.00 |
| 2.6 แนะนำสภาพทั่วไปของชุมชน | 38 | 67.86 |
| 2.7 แนะนำให้รู้จักบุคคลในชุมชน | 14 | 25.00 |
| 2.8 แนะนำการจัดการเรียนการสอน และหลักสูตร | 2 | 3.57 |
| 3. การชี้แจงบทบาทหน้าที่ของครูที่พึงปฏิบัติเป็นประจำแก่นักศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน | | |
| 3.1 ชี้แจง | 52 | 92.86 |
| 3.2 ไม่ได้ชี้แจง | 4 | 7.14 |
| 4. การจัดให้นักศึกษาปฏิบัติหน้าที่ของครู | | |
| 4.1 ไม่ได้จัดให้ปฏิบัติ | 4 | 7.14 |
| 4.2 จัดแบ่งหน้าที่บางเรื่องให้ได้ปฏิบัติ | 20 | 35.71 |
| 4.3 จัดให้ได้ปฏิบัติหน้าที่ทุกหน้าที่ตามความเหมาะสม | 32 | 57.14 |
| 5. การจัดอาจารย์ที่ทำหน้าที่ประสานงานกับสถาบันราชภัฏเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ | | |
| 5.1 มี | 46 | 82.14 |
| 5.2 ไม่มี | 10 | 17.86 |

ตารางที่ 29 (ต่อ)

| ข้อมูล | จำนวน (N = 56) | ร้อยละ |
|---|-------------------|--------|
| 6. การส่งอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนไปร่วมประชุมกับสถาบัน ราชภัฏ | | |
| 6.1 ส่ง | 46 | 82.14 |
| 6.2 ไม่ได้ส่ง | 10 | 17.86 |
| 7. การจัดสวัสดิการให้แก่นักศึกษา | | |
| 7.1 จัดหาบ้านพักครูให้ | 19 | 33.93 |
| 7.2 จัดให้นักศึกษาได้รับประทานอาหารของโรงเรียน | 40 | 71.43 |
| 7.3 จัดหาอุปกรณ์ และสื่อการสอนที่จำเป็น | 51 | 91.07 |
| 7.4 จัดหางบประมาณในการจัดกิจกรรม | 2 | 3.57 |
| 8. การดำเนินการเมื่อพบว่านักศึกษามีปัญหาในการปฏิบัติตนอันก่อ ให้เกิดความเสียหายแก่โรงเรียน | | |
| 8.1 ตักเตือน | 43 | 76.79 |
| 8.2 ช่วยแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น | 37 | 66.07 |
| 8.3 แจ้งให้สถาบันทราบ | 14 | 25.00 |
| 8.4 ร่วมมือกับสถาบันในการแก้ปัญหา | 1 | 1.79 |
| 8.5 ไม่พบว่านักศึกษามีปัญหา | 1 | 1.79 |

จากตารางที่ 29 แสดงข้อมูลการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารโรงเรียนในด้านวิธีดำเนินงานในการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพเกี่ยวกับการปฐมนิเทศนักศึกษา พบว่า โดยส่วนใหญ่ผู้บริหารโรงเรียนทำการปฐมนิเทศนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 91.07 และ เรื่องที่ให้คำแนะนำชี้แจงแก่นักศึกษา พบว่า โดยส่วนใหญ่ชี้แจงเกี่ยวกับนโยบายของโรงเรียน และชี้แจงเกี่ยวกับระเบียบของโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 94.64 เท่ากัน รองลงมาได้แก่ แนะนำสภาพทั่วไปของโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 91.07

การชี้แจงบทบาทหน้าที่ของครูที่พึงปฏิบัติเป็นประจำแก่นักศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน พบว่า โดยส่วนใหญ่ผู้บริหารโรงเรียนได้ชี้แจงบทบาทหน้าที่ของครู คิดเป็นร้อยละ 92.86 และ

ทางโรงเรียนได้จัดให้นักศึกษาได้ปฏิบัติหน้าที่ทุกหน้าที่ตามความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 57.14
รองลงมาได้แก่ จัดแบ่งหน้าที่บางเรื่องให้นักศึกษาได้ปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 35.71

สำหรับการประสานงานกับสถาบันราชภัฏ พบว่า โดยส่วนใหญ่ทางโรงเรียนมี
อาจารย์ที่ทำหน้าที่ประสานงาน คิดเป็นร้อยละ 82.14 และทางโรงเรียนได้มีการส่งอาจารย์นิเทศก์
ฝ่ายโรงเรียนไปร่วมประชุมกับสถาบันราชภัฏ คิดเป็นร้อยละ 82.14 การจัดสวัสดิการให้แก่
นักศึกษา พบว่า โดยส่วนใหญ่ทางโรงเรียนจัดหาอุปกรณ์ และสื่อการสอนที่จำเป็น คิดเป็น
ร้อยละ 91.07 รองลงมาได้แก่การจัดให้นักศึกษารับประทานอาหารของโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ
71.43 ส่วน การดำเนินการเมื่อพบว่านักศึกษามีปัญหาในการปฏิบัติตนอันก่อให้เกิดความเสียหาย
แก่โรงเรียน พบว่า โดยส่วนใหญ่ ตักเตือน คิดเป็นร้อยละ 76.79 รองลงมาได้แก่ ช่วยแก้ไข
ปัญหาที่เกิดขึ้น คิดเป็นร้อยละ 66.07



สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 30 จำนวน และค่าร้อยละของผู้บริหารโรงเรียนหรือผู้รับผิดชอบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพภายในโรงเรียน จำแนกตามการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในด้านการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

| ข้อมูล | จำนวน (N = 56) | ร้อยละ |
|---|-------------------|--------|
| 1. การทำกรณินเทศการสอนนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย | | |
| 1.1 ไม่ได้ทำกรณินเทศ | 16 | 28.57 |
| 1.2 ทำกรณินเทศ | 40 | 71.43 |
| 2. จำนวนครั้งในการนิเทศนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัยในภาคเรียนที่ผ่านมา | | |
| 2.1 1 ครั้ง | 4 | 7.14 |
| 2.2 2 ครั้ง | 13 | 23.21 |
| 2.3 3 ครั้ง | 7 | 12.50 |
| 2.4 4 ครั้ง | 4 | 7.14 |
| 2.5 มากกว่า 4 ครั้งขึ้นไป | 18 | 32.14 |
| 2.6 ไม่ได้ทำกรณินเทศ | 8 | 14.29 |
| 3. การสร้างความตระหนักให้เกิดขึ้นกับบุคลากรภายในโรงเรียนเพื่อให้เห็นความสำคัญของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ | | |
| 3.1 ชี้แจงให้บุคลากรเห็นความสำคัญของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ | 41 | 73.21 |
| 3.2 กระตุ้นบุคลากรให้เอาใจใส่การทำงานของนักศึกษา | 24 | 42.89 |
| 3.3 ให้นักศึกษาเข้าร่วมประชุมกับบุคลากรของโรงเรียน | 20 | 35.71 |
| 3.4 แนะนำบุคลากรให้เกิดความคุ้นเคยกับนักศึกษา และให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน | 1 | 1.79 |
| 4. การดำเนินการอนุมัติโครงการต่าง ๆ ที่นักศึกษาจัดทำขึ้น | | |
| 4.1 อนุมัติทุกโครงการ | 5 | 8.93 |
| 4.2 อนุมัติเฉพาะโครงการที่เห็นว่ามีประโยชน์กับนักศึกษา | 12 | 21.43 |
| 4.3 อนุมัติตามความเหมาะสมของสภาพโรงเรียน | 43 | 76.79 |
| 4.4 อนุมัติเฉพาะโครงการที่เห็นว่ามีประโยชน์กับนักศึกษาและโรงเรียน | 1 | 1.79 |

ตารางที่ 30 (ต่อ)

| ข้อมูล | จำนวน (N = 56) | ร้อยละ |
|--|-------------------|--------|
| 5. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของ นักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย | | |
| 5.1 มีส่วนร่วม | 53 | 94.64 |
| 5.2 ไม่มีส่วนร่วม | 3 | 5.36 |
| 6. ความเห็นในการปรับปรุงเกณฑ์การประเมินจาก 3 ระดับ คือ ไม่ผ่าน ผ่าน และผ่านดีเยี่ยม | | |
| 6.1 ควรปรับปรุง | 31 | 55.36 |
| 6.2 ไม่ควรปรับปรุง | 25 | 44.64 |
| 7. ความเห็นในการเปลี่ยนเกณฑ์การประเมินจากเดิมที่มี 3 ระดับ มาเป็นการให้เกรด | | |
| 7.1 เห็นด้วย | 33 | 58.93 |
| 7.2 ไม่เห็นด้วย | 23 | 41.07 |

จากตารางที่ 30 แสดงข้อมูลการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพโดยผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารโรงเรียน ในด้านการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ พบว่า โดยส่วนใหญ่ ผู้บริหารโรงเรียนได้ทำการนิเทศนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 71.43 และการนิเทศนักศึกษาสาขา การศึกษาปฐมวัยในภาคเรียนที่ผ่านมา พบว่า โดยส่วนใหญ่ผู้บริหารได้ทำการนิเทศมากกว่า 4 ครั้งขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 32.14 รองลงมาได้แก่ 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 23.21 และไม่ได้นิเทศ คิดเป็นร้อยละ 14.29 ส่วนการทำให้บุคลากรภายในโรงเรียนเกิดความตระหนักในความสำคัญของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ พบว่า โดยส่วนใหญ่ผู้บริหารชี้แจงให้บุคลากรเห็นความสำคัญของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 73.21 รองลงมาได้แก่กระตุ้นบุคลากรให้เอาใจใส่การทำงานของนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 42.89 การดำเนินการอนุมัติโครงการต่าง ๆ ที่นักศึกษาจัดทำ ขึ้นพบว่าโดยส่วนใหญ่ผู้บริหารอนุมัติตามความเหมาะสมของสภาพโรงเรียนที่จะดำเนินการได้ คิดเป็นร้อยละ 76.79 รองลงมาได้แก่ อนุมัติเฉพาะ โครงการที่ท่านเห็นว่ามิใช่ประโยชน์กับนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 21.43

สำหรับการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย พบว่า โดยส่วนใหญ่ผู้บริหารโรงเรียนได้มีส่วนร่วมในการประเมินผล คิดเป็นร้อยละ 94.64 ความเห็นของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการปรับปรุงเกณฑ์การประเมินจาก 3 ระดับ คือ ไม่ผ่าน ผ่าน และผ่านดีเยี่ยม พบว่า โดยส่วนใหญ่ผู้บริหารมีความเห็นว่าควรปรับปรุง คิดเป็นร้อยละ 55.36 และความเห็นในการเปลี่ยนเกณฑ์การประเมินจากเดิมที่มี 3 ระดับมาเป็นการให้เกรด พบว่าโดยส่วนใหญ่ ผู้บริหารโรงเรียนเห็นด้วยกับการเปลี่ยนเกณฑ์การประเมิน คิดเป็นร้อยละ 58.93



สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 31 จำนวน และค่าร้อยละของผู้บริหารโรงเรียนหรือผู้รับผิดชอบการฝึกประสบการณ์
วิชาชีพภายในโรงเรียน จำแนกตามปัญหาในการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
ในด้านนโยบาย ด้านบุคลากร ด้านวิธีดำเนินงาน และด้านการนิเทศ
การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

| ข้อมูล | จำนวน (N = 56) | ร้อยละ |
|--|-------------------|--------|
| 1. การได้รับทราบนโยบายการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของสถาบัน ราชภัฏ | | |
| 1.1 ทราบนโยบาย | 47 | 83.93 |
| 1.2 ไม่ทราบนโยบาย | 9 | 16.07 |
| 2. การได้รับทราบวัตถุประสงค์การจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ของสถาบันราชภัฏ | | |
| 2.1 ทราบวัตถุประสงค์ | 50 | 89.29 |
| 2.2 ไม่ทราบวัตถุประสงค์ | 6 | 10.71 |
| 3. การเชิญเข้าร่วมวางแผนเกี่ยวกับการจัดการฝึกประสบการณ์วิชา ชีพของทางสถาบันราชภัฏ | | |
| 3.1 เชิญเข้าร่วมวางแผน | 15 | 26.79 |
| 3.2 ไม่ได้เชิญเข้าร่วมวางแผน | 41 | 73.21 |
| 4. การส่งนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาขาการศึกษาปฐมวัย ของทางสถาบันราชภัฏตามนโยบายของโรงเรียนที่กำหนดไว้ | | |
| 4.1 ตรงตามนโยบายของโรงเรียน | 49 | 87.50 |
| 4.2 ไม่ตรงตามนโยบายของโรงเรียน | 6 | 10.71 |
| 5. ปัญหาในการจัดอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน | | |
| 5.1 อาจารย์ไม่เต็มใจนิเทศนักศึกษา | 2 | 3.57 |
| 5.2 อาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในการ นิเทศมีน้อย | 17 | 30.36 |
| 5.3 จำนวนนักศึกษามีจำนวนน้อยกว่าอาจารย์ | 6 | 10.71 |
| 5.4 ต้องจัดนักศึกษาให้อาจารย์ซึ่งจบการศึกษาไม่ตรงสาขาวิชา | 19 | 33.93 |
| 5.5 อาจารย์ที่มีคุณลักษณะที่เป็นแบบอย่างที่ดีมีจำนวนจำกัด | 1 | 1.79 |
| 5.6 ไม่มีปัญหา | 14 | 25.00 |

ตารางที่ 31 (ต่อ)

| ข้อมูล | จำนวน (N = 56) | ร้อยละ |
|---|-------------------|--------|
| 6. ปัญหาในการเลือกบุคลากรเพื่อทำหน้าที่นิเทศการทำงานด้านอื่น ๆ ของนักศึกษา | | |
| 6.1 ไม่มีบุคลากรที่เต็มใจจะดูแลนักศึกษา | 1 | 1.79 |
| 6.2 บุคลากรที่จะทำหน้าที่นิเทศการทำงานด้านอื่น ๆ ของนักศึกษามีน้อย | 22 | 39.29 |
| 6.3 บุคลากรที่มีความรู้ และประสบการณ์ในงานด้านนั้น ๆ มีไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา | 11 | 19.64 |
| 6.4 ไม่มีปัญหา | 22 | 39.29 |
| 7. ปัญหาของการปฐมนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาขาการศึกษาปฐมวัย | | |
| 7.1 นักศึกษาไม่ให้ความสนใจการปฐมนิเทศ | 2 | 3.57 |
| 7.2 อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนไม่ให้ความสนใจการปฐมนิเทศ | 2 | 3.57 |
| 7.3 เวลาในการปฐมนิเทศมีน้อย | 17 | 30.36 |
| 7.4 ขาดบุคลากรที่จะทำการจัดปฐมนิเทศให้กับนักศึกษา | 13 | 23.21 |
| 7.5 ไม่มีปัญหา | 24 | 42.86 |
| 8. ปัญหาในการชี้แจงให้ความรู้แก่นักศึกษาในหน้าที่ต่าง ๆ ของครูประจำการที่พึงปฏิบัติ | | |
| 8.1 ไม่มีเวลาในการชี้แจงหน้าที่ต่าง ๆ ของครูประจำการ | 22 | 39.29 |
| 8.2 ขาดบุคลากรที่จะทำหน้าที่ชี้แจงงานในหน้าที่ต่าง ๆ ของครูประจำการ | 16 | 28.57 |
| 8.3 ไม่มีปัญหา | 19 | 33.93 |

ตารางที่ 31 (ต่อ)

| ข้อมูล | จำนวน (N = 56) | ร้อยละ |
|--|-------------------|--------|
| 9. ปัญหาในการให้นักศึกษาปฏิบัติงานในหน้าที่ต่าง ๆ ของครูประจำการ | | |
| 9.1 หน้าที่ของครูประจำการบางหน้าที่ไม่สามารถจัดให้นักศึกษาปฏิบัติได้ | 28 | 50.00 |
| 9.2 ขาดบุคลากรที่ทำหน้าที่ดูแลการปฏิบัติงานของนักศึกษา | 10 | 17.56 |
| 9.3 ระยะเวลาไม่เอื้อจัดกิจกรรมในบางโอกาส | 4 | 7.14 |
| 9.4 ขาดอุปกรณ์ในการทำงาน | 1 | 1.79 |
| 9.5 ไม่มีปัญหา | 15 | 26.79 |
| 10. ปัญหาเกี่ยวกับการจัดผู้ประสานงาน | | |
| 10.1 จัดหาผู้ประสานงานไม่ได้ | 6 | 10.71 |
| 10.2 ผู้ประสานงานที่ได้มาขาดประสิทธิภาพในการทำงานในหน้าที่นี้ | 9 | 16.07 |
| 10.3 ขาดแคลนบุคลากร | 3 | 5.36 |
| 10.4 ไม่มีปัญหา | 36 | 64.29 |
| 11. ปัญหาเกี่ยวกับการติดต่อกับสถาบันราชภัฏ | | |
| 11.1 สถาบันราชภัฏอยู่ห่างไกลจากโรงเรียนมาก | 7 | 12.50 |
| 11.2 ทางโรงเรียนไม่ได้แต่งตั้งผู้ประสานงานกับทางสถาบันราชภัฏ | 17 | 30.36 |
| 11.3 ผู้ประสานงานไม่มีเวลาไปติดต่อ | 2 | 3.57 |
| 11.4 ไม่มีปัญหา | 31 | 55.36 |
| 12. ปัญหาในการติดต่อประสานงานเพื่อจัดสวัสดิการให้แก่นักศึกษา | | |
| 12.1 บ้านพักครูมีไม่เพียงพอ | 10 | 17.86 |
| 12.2 ทางโรงเรียนมีงบประมาณน้อยในการจัดสวัสดิการ | 22 | 39.29 |
| 12.3 บุคลากรภายในโรงเรียนไม่ให้ความสำคัญกับการจัดสวัสดิการให้แก่นักศึกษา | 2 | 3.57 |
| 12.4 ไม่มีบ้านพักครู | 1 | 1.79 |
| 12.5 ไม่มีปัญหา | 25 | 44.64 |

ตารางที่ 31 (ต่อ)

| ข้อมูล | จำนวน (N = 56) | ร้อยละ |
|--|-------------------|--------|
| 13. ปัญหาของผู้บริหารเกี่ยวกับการนิเทศนักศึกษา | | |
| 13.1 ไม่มีเวลาในการนิเทศนักศึกษา | 21 | 37.50 |
| 13.2 ไม่มีความรู้ในการนิเทศนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย | 7 | 12.50 |
| 13.3 นักศึกษาไม่พร้อมที่จะให้ทำการนิเทศ | 3 | 5.36 |
| 13.4 มีเวลาน้อย | 1 | 1.79 |
| 13.5 ไม่มีปัญหา | 25 | 44.64 |
| 14. ปัญหาเกี่ยวกับการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน | | |
| 14.1 อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนไม่มีเวลาในการนิเทศนักศึกษา | 8 | 14.29 |
| 14.2 อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนไม่เห็นความสำคัญในเรื่อง การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ | 4 | 7.14 |
| 14.3 อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนไม่มีความรู้ในการนิเทศ | 10 | 17.86 |
| 14.4 อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนไม่เอาใจใส่ต่อคุณภาพในการ ปฏิบัติงานของนักศึกษา | 6 | 10.71 |
| 14.5 อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนไม่กล้าให้คำแนะนำนักศึกษา | 1 | 1.79 |
| 14.6 ไม่มีปัญหา | 29 | 54.79 |
| 15. ปัญหาที่พบเกี่ยวกับการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ของนักศึกษา | | |
| 15.1 แบบประเมินผลบางข้อไม่สามารถประเมินได้ | 17 | 30.36 |
| 15.2 แบบประเมินผลไม่สามารถประเมินได้ครอบคลุมทั้งด้าน พฤติกรรมการสอน และพฤติกรรมทั่วไป | 11 | 19.64 |
| 15.3 ขาดแบบประเมินผลสำหรับผู้บริหาร | 9 | 16.07 |
| 15.4 แบบประเมินผลมีความซ้ำซ้อนมากเกินไป | 6 | 10.71 |
| 15.5 แบบประเมินผลมีหลายชุดเกินไป | 3 | 5.36 |
| 15.6 แบบประเมินผลไม่เป็นรูปธรรม | 6 | 10.71 |
| 15.7 เกณฑ์ในการประเมินผลไม่เหมาะสมควรมีการปรับปรุง | 15 | 26.79 |
| 15.8 ไม่มีปัญหา | 15 | 26.79 |

จากตารางที่ 31 แสดงข้อมูลปัญหาในการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารโรงเรียน ในด้านการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของสถาบันราชภัฏ พบว่า โดยส่วนใหญ่ผู้บริหารโรงเรียนได้รับทราบนโยบายการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของสถาบันราชภัฏ คิดเป็นร้อยละ 83.93 และ พบว่า โดยส่วนใหญ่ ผู้บริหารโรงเรียนทราบวัตถุประสงค์การจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของสถาบันราชภัฏ คิดเป็นร้อยละ 89.29 และ พบว่า โดยส่วนใหญ่ ทางสถาบันราชภัฏไม่ได้เชิญผู้บริหารเข้าร่วมวางแผนเกี่ยวกับการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 73.21 การส่งนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาขาการศึกษาปฐมวัย พบว่า โดยส่วนใหญ่ทางสถาบันราชภัฏส่งนักศึกษาตรงตามนโยบายของโรงเรียนที่ตั้งไว้ คิดเป็นร้อยละ 87.50

สำหรับปัญหาในการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ พบว่า โดยส่วนใหญ่ปัญหาในการจัดอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน คือ ต้องจัดนักศึกษาให้กับอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน ซึ่งจบการศึกษาไม่ตรงสาขาวิชา คิดเป็นร้อยละ 33.93 รองลงมาได้แก่อาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในการนิเทศมีน้อย คิดเป็นร้อยละ 30.36 ปัญหาในการเลือกบุคลากรเพื่อทำหน้าที่นิเทศการทำงานด้านอื่น ๆ ของนักศึกษา พบว่า โดยส่วนใหญ่บุคลากรที่จะทำหน้าที่นิเทศการทำงานด้านอื่น ๆ ของนักศึกษามีน้อย และไม่พบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 39.29 เท่ากัน รองลงมาได้แก่ บุคลากรที่มีความรู้ และประสบการณ์ในงานด้านนั้น ๆ มีไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 19.64

สำหรับปัญหาในการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านวิธีดำเนินงานในการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในเรื่องปัญหาของการปฐมนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาขาการศึกษาปฐมวัย พบว่า โดยส่วนใหญ่ไม่พบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 42.86 รองลงมาได้แก่ เวลาในการปฐมนิเทศมีน้อย คิดเป็นร้อยละ 30.36 และขาดบุคลากรที่จะทำการจัดปฐมนิเทศให้แก่ นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 23.21 ปัญหาในการชี้แจงให้ความรู้แก่นักศึกษาในหน้าที่ต่าง ๆ ของครูประจำการที่พึงปฏิบัติ พบว่า โดยส่วนใหญ่ ไม่มีเวลาในการชี้แจงหน้าที่ต่าง ๆ ของครูประจำการ คิดเป็นร้อยละ 39.29 รองลงมาได้แก่ ขาดบุคลากรที่จะทำหน้าที่ชี้แจงงานในหน้าที่ต่าง ๆ ของครูประจำการ คิดเป็นร้อยละ 28.57 ปัญหาในการให้นักศึกษาปฏิบัติงานในหน้าที่ต่าง ๆ ของครูประจำการ พบว่า โดยส่วนใหญ่หน้าที่ของครูประจำการบางหน้าที่ไม่สามารถจัดให้นักศึกษาปฏิบัติได้ เพราะเป็นงานที่สำคัญ ถ้าผิดพลาดอาจเกิดความเสียหายต่อโรงเรียนได้ คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาได้แก่ ไม่พบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 26.79 ปัญหาเกี่ยวกับการจัดผู้ประสานงาน พบว่า โดยส่วนใหญ่ไม่พบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 64.29 รองลงมาได้แก่ ผู้ประสานงานที่ได้มาขาดประสบการณ์ในการทำงานในหน้าที่นี้ คิดเป็นร้อยละ 16.07 ปัญหาเกี่ยวกับการติดต่อกับสถาบันราชภัฏ พบว่า โดยส่วนใหญ่ไม่พบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 55.36 รองลงมาได้แก่ ทางโรงเรียนไม่ได้แต่งตั้งผู้ประสานงานกับทางสถาบันราชภัฏ คิดเป็น

ร้อยละ 30.36 ปัญหาในการติดต่อประสานงานเพื่อจัดสวัสดิการให้นักศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่ไม่พบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 44.64 รองลงมา ได้แก่ทางโรงเรียนมีงบประมาณน้อยในการจัดสวัสดิการแก่นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 39.29

สำหรับปัญหาในการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ปัญหาของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการนิเทศนักศึกษา พบว่า โดยส่วนใหญ่ไม่พบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 44.64 รองลงมาได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนไม่มีเวลาในการนิเทศนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 37.50 และผู้บริหารโรงเรียนไม่มีความรู้ในการนิเทศนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย คิดเป็นร้อยละ 12.50 ปัญหาเกี่ยวกับการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนที่ผู้บริหารโรงเรียนพบ พบว่า โดยส่วนใหญ่ไม่พบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 51.79 รองลงมาได้แก่ อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนไม่มีความรู้ในการนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 17.86 และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนไม่มีเวลาในการนิเทศนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 14.29 ปัญหาที่พบเกี่ยวกับการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษา พบว่า โดยส่วนใหญ่ แบบประเมินผลการฝึกประสบการณ์ วิชาชีบบางข้อไม่สามารถประเมินได้ คิดเป็นร้อยละ 30.36 รองลงมาได้แก่เกณฑ์ในการประเมินผลไม่เหมาะสมควรมีการปรับปรุง และไม่พบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 26.79 และแบบประเมินผลไม่สามารถประเมินได้ครอบคลุมทั้งด้านพฤติกรรมกรรมการสอน และพฤติกรรมทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 19.64

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์เป็นข้อมูลที่จำแนกตามประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. ข้อมูลสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์
2. ข้อมูลการนิเทศ
3. ข้อมูลปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

คำตอบที่ได้จากการสัมภาษณ์ ได้นำมาวิเคราะห์ทุกคำตอบการวิเคราะห์ข้อมูลทำได้โดยการจำแนกจัดหมวดหมู่ และนำมาประมวลผลโดยการใช้สถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ การแจกแจงความถี่ และคำนวณเป็นค่าร้อยละ โดยได้นำเสนอเป็นความเรียงโดยได้แบ่งเป็นตอนตามประเด็นข้างต้น

ส่วนที่ 1 ข้อมูลอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ

1. ข้อมูลสถานภาพของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏผู้ให้สัมภาษณ์

1.1 อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 87.50 และเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 12.50 เมื่อพิจารณาตามอายุ พบว่าส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี และ 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 37.50 เท่ากัน รองลงมา ได้แก่ มีอายุระหว่าง 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.00

1.2 วุฒิการศึกษา พบว่าส่วนใหญ่มีวุฒิกศษาระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 100.00 ซึ่งส่วนใหญ่จบการศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คิดเป็นร้อยละ 75.00

1.3 ประสบการณ์ในการทำงานของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ พบว่าโดยส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงาน 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 37.50 รองลงมา ได้แก่ 6-10 ปี และ 11-15 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.00 เท่ากัน ส่วนประสบการณ์ในการนิเทศ พบว่าโดยส่วนใหญ่อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏมีประสบการณ์ในการนิเทศ 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 62.50 รองลงมา ได้แก่ 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 62.50 รองลงมา ได้แก่ 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.00

1.4 งานที่ได้รับมอบหมายนอกจากงานสอน และงานนิเทศ พบว่าส่วนใหญ่ได้รับมอบหมายงานอื่น ๆ ด้วย คิดเป็นร้อยละ 75.00

1.5 การศึกษาวิชาเกี่ยวกับการนิเทศ พบว่า โดยส่วนใหญ่เคยศึกษาวิชาเกี่ยวกับการนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 62.50

1.6 ประสบการณ์ในการเข้ารับการอบรมเรื่องการนิเทศ พบว่า โดยส่วนใหญ่ไม่เคยเข้ารับการอบรมเรื่องการนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 75.00 ส่วนการศึกษาดูงานด้านการนิเทศ พบว่าโดยส่วนใหญ่ไม่เคยศึกษาดูงานด้านการนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 87.50

2. ข้อมูลการนิเทศ

2.1 ทักษะดีต่อการเป็นอาจารย์นิเทศก์ของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏพบว่า ส่วนใหญ่อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏมีทัศนคติที่ดีต่อการเป็นอาจารย์นิเทศก์ และมีทัศนคติว่าการนิเทศช่วยให้เห็นความสามารถของนักศึกษา และการถ่ายทอดความรู้ของอาจารย์ผู้สอนไปสู่การปฏิบัติจริง ซึ่งเป็นงานที่อาจารย์ต้องทำหน้าที่ให้สมบูรณ์ คิดเป็นร้อยละ 62.50 รองลงมา ได้แก่ การมีทัศนคติว่าการนิเทศเป็นภาระที่ค่อนข้างหนัก คิดเป็นร้อยละ 25.00 และการมีทัศนคติว่าการนิเทศเป็นความรับผิดชอบที่อาจารย์ควรที่จะทำ คิดเป็นร้อยละ 12.50

2.2 การให้คำแนะนำของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏต่อนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ พบว่า โดยส่วนใหญ่เป็นไปในลักษณะอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏเป็นผู้มีประสบการณ์ถ่ายทอดประสบการณ์ให้กับนักศึกษาช่วยแนะนำ และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 100.00

2.3 การประสานงานกับสถานศึกษาของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ ช่วงก่อน และระหว่างที่นักศึกษาออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพ พบว่า โดยส่วนใหญ่ประสานงานโดยการปรึกษาคณะกรรมการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมา ได้แก่ ประสานงานโดยการให้บริการทางวิชาการแก่โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 75.00 และประสานงานโดยการไปเยี่ยมเยียนโรงเรียน และการส่งวารสาร และเอกสารของสถาบันราชภัฏให้แก่โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 62.50 เท่ากัน

2.4 การบันทึกพฤติกรรมการสอนในขณะที่ทำการนิเทศการสอนของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ พบว่า โดยส่วนใหญ่อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏบันทึกพฤติกรรมการสอนทุกครั้ง คิดเป็นร้อยละ 62.50 รองลงมา ได้แก่ ไม่ได้บันทึกพฤติกรรมการสอน คิดเป็นร้อยละ 37.50

2.5 ลักษณะการสนทนาระหว่างอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏกับนักศึกษา พบว่า โดยส่วนใหญ่อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏเป็นฝ่ายฟัง นักศึกษาเป็นฝ่ายพูด คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมา ได้แก่ อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏเป็นฝ่ายพูด นักศึกษาเป็นฝ่ายฟัง และทั้งอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ และนักศึกษาเป็นทั้งผู้พูด และผู้ฟัง คิดเป็นร้อยละ 25.00 เท่ากัน

2.6 การประเมินผลการสอนของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏในแต่ละครั้งพบว่า โดยส่วนใหญ่ประเมินลงในแบบประเมินที่ทางสถาบันราชภัฏจัดไว้โดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 37.50 รองลงมา ได้แก่ ประเมินลงในแบบประเมินที่ทางสถาบันจัดไว้ และประเมินลงในแบบประเมินที่ทางสถาบันจัดไว้โดยปรึกษาร่วมกับอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน และนักศึกษาที่ท่านทำการนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 25.00 เท่ากัน

2.7 การเชิญอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนเข้าร่วมนิเทศนักศึกษาพร้อมกันของ อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ พบว่า ส่วนใหญ่เชิญเข้าร่วมนิเทศเป็นบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมา ได้แก่ ไม่ได้เชิญเข้าร่วมนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 37.50

2.8 การได้รับทราบผลการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนที่ทำ การนิเทศนักศึกษาในแต่ละครั้ง พบว่า อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏโดยส่วนใหญ่รับทราบผลการ นิเทศจากเอกสารที่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนบันทึกไว้ คิดเป็นร้อยละ 62.50 รองลงมา ได้แก่ ไม่ได้รับทราบ และรับทราบผลการนิเทศจากนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 25.00 เท่ากัน และผลการ นิเทศของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ กับผลการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน พบว่า โดยส่วนใหญ่มีความสอดคล้องกันบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 75.00

2.9 ความเห็นของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏต่อการนิเทศการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพที่อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏปฏิบัติอยู่ พบว่า โดยส่วนใหญ่มีความพอใจ ต่อการนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 75.00 และพบว่าโดยส่วนใหญ่อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏเห็นว่า ควรปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการนิเทศที่เคยปฏิบัติอยู่ดังนี้ คือ ต้องการเวลาเพิ่มในการนิเทศ และ ต้องการได้ข้อมูลเบื้องต้นของนักศึกษาเพื่อจะได้รู้จักนักศึกษาที่จะไปทำการนิเทศมากขึ้น คิดเป็น ร้อยละ 100.00

2.10 ผลการประเมินการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในแบบประเมินผล ครั้งสุดท้ายของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ กับอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน พบว่า โดย ส่วนใหญ่มีความสอดคล้องกัน คิดเป็นร้อยละ 62.50 รองลงมา ได้แก่ ไม่สอดคล้องกัน และ สาเหตุที่ไม่สอดคล้องกัน คือ บางครั้งอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏเห็นว่านักศึกษาสามารถพัฒนา ได้มากขึ้นอีก แต่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนพอใจการปฏิบัติของนักศึกษา หรือบางครั้ง อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายสถาบันราชภัฏพอใจการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของนักศึกษา แต่ อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนไม่ปล่อยนักศึกษากินไป คือ พยายามช่วยรักษามาตรฐานให้แก่ นักศึกษาของสถาบันราชภัฏที่ออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 25.00

2.11 ความพอใจต่อภาระหน้าที่ในการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่ทาง สถาบันกำหนดขึ้นของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ พบว่า โดยส่วนใหญ่พอใจพร้อมทั้งให้เหตุผล ว่าการนิเทศเป็นการวัดความรู้ที่ได้สอนให้กับนักศึกษาว่าเขาสามารถนำไปใช้ได้จริงหรือไม่ และมีความเห็นว่างานสอน และงานนิเทศเป็นงานที่ต้องทำควบคู่กันไป คิดเป็นร้อยละ 100.00

2.12 ความเห็นในการปรับปรุงการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ พบว่า โดยส่วนใหญ่อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏมีความเห็นว่าควรจะมีการปรับปรุงการนิเทศการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพโดยมีการพูดคุยเกี่ยวกับวิธีการนิเทศ และวิธีการสอนใหม่ ๆ เพื่อให้เกิดความ สอดคล้อง และเป็นไปในแนวทางเดียวกัน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมา ได้แก่ ควร ปรับปรุงการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในส่วนเวลาที่ไปประเมิน หรือไปนิเทศนักศึกษา

ควรไปประเมินได้ตลอดเวลาไม่ควรกำหนดจำนวนครั้งเพียงไม่กี่ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 25.00 และควรปรับปรุงการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพให้ทุกโรงเรียนที่ส่งนักศึกษาไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพมีอาจารย์ไปทำการนิเทศได้อย่างทั่วถึง คิดเป็นร้อยละ 12.50

2.13 ความต้องการที่จะให้สถาบันราชภัฏนำรูปแบบการนิเทศอื่น ๆ มาใช้ พบว่า โดยส่วนใหญ่อาจารย์นิเทศสถาบันราชภัฏมีความต้องการให้ทางสถาบันราชภัฏนำรูปแบบการนิเทศอื่น ๆ มาใช้ คิดเป็นร้อยละ 62.50 ส่วนความเห็นในการนำรูปแบบการนิเทศต่าง ๆ มาใช้ พบว่าโดยส่วนใหญ่อาจารย์นิเทศสถาบันราชภัฏมีความเห็นว่าควรนำการนิเทศเพื่อพัฒนามาใช้ คิดเป็นร้อยละ 62.50 รองลงมา ได้แก่ มีความเห็นว่าควรนำการนิเทศแบบ Mentor มาใช้ คิดเป็นร้อยละ 25.00 และมีความเห็นว่าควรนำการนิเทศในทุกรูปแบบมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น คิดเป็นร้อยละ 12.50

2.14 การให้ความร่วมมือของทางโรงเรียนต่อการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ พบว่า โดยส่วนใหญ่ทางโรงเรียนให้ความร่วมมือโดยปฏิบัติตามแผนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่ทางสถาบันราชภัฏกำหนด ให้การต้อนรับ และให้ความสะดวกกับอาจารย์นิเทศสถาบันราชภัฏเป็นอย่างดี และดูแลความเป็นอยู่ และการปฏิบัติงานของนักศึกษาที่อยู่ในความรับผิดชอบเป็นอย่างดี คิดเป็นร้อยละ 100.00 เท่ากัน

3. ข้อมูลปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

3.1 จำนวนนักศึกษาที่อาจารย์นิเทศสถาบันราชภัฏต้องทำการนิเทศ 1 ภาคเรียน พบว่า โดยส่วนใหญ่อาจารย์นิเทศสถาบันราชภัฏต้องทำการนิเทศนักศึกษา จำนวน 6-10 คน และมากกว่า 15 คนขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 37.50 เท่ากัน รองลงมา ได้แก่ จำนวน 11-15 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00

3.2 จำนวนครั้งที่อาจารย์นิเทศสถาบันราชภัฏออกนิเทศการสอนนักศึกษาแต่ละคนใน 1 เดือน พบว่า โดยส่วนใหญ่อาจารย์นิเทศสถาบันราชภัฏออกนิเทศนักศึกษา 4 ครั้งต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมา ได้แก่ 1 ครั้งต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 37.50 และ 3 ครั้งต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 12.50

3.3 การเข้าร่วมสัมมนานักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพในช่วงระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของอาจารย์นิเทศสถาบันราชภัฏ พบว่า โดยส่วนใหญ่ไม่ได้เข้าร่วมสัมมนา คิดเป็นร้อยละ 62.50 รองลงมา ได้แก่ เข้าร่วมสัมมนาโดยตลอดตั้งแต่พิธีเปิดจนกระทั่งปิด คิดเป็นร้อยละ 37.50

3.4 ลักษณะการพบกันระหว่างอาจารย์นิเทศสถาบันราชภัฏกับอาจารย์นิเทศฝ่ายโรงเรียน พบว่า โดยส่วนใหญ่พบกัน และพูดคุยเรื่องทั่ว ๆ ไปซึ่งไม่เกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 62.50 รองลงมา ได้แก่ พบกัน และ

พูดคุยในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาโดยตรง และได้ร่วมปรึกษาหารือกัน คิดเป็นร้อยละ 37.50

3.5 การคิมน้ำหนักงานของสถาบันที่อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏออกทำการนิเทศ พบว่า โดยส่วนใหญ่สถาบันราชภัฏ คิมน้ำหนักงานให้กับอาจารย์ที่ออกทำการนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 87.50

3.6 การนำงานการนิเทศนักศึกษาของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏมาพิจารณาความดีความชอบ พบว่า โดยส่วนใหญ่สถาบันราชภัฏไม่ได้นำงานการนิเทศศึกษามาพิจารณาความดีความชอบ คิดเป็นร้อยละ 62.50

3.7 การพบปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่เกิดจากตัวนักศึกษา พบว่า โดยส่วนใหญ่ พบปัญหาคิดเป็นร้อยละ 100.00 และปัญหาที่พบโดยส่วนใหญ่ ได้แก่ นักศึกษาไม่ค่อยพัฒนาตนเอง คิดเป็นร้อยละ 62.50 รองลงมา ได้แก่ นักศึกษาไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษา นักศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับบุคลิกภาพ และนักศึกษาขาดการปฏิบัติงานเกินเวลาที่กำหนด คิดเป็นร้อยละ 50.00 เท่ากัน ส่วนความคิดเห็นต่อปัญหาที่เกิดขึ้นของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ พบว่า โดยส่วนใหญ่มีความเห็นว่าสถาบันราชภัฏไม่สามารถคัดคนที่จะเข้ามาศึกษาได้ทำให้ไม่ค่อยได้นักศึกษาที่มีประสิทธิภาพ คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมาได้แก่มีความเห็นว่าปัญหาพฤติกรรมส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 50.00

3.8 การพบปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่เกิดจากสถาบันราชภัฏ และบุคลากรของสถาบัน พบว่า โดยส่วนใหญ่ พบปัญหาคิดเป็นร้อยละ 100.00 และปัญหาที่พบโดยส่วนใหญ่ ได้แก่ อาจารย์นิเทศก์มีภารกิจรับผิดชอบงานหลายด้าน คิดเป็นร้อยละ 75.00 รองลงมาได้แก่ อาจารย์นิเทศก์ไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์มีเวลาน้อยในการให้คำแนะนำแก่นักศึกษา ขาดพาหนะของสถาบันมีไม่เพียงพอต่อการออกทำการนิเทศ ใช้ระยะเวลามากในการเดินทาง และการเดินทางเสียค่าใช้จ่ายสูง และเบิกไม่ได้ คิดเป็นร้อยละ 62.50 เท่ากัน ส่วนความคิดเห็นต่อปัญหาที่เกิดขึ้น และข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาดังกล่าว พบว่า โดยส่วนใหญ่อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ มีความเห็นว่าสถาบันราชภัฏควรมีการปรับในเรื่องของเวลา แล้วแบ่งงานในส่วนงานสอน และงานนิเทศให้สมดุลกับจำนวนอาจารย์ คิดเป็นร้อยละ 75.00 ในส่วนของการเดินทางควรจะให้อาจารย์สามารถเบิกค่าใช้จ่ายได้ คิดเป็นร้อยละ 62.50 รองลงมา ได้แก่ พยายามสร้างโรงเรียนให้เป็นลักษณะเครือข่าย คือโรงเรียนไหนที่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนมีความพร้อมก็ให้ทางโรงเรียนดูแลนักศึกษาไปเลย หรือให้อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏที่อยู่บ้านใกล้โรงเรียนที่นักศึกษาออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพได้ไปนิเทศนักศึกษาที่โรงเรียนนั้น ๆ คิดเป็นร้อยละ 37.50

3.9 การพบปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่เกิดจากโรงเรียน และบุคลากรในโรงเรียนที่นักศึกษาไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพ พบว่า โดยส่วนใหญ่พบปัญหา

คิดเป็นร้อยละ 100.00 และปัญหาที่พบ โดยส่วนใหญ่ ได้แก่ อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนไม่มีเวลาพอที่จะติดตามสังเกตการสอน และโรงเรียนขาดครูแล้วเอนักศึกษาไปสอนแทนครู คิดเป็นร้อยละ 62.50 รองลงมา ได้แก่ ทางโรงเรียนไม่เห็นความสำคัญของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตน และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนไม่ได้จบการศึกษาสาขาวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 50.00 เท่ากัน

ส่วนความคิดเห็นต่อปัญหาที่เกิดขึ้น และข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาดังกล่าว พบว่า โดยส่วนใหญ่ อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏมีความเห็นว่าการทำงานที่เป็นการทำหน้าที่เป็นอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนเป็นภาระที่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนไม่ต้องการทำหน้าที่นี้ ดังนั้นผู้บริหารควรกระตุ้น และให้ข้อมูลทำความเข้าใจกับอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนเพื่อให้เพื่อผลประโยชน์กับนักศึกษาที่ออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 100.00 โรงเรียนใดที่สถาบันราชภัฏส่งนักศึกษาไปแล้วเกิดความไม่เหมาะสม หรือเกิดปัญหาทางสถาบันก็ควรกลั่นกรอง และไม่ส่งนักศึกษาไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 100.00 และการที่ทางโรงเรียนพยายามแก้ปัญหาเองก่อนที่จะแจ้งให้ทางสถาบันราชภัฏทราบเป็นสิ่งที่ดี คิดเป็นร้อยละ 25.00

ส่วนที่ 2 ข้อมูลอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน

1. ข้อมูลสถานภาพของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนผู้ให้สัมภาษณ์

1.1 อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 100.00 เมื่อพิจารณาตามอายุพบว่าส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 21-30 ปี และ 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 37.50 เท่ากัน รองลงมาได้แก่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 12.50

1.2 วุฒิการศึกษา พบว่าส่วนใหญ่มีวุฒิกศษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 100.00 ซึ่งส่วนใหญ่จบการศึกษาสาขาวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี และสาขาวิชาการประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 50.00 เท่ากัน

1.3 ประสบการณ์ในการทำงานของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน พบว่า โดยส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 75.00 รองลงมา ได้แก่ 4 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.00 ส่วนประสบการณ์ในการนิเทศ พบว่า โดยส่วนใหญ่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนมีประสบการณ์ในการนิเทศ 2 ปี คิดเป็นร้อยละ 62.50 รองลงมา ได้แก่ 4 ปี คิดเป็นร้อยละ 37.50

1.4 งานที่ได้รับมอบหมายนอกจากงานสอน พบว่าทุกคนไม่มีงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย คิดเป็น 100.00

1.5 การศึกษาวิชาเกี่ยวกับการนิเทศ พบว่าทุกคนไม่เคยศึกษาวิชาเกี่ยวกับการนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 100.00

1.6 ประสิทธิภาพในการเข้ารับการอบรมเรื่องการนิเทศ พบว่าอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนทุกคนไม่เคยเข้ารับการอบรมเรื่องการนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 100.00 ส่วนการศึกษาดูงานด้านการนิเทศ พบว่า อาจารย์นิเทศก์ไม่เคยศึกษาดูงานด้านการนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 100.00

2. ข้อมูลการนิเทศ

2.1 ทักษะคิดต่อการเป็นอาจารย์นิเทศก์ของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน พบว่าส่วนใหญ่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนมีทักษะคิดที่คิดต่อการเป็นอาจารย์นิเทศก์ มีทัศนคติการเป็นอาจารย์นิเทศก์คือช่วยให้สามารถแลกเปลี่ยนความรู้กับนักศึกษา และได้ประสบการณ์ทางการสอนใหม่ ๆ คิดเป็นร้อยละ 75.00 รองลงมาได้แก่ มีทัศนคติที่ไม่ค่อยดีนักต่อการเป็นอาจารย์นิเทศก์ เพราะต้องคอยรับผิดชอบนักศึกษาและไม่ทราบจุดยืนที่ทางสถาบันราชภัฏต้องการให้ นิเทศ คิดเป็นร้อยละ 25.00

2.2 การให้คำแนะนำระหว่างอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ พบว่าโดยส่วนใหญ่ให้คำแนะนำในลักษณะเป็นกันเองเหมือนพี่กับน้อง และเพื่อนร่วมงาน คิดเป็นร้อยละ 75.00 รองลงมาได้แก่ ให้คำแนะนำในลักษณะเป็นผู้ให้คำแนะนำ คิดเป็นร้อยละ 25.00

2.3 การบันทึกพฤติกรรมกรรมการสอนในขณะที่ทำการนิเทศการสอนของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน พบว่าโดยส่วนใหญ่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนบันทึกพฤติกรรมกรรมการสอนเป็นบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 87.50 รองลงมาได้แก่ บันทึกพฤติกรรมกรรมการสอนทุกครั้ง คิดเป็นร้อยละ 12.50

2.4 ลักษณะการสนทนาระหว่างอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนกับนักศึกษา หลังจากให้นักศึกษาสอนเสร็จสิ้น พบว่าโดยส่วนใหญ่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนเป็นฝ่ายพูด นักศึกษาเป็นฝ่ายฟัง คิดเป็นร้อยละ 75.00 รองลงมาได้แก่ อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน และนักศึกษาเป็นทั้งผู้พูดผู้ฟัง คิดเป็นร้อยละ 25.00

2.5 การประเมินผลการสอนของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนในแต่ละครั้ง พบว่าโดยส่วนใหญ่ ประเมินลงในแบบประเมินที่ทางสถาบันจัดไว้ และประเมินลงในแบบประเมินที่ทางสถาบันจัดไว้โดยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 50.00 เท่ากัน

2.6 การเข้าร่วมนิเทศนักศึกษาพร้อมกับอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ ของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนพบว่าโดยส่วนใหญ่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนไม่ได้เข้าร่วมนิเทศนักศึกษาพร้อมกับอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ คิดเป็นร้อยละ 87.50 รองลงมาได้แก่ ได้เข้าร่วมนิเทศพร้อมกับอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏเป็นบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 12.50

2.7 การได้รับทราบผลการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏที่ทำการนิเทศนักศึกษาในแต่ละครั้ง พบว่าอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนโดยส่วนใหญ่ไม่ได้รับทราบผลการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาได้แก่ ได้รับทราบผลการ

นิเทศจากนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 37.50 และรับทราบผลการนิเทศจากบัณฑิตในแบบประเมิน คิดเป็นร้อยละ 12.50

ส่วนความสอดคล้องของผลการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน กับผลการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ พบว่าโดยส่วนใหญ่ไม่ทราบว่าสอดคล้องกัน หรือไม่คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมา ได้แก่ มีความสอดคล้องกันบางครั้งคิดเป็นร้อยละ 37.50 และมีความสอดคล้องกันทุกครั้ง คิดเป็นร้อยละ 12.50

2.8 ความเห็นของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน ต่อการนิเทศการฝึก

ประสบการณ์วิชาชีพที่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนปฏิบัติอยู่ พบว่าโดยส่วนใหญ่ไม่พอใจต่อการนิเทศที่ปฏิบัติอยู่ คิดเป็นร้อยละ 75.00 รองลงมา ได้แก่ มีความพอใจต่อการนิเทศที่ปฏิบัติอยู่ คิดเป็นร้อยละ 25.00 ในส่วนที่มีความเห็นไม่พอใจต่อการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่ปฏิบัติอยู่ เพราะมีความเห็นว่าอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนยังมีจุดบกพร่องอยู่ และยังไม่ทราบถึงการปฏิบัติที่ถูกต้องรวมทั้งยังไม่แน่ใจในเนื้อหาที่จะนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 75.00

2.9 ความสอดคล้องของผลการประเมินการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในแบบประเมิน และครั้งสุดท้ายของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ กับอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน พบว่าโดยส่วนใหญ่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนไม่ทราบผลการประเมิน คิดเป็นร้อยละ 100.00

2.10 ความพอใจต่อภาระหน้าที่ในกานิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ที่ทางสถาบันกำหนดขึ้นของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน พบว่าโดยส่วนใหญ่ พอใจต่อภาระหน้าที่ในการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 75.00 รองลงมา ได้แก่ ไม่พอใจต่อภาระหน้าที่ในการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 25.00

ในส่วนของเหตุผลที่มีความพอใจ เพราะมีความเห็นว่าการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ก่อนที่จะออกปฏิบัติงานเป็นครูผู้สอนจริง ๆ ของนักศึกษา ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนจะต้องให้ความร่วมมือกับสถาบันที่ผลิตครู และเหตุผลที่ไม่มีความพอใจ เพราะอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนต้องเสียเวลามากดูแลนักศึกษา รวมทั้งรับผิดชอบตัวนักศึกษา และไม่แน่ใจในการให้คำแนะนำ

2.11 ความเห็นในการปรับปรุงการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ พบว่าโดยส่วนใหญ่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนมีความเห็นว่าควรปรับปรุงในส่วนของการพบปะ และปรึกษาหารือระหว่างอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนให้มากยิ่งขึ้นในเรื่องเกี่ยวกับการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพรวมทั้งเนื้อหาข้อตกลงที่แน่นอนในการนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมาได้แก่ อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนมีความเห็นว่าควรปรับปรุงในส่วน of แบบฟอร์มที่ใช้ในการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 25.00

3. ข้อมูลปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

3.1 จำนวนครั้งที่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนดำเนินการนิเทศโดยเฉลี่ยต่อสัปดาห์ พบว่าโดยส่วนใหญ่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนทำการนิเทศนักศึกษา 2 ครั้ง ต่อสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 20.00 รองลงมา ได้แก่ อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนทำการนิเทศนักศึกษา 3 ครั้ง ต่อสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 25.00 และ 1 ครั้ง และ 5 ครั้ง ต่อสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 12.50 เท่ากัน

3.2 การเข้าร่วมสัมมนานักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพในช่วงระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน พบว่าโดยส่วนใหญ่ไม่ได้เข้าร่วมสัมมนา คิดเป็นร้อยละ 100.00

3.3 ลักษณะการพบกันระหว่างอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ กับอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน พบว่าโดยส่วนใหญ่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน ได้พบอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ และได้พูดคุยในเรื่องทั่ว ๆ ไป ซึ่งไม่เกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 75.00 รองลงมา ได้แก่ อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนได้พบอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ แต่ไม่ได้พูดคุย คิดเป็นร้อยละ 25.00

3.4 การพบปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่เกิดจากตัวนักศึกษา พบว่าโดยส่วนใหญ่ พบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 75.00 และปัญหาที่พบโดยส่วนใหญ่ ได้แก่ นักศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับบุคลิกภาพ คิดเป็นร้อยละ 62.50 รองลงมา ได้แก่ นักศึกษาไม่ค่อยพัฒนาตนเอง คิดเป็นร้อยละ 50.00 และนักศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับอารมณ์ คิดเป็นร้อยละ 37.50

ส่วนความคิดเห็น และข้อเสนอแนะต่อปัญหาที่เกิดขึ้นของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน พบว่าโดยส่วนใหญ่ มีความเห็นว่าเป็นปัญหาของพฤติกรรมส่วนตัว ส่วนข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา คือ อาจารย์นิเทศก์ต้องคอยช่วยกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดจิตสำนึก และปรับปรุงตนเอง คิดเป็นร้อยละ 100.00

3.5 การพบปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่เกิดจากสถาบันราชภัฏ และบุคลากรของสถาบันราชภัฏ พบว่าโดยส่วนใหญ่พบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 100.00 และปัญหาที่พบโดยส่วนใหญ่ ได้แก่ อาจารย์นิเทศก์ไม่มีเวลาในการให้คำแนะนำแก่นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 62.50 รองลงมาได้แก่ การใช้ระยะเวลามากในการเดินทาง และอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏมีภารกิจรับผิดชอบงานหลายด้าน คิดเป็นร้อยละ 37.50 เท่ากัน และอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏมีไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา และยานพาหนะของสถาบันมีไม่เพียงพอต่อการออกทำการนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 25.00 เท่ากัน

ส่วนความคิดเห็น และข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาดังกล่าว อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนมีความเห็นว่าปัญหาต่าง ๆ เกิดจากการที่สถาบันราชภัฏรับนักศึกษามากเกินไป ทำให้อาจารย์ของสถาบันราชภัฏไม่ค่อยมีเวลา และมีภาระงานมากขึ้น ข้อเสนอแนะ คือ สถาบันราชภัฏ ควรรับนักศึกษาที่ต้องการเรียนสาขาการศึกษาปฐมวัยจริง ๆ เพื่อคุณภาพของผลผลิต

คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมาเห็น และข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาว่าน่าจะเฉลี่ย
จำนวนนำศึกษาให้แก่อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏให้มีสัดส่วนในความรับผิดชอบที่แน่นอน
และเท่าเทียมกัน คิดเป็นร้อยละ 50.00



สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาขาการศึกษาปฐมวัยในสถาบันราชภัฏ ใน 3 ด้าน คือ ด้านการเตรียมตัวนักศึกษา ด้านการปฏิบัติการนิเทศ และด้านการประเมินผล รวมทั้งปัญหาที่พบในการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาขาการศึกษาปฐมวัยในสถาบันราชภัฏ

ประชากร และตัวอย่างประชากร

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ จำนวน 129 คน อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน จำนวน 937 คน นักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาการศึกษาปฐมวัยที่ออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพภาคเรียนต้นปีการศึกษา 2542 จำนวน 1,246 คน หัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพสถาบันราชภัฏ จำนวน 24 คน และผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 223 คน ในสถาบันราชภัฏ 24 แห่งที่ส่งนักศึกษาสาขาการศึกษา ปฐมวัยชั้นปีที่ 4 ออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพในภาคเรียนต้นปีการศึกษา 2542 และในโรงเรียนที่รับนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัยชั้นปีที่ 4 เข้าฝึกประสบการณ์วิชาชีพในภาคเรียนต้น ปีการศึกษา 2542 รวมประชากรทั้งสิ้น 2,559 คน

2. ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการตอบแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 5 กลุ่มย่อย คือ

2.1.1 อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏที่ทำกรนิเทศนักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาการศึกษาปฐมวัยในภาคเรียนต้นปี การศึกษา 2542 จำนวนทั้งสิ้น 39 คน

2.1.2 อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนที่ทำกรนิเทศนักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาการศึกษาปฐมวัยในภาคเรียนต้น ปีการศึกษา 2542 จำนวนทั้งสิ้น 282 คน

2.1.3 นักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาการศึกษาปฐมวัยที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพในภาคเรียนต้นปีการศึกษา 2542 จำนวนทั้งสิ้น 39 คน

2.1.4 หัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพสถาบันราชภัฏที่ส่งนักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาการศึกษาปฐมวัย ออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพในภาคเรียนต้น ปีการศึกษา 2542 จำนวนทั้งสิ้น 8 คน

2.1.5 ผู้บริหารโรงเรียน หรือผู้รับผิดชอบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพภายในโรงเรียนที่รับนักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาการศึกษาปฐมวัยเข้าฝึกประสบการณ์วิชาชีพภาคเรียนต้น ปีการศึกษา 2542 จำนวนทั้งสิ้น 67 คน

2.2 ตัวอย่างประชากรที่ใช้สัมภาษณ์ ผู้วิจัยแบ่งเป็น 2 กลุ่มย่อย คือ

2.2.1 อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏที่ทำกรนิเทศนักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาการศึกษาปฐมวัย จำนวนทั้งสิ้น 8 คน

2.2.2 อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนที่ทำกรนิเทศนักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาการศึกษาปฐมวัยในภาคเรียนต้นปีการศึกษา 2542 จำนวนทั้งสิ้น 8 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งเป็น 2 ชนิด คือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์

1. แบบสอบถาม

แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ และเติมข้อความ มีจำนวน 5 ฉบับ คือ

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน

ฉบับที่ 3 แบบสอบถามนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย

ฉบับที่ 4 แบบสอบถามหัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

ฉบับที่ 5 แบบสอบถามผู้บริหาร โรงเรียน หรือผู้รับผิดชอบการฝึก

ประสบการณ์วิชาชีพภายในโรงเรียน

2. แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์มีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง มีจำนวน 2 ฉบับ คือ

ฉบับที่ 1 แบบสัมภาษณ์อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ

ฉบับที่ 2 แบบสัมภาษณ์อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัยไปยังบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แล้วให้บัณฑิตวิทยาลัยทำหนังสือไปยังสถาบันราชภัฏ และโรงเรียนต่าง ๆ ที่นักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาการศึกษาปฐมวัยฝึกประสบการณ์วิชาชีพในภาคเรียนต้นปีการศึกษา 2542 เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

2. นำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัยถึงอธิการบดีสถาบันราชภัฏ และผู้อำนวยการโรงเรียน ที่เป็นตัวอย่างประชากร

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 แบบสอบถาม ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์

3.2 แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองโดยผู้วิจัยได้เดินทางไปนัดหมาย และได้ใช้โทรศัพท์ติดต่ออาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ จำนวน 8 คน และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน จำนวน 8 คน รวมทั้งสิ้น 16 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากรวบรวมข้อมูลจากเครื่องมือวิจัยแต่ละประเภทแล้วผู้วิจัยได้นำผลดังกล่าวมาวิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอตามรายละเอียด ดังนี้

1. ข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับผู้วิจัยได้เสนอสภาพการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาขาการศึกษาปฐมวัยในสถาบันราชภัฏตามประเด็น 3 ประเด็น ได้แก่ ข้อมูลในด้านการเตรียมตัวนักศึกษา ด้านการปฏิบัติการนิเทศ และด้านการประเมินผล และได้แยกเป็นประเด็นย่อย ๆ ดังนี้

- 1.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
- 1.2 สภาพการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
- 1.3 ปัญหาการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
- 1.4 นโยบายของการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
- 1.5 บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
- 1.6 วิธีดำเนินงานการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
- 1.7 ปัญหาในการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

ทั้งนี้ข้อมูลที่ได้วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

2. ข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน ผู้วิจัยได้นำมาจัดหมวดหมู่ และแยกเป็น 2 ประเด็นหลัก คือ ข้อมูลการนิเทศและข้อมูลปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ วิเคราะห์โดยการสรุปรวบรวม เรียบเรียง แยกคำตอบต่าง ๆ ให้เป็นหมวดหมู่ตามลำดับความถี่ และหาค่าร้อยละ กรณีที่ผู้ให้สัมภาษณ์ให้คำตอบหลายคำตอบ ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์ ทั้งหมด เพราะถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญตัวหนึ่งที่ผู้ให้สัมภาษณ์คำนึงถึง และได้นำเสนอในรูปแบบการบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเพื่อศึกษาสภาพการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สาขาการศึกษาปฐมวัยในสถาบันราชภัฏ รวมทั้งศึกษาปัญหาการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาขาการศึกษาปฐมวัยในสถาบันราชภัฏ สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งประกอบไปด้วย อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน นักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย หัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพสถาบันราชภัฏ และผู้บริหารโรงเรียน

อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 88.24 มีอายุระหว่าง 31-35 ปี และ 41-45 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.41 เท่ากัน มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 97.06 มีประสบการณ์ในการทำงาน 6-10 ปี และ 11-15 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.53 เท่ากัน มีประสบการณ์ในการนิเทศ 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 55.88 เคยศึกษาวิชาเกี่ยวกับการนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 82.35 เคยเข้ารับการอบรมเรื่องการนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 76.47 ไม่เคยศึกษาดูงานด้านการนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 58.82

อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 94.69 มีอายุ 41-45 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.61 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 90.20 มีประสบการณ์ในการทำงาน 26-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.94 มีประสบการณ์ในการนิเทศ 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 44.08 เคยศึกษาวิชาเกี่ยวกับการนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 54.69 ไม่เคยเข้ารับการอบรมเรื่องการนิเทศ คิดเป็น ร้อยละ 59.59 ทางโรงเรียนเคยประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 86.12

นักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 92.31 มีอายุระหว่าง 22-23 ปี คิดเป็นร้อยละ 61.54

หัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพสถาบันราชภัฏ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 58.33 มีอายุระหว่าง 46-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 50.00 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท คิดเป็น ร้อยละ 100.00 มีประสบการณ์ในการทำงาน 21-25 ปี คิดเป็นร้อยละ 50.00 มีประสบการณ์ทำหน้าที่หัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพ 1-2 ปี คิดเป็นร้อยละ 41.67 เคยศึกษาวิชาเกี่ยวกับการนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 75.00 ไม่เคยเข้ารับการอบรมเรื่องการนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 58.33 เคยศึกษาดูงานด้านการนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 75.00

ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 51.79 มีอายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 35.71 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 83.93 มีประสบการณ์ในการทำงาน 21-25 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.79 มีประสบการณ์ในการนิเทศ 11-15 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.79 มีประสบการณ์ในการเป็นผู้รับผิดชอบงานด้านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ 1-2 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.14 เคยศึกษาวิชาเกี่ยวกับการนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 83.93 เคยเข้ารับการอบรมเรื่องการนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 76.79 เคยศึกษาดูงานด้านการนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 75.00

2. สภาพการณ์เทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

สภาพการณ์เทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ซึ่งได้ข้อมูลจากอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน นักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย หัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพสถาบันราชภัฏ และผู้บริหาร โรงเรียน

ด้านการเตรียมตัวนักศึกษา

อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏส่วนใหญ่ได้มีการนัดหมาย หรือตกลงกับนักศึกษา ก่อนล่วงหน้าเกี่ยวกับการนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 58.82 และได้ให้ข้อมูลบางส่วนเกี่ยวกับโรงเรียนแก่นักศึกษา ก่อนที่นักศึกษากจะไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 52.94 ลักษณะการให้คำแนะนำของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ คือ ให้คำแนะนำในสิ่งที่ตนเองเคยมีประสบการณ์แล้ว ให้อิสระให้นักศึกษาเลือกปฏิบัติด้วยตนเอง และให้คำแนะนำโดยใช้ประสบการณ์ส่วนตัวให้หลักการและเหตุผลแล้วให้อิสระต่อนักศึกษาในการพิจารณาตัดสินใจด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 29.41 เท่ากัน

อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนส่วนใหญ่ได้ให้ข้อมูลของโรงเรียนโดยละเอียดแก่นักศึกษาที่ไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 55.92 ได้แนะนำนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพแก่นักเรียนในชั้น คิดเป็นร้อยละ 95.10 ลักษณะการให้คำแนะนำของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน คือ ใช้การเสนอแนะจากสิ่งที่ตนเองเคยมีประสบการณ์จากการทำงานแล้วให้อิสระต่อนักศึกษาเลือกปฏิบัติด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 68.98

การปฏิบัติต่อนักศึกษา เมื่อให้นักศึกษาปฏิบัติงานอื่นนอกเหนือจากงานสอน อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนจะเสนอแนะอย่างเป็นกันเองทำให้เกิดความสัมพันธ์ในลักษณะเป็นเพื่อนร่วมวิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 87.35 ลักษณะของการ มอบหมายงานให้นักศึกษาทำ โดยคอยดูแลให้ความช่วยเหลือ คิดเป็นร้อยละ 60.00 อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนได้ทำการแนะนำ และสาธิตการทำงานในหน้าที่ต่าง ๆ โดย เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ทำงานในหน้าที่ต่าง ๆ นอกเหนือจากงานสอน คิดเป็นร้อยละ 89.80 อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนให้คำแนะนำในเรื่องหลักสูตรอนุบาลที่โรงเรียนใช้อย่างละเอียดชัดเจน คิดเป็นร้อยละ 76.33 และได้สาธิตการสอนในชั้นเรียนให้นักศึกษาดูเป็นตัวอย่างในช่วงสัปดาห์แรกๆ ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 80.41

นักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัยส่วนใหญ่ให้ข้อมูลว่าอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏไม่ได้มีการนัดหมาย หรือมีการตกลงร่วมกันเกี่ยวกับการนิเทศก่อนไปนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 64.10 ไม่ทราบข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนจากอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏก่อนที่จะไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 43.59 ก่อนที่นักศึกษาไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพ อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏให้คำแนะนำโดยใช้การชักนำชี้แจง โดยให้หลักการ และเหตุผล แล้วให้อิสระต่อนักศึกษาในการพิจารณาตัดสินใจด้วยตัวเอง คิดเป็นร้อยละ 35.90

ผู้บริหารโรงเรียนทำการปฐมนิเทศนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 71.79 นักศึกษา สาขาการศึกษาปฐมวัยส่วนใหญ่ให้ข้อมูลว่า อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนได้ให้ข้อมูลบางส่วน เกี่ยวกับโรงเรียนแก่นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 58.97 ได้แนะนำนักศึกษาให้นักเรียนในชั้นได้รู้จัก คิดเป็นร้อยละ 94.87 การให้คำแนะนำในเรื่องงานครูของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนโดยใช้การ เสนอแนะจากประสบการณ์การทำงานแล้วให้อิสระต่อนักศึกษาในการพิจารณาเลือกปฏิบัติด้วย ตนเอง คิดเป็นร้อยละ 51.28 งานที่ทางโรงเรียนมอบหมายให้นักศึกษาทำ คือ งานกิจการนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 74.36 รองลงมาคืองานธุรการ คิดเป็นร้อยละ 35.90 ลักษณะของการมอบหมายงาน ของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน คือ มอบหมายงานให้นักศึกษาทำ และคอยดูแลให้ความช่วยเหลือ คิดเป็นร้อยละ 64.10 อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนได้สาธิตการทำงานในหน้าที่ต่าง ๆ ให้นักศึกษาดู เป็นตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 84.62 นักศึกษาได้ปฏิบัติงานในหน้าที่ต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 97.44 การ ให้คำแนะนำในเรื่องหลักสูตรอนุบาลที่ทางโรงเรียนให้อยู่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนไม่ได้ให้คำ แนะนำแก่นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 56.41 และสอนให้นักศึกษาดูในช่วงสัปดาห์แรก ๆ ของการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 66.67

ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ได้ทำการนิเทศการสอนนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชา ศึกษสาขาการศึกษาปฐมวัย คิดเป็นร้อยละ 71.43 ได้ทำการนิเทศนักศึกษาปฐมวัยมากกว่า 4 ครั้งขึ้นไป ในภาคเรียนที่ผ่านมา คิดเป็นร้อยละ 32.14 ผู้บริหารได้สร้างให้บุคลากรภายในโรงเรียนเกิด ความตระหนักในความสำคัญของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยชี้แจงให้บุคลากรเห็นความสำคัญ ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 73.21 ผู้บริหารโรงเรียนจะอนุมัติโครงการต่าง ๆ ที่ นักศึกษาจัดทำขึ้นตามความเหมาะสมของสภาพโรงเรียนที่จะดำเนินการได้ คิดเป็นร้อยละ 76.79

ด้านการปฏิบัติการนิเทศ

อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏส่วนใหญ่ได้แจ้งแผนการนิเทศทั้งหมดให้นักศึกษา ทราบล่วงหน้าบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 44.12 การนัดหมายไปดูการสอนของนักศึกษา อาจารย์ นิเทศก์สถาบันราชภัฏไปโดยไม่ได้นัดหมาย และนัดหมายบ้างไม่นัดหมายบ้าง คิดเป็นร้อยละ 38.24 เท่ากัน อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏได้มีการปรึกษาร่วมกับนักศึกษาเกี่ยวกับการเขียนแผน การสอนก่อนนักศึกษาออกไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 61.76

การปฏิบัติของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏในการนิเทศนั้นเริ่มจากการแสดง ความสัมพันธ์ที่จริงใจอย่างใกล้ชิดให้นักศึกษาเกิดความไว้วางใจ และให้เขาได้เลือกปฏิบัติการ สอนด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 38.24 ลักษณะการเข้าห้องเรียนเพื่อสังเกตการสอนของอาจารย์ นิเทศก์สถาบันราชภัฏ คือ เข้าไปในห้องเรียนหลังจากที่นักเรียนและนักศึกษาเข้าชั้นเรียนเรียบร้อยแล้ว คิดเป็นร้อยละ 61.76 การปฏิบัติของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏในระหว่างการสอนของ นักศึกษา คือ สังเกตการสอน และบันทึกในแบบบันทึกที่สร้างขึ้นเอง คิดเป็นร้อยละ 76.47 อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏได้ยื่นคำสนทนาโต้ตอบของผู้สอนและผู้เรียนทุกประโยค คิดเป็น

ร้อยละ 85.29 และได้สังเกตการสอนตลอดช่วงของการสอน คิดเป็นร้อยละ 79.41 อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏได้ให้ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นในการสอนกับนักศึกษาทุกครั้งหลังจากนักศึกษาสอนเสร็จ คิดเป็นร้อยละ 85.29 การแสดงพฤติกรรมของอาจารย์นิเทศก์ในการนิเทศหลังการสอน คือ ชมเชยนักศึกษาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 76.47 เมื่อนักศึกษามีปัญหาในการสอน อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏจะให้นักศึกษาแก้ปัญหาด้วยตนเองก่อน ถ้าไม่สามารถกระทำได้จึงให้คำแนะนำโดยใช้การเชื่อมโยงสถานการณ์ คิดเป็นร้อยละ 52.94 จุดมุ่งหมายในการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาพัฒนาทักษะในการวางแผนการสอนด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 82.35 จุดเน้นในการนิเทศภายหลังจากนักศึกษาสอนเสร็จสิ้น คือ เน้นจุดเด่นในพฤติกรรมการสอนของนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 47.10

ลักษณะการให้ข้อมูลป้อนกลับแก่นักศึกษา คือ ให้นักศึกษาพูดถึงการปฏิบัติของตน และร่วมกันคิดวิเคราะห์กับอาจารย์นิเทศก์ถึงการปฏิบัติที่จะช่วยให้เกิดผลดียิ่งขึ้น คิดเป็นร้อยละ 52.94 และให้คำแนะนำโดยใช้การเสนอแนะจากการพัฒนามุมมองในสิ่งที่ตนเองเคยมีประสบการณ์แล้วให้อิสระนักศึกษาลือกปฏิบัติด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 35.29

อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนส่วนใหญ่ แจ้งให้นักศึกษาทราบล่วงหน้าทุกครั้งก่อนที่จะไปสังเกตการสอนของนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 38.78 มีการปรึกษาร่วมกันกับนักศึกษาก่อนการนิเทศบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 48.57

ลักษณะวิธีการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน คือ การนิเทศนั้นจะมุ่งหาวิธีส่งเสริมให้นักศึกษาวิเคราะห์พฤติกรรมการสอน และปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนด้วยตนเองได้ คิดเป็นร้อยละ 61.22 การตรวจบันทึกการสอนของนักศึกษาคำเนินการ โดยตรวจก่อนการสอน 1 สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 81.22 การให้คำแนะนำในเรื่องการทำบันทึกการสอนอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนได้ให้คำแนะนำ และแลกเปลี่ยนความรู้กับนักศึกษาเพื่อให้นักศึกษาสามารถนำมาปรับใช้ได้ คิดเป็นร้อยละ 81.63 ได้ให้คำแนะนำ และสาธิตการใช้สื่อการเรียนการสอนทุกครั้งที่นักศึกษาต้องการ คิดเป็นร้อยละ 52.65 ในขณะที่นักศึกษาทำการสอนอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนได้ยื่นคำถามสนทนาโต้ตอบของผู้สอนและผู้เรียนทุกประโยค คิดเป็นร้อยละ 71.43

การปฏิบัติของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนในระหว่างนักศึกษาทำการสอน คือ สังเกตการสอน และบันทึกสิ่งที่สังเกตเห็น และสังเกตการสอน และปรับบทบาทของตนเองเป็นผู้ช่วยครู คิดเป็นร้อยละ 40.41 เท่ากัน โดยสังเกตตลอดช่วงของการสอน คิดเป็นร้อยละ 84.90 และอยู่ภายในห้องเรียนตลอดเวลาทุกครั้งที่นักศึกษาสอน คิดเป็นร้อยละ 63.67 เมื่อนักศึกษาทำการสอนเสร็จสิ้นอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนได้ให้ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นในบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 66.94 พฤติกรรมของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนในการนิเทศจะให้การเสนอแนะอย่างเป็นกันเองในลักษณะเป็นผู้ร่วมวิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 80.00 เมื่อนักศึกษามีปัญหาในการสอนอาจารย์

นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนจะให้นักศึกษาแก้ปัญหาด้วยตนเองก่อน ถ้าไม่สามารถกระทำได้จึงให้คำแนะนำโดยใช้การเชื่อมโยงสถานการณ์ คิดเป็นร้อยละ 52.24

จุดมุ่งหมายในการนิเทศการสอนของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนเพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาพัฒนาทักษะในการวางแผนการสอนด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 72.65 ในการนิเทศการสอนอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนเน้นกระบวนการในการแก้ปัญหามากที่สุดภายหลังจากที่นักศึกษาศอนเสร็จสิ้น คิดเป็นร้อยละ 33.47

ลักษณะการให้ข้อมูลป้อนกลับแก่นักศึกษาหลังการสอนแต่ละครั้งจะให้ข้อมูลป้อนกลับถึงความสามารถที่นักศึกษามีและปัญหาในส่วนที่นักศึกษาไม่สามารถแก้ไขเองได้ คิดเป็นร้อยละ 41.22 การให้คำแนะนำของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนหลังการสอนเสร็จสิ้นใช้การเสนอแนะจากสิ่งที่ตนเองเคยมีประสบการณ์จากการทำงานแล้วให้นักศึกษาเลือกปฏิบัติด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 56.73

นักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัยส่วนใหญ่ให้ข้อมูลว่าอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏไม่ได้นัดหมายกับนักศึกษาก่อนไปดูการสอน คิดเป็นร้อยละ 46.15 ไม่ได้แจ้งแผนการนิเทศให้นักศึกษาทราบ คิดเป็นร้อยละ 53.85 ก่อนทำการนิเทศไม่มีการปรึกษาหารือร่วมกันระหว่างอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏกับนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 51.28

การปฏิบัติการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏนี้จะมุ่งหาวิธีส่งเสริมให้นักศึกษาวิเคราะห์การสอน และปรับปรุงการสอนด้วยตนเองได้ คิดเป็นร้อยละ 58.97 การนิเทศการสอนของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนไม่ได้บอกให้ท่านทราบล่วงหน้า คิดเป็นร้อยละ 56.41 ไม่มีการปรึกษาหารือร่วมกันระหว่างนักศึกษากับอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนก่อนการนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 61.54

วิธีการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน อาจารย์จะแสดงความจริงใจให้นักศึกษาเกิดความไว้วางใจ และให้นักศึกษาได้คิดการสอนด้วยตนเอง และการนิเทศนั้นจะมุ่งหาวิธีส่งเสริมให้นักศึกษาได้วิเคราะห์การสอน และปรับปรุงการสอนด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 35.90 เท่ากัน การตรวจบันทึกการสอนของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน จะตรวจก่อนสอน 1 สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 53.84 การให้คำแนะนำในเรื่องการทำบันทึกการสอนของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน อาจารย์ให้คำแนะนำและแลกเปลี่ยนความรู้กับนักศึกษาเพื่อให้นักศึกษาสามารถนำมาปรับใช้ได้ คิดเป็นร้อยละ 51.28 การให้คำแนะนำและการสาธิตเรื่องการใช้สื่อการเรียนการสอนของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน ให้คำแนะนำและสาธิตการใช้สื่อการเรียนการสอนในช่วงแรก ๆ ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 43.59 การเข้าห้องเรียนเพื่อสังเกตการสอนของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏเข้าไปในห้องเรียนตามแต่โอกาสจะอำนวย คิดเป็นร้อยละ 53.85

การปฏิบัติของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏในระหว่างการสอนของนักศึกษาจะ
สังเกตการสอน และบันทึกสิ่งที่สังเกตเห็น คิดเป็นร้อยละ 79.49 อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ
สังเกตการสอนของนักศึกษาตลอดช่วงของการสอน คิดเป็นร้อยละ 76.92

การปฏิบัติของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนในระหว่างนักศึกษาทำการสอน คือ
สังเกตการสอน และบันทึกสิ่งที่สังเกตเห็น และสังเกตการสอน และร่วมสอนกับนักศึกษาเพื่อช่วย
นักศึกษาปรับปรุงการสอน คิดเป็นร้อยละ 38.46 เท่ากัน การสังเกตการสอนของอาจารย์นิเทศก์
ฝ่ายโรงเรียนสังเกตตลอดช่วงของการสอน คิดเป็นร้อยละ 56.41 ทุกครั้งที่นักศึกษาทำการสอน
อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนอยู่ในห้องเรียนเป็นบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 53.85

เมื่อนักศึกษาสอนเสร็จอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏได้ให้ข้อเสนอแนะ และข้อ
คิดเห็นทุกครั้ง คิดเป็นร้อยละ 74.36 การปฏิบัติของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏในการนิเทศหลัง
การสอนเน้นการแก้ปัญหาการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ คิดเป็นร้อยละ 56.41 เมื่อ
นักศึกษาเกิดปัญหาในการสอนอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏจะให้นักศึกษาแก้ปัญหาด้วยตนเอง
ก่อน ถ้าไม่สามารถกระทำได้อาจให้คำแนะนำโดยใช้การเชื่อมโยงสถานการณ์ คิดเป็นร้อยละ 51.28

จุดมุ่งหมายในการนิเทศการสอนของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏมุ่งส่งเสริมให้
นักศึกษาพัฒนาทักษะในการวางแผนการสอนด้วยตนเอง และมุ่งส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดทักษะใน
การแก้ปัญหา คิดเป็นร้อยละ 79.92 เท่ากัน จุดเน้นในการนิเทศหลังนักศึกษาสอนเสร็จสิ้นอาจารย์
นิเทศก์สถาบันราชภัฏเน้นกระบวนการในการแก้ปัญหา คิดเป็นร้อยละ 41.03

การให้ข้อมูลป้อนกลับแก่นักศึกษาของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏมีลักษณะ
คือ ให้นักศึกษาพูดถึงปัญหา และวิธีการแก้ปัญหาโดยอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏให้ความช่วย
เหลือ คิดเป็นร้อยละ 46.15

อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนได้ให้ข้อเสนอแนะ และข้อคิดเห็นในการสอน บาง
ครั้งเมื่อนักศึกษาสอนเสร็จสิ้น คิดเป็นร้อยละ 48.72 การปฏิบัติของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนใน
การนิเทศหลังการสอนจะให้การเสนอแนะอย่างเป็นกันเองในลักษณะเป็นผู้ร่วมวิชาชีพ คิดเป็น
ร้อยละ 51.28 เมื่อนักศึกษามีปัญหาในการสอนพฤติกรรมการณ์เทศของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน
จะช่วยเหลือโดยช่วยนักศึกษาแสวงหาแนวทางในการแก้ปัญหาที่จะสามารถแก้ปัญหาได้อย่างมี
ประสิทธิภาพสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 33.33

จุดมุ่งหมายในการนิเทศการสอนของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน มุ่งส่งเสริมให้
นักศึกษาพัฒนาทักษะในการวางแผนการสอนด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 82.05 การนิเทศของ
อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน หลังจากนักศึกษาสอนเสร็จสิ้นเน้นการดูแลการนิเทศนักศึกษาอย่าง
ใกล้ชิด และหาวิธีปฏิบัติที่เหมาะสมร่วมกันกับนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 35.90

การให้ข้อมูลป้อนกลับแก่นักศึกษาในการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนให้ข้อมูลป้อนกลับโดยให้นักศึกษาพูดถึงการสอนของตน และร่วมกันคิดวิเคราะห์ถึงการสอนที่จะช่วยให้เกิดผลดียิ่งขึ้น คิดเป็นร้อยละ 41.03

ด้านการประเมินผล

อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏส่วนใหญ่มีวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานในหน้าที่ซึ่งนอกเหนือจากงานสอนของนักศึกษาโดยการสอบถามจากอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 88.24 ผลการประเมินนักศึกษาส่วนใหญ่ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ของอาจารย์

นิเทศก์สถาบันราชภัฏกับอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนมีความสอดคล้องกัน คิดเป็นร้อยละ 85.29 ความเห็นของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏเกี่ยวกับแบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพมีความเห็นว่ามีครบคลุมดีแล้ว คิดเป็นร้อยละ 55.88 และผลการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาที่อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏทำการนิเทศส่วนใหญ่ ผ่าน คิดเป็นร้อยละ 97.06

จากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ พบว่าอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ ส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อการเป็นอาจารย์นิเทศก์ และมีทัศนคติว่าการนิเทศช่วยให้เห็นความสามารถของนักศึกษา และการถ่ายทอดความรู้ของอาจารย์ผู้สอนไปสู่การปฏิบัติจริง ซึ่งเป็นงานที่อาจารย์ต้องทำหน้าที่ให้สมบูรณ์ คิดเป็นร้อยละ 62.50

การให้คำแนะนำของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏต่อนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพเป็นไปในลักษณะอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏเป็นผู้มีประสบการณ์ถ่ายทอดประสบการณ์ให้กับนักศึกษาช่วยแนะนำและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 100.00 การประสานงานกับสถานศึกษา ช่วงก่อนและระหว่างที่นักศึกษาออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพส่วนใหญ่ใช้การปรึกษาคือการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 100.00

การบันทึกพฤติกรรมการสอนส่วนใหญ่อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏบันทึกพฤติกรรมการสอนทุกครั้ง คิดเป็นร้อยละ 62.50 และมีการสนทนากับนักศึกษาหลังการสอน โดยส่วนใหญ่อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏเป็นฝ่ายฟังนักศึกษาเป็นฝ่ายพูด คิดเป็นร้อยละ 50.00

การประเมินผลการสอนอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏประเมินลงในแบบประเมินที่ทางสถาบันราชภัฏจัดไว้โดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 37.50 และในการนิเทศนักศึกษาได้เชิญอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนเข้าร่วมนิเทศด้วยเป็นบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 50.00 และได้รับทราบผลการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนจากเอกสารที่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนบันทึกไว้ คิดเป็นร้อยละ 62.50 ซึ่งผลการนิเทศส่วนใหญ่มีความสอดคล้องกับผลการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏเป็นบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 75.00

ความเห็นของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏต่อการนิเทศที่ปฏิบัติอยู่ พบว่ามีความพอใจต่อการนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 75.00 และมีความพอใจต่อภาระหน้าที่ในการนิเทศการฝึก

ประสบการณ์วิชาชีพที่ทางสถาบันกำหนดขึ้น คิดเป็นร้อยละ 100.00 และสิ่งที่ควรปรับปรุงในการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คือ ควรมีการพูดคุยเกี่ยวกับวิธีการนิเทศ และ วิธีการสอนใหม่ ๆ เพื่อให้เกิดความสอดคล้อง และเป็นไปในแนวทางเดียวกัน คิดเป็นร้อยละ 100.00

อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏต้องการที่จะให้สถาบันราชภัฏนำรูปแบบการนิเทศอื่น ๆ มาใช้ และเห็นว่าควรนำรูปแบบการนิเทศเพื่อพัฒนามาใช้ คิดเป็นร้อยละ 62.50 การให้ความร่วมมือของทางโรงเรียนในการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ พบว่าทางโรงเรียนให้ความร่วมมือโดยปฏิบัติตามแผนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่ทางสถาบันกำหนด ให้การต้อนรับ ให้ความสะดวกกับอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏเป็นอย่างดี และดูแลความเป็นอยู่ และการปฏิบัติงานของนักศึกษาที่อยู่ในความรับผิดชอบเป็นอย่างดี คิดเป็นร้อยละ 100.00

อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนส่วนใหญ่พบว่าผลการประเมินนักศึกษาส่วนใหญ่ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของตนเองกับของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏมีความสอดคล้องกัน คิดเป็นร้อยละ 92.24 ความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนเกี่ยวกับแบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ มีความครอบคลุม คิดเป็นร้อยละ 95.10 ผลการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ผลการประเมินส่วนใหญ่ของนักศึกษา คือ ผ่าน คิดเป็นร้อยละ 71.43

นักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัยส่วนใหญ่ มีความเห็นต่อผลการประเมินการสอนในแต่ละครั้งที่อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏประเมินว่ามีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 89.74 มีความเห็นต่อผลการประเมินการสอนในแต่ละครั้งที่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนประเมินว่ามีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 97.44 การนิเทศการสอนของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏกับอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนมีความสอดคล้องกัน คิดเป็นร้อยละ 87.18 ความเห็นในการปรับปรุงเกณฑ์การประเมินจาก 3 ระดับ คือ ผ่าน ไม่ผ่าน และผ่านดีเยี่ยม มีความเห็นว่า ควรปรับปรุง คิดเป็นร้อยละ 69.23 และมีความเห็นว่าควรเปลี่ยนเกณฑ์การประเมินจากเดิมมาเป็นการให้เกรด คิดเป็นร้อยละ 79.49

หัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพสถาบันราชภัฏ ส่วนใหญ่ได้ใช้แบบประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 100.00 โดยใช้แบบประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของหน่วยศึกษานิเทศก์กรมการฝึกหัดครู คิดเป็นร้อยละ 66.67 มีการสร้างแบบประเมินเพื่อประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพนักศึกษานักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย คิดเป็นร้อยละ 91.67 หัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพสถาบันราชภัฏมีความเห็นว่าควรปรับปรุงเกณฑ์การประเมินจาก 3 ระดับ คือ ไม่ผ่าน ผ่าน และผ่านดีเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 100.00 โดยเปลี่ยนเป็นการให้ เกรด คิดเป็นร้อยละ 91.67

ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษานักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย คิดเป็นร้อยละ 94.64 ความเห็นในการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของผู้บริหารโรงเรียนมีความเห็นว่าควรมีการปรับปรุงเกณฑ์การประเมินจาก

3 ระดับ คือ ไม่ผ่าน ผ่าน และผ่านดีเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 55.36 มาเป็นการให้เกรด คิดเป็นร้อยละ 58.93

3. ปัญหาการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏส่วนใหญ่ไม่พบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 41.18 ที่พบว่าเป็นปัญหาเนื่องจากการนัดหมายนักศึกษาเพื่อทำการตกลงร่วมกันในการนิเทศ คือ นักศึกษาไม่ให้ความสำคัญต่อการตกลงร่วมกัน คิดเป็นร้อยละ 20.59 ปัญหาของการให้ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนแก่นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คือ อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏทราบข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนแต่เพียงบางส่วนทำให้ไม่สามารถให้ข้อมูลได้ละเอียดเพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 70.59 ปัญหาการนิเทศการทำบันทึกการสอนของนักศึกษา คือ นักศึกษาทำบันทึกการสอนไม่ถูกต้อง คิดเป็นร้อยละ 47.06 ปัญหาเรื่องการใช้สื่อการสอนของนักศึกษา คือ นักศึกษาทำสื่อแต่ใช้ประโยชน์ไม่คุ้มค่า คิดเป็นร้อยละ 55.88 ปัญหาการสอนของนักศึกษาที่พบมากที่สุด คือ นักศึกษาไม่สามารถประยุกต์ความรู้ภาคทฤษฎีมาปฏิบัติได้ คิดเป็นร้อยละ 61.76 ปัญหาในการให้คำแนะนำแก่นักศึกษาหลังการสอนเสร็จสิ้น พบว่า ส่วนใหญ่นักศึกษายอมรับฟังความคิดเห็น และปฏิบัติหรือ แก้ไขตามคำแนะนำในบางเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 85.29 ปัญหาของแบบประเมินผลการสอน คือ แบบประเมินผลไม่สามารถประเมินได้ครอบคลุมทุกด้าน คิดเป็นร้อยละ 44.12 ปัญหาของการประเมินผลการสอนลงในแบบประเมิน คือ อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏมีเวลาน้อยในการประเมินผลการสอนของนักศึกษาลงในแบบประเมินหลังจากนักศึกษาสอนเสร็จสิ้นทันที คิดเป็นร้อยละ 55.88

ความเห็นของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏในการปรับปรุงเกณฑ์การประเมินมีความเห็นว่าควรปรับปรุง คิดเป็นร้อยละ 91.18 โดยปรับเปลี่ยนเกณฑ์การประเมินจากเดิมที่มี 3 ระดับมาเป็นการให้เกรด คิดเป็นร้อยละ 94.12

จากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ พบว่าจำนวนนักศึกษาที่อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏทำการนิเทศนักศึกษา ใน 1 ภาคเรียนมีจำนวน 6-10 คน และมากกว่า 15 คน ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 37.50 และใน 1 เดือน พบว่าอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏออกนิเทศนักศึกษา 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 50.00

อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนส่วนใหญ่พบปัญหาของการให้ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนและสภาพชุมชนแก่นักศึกษา คือ อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนทราบข้อมูลเพียงบางส่วนทำให้ไม่สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียน และสภาพชุมชนได้ละเอียดพอ คิดเป็นร้อยละ 68.98 ปัญหาในการให้คำแนะนำ และสาธิตการสอนแก่นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพไม่พบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 41.63 ไม่พบปัญหาการนิเทศการทำบันทึกการสอนของนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 63.27 ไม่พบปัญหาการนิเทศเรื่องการใช้สื่อการสอนของนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 40.00 ปัญหาการสอนของนักศึกษาที่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนพบมากที่สุด คือ นักศึกษาคุ่มชั้นเรียนไม่ได้ คิดเป็น

ร้อยละ 61.63 ปัญหาในการให้คำแนะนำแก่นักศึกษาหลังการสอนเสร็จสิ้น คือ ส่วนใหญ่นักศึกษา
ยอมรับฟังความคิดเห็น และปฏิบัติ หรือแก้ไขตามคำแนะนำในบางเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 72.65
ปัญหาของแบบประเมินผลการสอนของนักศึกษา คือ แบบประเมินผลไม่สามารถประเมินผลได้
ครอบคลุมทุกด้าน คิดเป็นร้อยละ 34.29 ไม่พบปัญหาของการประเมินผลการสอนลงในแบบ
ประเมิน คิดเป็นร้อยละ 58.37

ความเห็นของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนเกี่ยวกับการปรับปรุงเกณฑ์การประเมิน
3 ระดับ คือ ผ่าน ไม่ผ่าน และผ่านดีเยี่ยมว่าไม่ควรปรับปรุงเกณฑ์การประเมิน แต่เห็นด้วยกับการ
เปลี่ยนเกณฑ์การประเมินมาเป็นการให้เกรด คิดเป็นร้อยละ 60.41

4. นโยบายการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

ข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ซึ่งได้ข้อมูลจาก
หัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และผู้บริหารโรงเรียน จากแบบสอบถาม

หัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพสถาบันราชภัฏ ส่วนใหญ่มีการวางนโยบาย
การจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 100.00 หัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
และคณะกรรมการการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพเป็นผู้ที่วางนโยบายการจัดการฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 91.67 มีวัตถุประสงค์การจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
คิดเป็นร้อยละ 100.00 หัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และคณะกรรมการการจัดการฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพเป็นผู้กำหนดวัตถุประสงค์ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ
50.00 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพมีวัตถุประสงค์ให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติงานสอน และงานด้าน
ต่าง ๆ ในหน้าที่ครู ให้นักศึกษาได้พัฒนาคุณลักษณะของครูที่ดี และให้นักศึกษาได้พัฒนาความ
รู้ และเทคนิควิธีสอน คิดเป็นร้อยละ 100.00 เท่ากัน การนิเทศศึกษามีข้อกำหนดของวิธีการ
นิเทศเฉพาะสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยที่อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏใช้ร่วมกัน คิดเป็นร้อยละ
91.67 ความเห็นเกี่ยวกับระยะเวลา 16 สัปดาห์ที่ใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพเห็นว่ามีควม
เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 83.33

ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่มีการจัดทำโครงการ หรือนโยบายเกี่ยวกับการฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 55.36 ผู้บริหารไม่ได้เป็นคณะกรรมการ หรือไม่ได้เข้าร่วม
วางแผนเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของสถาบันราชภัฏ คิดเป็นร้อยละ 73.21 การปฏิบัติใน
การรับนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัยเข้าฝึกประสบการณ์วิชาชีพในโรงเรียน สถาบันราชภัฏเป็น
ผู้จัดส่งนักศึกษาตามจำนวนที่เห็นสมควร คิดเป็นร้อยละ 64.29 นโยบายของโรงเรียนในการรับ
นักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัยมาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คือ ทางโรงเรียนจำกัดจำนวนนักศึกษา
เพื่อให้เหมาะสมกับจำนวนอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 50.00 วัตถุประสงค์ในการ
รับนักศึกษาเข้าฝึกประสบการณ์วิชาชีพเพื่อสนองนโยบายของสถาบันราชภัฏในการฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพให้แก่นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 51.79 ความคาดหวังของโรงเรียนในการรับ

นักศึกษาเข้าฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คือ ได้มีส่วนช่วยสถาบันราชภัฏพัฒนานักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 51.79

5. บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

ข้อมูลเกี่ยวกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพซึ่งได้ข้อมูลจากหัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และผู้บริหาร โรงเรียน จากแบบสอบถาม

หัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพสถาบันราชภัฏให้ข้อมูลว่า ส่วนใหญ่ภาควิชา หรือ โปรแกรมวิชาเป็นผู้จัดอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏเพื่อไปทำการนิเทศนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 66.67 หลักในการจัดอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏไปนิเทศนักศึกษา คือ อาจารย์ที่จบการศึกษาทางด้านสาขาวิชาการศึกษาลงม้วยไปทำการนิเทศ ถ้าไม่พอจึงจัดอาจารย์ที่จบการศึกษาทางสาขาวิชาอื่น ๆ ไปทำการนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 66.67 อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏที่ทำการนิเทศ นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาลงม้วย จบการศึกษาสาขาวิชาการศึกษาลงม้วย คิดเป็นร้อยละ 100.00 จัดให้อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏแต่ละท่านทำการนิเทศนักศึกษา 4-6 คน คิดเป็นร้อยละ 58.33 คณะกรรมการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพเป็นผู้ที่เลือกโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 58.33 ได้มีการจัดประชุมเกี่ยวกับการนิเทศแก่อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏก่อนออกทำการนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 100.00 มีการจัดอบรมให้ความรู้ในเรื่องการนิเทศแก่อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏก่อนออกทำการนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 75.00 มีการจัดประชุมเกี่ยวกับการนิเทศแก่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนก่อนที่จะนิเทศนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 83.33 มีการจัดอบรมให้ความรู้เรื่องการนิเทศแก่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนก่อนนิเทศนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 75.00

ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่มีเกณฑ์ในการเลือกอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน คือ เลือกอาจารย์ที่สอนในชั้นที่นักศึกษาจะต้องทำการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 82.14 และได้จัดอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน 1 คนรับผิดชอบนิเทศนักศึกษาจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 85.71 มีการจัดบุคลากรเพื่อนิเทศการทำงานด้านอื่น ๆ ให้กับนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 55.36 เกณฑ์ในการเลือกบุคลากรเพื่อทำหน้าที่นิเทศการทำงานด้านอื่น ๆ ของนักศึกษา คือ เลือกอาจารย์ที่ทำงานในหน้าที่นั้นอยู่แล้ว คิดเป็นร้อยละ 75.00 สถาบันมีการจัดการอบรมให้ความรู้ในเรื่องการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพแก่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 53.57 โรงเรียนได้จัดอบรมให้ความรู้ในเรื่องการนิเทศแก่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 60.71

6. วิธีดำเนินงานในการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีดำเนินงานในการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพซึ่งได้ข้อมูลจากหัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และผู้บริหาร โรงเรียน จากแบบสอบถาม

เกี่ยวกับการเลือกสถานที่ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

หัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพส่วนใหญ่มีเกณฑ์ในการเลือกโรงเรียนที่จะส่งนักศึกษาไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยเลือกโรงเรียนที่ยินดีรับนักศึกษาเข้าฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 100.00 การจัดนักศึกษาไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพตามโรงเรียนต่าง ๆ มีวิธีจัดจำนวนนักศึกษาโดยจัดส่งตามที่นักศึกษาแจ้งความประสงค์ที่จะไปยังโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 50.00

เกี่ยวกับการปฐมนิเทศ การจัดประชุมสัมมนาระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพและการปัจฉิมนิเทศ

หัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพส่วนใหญ่ได้จัดการปฐมนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 100.00 จัดการปฐมนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ จำนวน 2 วัน คิดเป็นร้อยละ 58.33 จัดการปฐมนิเทศนักศึกษาในช่วงก่อนที่นักศึกษาจะออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 100.00 มีวัตถุประสงค์ในการจัดปฐมนิเทศ เพื่อเตรียมตัวนักศึกษาให้มีความพร้อมในการปฏิบัติงาน ร้อยละ 75.00 กิจกรรมที่จัดในการปฐมนิเทศ คือ เชิญวิทยากร และให้นักศึกษามาพบอาจารย์นิเทศก์ คิดเป็นร้อยละ 75.00 เท่ากัน เชิญนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ ผู้บริหารโรงเรียน และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน เข้าร่วมการปฐมนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 50.00 เท่ากัน การปฐมนิเทศนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมนิเทศได้ให้ความรู้ และจัดการในเรื่องการแต่งกายที่ถูกต้องตามระเบียบของสถาบันราชภัฏ การปฏิบัติตนในระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพและภาระงานของนักศึกษาในระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 100.00 เท่ากัน

การจัดประชุมสัมมนาระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ หัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพได้มีการจัดประชุมสัมมนาระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 83.33 มีวัตถุประสงค์ในการจัดประชุมสัมมนาระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เพื่อวิเคราะห์และแก้ปัญหาร่วมกันระหว่างนักศึกษา และอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ คิดเป็นร้อยละ 50.00 กิจกรรมที่จัดในการประชุมสัมมนาระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คือ การพบปะแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างนักศึกษาเพื่อทราบปัญหา และระดมความคิดเพื่อหาแนวทางแก้ไข คิดเป็นร้อยละ 83.33 การประชุมสัมมนาระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพได้เชิญอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ คิดเป็นร้อยละ 66.67

การจัดปัจฉิมนิเทศหัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพทุกสถาบันราชภัฏได้จัดปัจฉิมนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 100.00 วัตถุประสงค์ในการจัดปัจฉิมนิเทศเพื่อทราบปัญหา และอุปสรรคเพื่อระดมความคิด และหาแนวทางแก้ไขปรับปรุงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 100.00

ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ได้ทำการปฐมนิเทศนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 91.07 ได้ให้คำแนะนำชี้แจงแก่นักศึกษาเกี่ยวกับนโยบายของโรงเรียน และระเบียบของโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 94.64 เท่ากัน ได้ชี้แจงบทบาทหน้าที่ของครูที่พึงปฏิบัติเป็นประจำแก่นักศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 92.86 ผู้บริหารได้จัดให้นักศึกษาได้ปฏิบัติหน้าที่ครูทุกหน้าที่ตามความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 57.14

เกี่ยวกับการประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

การประสานงานกับอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ หัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพได้ทำการประสานงานด้วยตนเอง และได้จัดผู้รับผิดชอบในการประสานงาน คิดเป็นร้อยละ 50.00 เท่ากัน การประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพภายในโรงเรียนมีอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏเป็นผู้รับผิดชอบในการประสานงาน คิดเป็นร้อยละ 58.33

ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ ให้ข้อมูลว่าโรงเรียนของตนมีอาจารย์ทำหน้าที่ประสานงานกับสถาบันราชภัฏเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 82.14 ผู้บริหารได้ส่งอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนไปร่วมประชุมกับสถาบันราชภัฏตามที่ได้รับเชิญ คิดเป็นร้อยละ 82.14 การจัดสวัสดิการให้นักศึกษา คือ จัดหาอุปกรณ์ และสื่อการสอนที่จำเป็น คิดเป็นร้อยละ 91.07 เมื่อ นักศึกษามีปัญหาในการปฏิบัติตนอันก่อให้เกิดความเสียหายแก่โรงเรียนผู้บริหารโรงเรียนจะดำเนินการ โดยการตักเตือน คิดเป็นร้อยละ 76.79

7. ปัญหาในการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

จากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ พบว่าอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏไม่ได้เข้าร่วมสัมมนานักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพในช่วงระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 62.50 และลักษณะการพบกันระหว่างอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏกับอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน ส่วนใหญ่พบกันและพูดคุยเรื่องทั่ว ๆ ไปซึ่งไม่เกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 62.50 งานการนิเทศนักศึกษาของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ ไม่ได้ถูกนำมาพิจารณาความดีความชอบ คิดเป็นร้อยละ 62.50 ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่เกิดจากสถาบันราชภัฏ และบุคลากรของสถาบันที่พบกันโดยส่วนใหญ่คือ อาจารย์นิเทศก์มีการจ้บรับผิดชอบงานหลายด้าน คิดเป็นร้อยละ 75.00 มีความเห็นว่าสถาบันราชภัฏควรมีการปรับในเรื่องของเวลาและแบ่งงานในส่วนงานสอน และงานนิเทศให้สมดุลกับจำนวนอาจารย์ คิดเป็นร้อยละ 75.00

จากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนพบว่าปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่เกิดจากสถาบันราชภัฏ และบุคลากรของสถาบันราชภัฏ ได้แก่ อาจารย์นิเทศก์ไม่มีเวลาในการให้คำแนะนำแก่นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 62.50 และเห็นว่าปัญหาเกิดจากการที่สถาบันราชภัฏรับนักศึกษาเข้าเรียนมากเกินไปทำให้อาจารย์ของสถาบันราชภัฏไม่ค่อยมีเวลา

และมีภาระงานมากขึ้นมีข้อเสนอแนะ คือ สถาบันราชภัฏควรรับนักศึกษาที่ต้องการเรียนสาขาการปฐมวัยจริง ๆ เพื่อคุณภาพของผลผลิต คิดเป็นร้อยละ 100.00 และพบปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่เกิดจากโรงเรียน และบุคลากรในโรงเรียนโดยส่วนใหญ่ ได้แก่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน ไม่มีเวลาพอที่จะติดตามสังเกตการสอน และโรงเรียนขาดครูแล้วเอานักศึกษาไปสอนแทนครู คิดเป็นร้อยละ 62.50 เห็นว่าการทำหน้าที่เป็นอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนเป็นภาระที่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนไม่ต้องการทำหน้าที่ ผู้บริหารควรกระตุ้นและทำความเข้าใจกับอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนเพื่อให้แต่ละประสบการณ์กับนักศึกษาที่ออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 100.00 นอกจากนี้ยังพบว่าปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่เกิดจากนักศึกษาส่วนใหญ่ ได้แก่ นักศึกษาไม่ค่อยพัฒนาตนเอง คิดเป็น ร้อยละ 62.50 โดยเห็นว่าสถาบันราชภัฏไม่สามารถคัดเลือกนักศึกษาได้ทำให้ไม่ค่อยได้นักศึกษาที่มีประสิทธิภาพเข้ามาศึกษา คิดเป็นร้อยละ 100.00

จากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน พบว่าลักษณะการพบกันระหว่างอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏกับอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน คือ ได้พูดคุยในเรื่องทั่ว ๆ ไปซึ่งไม่เกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 75.00 และการเข้าร่วมสัมมนานักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพในช่วงระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนไม่ได้เข้าร่วมสัมมนา คิดเป็นร้อยละ 100.00 และพบว่าปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่เกิดจากนักศึกษาส่วนใหญ่ ได้แก่ นักศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับบุคลิกภาพ คิดเป็นร้อยละ 62.50 โดยเห็นว่าเป็นปัญหาของพฤติกรรมส่วนตัว ในการแก้ปัญหาควรให้อาจารย์นิเทศก์คอยช่วยกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดจิตสำนึก และปรับปรุงตนเอง คิดเป็นร้อยละ 100.00

หัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพสถาบันราชภัฏ ส่วนใหญ่พบปัญหาในการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คือ ทางโรงเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 66.67 และไม่ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายถึงร้อยละ 33.33 ปัญหาของวัตถุประสงค์การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คือ วัตถุประสงค์บางข้อตั้งไม่ตรงประเด็น และวัตถุประสงค์บางข้อไม่สอดคล้องกับการปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 50.00 เท่ากัน ปัญหาข้อกำหนดของวิธีการนิเทศที่ใช้ร่วมกัน คือ อาจารย์นิเทศก์แต่ละท่านใช้วิธีการนิเทศของตนเอง คิดเป็นร้อยละ 58.33 ปัญหาของจำนวนอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏซึ่งมีไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 50.00 ปัญหาของการจัดอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏไปทำการนิเทศนักศึกษา คือ อาจารย์ที่จบด้านการศึกษาปฐมวัยไม่พอกับจำนวนนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 41.67 ปัญหาในการเลือกโรงเรียนของนักศึกษา คือ นักศึกษาไม่พอใจการจัดสรรโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 50.00 ปัญหาในการเลือกโรงเรียนที่จัดส่งนักศึกษาไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คือ จำนวนโรงเรียนที่อยู่ในหลักเกณฑ์มีไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 66.67 ปัญหาที่เกิดจากวิธีการในการจัดจำนวนนักศึกษา คือ นักศึกษาต้องการไปยังโรงเรียนบางโรงเรียนมากเกินไป คิดเป็นร้อยละ 75.00 นักศึกษาบางคนไม่เข้าร่วมปฐมนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 50.00 นักศึกษาที่ไม่ได้

มารับการปฐมนิเทศ หัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดูแล และให้ข้อมูลที่ นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาคิดเป็นร้อยละ 58.33 ปัญหาในการจัดปฐมนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คือ งบประมาณที่ใช้ในการปฐมนิเทศมีน้อย คิดเป็นร้อยละ 66.67 ปัญหาในการเชิญผู้เกี่ยวข้อง เข้าร่วมสัมมนา ระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คือ อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏบางท่านไม่ มาเข้าร่วมสัมมนา คิดเป็นร้อยละ 58.33 ปัญหาที่พบในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาที่ ได้จากการสัมมนา ระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คือ การปรับตัวของนักศึกษาฝึกประสบการณ์ วิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 75.00 ผู้ที่ทำหน้าที่ส่งตัวนักศึกษาไปตามโรงเรียนต่าง ๆ คือ หัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพสถาบันราชภัฏ และนักศึกษานำหนังสือส่งตัวเดินทางไปยัง โรงเรียนเอง คิดเป็นร้อยละ 41.67 ปัญหาในการส่งตัวนักศึกษาไปยังโรงเรียนฝึกประสบการณ์ วิชาชีพ คือ นักศึกษาบางคนไม่ได้มาตามนัดหมายในวันส่งตัว คิดเป็นร้อยละ 41.67 ปัญหาของ แบบประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คือ แบบประเมินผลไม่สามารถประเมินผลได้ ครอบคลุมทุกด้านทั้งด้านพฤติกรรมการสอนและพฤติกรรมทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 58.33 ปัญหาของ การประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คือ อาจารย์นิเทศก์ประเมินผลไม่ต่อเนื่อง และ อาจารย์นิเทศก์ไม่ได้ประเมินผลนักศึกษาจากสภาพที่แท้จริง คิดเป็นร้อยละ 41.67 เท่ากัน

ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ได้รับทราบนโยบายการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ของสถาบันราชภัฏ คิดเป็นร้อยละ 83.93 ได้รับทราบวัตถุประสงค์การจัดการฝึกประสบการณ์วิชา ชีพ คิดเป็นร้อยละ 89.29 สถาบันราชภัฏไม่ได้เชิญผู้บริหารโรงเรียนเข้าร่วมวางแผนเกี่ยวกับการจัด การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 73.21 สถาบันราชภัฏส่งนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชา ชีพสาขาการศึกษาปฐมวัยได้ตรงตามนโยบายของโรงเรียนที่ตั้งไว้ คิดเป็นร้อยละ 87.50 ปัญหาใน การจัดอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน คือ ต้องจัดอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนซึ่งจบการศึกษาไม่ตรง สาขาวิชา คิดเป็นร้อยละ 33.93 ปัญหาในการเลือกบุคลากรเพื่อทำหน้าที่นิเทศการทำงานด้านอื่น ๆ ของนักศึกษา คือ บุคลากรที่จะทำหน้าที่นิเทศการทำงานด้านอื่น ๆ ของนักศึกษามีน้อย และไม่พบ ปัญหาในการเลือกบุคลากรเพื่อทำหน้าที่นิเทศ คิดเป็นร้อยละ 39.29 เท่ากัน ปัญหาในการชี้แจงให้ ความรู้แก่นักศึกษาในหน้าที่ต่าง ๆ ของครูประจำการ คือ ผู้บริหารไม่มีเวลาในการชี้แจงหน้าที่ ต่าง ๆ ของครูประจำการ คิดเป็นร้อยละ 39.29 ปัญหาในการให้นักศึกษาปฏิบัติงานในหน้าที่ ต่าง ๆ ของครูประจำการ คือ หน้าที่ของครูประจำการบางหน้าที่ไม่สามารถจัดให้นักศึกษาปฏิบัติ ได้ คิดเป็นร้อยละ 50.00 ปัญหาที่พบเกี่ยวกับการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของ นักศึกษา คือ แบบประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพบางข้อไม่สามารถประเมินได้ คิดเป็น ร้อยละ 30.36

การอภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเพื่อศึกษาสภาพการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาขาการศึกษาปฐมวัยในสถาบันราชภัฏที่มีประเด็นที่นำมาอภิปราย ดังนี้

อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏที่เคยเข้ารับการอบรมเรื่องการนิเทศมีร้อยละ 76.47 และยังมีอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏบางส่วนถึงร้อยละ 23.53 ยังไม่เคยเข้ารับการอบรมเรื่องการนิเทศ เช่นเดียวกับอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน พบว่าเคยเข้ารับการอบรมเรื่องการนิเทศมีร้อยละ 40.41 และยังมีอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนบางส่วนถึงร้อยละ 59.59 ยังไม่เคยเข้ารับการอบรมเรื่องการนิเทศ ซึ่งสาเหตุดังกล่าวอาจเป็นผลให้อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพอย่างแท้จริง โดยเฉพาะวิธีการในการนิเทศที่จะนำไปใช้ทั้งในด้านของการเตรียมตัวนักศึกษา ด้านการปฏิบัติการนิเทศ และด้านการประเมินผลเพื่อให้สามารถนิเทศนักศึกษาให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ หรือตรงตามนโยบายในการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ดังที่ Pires (1969) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการนิเทศไว้ว่ามีข้อที่น่าสังเกตว่าอาจารย์ผู้ทำหน้าที่นิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพบางคนไม่มีทักษะในการนิเทศและวัดผลประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ซึ่งจะมีผลทำให้มาตรฐานการฝึกประสบการณ์ต้องลงไป ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่อาจารย์ผู้ทำหน้าที่นิเทศการสอนจะต้องได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สาขาการศึกษาปฐมวัยในสถาบันราชภัฏ ใน 3 ด้าน คือ ด้านการเตรียมตัวนักศึกษา ด้านการปฏิบัติการนิเทศ และด้านการประเมินผลรวมทั้งปัญหาที่พบในการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาขาการศึกษาปฐมวัยในสถาบันราชภัฏ เพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ดังกล่าว จึงมีประเด็นที่นำมาอภิปรายดังนี้

1. สภาพการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

1.1 ด้านการเตรียมตัวนักศึกษา

ด้านการเตรียมตัวนักศึกษา จากการวิจัยพบว่า อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ ได้มีการนัดหมายกับนักศึกษาเกี่ยวกับการนิเทศก่อนออกทำการนิเทศ และได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนแก่นักศึกษาก่อนที่นักศึกษาจะไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และการให้คำแนะนำใช้การเสนอแนะจากการพัฒนามุมมองในสิ่งที่ตนเองเคยมีประสบการณ์ แล้วให้อิสระนักศึกษาเลือกปฏิบัติด้วยตนเอง และให้คำแนะนำโดยใช้ประสบการณ์ส่วนตัวให้หลักการและเหตุผล แล้วให้อิสระต่อนักศึกษาในการพิจารณาตัดสินใจด้วยตนเอง ทั้งนี้อาจเพื่อเตรียมนักศึกษาให้พร้อมในการออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เพราะการที่นักศึกษาได้ทราบข้อมูลของโรงเรียนจะช่วยทำให้นักศึกษาสามารถปรับตัวได้ดีขึ้นในการอยู่ร่วมกับบุคลากรในโรงเรียน และพบว่า อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนส่วนใหญ่ได้ให้ข้อมูลของโรงเรียนโดยละเอียดแก่นักศึกษาที่ไปฝึกประสบการณ์วิชา

ชีพ ได้แนะนำนักศึกษาแก่นักเรียนในชั้น การให้คำแนะนำใช้การเสนอแนะจากสิ่งที่ตนเองเคยมี ประสบการณ์จากการทำงานแล้วให้อิสระต่อนักศึกษาในการพิจารณาเลือกปฏิบัติด้วยตนเอง มีการ มอบหมายงานให้นักศึกษาทำและคอยดูแลให้ความช่วยเหลือโดยการให้คำแนะนำ และสาธิตการ ทำงานในหน้าที่ต่าง ๆ และเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ทำงานในหน้าที่ต่าง ๆ นอกเหนืองานสอน มี การให้คำแนะนำในเรื่องหลักสูตรอนุบาลที่ทางโรงเรียนใช้อย่างละเอียดชัดเจน และได้สาธิต การสอนให้นักศึกษาดูในช่วงสัปดาห์แรก ๆ ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ดังที่ พันธ์ หันนาคินทร์ (2511) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการเตรียมก่อนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพไว้ ว่า ก่อนที่จะทำการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ นักศึกษาควรจะได้รับ การเตรียมตัวเบื้องต้น เช่น รั บทราบถึงสภาพความเป็นไปของโรงเรียนที่จะทำการฝึกสอน

1.2 ด้านการปฏิบัติการนิเทศ

ด้านการปฏิบัติการนิเทศ จากการวิจัยพบว่า อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏส่วน ใหญ่แจ้งแผนการนิเทศให้นักศึกษาทราบล่วงหน้าบางครั้ง และไปนิเทศนักศึกษาโดยนัดหมายบ้าง ไม่นัดหมายบ้าง ทั้งนี้อาจเนื่องจากนักศึกษามีลักษณะนิสัยที่แตกต่างกัน นักศึกษาบางคนจะ เตรียมการสอนอย่างดีในวันที่อาจารย์ไปทำการนิเทศเท่านั้น ทำให้อาจารย์นิเทศก์ต้องปรับ เปลี่ยนลักษณะนิสัยของนักศึกษาให้มีความเสมอต้นเสมอปลายจึงไม่นัดหมายนักศึกษา ในการ นิเทศเกี่ยวกับการแผนการสอน จากการวิจัยพบว่าอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏได้ปรึกษาร่วมกับ นักศึกษาเกี่ยวกับการเขียนแผนการสอน

การปฏิบัติในการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏนั้นเริ่มจากการแสดง ความสัมพันธ์ที่จริงใจอย่างใกล้ชิดให้นักศึกษาเกิดความไว้วางใจ และให้เขาได้เลือกปฏิบัติ การ สอนด้วยตนเอง พฤติกรรมในการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏหลังการสอนมีการ ชมเชยนักศึกษาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เมื่อนักศึกษาเกิดปัญหาในการสอนก็จะให้ นักศึกษาแก้ปัญหาด้วยตนเองก่อน ถ้าแก้ปัญหาไม่ได้จึงให้คำแนะนำโดยใช้การเชื่อมโยง สถานการณ์

ส่วนจุดมุ่งหมายในการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏจากการวิจัย พบว่า เพื่อส่งเสริมพัฒนาทักษะในการวางแผนการสอนด้วยตนเอง จุดเน้นในการนิเทศภายหลัง นักศึกษาสอนเสร็จสิ้นเน้นจุดเด่นในพฤติกรรมการสอนของนักศึกษา

ส่วนลักษณะการให้ข้อมูลป้อนกลับของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ คือ ใ้ นักศึกษาพูดถึงการปฏิบัติของตน และร่วมกันคิดวิเคราะห์กับอาจารย์นิเทศก์ถึงการปฏิบัติที่ช่วย ให้ เกิดผลดียิ่งขึ้น และให้คำแนะนำโดยใช้การเสนอแนะจากการพัฒนามุมมองในสิ่งที่ตนเองเคยมี ประสบการณ์ แล้วให้อิสระนักศึกษาเลือกปฏิบัติด้วยตนเอง

จากการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏดังกล่าวผู้วิจัยมีความเห็นว่ารูปแบบ ในการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏมีแนวโน้มเป็นการนิเทศแบบคลินิก และการ

นิเทศแบบการดูแลอย่างใกล้ชิด เพราะการตั้งจุดมุ่งหมายของผู้นิเทศก์ในการนิเทศ สิ่งที่ผู้นิเทศก์มุ่งส่งเสริมให้เกิดกับนักศึกษา และพฤติกรรมของผู้นิเทศก์ เป็นรูปแบบการนิเทศแบบคลินิก ส่วนการวางตัว การให้คำแนะนำ การปฏิบัติในการนิเทศของผู้นิเทศก์ เป็นรูปแบบการนิเทศแบบการดูแลอย่างใกล้ชิด

ด้านการปฏิบัติการนิเทศจากการวิจัย พบว่า อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนส่วนใหญ่ได้แจ้งให้นักศึกษาทราบล่วงหน้าทุกครั้งก่อนที่จะไปสังเกตการสอนของนักศึกษาเพียงร้อยละ 38.78 และมีการปรึกษาร่วมกันกับนักศึกษาก่อนการนิเทศบางครั้ง ร้อยละ 48.57 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนคลุกคลี และเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับนักศึกษาจึงไม่เห็นความสำคัญในการแจ้งให้นักศึกษาทราบในการที่จะทำการนิเทศ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการแจ้งให้นักศึกษาทราบล่วงหน้าทุกครั้งก่อนที่จะไปสังเกตการสอนมีความสำคัญ และควรจะมีการปรึกษาร่วมกับนักศึกษาก่อนการนิเทศในทุกครั้งด้วย ดังที่ ยูพิน พิพิธกุล (2527) ได้กล่าวถึงเทคนิคการนิเทศที่สำคัญ และสามารถนำมาเป็นแนวทางปฏิบัติในการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คือ การสังเกตการสอนจะต้องมีการตกลงกันระหว่างผู้นิเทศก์กับผู้รับการนิเทศก์เสียก่อน โดยอาจดำเนินการสำรวจดูว่าผู้สอนทำงานไปถึงไหน กำลังทำอะไรเพื่อผู้นิเทศก์ได้เตรียมศึกษา และเลือกวิธีการสอนที่จะไปนิเทศได้ถูกต้อง นอกจากนี้ วิทยาลัยครูเทพสตรี (2519) ได้เสนอแนะแนวทางในการนิเทศไว้ว่า อาจารย์นิเทศก์จะต้องนัดหมายกับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพล่วงหน้าว่าจะนิเทศการสอนวันใด และอาจารย์นิเทศก์ควรนิเทศให้ตรงตามเวลาที่นัดหมาย การตรวจบันทึกการสอนของนักศึกษาจากการวิจัยพบว่าอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนดำเนินการตรวจก่อนการสอน 1 สัปดาห์ และให้คำแนะนำในเรื่องการทำบันทึกการสอน โดยแลกเปลี่ยนความรู้กับนักศึกษาเพื่อให้นักศึกษาสามารถนำมาปรับใช้ได้ เกี่ยวกับสื่อการสอน จากการวิจัยพบว่าอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนได้ให้คำแนะนำ และสาธิตการใช้สื่อการเรียนการสอนทุกครั้งที่นักศึกษาต้องการ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนทำหน้าที่ได้เหมาะสม ดังที่ Mead (1930) ได้กล่าวถึงหน้าที่ของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนที่สำคัญว่า ต้องประชุมปรึกษาหารือกับนักศึกษาฝึกสอน สาธิตการสอน เยี่ยมชั้นเรียนเพื่อดูความเรียบร้อยในการทำงานของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ให้คำแนะนำในการทำบันทึกการสอน และทำรายงานเสนอผู้บังคับบัญชา จะเห็นได้ว่าอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญยิ่งเป็นบุคคลซึ่งนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพยึดถือเป็นแบบฉบับที่ดีในการปฏิบัติตนในระหว่างการออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และเมื่อออกไปเป็นครูในอนาคต

วิธีการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนจากการวิจัยพบว่า การนิเทศนั้นมุ่งหาวิธีส่งเสริมให้นักศึกษาวิเคราะห์พฤติกรรมการสอน และปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนด้วยตนเองได้ ส่วนพฤติกรรมในการนิเทศนั้นให้การเสนอแนะอย่างเป็นกันเองในลักษณะเป็นผู้ร่วม

วิชาชีพ เมื่อนักศึกษามีปัญหาในการสอนก็ให้นักศึกษาแก้ปัญหาด้วยตนเองก่อน ถ้าแก้ปัญหาไม่ได้จึงให้คำแนะนำโดยใช้การเชื่อมโยงสถานการณ์

ส่วนจุดมุ่งหมายในการนิเทศการสอนของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน จากการวิจัยพบว่าเพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาพัฒนาทักษะในการวางแผนการสอนด้วยตนเอง และในการนิเทศการสอนอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนเน้นกระบวนการในการแก้ปัญหามากที่สุดภายหลังจากนักศึกษาสอนเสร็จสิ้น

ส่วนลักษณะการให้ข้อมูลป้อนกลับแก่นักศึกษาจะบอกถึงความสามารถที่นักศึกษามี และปัญหาในส่วนที่นักศึกษาไม่สามารถแก้ไขเองได้ ส่วนการให้คำแนะนำก็ใช้การเสนอแนะจากสิ่งที่ตนเคยมีประสบการณ์แล้วให้อิสระต่อนักศึกษาในการพิจารณาเลือกปฏิบัติ

จากการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนดังกล่าว ผู้วิจัยมีความเห็นว่ารูปแบบในการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนมีแนวโน้มจะเป็นการนิเทศแบบการดูแลอย่างใกล้ชิด เพราะการวางตัว การให้คำแนะนำ และพฤติกรรมของผู้นิเทศ เป็นรูปแบบการนิเทศแบบการดูแลอย่างใกล้ชิด

ส่วนสภาพการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่ได้ข้อมูลจากนักศึกษาในด้านการปฏิบัติการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ จากการวิจัยพบว่า อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏไม่ได้นัดหมายกับนักศึกษาก่อนไปดูการสอน และไม่ได้แจ้งแผนการนิเทศให้นักศึกษาทราบ และก่อนนิเทศไม่มีการปรึกษาหารือร่วมกันกับนักศึกษา จากข้อมูลที่ได้รับจากอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏกับข้อมูลที่ได้รับจากนักศึกษา ซึ่งมีความขัดแย้งกันนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ว่าอาจเนื่องมาจากฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพได้จัดทำตารางวันและเวลาสำหรับการนิเทศไว้ในคู่มือการนิเทศ ซึ่งเมื่ออาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏไปนิเทศออกทำการนิเทศตามวัน และเวลาที่แจ้งไว้ในคู่มือ แต่นักศึกษาไม่ได้รับทราบวัน และเวลาในการออกทำการนิเทศจากอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏโดยตรง ข้อมูลที่ได้รับจึงมีความขัดแย้งกัน

ส่วนการปฏิบัติการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏนั้นจากการวิจัยพบว่า จะมุ่งหาวิธีส่งเสริมให้นักศึกษาวิเคราะห์การสอนและปรับปรุงการสอนด้วยตนเองได้ เมื่อนักศึกษาสอนเสร็จอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏได้ให้ข้อเสนอแนะ และข้อคิดเห็นทุกครั้งโดยเน้นการแก้ปัญหาการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และเมื่อนักศึกษาเกิดปัญหาในการสอน อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏให้นักศึกษาแก้ปัญหาด้วยตนเองก่อน ถ้าไม่สามารถแก้ปัญหาได้ก็ให้คำแนะนำโดยใช้การเชื่อมโยงสถานการณ์

ส่วนจุดมุ่งหมายในการนิเทศการสอนของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏมุ่งส่งเสริมให้นักศึกษาพัฒนาทักษะในการวางแผนการสอนด้วยตนเอง และมุ่งส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดทักษะในการแก้ปัญหา จุดเน้นในการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏเน้นกระบวนการใน

การแก้ปัญหา ส่วนการให้ข้อมูลป้อนกลับแก่นักศึกษา คือ ให้นักศึกษาพูดถึงปัญหา และวิธีการแก้ปัญหาโดยอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏให้ความช่วยเหลือ

จากข้อมูลการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ ดังกล่าว ผู้วิจัยได้วิเคราะห์แล้วมีความเห็นว่ารูปแบบในการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏมีแนวโน้มจะเป็นการนิเทศแบบคลินิก เพราะการวางตัวของผู้นิเทศก์การให้คำแนะนำ การปฏิบัติในการนิเทศ และสิ่งที่ผู้นิเทศก์มุ่งส่งเสริมให้เกิดกับนักศึกษา เป็นรูปแบบการนิเทศแบบคลินิก ซึ่งจากการวิจัยพบว่า ข้อมูลที่ได้รับจากนักศึกษา และข้อมูลที่ได้รับจากอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏมีความสอดคล้องกัน นอกจากนี้จากการวิจัยยังพบว่า การเข้าห้องเรียนเพื่อสังเกตการสอนของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏเข้าไปในห้องเรียนตามแต่โอกาสจะอำนวย ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการนิเทศของผู้นิเทศก์ควรเข้าไปในชั้นเรียนก่อนเพราะการที่ผู้นิเทศก์เข้าชั้นเรียนภายหลัง หรือในช่วงที่นักศึกษา กำลังสอนจะทำให้ผู้รับการนิเทศก์เสียสมาธิดังที่ ยุพิน พิพิธกุล (2527) ได้กล่าวถึงเทคนิคการนิเทศไว้ว่า ผู้นิเทศก์ควรไปตรงเวลา การเดินเข้าไปในห้องขณะที่มีการเรียนการสอนอยู่จะทำให้ทั้งครูและนักเรียนเสียสมาธิ

ส่วนการปฏิบัติการณ์เทศของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน จากการวิจัยพบว่าในการนิเทศจะให้การเสนอแนะอย่างเป็นกันเองในลักษณะเป็นผู้ร่วมวิชาชีพ เมื่อนักศึกษามีปัญหาในการสอน ก็จะช่วยเหลือนักศึกษาโดยช่วยนักศึกษาแสวงหาแนวทางในการแก้ปัญหาที่จะสามารถแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

ส่วนจุดมุ่งหมายในการนิเทศการสอนมุ่งส่งเสริมให้นักศึกษาพัฒนาทักษะในการวางแผนการสอนด้วยตนเอง และในการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนเน้นการดูแลการนิเทศนักศึกษาอย่างใกล้ชิด และหาวิธีปฏิบัติที่เหมาะสมร่วมกันกับนักศึกษา การให้ข้อมูลป้อนกลับแก่นักศึกษาอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนให้ข้อมูลป้อนกลับโดยให้นักศึกษาพูดถึงการสอนของตน และร่วมกันคิดวิเคราะห์ถึงการสอนที่จะช่วยให้เกิดผลดียิ่งขึ้น จากข้อมูลการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนดังกล่าวผู้วิจัยได้วิเคราะห์แล้วมีความเห็นว่ารูปแบบในการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนมีแนวโน้มจะเป็นการนิเทศแบบการดูแลอย่างใกล้ชิด เพราะการวางตัวของผู้นิเทศก์ การตั้งจุดมุ่งหมายในการนิเทศ การให้คำแนะนำ การปฏิบัติในการนิเทศ และพฤติกรรมของผู้นิเทศก์เป็นรูปแบบการนิเทศแบบการดูแลอย่างใกล้ชิด ซึ่งจากการวิจัยพบว่า ข้อมูลที่ได้รับจากนักศึกษา และข้อมูลที่ได้รับจากอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนมีความสอดคล้องกัน

นอกจากนี้จากการวิจัยยังพบว่า ทุกครั้งที่นักศึกษาทำการสอนอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนอยู่ภายในห้องเรียนเป็นบางครั้ง ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่าอาจเป็นเพราะอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนมีงานในด้านอื่น ๆ อีกจึงทำให้ไม่สามารถอยู่ภายในห้องเรียนได้ทุกครั้งที่นักศึกษาทำการสอน ซึ่งตามหลักของการนิเทศที่ถูกต้องนั้นผู้นิเทศก์ควรอยู่ภายในห้องเรียนเพื่อให้เห็นกระบวนการสอนทุกขั้นตอน และสามารถนิเทศได้ตรงประเด็น ดังที่ ยุพิน พิพิธกุล (2527) ได้กล่าวถึง

เทคนิคการนิเทศว่า ผู้นิเทศควรบันทึกการสังเกตการสอนอย่างไม่เป็นทางการ อย่างนึ่งจ้อง และจดทุกอิริยาบถ ถ้าสอนผิดไม่ควรพูดตัดบท นั่งสังเกตเงียบ ๆ และชี้แจงหลังจากที่สอนจบแล้ว นอกจากนี้ต้องหาเทคนิคในการแก้ไขสร้างเจตคติที่ดีในการนิเทศให้แก่ผู้รับการนิเทศ และให้เข้าใจจุดประสงค์ในการนิเทศ

1.3 ด้านการประเมินผล

ด้านการประเมินผล จากการวิจัยพบว่าสถาบันราชภัฏใช้แบบประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของหน่วยศึกษานิเทศก์กรมการฝึกหัดครู และมีการสร้างแบบประเมินเพื่อประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัยด้วย ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าเป็นการเหมาะสมอย่างยิ่งในการที่สถาบันราชภัฏทำการสร้างแบบประเมินในเฉพาะสาขาวิชา เพราะการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาในแต่ละสาขาวิชามีความแตกต่างกัน เช่น นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาขาการศึกษาปฐมวัยจะต้องดูแลนักเรียน และมีกิจกรรมกับนักเรียนตลอดเวลา ซึ่งแตกต่างจาก นักศึกษาสาขาวิชาอื่น ๆ ที่มีการสอนนักเรียนเป็นรายชั่วโมง ซึ่งกิจกรรมที่ผู้นิเทศต้องนิเทศมีความต่างกันด้วย ส่วนเกณฑ์การประเมิน จากการวิจัยพบว่าควรมีการปรับปรุงเกณฑ์การประเมินจากเดิมมาเป็นการให้เกรด และพบว่าผลการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพโดยส่วนใหญ่อยู่ในขั้นผ่าน วิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานที่นอกเหนือจากงานสอนของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏจากการวิจัยพบว่า ประเมินโดยการสอบถามจากอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน ส่วนแบบประเมินมีความเห็นว่ามีความครอบคลุมดีแล้ว

ทัศนคติของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อการเป็นอาจารย์นิเทศก์ ทางโรงเรียนให้ความร่วมมือกับการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในทุกด้านเป็นอย่างดี และในการนิเทศนักศึกษาได้เชิญอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนเข้าร่วมนิเทศด้วยเป็นบางครั้ง จากการวิจัยพบว่าสิ่งที่ควรปรับปรุงในการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คือ ควรมีการพูดคุยระหว่างอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนเกี่ยวกับวิธีการนิเทศ และวิธีการสอนใหม่ ๆ เพื่อให้เกิดความสอดคล้อง นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้บริหารได้มีส่วนร่วมในการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษา ความเห็นเกี่ยวกับเกณฑ์การประเมินพบว่า เห็นด้วยกับการเปลี่ยนเกณฑ์การประเมิน มาเป็นการให้เกรด ส่วนผลการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏกับอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนมีความสอดคล้องกัน และผลการประเมินของนักศึกษาส่วนใหญ่ คือ ผ่าน ข้อมูลจากการวิจัยที่ได้รับจากอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนมีความสอดคล้องกัน

เกี่ยวกับทัศนคติต่อการเป็นอาจารย์นิเทศก์ จากการวิจัยพบว่า อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเป็นอาจารย์นิเทศก์ มีทัศนคติว่าการเป็นอาจารย์นิเทศก์ช่วยให้สามารถแลกเปลี่ยนความรู้กับนักศึกษา และได้ประสบการณ์ทางการสอนใหม่ ๆ และจากการวิจัยยังพบว่า นักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัยมีความเห็นต่อผลการประเมินของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ

และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนว่ามีความเหมาะสม และในการนิเทศการสอนพบว่า นักศึกษามีความเห็นว่าการนิเทศการสอนของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนมีความสอดคล้องกันเกี่ยวกับเกณฑ์การประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ จากการวิจัยพบว่า นักศึกษาเห็นด้วยกับการเปลี่ยนเกณฑ์การประเมินมาเป็นการให้เกรด

จากที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า ในการประเมินผลสิ่งที่จะต้องปรับปรุง คือ เกณฑ์การประเมินอาจเนื่องมาจากการที่เกณฑ์การประเมินเดิมที่มี 3 ระดับ คือ ไม่ผ่าน ผ่าน และผ่านดีเยี่ยม ไม่สามารถเป็นเกณฑ์การประเมินที่แยกระดับความสามารถในการฝึกประสบการณ์ได้อย่างชัดเจน ทั้งผลการประเมินยังไม่มีผลต่อตัวนักศึกษาอย่างเด่นชัด ถ้าปรับเปลี่ยนเป็นการให้เกรดก็อาจทำให้นักศึกษามีความกระตือรือร้นต่อการฝึกประสบการณ์วิชาชีพมากยิ่งขึ้น

2. ปัญหาการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

ปัญหาการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพจากการวิจัยพบว่า อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏพบปัญหาการนิเทศ คือ นักศึกษาไม่ให้ความสำคัญต่อการตกลงร่วมกัน นักศึกษาทำบันทึกการสอนไม่ถูกต้อง และใช้ประโยชน์จากสื่อไม่คุ้มค่า นักศึกษาไม่สามารถประยุกต์ความรู้ภาคทฤษฎีมาปฏิบัติได้ ในการให้คำแนะนำ นักศึกษายอมรับฟัง และปฏิบัติหรือแก้ไขตามคำแนะนำในบางเรื่อง ส่วนปัญหาของการประเมินผลการสอน คือ อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏมีเวลาน้อยในการประเมิน แต่พบปัญหาการสอนของนักศึกษา คือ นักศึกษาคุมชั้นเรียนไม่ได้ พบปัญหาในการให้คำแนะนำแก่นักศึกษา คือ นักศึกษายอมรับฟังความคิดเห็น และปฏิบัติ หรือแก้ไขตามคำแนะนำในบางเรื่อง

จากที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า ปัญหาการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพส่วนใหญ่ คือ นักศึกษาทำบันทึกไม่ถูกต้อง ไม่ให้ความสำคัญต่อการตกลงร่วมกัน ไม่สามารถประยุกต์ความรู้ภาคทฤษฎีมาปฏิบัติได้ ใช้สื่อไม่คุ้มค่า คุมชั้นเรียนไม่ได้ รวมทั้งแก้ไขตามคำแนะนำเพียงบางเรื่อง ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ Sprivery (1973) ซึ่งได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการทำนายผลสำเร็จที่นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ได้รับจากโครงการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในช่วงระหว่างปี ค.ศ. 1900-1971 สรุปผลดังนี้ การออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพไม่ได้ทำให้นักศึกษาประสบผลสำเร็จในทุกด้าน แต่สิ่งสำคัญที่ได้รับ คือ ทำให้ฉลาดขึ้น และสามารถปรับปรุงบุคลิกภาพได้ดี สามารถควบคุมอารมณ์จิตใจ และเป็นคนรู้จักสังเกต การมีโอกาสเลือกสถานที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน ระยะเวลาของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สภาพทางอารมณ์ขณะทำการสอน และบรรยากาศในโรงเรียนที่ออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพเป็นองค์ประกอบที่มีผลต่อความสำเร็จของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพทั้งสิ้น

3. นโยบายของการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

นโยบายการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ หัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สถาบันราชภัฏ และคณะกรรมการการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพส่วนใหญ่ได้มีการวาง

นโยบาย และมีวัตถุประสงค์การจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพเพื่อให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพมีกรอบของกระบวนการทำงาน และทำให้การฝึกประสบการณ์วิชาชีพเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ซึ่งนโยบาย และวัตถุประสงค์เป็นสิ่งที่ช่วยให้อาจารย์นิเทศก์สามารถทำการนิเทศนักศึกษาทั้งในส่วนการปฏิบัติงานสอน และงานด้านอื่น ๆ ในหน้าที่ครูได้เกิดผลดี นอกจากนี้ยังได้พัฒนาคุณลักษณะของครูที่ดี ได้พัฒนาความรู้ และเทคนิควิธีสอน ดังที่ วันทยา วงศ์ศิลปภิรมย์ และคณะ (2542) ได้กล่าวว่า นโยบายเป็นสภาพที่พึงประสงค์ในอนาคตที่เกิดขึ้นจากการจัดการของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย และวัตถุประสงค์เป็นผลลัพธ์ปลายทางที่กำหนดไว้ล่วงหน้าตามสิ่งที่จะต้องกระทำเพื่อให้เกิดผลตามความคาดหวัง

นอกจากนี้ยังพบว่าผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่มีการจัดทำโครงการ หรือนโยบายเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ร้อยละ 55.36 และยังมีผู้บริหารบางส่วนถึงร้อยละ 44.64 ได้มีการจัดทำโครงการ หรือนโยบายเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ทั้งยังมีผู้บริหารถึงร้อยละ 73.21 ไม่ได้เป็นคณะกรรมการ หรือไม่ได้เข้าร่วมวางแผนเกี่ยวกับการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของสถาบันราชภัฏ ทั้งนี้อาจมีส่วนทำให้การนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ดังที่ Castillo (1971) ได้กล่าวไว้ว่าผู้บริหารโรงเรียนที่นักศึกษาออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพนับว่าเป็นผู้ที่มีความสำคัญต่อการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เช่นเดียวกัน เพราะนอกจากจะอยู่ในฐานะ ผู้บริหาร ผู้ประสานงานนโยบายร่วมกับสถาบันผลิตครูแล้วยังต้องมียุทธศาสตร์อื่น ๆ อีกไม่น้อย กล่าวคือ จะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และความรับผิดชอบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพทั้งกระบวนการ

4. บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ จากการวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่ภาควิชา หรือโปรแกรมวิชาเป็นผู้จัดอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏไปนิเทศนักศึกษา โดยจัดอาจารย์ที่จบการศึกษาทางด้านสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยไปนิเทศถ้าไม่พอจึงจัดอาจารย์ที่จบการศึกษาทางสาขาวิชาอื่น ๆ ไปนิเทศ ซึ่งในการนิเทศนั้นถ้าอาจารย์นิเทศก์เป็นผู้ที่จบการศึกษาสาขาเดียวกันกับนักศึกษาที่ออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพโดยตรง อาจารย์นิเทศก์จะสามารถนิเทศ และถ่ายทอดความรู้ได้อย่างเหมาะสมมากกว่าอาจารย์นิเทศก์ที่จบการศึกษาทางสาขาวิชาอื่น ๆ ส่วนผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่มีเกณฑ์ในการเลือกอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน คือ เลือกอาจารย์ที่สอนในชั้นที่นักศึกษาจะต้องฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และได้จัดอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน 1 คน รับผิดชอบนิเทศนักศึกษาจำนวน 1 คน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากอาจารย์ที่สอนในชั้นที่นักศึกษาจะต้องฝึกประสบการณ์วิชาชีพได้สอนในชั้นเรียนนั้นมานานทำให้มีประสบการณ์ในการสอนซึ่งทำให้สามารถถ่ายทอด และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ทางการสอนให้กับนักศึกษาได้เป็นอย่างดี ดังที่ Butcher (1966) ได้วิเคราะห์การเลือกบุคคลที่จะทำหน้าที่อาจารย์นิเทศก์ฝ่าย โรง

เรียน แล้วพบว่าครูที่ควรจะเลือกเป็นอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนนั้นควรจะมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพครู สนใจเด็ก มีความกระตือรือร้น และเป็นผู้มีประสบการณ์ในการสอน

5. วิธีดำเนินงานในการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

5.1 การเลือกสถานที่ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

หัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพมีเกณฑ์ในการเลือกโรงเรียนที่จะส่งนักศึกษาไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยเลือกโรงเรียนที่ยินดีรับนักศึกษาเข้าฝึกประสบการณ์วิชาชีพ จากการวิจัยพบว่า การจัดนักศึกษาไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพตามโรงเรียนต่าง ๆ มีวิธีจัดจำนวนนักศึกษาโดยจัดส่งตามที่นักศึกษาแจ้งความประสงค์ที่จะไปยังโรงเรียนนั้น ๆ ทั้งนี้เนื่องจากว่าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพสถาบันราชภัฏเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีสิทธิเลือกโรงเรียนที่ตนเต็มใจจะไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ทั้งนี้อาจเอื้อให้กับนักศึกษาที่มีบ้านอยู่ใกล้กับโรงเรียนที่เป็นสถานที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เพื่อให้เกิดความสะดวกในการเดินทาง ส่วนเกณฑ์ในการเลือกโรงเรียนซึ่งเลือกโรงเรียนที่ยินดีรับนักศึกษาเข้าฝึกประสบการณ์วิชาชีพเป็นสิ่งที่เหมาะสมอย่างยิ่งดังที่ หน่วยศึกษานิเทศก์กรมการฝึกหัดครู (2531) ได้กล่าวถึงแนวปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน คือ ให้ความร่วมมือกับสถาบันราชภัฏในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษา ดังนั้นถ้าเลือกโรงเรียนที่ยินดีรับนักศึกษาเข้าฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เชื่อว่าสถาบันราชภัฏจะได้รับความร่วมมือจากทางโรงเรียนในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

5.2 การปฐมนิเทศการจัดประชุมสัมมนา ระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และการปัจฉิมนิเทศหัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ได้จัดการปฐมนิเทศนักศึกษา จากการวิจัยพบว่า ได้ทำการจัดปฐมนิเทศเป็นเวลา 2 วัน และจัดการปฐมนิเทศนักศึกษาในช่วงก่อนที่นักศึกษาออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพมีวัตถุประสงค์ในการจัดปฐมนิเทศเพื่อเตรียมตัวนักศึกษาให้มีความพร้อมในการปฏิบัติงาน กิจกรรมที่จัดในการปฐมนิเทศ คือ เชิญวิทยากร และให้นักศึกษามาพบอาจารย์ นิเทศก์ เพื่อให้ความรู้ในเรื่องการแต่งกายที่ถูกต้องตามระเบียบของสถาบันราชภัฏ การปฏิบัติงานในระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และภาระงานของนักศึกษาในระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ทั้งนี้การจัดกิจกรรมอาจเพื่อให้ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ และครบถ้วนมากที่สุด และพบว่าผู้บริหารโรงเรียนได้ปฐมนิเทศนักศึกษา โดยให้คำแนะนำชี้แจงเกี่ยวกับนโยบายของโรงเรียน และระเบียบของโรงเรียน ได้ชี้แจงบทบาทหน้าที่ของครูที่พึงปฏิบัติเป็นประจำแก่นักศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน และได้จัดให้นักศึกษาได้ปฏิบัติหน้าที่ครูทุกหน้าที่ตามความเหมาะสม ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนเห็นความสำคัญของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษา จึงให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ดังที่ Sprivey (1973) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่จะทำให้งานการฝึกประสบการณ์วิชาชีพบรรลุเป้าหมาย ผู้บริหารจะใช้ประสบการณ์ของตน แนะนำ ช่วยเหลือนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เลือกสรรอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จทางการสอน มีคุณสมบัติที่เหมาะสม

สมให้ทำงานร่วมกับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และปฏิบัติต่อนักศึกษาเหมือนกับว่าเป็นครูคนหนึ่งในโรงเรียน

การจัดประชุมสัมมนาระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ จากการวิจัยพบว่ามี การจัดประชุมสัมมนาระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ มีวัตถุประสงค์ในการจัดเพื่อวิเคราะห์ และแก้ปัญหาาร่วมกันระหว่างนักศึกษา และอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ กิจกรรมที่จัด คือ การพบปะแลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมกัน ทั้งนี้การที่ไม่ได้เชิญอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน และผู้บริหารโรงเรียนเข้าร่วมสัมมนาด้วยอาจเป็นเพราะต้องการเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้พูดระบายความรู้สึกับนักศึกษา และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายสถาบันราชภัฏเท่านั้น เพราะประสบการณ์บาง ประสบการณ์ในแง่ลบ ซึ่งไม่เป็นการสมควรที่จะให้ทางโรงเรียนรับทราบซึ่งอาจเกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมา

การจัดปัจฉิมนิเทศ จากการวิจัยพบว่าสถาบันราชภัฏมีการจัดปัจฉิมนิเทศ โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อทราบปัญหา และอุปสรรค เพื่อระดมความคิด และหาแนวทางแก้ไขปรับปรุง การฝึกประสบการณ์วิชาชีพในอนาคต ดังที่ ครรชิต ตัญจรัยรัตน์ (2541) ได้ให้แนวคิดไว้ว่า การดำเนินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพจะไม่สำเร็จสมบูรณ์ถ้าขาดการสรุปนำเสนอผลงาน และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการดำเนินการ ดังนั้นการจัดปัจฉิมนิเทศ จึงเป็นการประเมินผลงานอย่างมีระบบ จะช่วยให้ทราบจุดด้อย และจุดเด่น ตลอดจนจุดที่จะต้องปรับปรุงแก้ไขเพื่อพัฒนา และยึดถือปฏิบัติต่อไป

5.3 การประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ จากการวิจัยพบว่า หัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพได้ทำการประสานงานด้วยตนเอง และได้จัดผู้รับผิดชอบในการประสานงานกับอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ ส่วนการประสานกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพภายในโรงเรียนจะมีอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏเป็นผู้รับผิดชอบในการประสานงาน ทั้งนี้อาจเพื่อความสะดวก และประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปประสานงาน เพราะอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏต้องไปนิเทศนักศึกษาอยู่แล้ว ส่วนทางโรงเรียนมีอาจารย์ทำหน้าที่ประสานงานกับสถาบันราชภัฏ เกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และผู้บริหารโรงเรียนได้ส่งอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนไปร่วมประชุมกับสถาบันราชภัฏตามที่ได้รับเชิญ จากการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนได้จัดสวัสดิการให้แก่นักศึกษา คือ จัดหาอุปกรณ์ และสื่อการสอนที่จำเป็น เมื่อนักศึกษามีปัญหาในการปฏิบัติตนอันก่อให้เกิดความเสียหายแก่โรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนใช้วิธีตักเตือนทั้งนี้แสดงว่าทางโรงเรียนให้ความสำคัญในการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพเป็นอย่างยิ่ง ทั้งยังอำนวยความสะดวกต่อนักศึกษาด้วย

จากที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่าวิธีดำเนินงานในการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ มีความสำคัญยิ่งต่อการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการเลือกสถานที่ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ การปฐมนิเทศ การจัดประชุมสัมมนาระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพ การ

ปัจฉิมนิเทศ และการประสานงาน ดังที่หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู (2521) กล่าวว่า การดำเนินการจัดระบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่ดีย่อมส่งผลให้การฝึกประสบการณ์วิชาชีพมีประสิทธิภาพ โดยเป็นขั้นตอนต่อเนื่องสถาบันผลิตครูที่จะส่งนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพจะต้องวางแผน กำหนดรูปแบบการบริหารการฝึกประสบการณ์วิชาชีพอย่างเหมาะสม เช่น การแบ่ง หรือเลือกโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพ การทำความรู้จักโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพ การกำหนดหน้าที่แก่นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ การประสานงานต่าง ๆ ฯลฯ

6. ปัญหาในการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

ปัญหาในการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ จากการวิจัยพบปัญหา คือ วัตถุประสงค์ในการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพบางข้อตั้งไม่ตรงประเด็น และไม่สอดคล้องกับการปฏิบัติ ข้อกำหนดของวิธีการนิเทศที่ตกลงใช้ร่วมกันอาจารย์นิเทศก์ก็ใช้วิธีการนิเทศของตนเอง จำนวนอาจารย์นิเทศก์ที่จบการศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัยของสถาบันราชภัฏมิใช่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา โรงเรียนที่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่ควรเป็นสถานฝึกประสบการณ์วิชาชีพมีไม่เพียงพอ กับจำนวนนักศึกษา และนักศึกษามีความต้องการไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพยังโรงเรียนบางโรงเรียนมากเกินไป จากปัญหาดังกล่าวอาจส่งผลให้การจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพไม่ประสบผลเท่าที่ควร ดังที่ Kulawiee (1971) ได้ทำการวิจัย และพบว่าอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนมีผลต่อการทำให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพเปลี่ยนความเข้าใจในเรื่องการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และทัศนคติที่มีต่อการสอน และให้ข้อคิดว่าการเลือกโรงเรียนฝึกสอนสิ่งหนึ่งที่ควรคำนึง คือ ถ้าอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนมีความสามารถ และชำนาญในการสอนนักเรียน และมีหน้าที่นิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ย่อมมีผลทำให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพมีทัศนคติที่ดีต่อการสอนไม่มากนักน้อย

นอกจากนี้จากการวิจัยยังพบว่า มีนักศึกษบางคนไม่ได้เข้าร่วมปฐมนิเทศในการจัดปฐมนิเทศที่พบปัญหาเรื่องงบประมาณที่ใช้ในการปฐมนิเทศมีน้อย ในวันส่งตัวนักศึกษาไปยังโรงเรียนนักศึกษาไม่ได้มาตามนัดหมาย และปัญหาที่พบจากการเชิญผู้เกี่ยวข้องเข้าร่วมสัมมนา ระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพพบว่า อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏบางท่านไม่มาเข้าร่วมสัมมนา และปัญหาที่พบจากการสัมมนา ระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คือ การปรับตัวของนักศึกษา

ปัญหาของการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คือ อาจารย์นิเทศก์ประเมินผลไม่ต่อเนื่อง และไม่ได้ประเมินผลนักศึกษาจากสภาพที่แท้จริง นอกจากนี้ยังพบว่า ลักษณะการพบกันระหว่างอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน และอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏจะพบและพูดคุยในเรื่องทั่ว ๆ ไปไม่เกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และงานการนิเทศนักศึกษาของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏไม่ได้ถูกนำมาพิจารณาความดีความชอบ จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยมีความเห็นว่ามีผลต่อการนิเทศนักศึกษา เพราะอาจารย์นิเทศก์ที่ทำหน้าที่นิเทศนักศึกษาอย่าง

เต็มความสามารถไม่ได้รับขวัญ และกำลังใจจากผู้บริหาร ในระยะยาวอาจทำให้อาจารย์นิเทศก์ขาดความตั้งใจในการทำหน้าที่เป็นอาจารย์นิเทศก์ ดังที่ สงัด อุทรานันท์ (2529) ได้กล่าวถึงสาเหตุที่สถานศึกษาจัดการนิเทศไม่บรรลุผลสำเร็จนั้น การขาดการเสริมแรงในการทำงานจากผู้บริหารมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความคงทนถาวรของพฤติกรรมที่ได้รับการเปลี่ยนแปลงจากการนิเทศ ทั้งนี้เพราะการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมใด ๆ ก็ตามผู้นิเทศ และผู้ได้รับการนิเทศต่างก็ต้องใช้ความมานะพยายามเป็นอย่างมาก เมื่อบุคคลเหล่านั้นได้กระทำลงไป แต่ถ้าหากไม่ได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารก็ย่อมจะหมดกำลังใจในที่สุด นอกจากนี้ยังพบว่า สถาบันราชภัฏไม่ได้เชิญผู้บริหารโรงเรียนเข้าร่วมวางแผนเกี่ยวกับการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ทางโรงเรียนต้องจัดอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนซึ่งจบการศึกษาไม่ตรงสาขาวิชากับนักศึกษาทำการนิเทศ บุคลากรที่จะทำหน้าที่นิเทศงานด้านอื่น ๆ ของนักศึกษามีน้อย ผู้บริหารไม่มีเวลาในการชี้แจงหน้าที่ของครูประจำการแก่นักศึกษา และหน้าที่บางหน้าที่ไม่สามารถจัดให้นักศึกษาปฏิบัติได้ ทั้งอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนไม่มีเวลาที่จะติดตามสังเกตการสอน ปัญหาเกี่ยวกับแบบประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คือ แบบประเมินผลบางข้อไม่สามารถประเมินได้ นอกจากนี้จากการวิจัยพบว่า อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนไม่ได้เข้าร่วมสัมมนาในช่วงระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่เกิดจากนักศึกษา คือ นักศึกษาไม่ค่อยพัฒนาตนเอง และ นักศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับบุคลิกภาพ สถาบันราชภัฏไม่สามารถคัดเลือกนักศึกษาได้ ทำให้ไม่ค่อยได้นักศึกษาที่มีประสิทธิภาพเข้ามาศึกษา และปัญหาเกี่ยวกับบุคลิกภาพเป็นปัญหาของพฤติกรรมส่วนตัว ในการแก้ปัญหาควรให้อาจารย์นิเทศก์คอยช่วยกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดจิตสำนึกในการปรับปรุงตนเอง

จากที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่าปัญหาการฝึกประสบการณ์ที่พบจากการวิจัยล้วนมาจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ซึ่งสอดคล้องกับที่วิทยาลัยครูอุบลราชธานี (2521) ได้ระบุปัญหาเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพไว้ เนื่องในการประชุมปฏิบัติการเพื่อพัฒนางานฝึกสอนกลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือระหว่างวันที่ 2-4 กันยายน 2521 ซึ่งสรุปได้ดังนี้ คือ อัตราส่วนระหว่างจำนวนอาจารย์นิเทศก์กับจำนวนนักศึกษาไม่เหมาะสม ทำให้การนิเทศไม่ได้ผลเท่าที่ควร อาจารย์นิเทศก์ขาดความรู้ความเข้าใจ และขาดประสบการณ์ในการนิเทศ ทำให้การนิเทศไม่บรรลุเป้าหมาย อาจารย์นิเทศก์ต้องทำหน้าที่หลายประการนอกเหนือจากการนิเทศการฝึกสอนซึ่งตนเองรับผิดชอบอยู่ ความร่วมมือของสถาบันฝึกหัดครู และโรงเรียนฝึกสอนยังไม่ดีเท่าที่ควร ทั้งนี้เพราะขาดการสื่อความหมายให้เข้าใจตรงกันเป้าหมายของการฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์ขาดความมั่นใจในตนเอง ขาดขวัญ และกำลังใจ ปัญหาอื่น ๆ เช่น งบประมาณ จำนวนอาจารย์นิเทศก์ไม่เพียงพอ ปัญหาเหล่านี้ล้วนมีส่วนสำคัญต่อความสำเร็จในการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพทั้งสิ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

1. ฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพสถาบันราชภัฏ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่จัดการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพโดยตรง ควรจัดอบรมเกี่ยวกับการนิเทศให้กับอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน เพื่ออาจารย์นิเทศก์จะได้นำไปใช้ในการนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

2. ฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพสถาบันราชภัฏควรเชิญผู้บริหาร โรงเรียนเข้าร่วมวางแผนเกี่ยวกับการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของสถาบันราชภัฏด้วย เพราะผู้บริหารโรงเรียนเป็นบุคคลสำคัญในการประสานงานนโยบายร่วมกับสถาบันผลิตครู

3. ควรมีการปรับปรุงการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพเพื่อให้การฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาประสบผลสำเร็จยิ่งขึ้น ดังนี้

3.1 การปฏิบัติการณ์เทศของอาจารย์นิเทศก์ในการนิเทศนักศึกษาควรมีการนัดหมาย และแจ้งแผนการนิเทศให้นักศึกษาทราบล่วงหน้าทุกครั้ง เพื่อให้นักศึกษาได้เตรียมตัวสำหรับการนิเทศ

3.2 การปฏิบัติการณ์เทศของอาจารย์นิเทศก์ก่อนที่นักศึกษาทำการสอน อาจารย์นิเทศก์ควรให้คำแนะนำ หรือปรึกษาร่วมกันกับนักศึกษาก่อนที่นักศึกษาสอนทุกครั้ง

3.3 การปฏิบัติการณ์เทศของอาจารย์นิเทศก์ในการเข้าชั้นเรียนเพื่อสังเกตการสอนของนักศึกษาควรเข้าชั้นเรียนก่อนที่นักศึกษาจะทำการสอน

3.4 เมื่อนักศึกษาทำการสอนอาจารย์นิเทศก์ควรอยู่ในห้องเรียนเพื่อทำการนิเทศ และสังเกตกิจกรรมการเรียนการสอนทุกขั้นตอน

4. ควรมีการปรับปรุงการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ดังนี้

4.1 ควรมีการจัดทำแบบประเมินผลเพื่อประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ นักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย โดยเฉพาะ

4.2 ควรมีการปรับเกณฑ์การประเมินจากเดิมซึ่งมี 3 ระดับ คือ ไม่ผ่าน ผ่าน และ ผ่านดีเยี่ยม มาเป็นการให้เกรด

5. ผู้บริหารสถาบันราชภัฏควรให้ความสำคัญต่อการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏโดยนำงานการนิเทศนักศึกษามาร่วมพิจารณาความคิดเห็น และมีการระบวนการในการตรวจสอบการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏด้วย

6. ผู้บริหารโรงเรียนควรจัดอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนที่จบการศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัยเพื่อทำการนิเทศนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

การฝึกหัดครู, กรม. โครงการปรับปรุงการฝึกสอนในโครงการฝึกหัดครูชนบท. เอกสารนิเทศการศึกษาศึกษา ฉบับที่ 205. หน่วยศึกษานิเทศก์กรมการฝึกหัดครู. กรุงเทพมหานคร : เจริญวิทย์ 3การพิมพ์, 2521.

การฝึกหัดครู, กรม. โครงการปรับปรุงการฝึกสอนในโครงการฝึกหัดครูชนบท. เจริญวิทย์การพิมพ์, 2531.

การฝึกหัดครู, กรม. แนวปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพครูพุทธศักราช 2525. กรุงเทพมหานคร : กรุงเทพมหานครการพิมพ์, 2525.

กังวล เอี่ยมสำอางค์. ความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกสอนที่เกี่ยวกับทักษะในการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ในวิทยาลัยครูภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน, กระทรวงศึกษาธิการ. การพัฒนารูปแบบการนิเทศการสอนชั้นเด็กเล็กในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2527.

คณะกรรมการประสานงานการฝึกหัดครู สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎมนตรี. “โครงการส่งนิสิตนักศึกษาออกไปฝึกวิชาชีพ”. 2520.

ครุฑิต ตัญตรีรัตน์. เอกสารการสอนวิชาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู. 2541.

จันทร์เกษม, วิทยาลัยครู. คู่มือการฝึกสอน. กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตการพิมพ์, 2522.

จินตนา สุนทรวิภาค. ปัญหาการฝึกสอนของนักศึกษาวิทยาลัยครูระดับปริญญา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะครุศาสตร์. คู่มือวิชาประสบการณ์วิชาชีพ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.

ชารี มณีศรี. การนิเทศการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์รุ่งวัฒนา, 2521.

เชียงใหม่, สถาบันราชภัฏ. คู่มือนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู. เชียงใหม่ : คณะครุศาสตร์, 2541.

เทพสตรี, วิทยาลัยครู. แนวการนิเทศการสอน. ลพบุรี : วิทยาลัยครูเทพสตรี, 2519.

เทพสตรี, วิทยาลัยครู. แนวการนิเทศการสอน. ลพบุรี : ฝ่ายนิเทศการสอน วิทยาลัยครูเทพสตรี, 2520.

- ชนบุรี, สถาบันราชภัฏ. คู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู. กรุงเทพฯ : ธารนิเวศ, 2541.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. “แนวคิดในการจัดการนิเทศการฝึกสอน”. ประสบการณ์วิชาชีพครู. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2519.
- นาคยา ภัทรแสงไทย. ปัญหาการฝึกสอนของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519.
- นิทัศน์ ฝึกเจริญผล. การศึกษาปัญหา และความคิดเห็นของครูใหญ่โรงเรียนฝึกสอนในการปฏิบัติงานร่วมกับนักเรียนฝึกสอนของโครงการฝึกหัดครูชนบท. วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรบัณฑิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2517.
- นิพนธ์ ไทพานิช. การนิเทศแบบคลินิก. พิมพ์ครั้งที่ 6 กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- บุญเชิด รัตนานันท์. “แนวคิดบางประการเกี่ยวกับการจัดการนิเทศการฝึกสอน” วารสารวิชาการคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา ปีที่ 11 (พฤศจิกายน - มีนาคม 2521) : 29.
- บุญเลิศ แสนศักดิ์. “การนิเทศนักศึกษาฝึกสอนคือการสอน” วารสารศึกษาศาสตร์ ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 (กุมภาพันธ์ - พฤษภาคม 2526) : 7
- ประคอง กรรณสูตร. สถิติประยุกต์สำหรับครู. พิมพ์ครั้งที่ 9 กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2534.
- ประเทิน มหาจันทร์. คู่มือการฝึกสอน. วิทยาลัยวิชาการบางแสน มปป.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. การนิเทศการสอน. กรุงเทพมหานคร : บริษัทพิมพ์ดีจำกัด, 2536.
- พนัส หันนาคินทร์. ข้อเสนอแนะในการบริหารงานของสถาบันฝึกหัดครู. วิทยานิพนธ์เพื่อเลื่อนตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์วิทยาลัยวิชาการศึกษา, 2511.
- พวงรัตน์ ไชยศิริ และคณะ. คู่มือนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพวิทยาลัยครูสวนสุนันทา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เฉลิมชัยการพิมพ์, 2520.
- พระนคร, วิทยาลัยครู. คู่มือประสบการณ์วิชาชีพครู ระยะฝึกสอนเต็มรูป. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานประสบการณ์วิชาชีพครู วิทยาลัยครูพระนคร, 2528.
- พิบูลสงคราม, สถาบันราชภัฏ. คู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู. คณะศึกษาศาสตร์, 2541.
- พิศวง ธรรมพันทา. ปัญหาการฝึกสอนของวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาคศึกษามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519
- ภิญโญ สาธร. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช, 2519.

- ภูมิพลอดุลยเดช, พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. “พระบรมราโชวาทพระราชทานแก่ครูใหญ่ และ
นักเรียน ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน”. มิตรครู (15 สิงหาคม) : 3.
- มหาสารคาม, สถาบันราชภัฏ. คู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู. คณะครุศาสตร์, 2540.
- ยุพิน พิพิธกุล. การนิเทศการสอนวิชาคณิตศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2527.
- รำไพพรรณี, สถาบันราชภัฏ. คู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู. คณะครุศาสตร์, 2540.
- ละเมียด ลิมอักษร. คู่มือการฝึกสอน สมามคมการศึกษา จุฬาลงกรณ์ปีที่ 5 พระนคร : โรงพิมพ์
การช่างวุฒิศึกษา, 2500.
- วันดี ทองใหญ่ ณ อยุธยา. เทคนิคในการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ในวิทยาลัยครู. วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2523.
- วันทยา วงศ์ศิลปกริมย์ และคณะ. ธรรมานุญโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา
ลาดพร้าว, 2542.
- ศึกษานิเทศก์, หน่วย, กรมการฝึกหัดครู. คู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู. 2525.
- สกลนคร, วิทยาลัยครู. เอกสารนโยบายการฝึกประสบการณ์วิชาชีพภาคปฏิบัติ ปีการศึกษา 2527.
สำนักงานประสบการณ์วิชาชีพครู วิทยาลัยครูสกลนคร, 2527.
- สมบัติ แสงรุ่งเรือง และประกอบ แสงสว่าง. คู่มือการฝึกสอน. กรุงเทพมหานคร : แผนกบริการ
นักศึกษา สำนักงานอธิการบดี วังท่าพระมหาวิทยาลัยศิลปากร, 2521.
- สมพงษ์ สิงหะพล. หลักการนิเทศการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2. เอกสารตำรา, คณะครุศาสตร์
วิทยาลัยครูนครราชสีมา, 2530.
- สลวย โรจนสโรช. “การนิเทศการศึกษาแก่โรงเรียนราษฎร์” การปฐมนิเทศศึกษานิเทศก์ใหญ่
2505 หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา. พระนคร : หน่วยศึกษานิเทศก์
กรมวิสามัญศึกษา. 2506.
- สหวิทยาลัยทักษิณ. บทบาทการฝึกหัดครูไทยกับการรับใช้มวลชนในรอบ 100 ปี.
กรุงเทพมหานคร : กรุงเทพมหานครพรินติ้งกรุ๊ปจำกัด, 2535.
- สหวิทยาลัยพุทธชินราช. บทบาทการฝึกหัดครูไทยกับการรับใช้มวลชนในรอบ 100 ปี.
กรุงเทพมหานคร : เม็ดทรายพรินติ้ง, 2535.
- สาย ภาณุรัตน์. คู่มือการนิเทศการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2 พระนคร : แผนกการพิมพ์ วิทยาลัยครู
สวนสุนันทา, 2511.
- สาตีทิพย์ ศรีสุทธิ. ปัญหาการฝึกสอนในโครงการฝึกหัดครูชนบท ของวิทยาลัยครูยะลา.
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2515.

- สุภรณ์ ศรีพิพล. “การผลิตครูชั้นอาชีวะ”. วารสารสภาการศึกษาแห่งชาติ. (กันยายน 2515) : 11
- สุขุมลย์ ชูวัฒนาวานิชย์. ปัญหาเกี่ยวกับการนิเทศนักศึกษาฝึกสอนวิชาสังคมศึกษาของวิทยาลัยครูในภาคการศึกษา 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2514.
- สุจิตต์ หนูนกคี. ปัญหาการฝึกสอนในโครงการฝึกหัดครูชนบทในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และชลบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2513.
- สังัด อุทรานันท์. การนิเทศการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มิตรสยาม, 2529.
- สันต์ ธรรมบำรุง. หลักการนิเทศการสอน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2526.
- สุมนา ไตลังคะ. การศึกษาปัญหาการนิเทศการสอนของอาจารย์นิเทศก์ในโครงการฝึกหัดครูชนบทของสภาการศึกษาภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2511.
- สุราษฎร์ธานี, สถาบันราชภัฏ. คู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู. ฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพ, 2540.
- สุรินทร์, สถาบันราชภัฏ. คู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู. สุรินทร์ : คณะครุศาสตร์, 2540
- สำนักราชเลขาธิการ. ประมวลพระราชดำรัส และพระบรมราโชวาท. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์กรมแผนที่ทหาร, 2514.
- หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู. คู่มือฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มเวลา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2531.
- หมู่บ้านจอมบึง, สถาบันราชภัฏ. คู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู. คณะครุศาสตร์, 2541.
- อบรม สนิทपाल และกุลชลี องค์กริสิพร. ประสบการณ์วิชาชีพภาคปฏิบัติ (คู่มือฝึกสอน). กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, 2524.
- อัจฉรา ประไพตระกูล และคณะ. ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนิสิตคณะครุศาสตร์ ปีการศึกษา 2520. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.
- อุทัย บุญประเสริฐ. การวางแผนการศึกษา. เอกสารทางวิชาการ, คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- ออกโต เจ ชิปลา. “บทบาทของครูพี่เลี้ยง”. แปล และเรียบเรียงโดย ชุศรี สุวรรณโชติ ในโครงการปรับปรุงการฝึกสอน ในโครงการฝึกหัดครูชนบท. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เจริญวิทย์การพิมพ์, 2521.

ภาษาอังกฤษ

- Adam, Harold P. and Dicky, Frank G. Basic Principles of Student teaching. New York: American Book Company, 1956.
- Alfonso, Robert J. Gerald R. Rirth and Richard F. Neville, Instrucional Supervision: A Behavior System. Boston: Allyn and Bacon, Inc., 1981.
- Bernard, Robin, "Who are Supervising Teachers". The Supervising Teacher. Iowa: WMC. Brown Co., 1959.
- Brian J. Caldwell and Earl M.A. Carter. The Return of the Mentor: Strategies for Workplace Learning. Hong Kong: Graphicraft Typesetters Ltd., 1997.
- Brown, Thomas J. Guiding a Student Teacher. New York: Harper Row Publishers, 1968.
- Brown, Thomas J. Student Teaching in a Secondary School. New York: Harper Row, Publishers, 1968.
- Burton, Michel Alan. "The Effectiveness of Cooperating Teacher Teaching Style on Student Teacher Teaching Style." Dissertative Abstracts. 32 (October, 1971): 1952-3-A.
- Butcher, James A. "An Analytical Study of the Selection and Preparation of off - Campus Supervising Teachers." Dissertation Abstracts International. 27 (October - December, 1966) 1682A - 1683A.
- Calvert, Gaston Evon. "The Role of the Cooperating Teacher as Perceived by Student Teachers, Cooperating Teachers, and College Supervisors in Selected Teacher Training Institution of Alabama." Dissertation Abstracts International. Vol.31 No.2 (April 1970): 5243A - 5244A.
- Castillo, Jovito B. "The Role Expectation of Cooperating Teachers as Viewed. by Student Teachers, College Supervisors and Cooperating Teachers." Dissertation Abstracts International. Vol.32 No.2 (September 1971) 1374 - A.
- Cook, Kermit A., Wilt, M.L., and Woofter, Y.Mildred. Student Teaching in the Secondary School. Iowa : Iowa : W.M.C. Brown Co., 1970.
- Dever, John W. The Experience Student Teaching. New York: Mc Millan Co., 1970.
- Edward A. Pires, Student Teaching in Primary Teacher Training Institutions in Asia. Bangkok: UNESCO Regional office of Education in Asia, 1969.

- Eye, Glen G., Netzer, Lanore A., and Krey, Robert D. Supervision of Instruction. 2d ed., New York: Harper & Row. 1971.
- Gerald Eugene Sitton, "Purposes and Roles in Student Teaching," Dissertation Abstracts 33 (May 1973): 6225A - 6226A.
- Glickman, Carl D. Supervision Instruction : A Developmental Approach. 2nd ed. Boston : Allyn and Bacon, Inc., 1989.
- Goldhammer, Robert, Anderson, H. and Krajewski, Robert J. Clinical Supervision : special Methods for the Supervision of teachers. 2nd ed. New York : Holt, Rinehart and Winston, 1980.
- Good Carter V. Dictionary of Education. 3ded. New York : Mc Graw Hill Book Co., 1973.
- Haines, Aleye C. Cuilding the Student teaching Process in Elementary Education. Chicago : Rand Mc Nally, 1960.
- Harris, Ben M. Supervision Behavior in Education. 3rd,ed., Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice Hall, 1985.
- Hicks, Hanne J. Education Supervision in Principles and Practice. New York: The Renald Press Co., 1960.
- Indiana State University. Guide for Elementary Student Teaching. Terre Hante Indiana : Indiana State University, 1974.
- Kulowic, Edwin Paul. "A Study to Determine the Relationship Between Attitude Toward Teaching and Perception of Supervisory Concept of Secondary School Student Teachers and their Co-operating Teachers." "Dissertation Abstracts International. 32. (July. 1971): 821-A
- Levinson, D.J., Darrow, C.N., Klein, E.B., Levinson, M.H. and McKee, B. The Seasons of a Man's Life. New York, A.A. Knopf, Inc; 1988.
- Marilyn Anne Pollman Reese, "Evaluation of the Supervision of Student Teaching as Performed by Cooperating Teachers," Dissertation Abstracts 36 (February 1976) : 5213 A - 5214 A.
- McNerney, Chester J. Educational Supervision. New York : McGraw-Hill Book Co., 1951.
- Mead, Arthur Raymond. Supervised Student Teaching. New York: Johnson Publishing Company, 1930.
- Michaelis, John U. and Pual, Grim R. The Student teacher in the Elementary School. New York : Prentice - Hall, 1953.

- Neagley Rose L., and Evans, N. Hand book for Effective Supervision of Instruction. Englewood Cliffs N.J. Prentice - Hall, 1964.
- Nicklas, Merril S. "A Comparative Study of Critical Incidents to Determine Recommended Technigues for Supervisors of Student Teacher." Dissertation Abstracts International. 10 (May 1960) : 4342 - A.
- Orlosky, Donald E. "Performance Relative Importance and Factors Which Prevent Performance of Certain Activity in Student Teaching." Dessertation Abstracts. 20 (February - March, 1960) : 3211 - A.
- Phillips - Jones, L. Mentors and Proteges. New York : Arbor House ; 1982.
- Pires, Edward A. Student Teaching in Primary Teacher Training Institutions in Asia. Bangkok : UNESCO Regional office of Education in Asia, 1969.
- Sergiovanni, Thomas J. and Starratt Robert J. Emerging Patterns of Supervision : Human Perspectives. New York : McGraw - Hill, Inc., 1971.
- Sprivery, Don Ray. The Prediction of Student Teaching Success in Teacher Education Programs : Development and Present Status. Dissertation Abstracts. 33 (February 1973) : 4224 - 4228 - A.
- Statemeyer, Florence B., and Lindsey, Magaret. Working With Student Teacher. New York : Bureau of Publications, Teacher College, Columbia University, 1958.
- Stawing, John Warren. "What Should College Supervisors Do ?" The Journal of Teacher Education. 21 (Summer 1970) : 6.
- Tanner, Danial and Laurel Tanner. Supervision in Education: Problem and Practices. New York: McMillan Publishing Co., 1987.
- Wiggins, Sam P. "Why Student Teaching ?" The Student Teacher in Action. Boston : Allyn and Bacon, Inc., 1957.
- Wiles, Kimball and Lovell, John T. Supervision for Better Schools. 3rd ed., Englewoods Cliffs New Jersey: Prentice - Hall, 1967.

ภาคผนวก



สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุนันท์ จรุงรัตน์ อดีตคณบดีคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครปฐม
2. อาจารย์สุกัญญา กาญจนกิจ อาจารย์คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. อาจารย์สุทีพร นิมิตกุล อดีตหัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
สถาบันราชภัฏสุราษฎร์ธานี
4. อาจารย์วีรวรรณ วงศ์ศิริรักษ์ อดีตคณบดีคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏกาญจนบุรี
5. อาจารย์อัมพวัน อัมพรสินธุ์ อดีตหัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
สถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง



สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข.

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ
2. แบบสอบถามอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน
3. แบบสอบถามนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย
4. แบบสอบถามหัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพสถาบันราชภัฏ
5. แบบสอบถามผู้บริหาร โรงเรียน หรือผู้รับผิดชอบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
ภายในโรงเรียน
6. แบบสัมภาษณ์อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ
7. แบบสัมภาษณ์อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน



สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ

เรื่อง

สภาพการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สาขาการศึกษาปฐมวัย ในสถาบันราชภัฏ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

ชาย หญิง

2. อายุ

26-30 ปี 31-35 ปี
 36-40 ปี 41-45 ปี
 46-50 ปี มากกว่า 50 ปีขึ้นไป

3. วุฒิการศึกษา

ปริญญาตรี วิชาเอก..... วิชาโท.....
 ปริญญาโท สาขาวิชา.....
 ปริญญาเอก สาขาวิชา.....

4. ระยะเวลาที่ท่านมีประสบการณ์ในการทำงาน

ไม่มีประสบการณ์ 1-5 ปี 6-10 ปี
 11-15 ปี 16-20 ปี 21-25 ปี
 26-30 ปี มากกว่า 30 ปีขึ้นไป

5. ระยะเวลาที่ท่านมีประสบการณ์ในการนิเทศ

ไม่มีประสบการณ์ 1-5 ปี 6-10 ปี
 11-15 ปี 16-20 ปี 21-25 ปี
 26-30 ปี มากกว่า 30 ปีขึ้นไป

6. ท่านเคยศึกษาวิชาเกี่ยวกับการนิเทศบ้างหรือไม่

เคย ไม่เคย

7. ท่านเคยเข้ารับการอบรมเรื่องการนิเทศบ้างหรือไม่

เคย ไม่เคย

8. ท่านเคยศึกษาคูงานด้านการนิเทศบ้างหรือไม่

เคย ไม่เคย

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

ด้านการเตรียมตัวนักศึกษา

1. ท่านได้มีภาระนัดหมายหรือมีการตกลงร่วมกันเกี่ยวกับการนิเทศกับนักศึกษาหรือไม่

ไม่ได้มีภาระนัดหมายหรือมีการตกลงร่วมกัน เพราะการนิเทศจะเป็นไปตามกำหนดการของทางฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

มีภาระนัดหมายหรือตกลงกับนักศึกษาก่อนล่วงหน้า

2. ท่านได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนแก่นักศึกษา ก่อนที่นักศึกษาจะไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพหรือไม่
อย่างไร

ไม่ได้ให้ข้อมูล

ให้ข้อมูลบางส่วน เช่น สภาพโรงเรียน จำนวนบุคลากร ฯลฯ

ให้ข้อมูลโดยละเอียด เช่น สภาพโรงเรียน และสภาพชุมชนที่อยู่ในบริเวณนั้น การเดินทางไปกลับ สภาพที่พักอาศัย ฯลฯ

3. ก่อนที่นักศึกษาจะไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพ การให้คำแนะนำของท่านต่อนักศึกษาเป็นไปในลักษณะใด

ไม่ได้ให้คำแนะนำ

ให้คำแนะนำโดยใช้ความคิดเห็น ประสบการณ์ส่วนตัวของท่านบอกให้นักศึกษายอมรับ

ความคิดเห็น

ให้คำแนะนำโดยใช้การชักนำชี้แจง โดยให้หลักการและเหตุผล แล้วให้อิสระต่อนักศึกษาในการพิจารณาตัดสินใจด้วยตัวเอง

ให้คำแนะนำโดยใช้การเสนอแนะจากการพัฒนามุมมองในสิ่งที่ตนเองเคยมีประสบการณ์แล้วให้อิสระนักศึกษาลือกปฏิบัติด้วยตนเอง

ให้คำแนะนำโดยใช้ประสบการณ์ส่วนตัวให้หลักการ และเหตุผลแล้วให้อิสระต่อนักศึกษาในการพิจารณาตัดสินใจด้วยตัวเอง

อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ด้านการปฏิบัติการนิเทศ

ช่วงก่อนที่นักศึกษาทำการสอน

1. เมื่อวางแผนการนิเทศแล้ว การแจ้งแผนการนิเทศท่านดำเนินการอย่างไร
 - ไม่ได้แจ้งแผนการนิเทศ
 - แจ้งแผนการนิเทศทั้งหมดให้นักศึกษาทราบล่วงหน้าทุกครั้ง
 - แจ้งแผนการนิเทศทั้งหมดให้นักศึกษาทราบล่วงหน้าบางครั้ง
2. การนัดหมายไปดูการสอนของนักศึกษาท่านปฏิบัติอย่างไร
 - ไปโดยไม่บอก
 - นัดหมายล่วงหน้า
 - นัดหมายบ้าง ไม่นัดหมายบ้าง
3. ก่อนทำการนิเทศการสอนท่านปรึกษาร่วมกับนักศึกษาเกี่ยวกับการเขียนแผนการสอนหรือไม่
 - ไม่มีการปรึกษา
 - ปรึกษาก่อนออกไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
 - ปรึกษาร่วมกันก่อนการนิเทศบางครั้ง
 - ปรึกษาร่วมกันก่อนการนิเทศทุกครั้ง
 - อื่นๆ(โปรดระบุ).....
4. ในการนิเทศท่านปฏิบัติ ดังนี้
 - การนิเทศนั้นจะมุ่งหาวิธีส่งเสริมให้นักศึกษาวิเคราะห์การสอน และปรับปรุงการสอนด้วยตนเองได้
 - การนิเทศนั้นจะเริ่มจากการแสดงความสัมพันธ์ที่จริงใจอย่างใกล้ชิดให้นักศึกษาเกิดความไว้วางใจ และให้เขาได้เลือกปฏิบัติการสอนด้วยตนเอง
 - การนิเทศนั้นท่านทำหน้าที่ปรับปรุงการสอนของนักศึกษา
 - การนิเทศนั้นจะยึดหยุ่นตามลักษณะของนักศึกษา
 - อื่นๆ(โปรดระบุ).....

ช่วงระหว่างที่นักศึกษาทำการสอน

5. การเข้าห้องเรียนเพื่อสังเกตการสอนของท่านเป็นไปในลักษณะใด
- เข้าไปนั่งรอนักเรียนและนักศึกษาในห้องเรียน
- เข้าไปในห้องเรียนหลังจากที่นักเรียนและนักศึกษาเข้าชั้นเรียนเรียบร้อยแล้ว
- เข้าไปในห้องเรียนตามแต่โอกาสจะอำนวย
6. ในระหว่างการสอนของนักศึกษาท่านปฏิบัติอย่างไร
- สังเกตการสอน และบันทึกในแบบบันทึกการสอนที่ท่านสร้างขึ้น
- สังเกตการสอน และร่วมสอนกับนักศึกษาเพื่อปรับปรุงการสอน
- สังเกตการสอน และเปลี่ยนแปลงบทบาทของตนเองเป็นผู้ช่วยครู
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....
7. ช่วงที่นักศึกษาทำการสอนท่านได้ยินคำสนทนาโต้ตอบของผู้สอนและผู้เรียนทุกประโยคหรือไม่
- ได้ยินทุกประโยค
- ได้ยินบ้างไม่ได้ยินบ้าง
- ไม่ค่อยได้ยิน
8. ลักษณะของการสังเกตการสอนของท่านเป็นอย่างไร
- สังเกตการสอนห้องนี้แล้วไปดูห้องอื่นแล้วกลับมาดูอีกครั้ง
- สังเกตตลอดช่วงของการสอน
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ช่วงหลังจากที่นักศึกษาสอนเสร็จสิ้น

9. เมื่อนักศึกษาทำการสอนเสร็จสิ้นท่านให้ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นในการสอนกับนักศึกษาหรือไม่
- ไม่ให้
- ให้ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นในการสอนในบางครั้ง
- ให้ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นในการสอนทุกครั้ง
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

10. ท่านแสดงพฤติกรรมใดบ้างในการนิเทศหลังการสอน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ใช้ความเป็นผู้นำโน้มน้าวให้นักศึกษาปฏิบัติตามความคิดเห็นของผู้นิเทศด้วยน้ำเสียงที่เป็นกันเอง
- ชมเชยนักศึกษาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- ให้นักศึกษาพูดประเมินพฤติกรรมการสอนของตนเองว่าเป็นอย่างไร
- ให้การเสนอแนะอย่างเป็นกันเองในลักษณะเป็นเพื่อนร่วมวิชาชีพ
- แสดงการยอมรับความรู้สึกรักของนักศึกษา
- มีวิธีการขยายความคิดของนักศึกษา
- ผู้นิเทศร่วมกับนักศึกษาค้นหาวิธีการสอนที่จะก่อให้เกิดผลที่ดียิ่งขึ้น
- เน้นการแก้ปัญหาการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ
- ผู้นิเทศชี้ปัญหาเพื่อช่วยให้นักศึกษาค้นหาวิธีการแก้ปัญหาได้
- พูดโดยการเชื่อมโยงยกตัวอย่างสถานการณ์เพื่อให้นักศึกษาคิดแก้ปัญหาได้
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

11. พฤติกรรมนิเทศของท่านตรงกับลักษณะในข้อใด เมื่อนักศึกษามีปัญหาในการสอน

- ช่วยให้นักศึกษาสามารถระบุปัญหา และวิธีการแก้ปัญหาเพื่อให้นักศึกษาได้พัฒนาวิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเอง
- สนับสนุนความคิดในการแก้ปัญหานักศึกษา และปล่อยให้แก้ปัญหด้วยตัวเอง
- ช่วยเหลือโดยช่วยนักศึกษาแสวงหาแนวทางในการแก้ปัญหา ที่จะสามารถแก้ปัญหาได้

ประสิทธิภาพสูงสุด

- ให้นักศึกษาแก้ปัญหาด้วยตนเองก่อน ถ้าไม่สามารถกระทำได้จึงให้คำแนะนำโดยใช้การเชื่อมโยงสถานการณ์
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

12. จุดมุ่งหมายในการนิเทศการสอนของท่านตรงกับข้อใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ส่งเสริมให้นักศึกษาพัฒนาทักษะในการวางแผนการสอนด้วยตนเอง
- ส่งเสริมให้นักศึกษาวิเคราะห์ตนเอง
- ส่งเสริมให้นักศึกษาประเมินตนเอง
- ส่งเสริมนักศึกษาให้เกิดทักษะในการนิเทศตนเองได้
- ส่งเสริมนักศึกษาให้เกิดทักษะในการแก้ปัญหา

- ส่งเสริมนักศึกษาให้เกิดทักษะในการแก้ปัญหาที่เป็นระบบ
- ส่งเสริมนักศึกษาให้เกิดทักษะในการแสวงหาข้อเท็จจริง
- ส่งเสริมให้นักศึกษาได้พัฒนาการยอมรับนับถือผู้ร่วมงานและผู้อื่น
- ส่งเสริมให้นักศึกษาได้พัฒนาการทำงานที่เป็นสาขาเชื่อมโยงกัน
- ส่งเสริมความสามารถของนักศึกษาที่มีอยู่ให้เกิดการพัฒนายิ่งขึ้น
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

13. การนิเทศการสอนท่านเน้นการนิเทศข้อใดมากที่สุดภายหลังจากนักศึกษาสอนเสร็จสิ้น

- เน้นจุดเด่นในพฤติกรรมการสอนของนักศึกษา
- เน้นการดูแลการนิเทศอย่างใกล้ชิด และหาวิธีปฏิบัติที่เหมาะสมร่วมกันระหว่างท่านและนักศึกษา
- เน้นการวิจัยและการประเมินการปฏิบัติงานของนักศึกษาให้เป็นไปตามจุดประสงค์
- เน้นกระบวนการในการแก้ปัญหา
- อาจารย์นิเทศกับสิ่งที่นักศึกษาควรปรับปรุง
- อื่นๆ(โปรดระบุ).....

14. การให้ข้อมูลป้อนกลับแก่นักศึกษาหลังการสอนแต่ละครั้งเป็นไปในลักษณะใด

- ให้นักศึกษาระบุปัญหา และวิธีการแก้ปัญหา
- ให้ข้อมูลป้อนกลับในลักษณะที่ให้นักศึกษาพูดถึงการปฏิบัติของตน และร่วมกันคิดวิเคราะห์กับท่านถึงการปฏิบัติที่จะช่วยให้เกิดผลดียิ่งขึ้น
- ให้ข้อมูลป้อนกลับที่มีความเด่นชัดเฉพาะเจาะจงเกี่ยวกับพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอน
- ให้ข้อมูลป้อนกลับถึงความสามารถที่นักศึกษามี และช่วยแก้ปัญหาในส่วนที่นักศึกษาไม่สามารถแก้ไขเองได้
- อื่นๆ(โปรดระบุ).....

15. การให้คำแนะนำของท่านต่อนักศึกษาเมื่อสอนเสร็จสิ้นเป็นไปในลักษณะใด

ไม่ได้ให้คำแนะนำ

ให้คำแนะนำโดยใช้ความคิดเห็น ประสบการณ์ส่วนตัวของท่านบอกให้นักศึกษายอมรับ

ความคิดเห็น

ให้คำแนะนำโดยใช้การชักนำชี้แจง โดยให้หลักการและเหตุผล แล้วให้อิสระต่อนักศึกษาในการพิจารณาตัดสินใจด้วยตัวของเขาเอง

ให้คำแนะนำโดยใช้การเสนอแนะจากการพัฒนามุมมองในสิ่งที่ตนเองเคยมีประสบการณ์แล้วให้อิสระนักศึกษาเลือกปฏิบัติด้วยตนเอง

ให้คำแนะนำโดยใช้ประสบการณ์ส่วนตัวให้หลักการ และเหตุผลแล้วให้อิสระต่อนักศึกษาในการพิจารณาตัดสินใจด้วยตัวของเขาเอง

ให้คำแนะนำโดยใช้การเสนอแนะตามความสามารถของนักศึกษา

อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ด้านการประเมินผล

1. การประเมินผลการปฏิบัติงานในหน้าที่ซึ่งนอกเหนือจากงานสอนของนักศึกษา ท่านประเมินผลโดยใช้วิธีการอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

สอบถามผู้บริหารโรงเรียน

สอบถามอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน

สอบถามอาจารย์และบุคลากรในโรงเรียน

สอบถามนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่อยู่โรงเรียนเดียวกัน

ให้นักศึกษาประเมินตนเอง

อื่นๆ (โปรดระบุ).....

2. ผลการประเมินนักศึกษาส่วนใหญ่ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของท่านกับอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนสอดคล้องกันหรือไม่

สอดคล้อง

ไม่สอดคล้อง

หากไม่สอดคล้องท่านคิดว่าเป็นเพราะสาเหตุใด

.....

.....

3. แบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่ท่านใช้อยู่ในขณะนี้ท่านมีความเห็นว่า มีความครอบคลุมหรือไม่อย่างไร

มีความครอบคลุมดีแล้ว

ไม่ครอบคลุม ควรเพิ่ม ควรลด หรือควรปรับเปลี่ยน ดังนี้.....

4. ผลการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาซึ่งท่านทำการนิเทศมีผลการประเมินส่วนใหญ่ในข้อใด

ไม่ผ่าน

ผ่าน

ผ่านดีเยี่ยม

ตอนที่ 3 ข้อมูลปัญหาการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

ด้านการเตรียมตัวนักศึกษา

1. ปัญหาจากการนัดหมายนักศึกษาเพื่อทำการตกลงร่วมกันมี ดังนี้

นักศึกษาไม่มาพบตามที่นัดหมาย

การนัดหมายมีการแจ้งให้นักศึกษาทราบไม่ทั่วถึง

นักศึกษาไม่ให้ความสำคัญต่อการตกลงร่วมกัน

อื่นๆ(โปรดระบุ).....

2. ปัญหาของการให้ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนแก่นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ มีดังนี้

ท่านไม่ทราบข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนที่นักศึกษาจะไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

ท่านทราบข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนแต่เพียงบางส่วนทำให้ไม่สามารถให้ข้อมูลได้ละเอียดเพียงพอ

อื่นๆ(โปรดระบุ).....

ด้านการปฏิบัติการณ์เทศ

3. ปัญหาการนิเทศการทำบันทึกการสอนของนักศึกษามี ดังนี้

- นักศึกษาไม่ทำบันทึกการสอนล่วงหน้าก่อนที่จะสอนทำให้ท่านไม่สามารถทำการนิเทศได้ครบทุกประเด็น
- นักศึกษาทำบันทึกการสอนไม่เป็น
- นักศึกษาทำบันทึกการสอนไม่ถูกต้อง
- นักศึกษาไม่เข้าใจการทำบันทึกการสอน
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

4. ปัญหาเรื่องการใช้สื่อการสอนของนักศึกษามี ดังนี้

- นักศึกษาไม่เตรียมสื่อการสอนทำให้ท่านไม่สามารถทำการนิเทศได้
- นักศึกษาไม่มีงบประมาณในการทำสื่อการสอน
- นักศึกษาขาดอุปกรณ์ในการทำสื่อการสอน เนื่องจากโรงเรียนอยู่ห่างไกลความเจริญ
- นักศึกษาทำสื่อไม่มีคุณภาพ
- นักศึกษาทำสื่อแต่ใช้ประโยชน์ไม่คุ้มค่า
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

5. ปัญหาการสอนของนักศึกษาที่ท่านพบมากที่สุด คือ

- นักศึกษาไม่แม่นยำในเนื้อหาวิชา
- นักศึกษาไม่สามารถประยุกต์ความรู้ภาคทฤษฎีมาปฏิบัติได้
- นักศึกษาขาดความรับผิดชอบ
- นักศึกษาคู่ชั้นเรียน ไม่ได้
- นักศึกษาเขียนบันทึกการสอนไม่เป็น
- การเลือกใช้สื่อของนักศึกษายังไม่เหมาะสม
- วิธีการประเมินผลของนักศึกษาไม่ตรงตามวัตถุประสงค์
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

6. ปัญหาในการให้คำแนะนำแก่นักศึกษาหลังการสอนเสร็จสิ้นมี ดังนี้

- ส่วนใหญ่นักศึกษายอมรับฟังความคิดเห็น แต่ไม่ปฏิบัติหรือแก้ไขตามคำแนะนำ
- ส่วนใหญ่นักศึกษายอมรับฟังความคิดเห็น และปฏิบัติหรือแก้ไขตามคำแนะนำในบางเรื่อง
- ท่านไม่มีเวลาในการให้คำแนะนำแก่นักศึกษา
- อื่นๆ(โปรดระบุ).....

ด้านการประเมินผล

7. ปัญหาของแบบประเมินผลการสอนของนักศึกษามี ดังนี้

- แบบประเมินผลมีความซ้ำซ้อนมากเกินไป
- แบบประเมินผลมีหลายชุดมากเกินไปทำให้สับสน
- แบบประเมินผลไม่สามารถประเมินได้ครอบคลุมทุกด้าน
- แบบประเมินไม่เป็นรูปธรรม
- แบบประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพไม่ตรงสาขาวิชา
- อื่นๆ(โปรดระบุ).....

8. ปัญหาของการประเมินผลการสอนลงในแบบประเมินมี ดังนี้

- ท่านมีเวลาน้อยในการประเมินผลการสอนของนักศึกษาลงในแบบประเมินหลังจากนักศึกษาสอนเสร็จสิ้นทันที เพราะต้องใช้เวลาส่วนใหญ่ในการให้คำแนะนำแก่นักศึกษา
- นักศึกษาไม่เห็นด้วยกับผลการประเมินของอาจารย์นิเทศก์
- อื่นๆ(โปรดระบุ).....

9. การประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพควรมีการปรับปรุงเกณฑ์การประเมินจาก 3 ระดับ คือ

ไม่ผ่าน ผ่าน และผ่านดีเยี่ยม หรือไม่

- ควรปรับปรุง
- ไม่ควรปรับปรุง

10. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการเปลี่ยนเกณฑ์การประเมินจากเดิมที่มี 3 ระดับ มาเป็นการให้เกรด

- เห็นด้วย
- ไม่เห็นด้วย

ขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน

เรื่อง

สภาพการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สาขาการศึกษาปฐมวัย ในสถาบันราชภัฏ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

ชาย หญิง

2. อายุ

26-30 ปี 31-35 ปี
 36-40 ปี 41-45 ปี
 46-50 ปี มากกว่า 50 ปีขึ้นไป

3. วุฒิการศึกษา

อนุปริญญา วิชาเอก.....
 ปริญญาตรี วิชาเอก..... วิชาโท.....
 ปริญญาโท สาขาวิชา.....
 ปริญญาเอก สาขาวิชา.....

4. ระยะเวลาที่ท่านมีประสบการณ์ในการทำงาน

ไม่มีประสบการณ์ 1-5 ปี 6-10 ปี
 11-15 ปี 16-20 ปี 21-25 ปี
 26-30 ปี มากกว่า 30 ปีขึ้นไป

5. ระยะเวลาที่ท่านมีประสบการณ์ในการนิเทศ

ไม่มีประสบการณ์ 1-5 ปี 6-10 ปี
 11-15 ปี 16-20 ปี 21-25 ปี
 26-30 ปี มากกว่า 30 ปีขึ้นไป

6. ท่านเคยศึกษาวิชาเกี่ยวกับการนิเทศบ้างหรือไม่

เคย ไม่เคย

7. ท่านเคยเข้ารับการอบรมเรื่องการนิเทศบ้างหรือไม่

เคย ไม่เคย

8. โรงเรียนเคยประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการนิเทศบ้างหรือไม่

เคย ไม่เคย

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

ด้านการเตรียมตัวนักศึกษา

1. ท่านได้ให้ข้อมูลของโรงเรียนแก่นักศึกษา ที่ไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพหรือไม่ อย่างไร

ไม่ได้ให้ข้อมูล

ให้ข้อมูลบางส่วน เช่นสภาพโรงเรียน จำนวนบุคลากร ฯลฯ

ให้ข้อมูลโดยละเอียด เช่น สภาพโรงเรียน สภาพชุมชนที่อยู่ในบริเวณนั้น การเดินทางไปกลับ สภาพที่พักอาศัย ฯลฯ

2. ท่านได้แนะนำนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพแก่นักเรียนในชั้นหรือไม่

แนะนำ ไม่ได้แนะนำ

3. การให้คำแนะนำของท่านแก่นักศึกษาเรื่องงานครูเป็นไปในลักษณะใด

ใช้ความคิดเห็น ประสบการณ์ส่วนตัวของท่านบอกให้นักศึกษายอมรับความคิดเห็น

ใช้การชักนำชี้แจง โดยให้หลักการและเหตุผล แล้วให้อิสระต่อนักศึกษาในการพิจารณา ตัดสินใจด้วยตัวของเขาเอง

ใช้การเสนอแนะจากสิ่งที่ตนเองเคยมีประสบการณ์จากการทำงานแล้วให้อิสระต่อนักศึกษาในการพิจารณาเลือกปฏิบัติด้วยตนเอง

อื่นๆ (โปรดระบุ).....

4. การให้นักศึกษาปฏิบัติงานอื่นนอกเหนือจากงานสอนท่านปฏิบัติต่อนักศึกษาอย่างไร

ชักชวนด้วยน้ำเสียงที่เป็นกันเองในลักษณะเป็นผู้นำ

เสนอแนะอย่างเป็นกันเอง ทำให้เกิดความสัมพันธ์ในลักษณะเป็นเพื่อนร่วมวิชาชีพ

เสนอแนะแบบปกติในลักษณะเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์มาก

เสนอแนะตามลักษณะของนักศึกษา

อื่นๆ (โปรดระบุ).....

5. ท่านมอบหมายงานให้นักศึกษาทำในลักษณะใด

- แบ่งความรับผิดชอบ และร่วมทำงานกับนักศึกษาในฐานะที่เป็นผู้ร่วมวิชาชีพ
- ไม่มีการแบ่งความรับผิดชอบ ทำงานกับนักศึกษาในฐานะที่เป็นผู้ร่วมวิชาชีพ
- ให้ความรับผิดชอบ ร่วมทำงานกับนักศึกษาและคอยควบคุมอย่างเป็นระบบ
- มอบหมายงานให้นักศึกษาทำและคอยดูแลให้ความช่วยเหลือ
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

6. การแนะนำ และการบริหารจัดการทำงานในหน้าที่ต่างๆ เช่น งานธุรการในชั้นเรียน ฯลฯ ให้นักศึกษาคุณเป็นตัวอย่างท่านปฏิบัติอย่างไร

- ไม่ได้แนะนำ และไม่ได้สาธิตให้นักศึกษาดู
- แนะนำให้นักศึกษาได้รู้จักงานในหน้าที่ต่างๆแต่ไม่ได้สาธิตวิธีการทำงาน
- แนะนำ และสาธิตการทำงานในหน้าที่ต่างๆแต่ไม่ได้ให้นักศึกษาทำงาน
- แนะนำ สาธิตวิธีการทำงาน และเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ทำงานในหน้าที่ต่างๆนอกเหนือจาก

งานสอน

7. การให้คำแนะนำในเรื่องหลักสูตรอนุบาลที่โรงเรียนใช้อยู่ท่านปฏิบัติอย่างไร

- ไม่ได้ให้คำแนะนำ แต่มอบหลักสูตรให้นักศึกษาไปศึกษาเอง
- ให้คำแนะนำอย่างละเอียดชัดเจน

8. การสาธิตการสอนในชั้นเรียนให้นักศึกษาคุณเป็นตัวอย่าง ท่านปฏิบัติอย่างไร

- ไม่ได้สาธิตการสอนให้นักศึกษาดู และไม่ได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการสอน
- ไม่ได้สาธิตการสอนให้นักศึกษาดู แต่ให้คำแนะนำ
- สาธิตการสอนให้นักศึกษาดูในช่วงสัปดาห์แรกๆของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
- สาธิตการสอนทุกครั้งที่นักศึกษาต้องการ

ด้านการปฏิบัติการนิเทศ**ช่วงก่อนที่นักศึกษาทำการสอน**

1. การไปสังเกตการสอนของนักศึกษาท่านปฏิบัติอย่างไร

- ไม่ได้แจ้งให้นักศึกษาทราบล่วงหน้า
- แจ้งให้นักศึกษาทราบล่วงหน้าทุกครั้ง
- แจ้งให้นักศึกษาทราบบางครั้ง

2. ก่อนทำการนิเทศการสอนท่านได้มีการปรึกษาร่วมกับนักศึกษาหรือไม่

- ไม่มีการปรึกษา
- มีการปรึกษาร่วมกันก่อนการนิเทศบางครั้ง
- มีการปรึกษาร่วมกันก่อนการนิเทศทุกครั้ง
- อื่นๆ(โปรดระบุ).....

3. วิธีการนิเทศของท่านเป็นไปในลักษณะใด

- การนิเทศนั้นจะเริ่มจากการแสดงความสัมพันธ์ที่จริงใจอย่างใกล้ชิดให้นักศึกษาเกิดความไว้วางใจและให้เขาได้สอนด้วยตนเอง
- การนิเทศนั้นจะยึดหยุ่นตามลักษณะของนักศึกษา
- การนิเทศนั้นจะมุ่งหาวิธีส่งเสริมให้นักศึกษาวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการสอน และปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนด้วยตนเองได้
- การนิเทศนั้นท่านจะทำหน้าที่ปรับปรุงการเรียนการสอนของนักศึกษา
- อื่นๆ(โปรดระบุ).....

4. การตรวจบันทึกการสอนของนักศึกษาท่านดำเนินการอย่างไร

- ตรวจสอบก่อนการสอน 1 สัปดาห์
- ตรวจสอบก่อนการสอน 1 วัน
- ตรวจสอบในวันที่นักศึกษาสอน
- ตรวจสอบหลังจากที่นักศึกษาสอนเสร็จ
- ตรวจสอบบ้างในบางครั้งที่มีโอกาส

5. การให้คำแนะนำในเรื่องการทำบันทึกการสอนท่านปฏิบัติอย่างไร

- ไม่ได้ให้คำแนะนำ
- ให้คำแนะนำโดยให้นักศึกษาทำบันทึกเหมือนที่ท่านปฏิบัติอยู่
- ให้คำแนะนำและแลกเปลี่ยนความรู้กับนักศึกษาเพื่อให้ นักศึกษาสามารถนำมาปรับใช้ได้

6. การให้คำแนะนำและการสาธิตเรื่องการใช้สื่อการเรียนการสอนท่านปฏิบัติอย่างไร

ไม่ได้ให้คำแนะนำ และสาธิต

ให้คำแนะนำเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน แต่ไม่ได้สาธิตการใช้สื่อ

ให้คำแนะนำ และสาธิตการใช้สื่อการเรียนการสอนในช่วงแรกๆของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

เท่านั้น

ให้คำแนะนำ และสาธิตการใช้สื่อการเรียนการสอนทุกครั้งที่นักศึกษาต้องการ

ช่วงระหว่างที่นักศึกษาทำการสอน

7. ช่วงที่นักศึกษาทำการสอนท่านได้ยินคำสนทนาโต้ตอบของผู้สอนและผู้เรียนทุกประโยคหรือไม่

ได้ยินทุกประโยค

ได้ยินบ้าง ไม่ได้ยินบ้าง

ไม่ค่อยได้ยิน

8. ในระหว่างการสอนของนักศึกษาท่านปฏิบัติอย่างไร

สังเกตการสอน และบันทึกสิ่งที่สังเกตเห็น

สังเกตการสอน และช่วยนักศึกษาปรับปรุงการสอนขณะที่นักศึกษากำลังสอน

สังเกตการสอน และปรับบทบาทของตนเองเป็นผู้ช่วยครู

อื่นๆ (โปรดระบุ).....

9. ลักษณะของการสังเกตการสอนของท่านเป็นอย่างไร

สังเกตการสอนแล้วไปทำงานอื่นแล้วกลับมาดูอีกครั้ง

สังเกตตลอดช่วงของการสอน

อื่นๆ (โปรดระบุ).....

10. ทุกครั้งที่นักศึกษาทำการสอน ท่านปฏิบัติอย่างไร

ให้นักศึกษาสอนตามลำพัง เพราะท่านต้องทำหน้าที่อื่นๆอีก

อยู่ภายในห้องเรียนตลอดเวลาทุกครั้ง

อยู่ภายในห้องเรียนเป็นบางครั้ง

ช่วงหลังจากที่นักศึกษาทำการสอนเสร็จสิ้น

11. เมื่อนักศึกษาทำการสอนเสร็จสิ้นท่านให้ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นในการสอนกับนักศึกษาหรือไม่
- ไม่ได้ให้ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็น
- ให้ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นในบางครั้ง
- ให้ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นทุกครั้ง
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....
12. ท่านแสดงพฤติกรรมใดบ้างในการนิเทศ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ใช้ความเป็นผู้นำโน้มน้าวให้นักศึกษาปฏิบัติตามความคิดเห็นของผู้นิเทศด้วยน้ำเสียงที่เป็นกันเอง
- ชมเชยนักศึกษาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- ให้นักศึกษาพูดประเมินพฤติกรรมการสอนของตนเองว่าเป็นอย่างไร
- ให้การเสนอแนะอย่างเป็นกันเองในลักษณะเป็นผู้ร่วมวิชาชีพ
- แสดงการยอมรับความรู้สึกรักของนักศึกษา
- มีวิธีการขยายความคิดของนักศึกษา
- ผู้นิเทศร่วมกับนักศึกษาค้นหาวิธีการสอนที่จะก่อให้เกิดผลที่ดียิ่งขึ้น
- เน้นการแก้ปัญหาการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ
- ผู้นิเทศชี้ปัญหาเพื่อช่วยให้นักศึกษาค้นหาวิธีการแก้ปัญหาได้
- พูดโดยการยกตัวอย่างเชื่อมโยงสถานการณ์เพื่อให้นักศึกษาคิดแก้ปัญหาได้
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....
13. พฤติกรรมการนิเทศของท่านตรงกับลักษณะในข้อใด เมื่อนักศึกษามีปัญหาในการสอน
- ช่วยให้นักศึกษาสามารถระบุปัญหาของการสอนและวิธีการแก้ปัญหา เพื่อให้นักศึกษาได้พัฒนาวิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเอง
- สนับสนุนความคิดในการแก้ปัญหาของนักศึกษา และปล่อยให้แก้ปัญหาด้วยตนเอง
- ช่วยเหลือโดยจะแสวงหาแนวทางในการแก้ปัญหา ที่จะสามารถแก้ปัญหาได้ประสิทธิภาพสูงสุด
- ให้นักศึกษาแก้ปัญหาด้วยตนเองก่อน ถ้าไม่สามารถกระทำได้จึงให้คำแนะนำโดยใช้การเชื่อมโยงสถานการณ์
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

14. จุดมุ่งหมายในการนิเทศการสอนของท่านตรงกับข้อใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ส่งเสริมให้นักศึกษาพัฒนาทักษะในการวางแผนการสอนด้วยตนเอง
- ส่งเสริมให้นักศึกษาวิเคราะห์ตนเอง
- ส่งเสริมให้นักศึกษาประเมินตนเอง
- ส่งเสริมนักศึกษาให้เกิดทักษะในการนิเทศตนเองได้
- ส่งเสริมนักศึกษาให้เกิดทักษะในการแก้ปัญหา
- ส่งเสริมนักศึกษาให้เกิดทักษะในการแก้ปัญหาที่เป็นระบบ
- ส่งเสริมนักศึกษาให้เกิดทักษะในการแสวงหาข้อเท็จจริง
- ส่งเสริมให้นักศึกษาได้พัฒนาการยอมรับนับถือผู้ร่วมงานและผู้อื่น
- ส่งเสริมให้นักศึกษาได้พัฒนาการทำงานที่เป็นสาขาเชื่อมโยงกัน
- ส่งเสริมความสามารถของนักศึกษาที่มีอยู่ให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน

15. การนิเทศการสอนท่านเน้นการนิเทศข้อใดมากที่สุดภายหลังจากนักศึกษาสอนเสร็จสิ้น

- เน้นจุดเด่นในพฤติกรรมการสอนของนักศึกษา
- เน้นการดูแลการนิเทศอย่างใกล้ชิด และหาวิธีปฏิบัติที่เหมาะสมร่วมกันระหว่างท่านและนักศึกษา
- เน้นการวิจัยและการประเมินการปฏิบัติงานของนักศึกษาให้เป็นที่ไปตามจุดประสงค์
- เน้นกระบวนการในการแก้ปัญหา
- อื่นๆ(โปรดระบุ).....

16. การให้ข้อมูลป้อนกลับแก่นักศึกษาหลังการสอนแต่ละครั้งเป็นไปในลักษณะใด

- ให้ข้อมูลป้อนกลับโดยให้นักศึกษาระบุปัญหา และวิธีการแก้ปัญหา
- ให้ข้อมูลป้อนกลับโดยให้นักศึกษาพูดถึงการปฏิบัติของตน และร่วมกันคิดวิเคราะห์กับท่านถึงการปฏิบัติที่จะช่วยให้เกิดผลดียิ่งขึ้น
- ให้ข้อมูลป้อนกลับที่มีความเด่นชัดเฉพาะเจาะจงเกี่ยวกับพฤติกรรมจัดการเรียนการสอน
- ให้ข้อมูลป้อนกลับถึงความสามารถที่นักศึกษามี และปัญหาในส่วนที่นักศึกษาไม่สามารถแก้ไขเองได้
- อื่นๆ(โปรดระบุ).....

17. การให้คำแนะนำของท่านแก่นักศึกษาหลังการสอนเสร็จสิ้นเป็นไปในลักษณะใด

ใช้ความคิดเห็น ประสบการณ์ส่วนตัวของท่านบอกให้นักศึกษายอมรับความคิดเห็น

ใช้การชักนำชี้แจง โดยให้หลักการและเหตุผล แล้วให้อิสระต่อนักศึกษาในการพิจารณา ตัดสินใจด้วยตัวของเขาเอง

ใช้การเสนอแนะจากสิ่งที่คุณเองเคยมีประสบการณ์จากการทำงานแล้วให้อิสระต่อนักศึกษาในการพิจารณาเลือกปฏิบัติด้วยตนเอง

ใช้การเสนอแนะตามความสามารถของนักศึกษาแต่ละคน

อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ด้านการประเมินผล

1. ผลการประเมินนักศึกษาส่วนใหญ่ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของท่านกับอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏสอดคล้องกันหรือไม่

สอดคล้อง

ไม่สอดคล้อง

หากไม่สอดคล้องท่านคิดว่าเป็นเพราะสาเหตุใด

.....

.....

.....

2. แบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่ท่านใช้อยู่ในขณะนี้ท่านมีความเห็นว่า มีความครอบคลุมหรือไม่อย่างไร

มีความครอบคลุมดีแล้ว

ไม่ครอบคลุม ควรเพิ่ม ควรลด หรือควรปรับเปลี่ยน ดังนี้.....

.....

.....

.....

3. ผลการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาซึ่งท่านทำกรณีผลประเมินส่วนใหญ่ในข้อใด

ไม่ผ่าน

ผ่าน

ผ่านดีเยี่ยม

ตอนที่ 3 ข้อมูลปัญหาการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

ด้านการเตรียมตัวนักศึกษา

1. ปัญหาของการให้ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียน และสภาพชุมชนแก่นักศึกษา มีดังนี้

ท่านไม่ทราบข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนและสภาพชุมชน

ท่านทราบข้อมูลเพียงบางส่วนทำให้ไม่สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนและสภาพชุมชน

ได้ละเอียดพอ

อื่นๆ (โปรดระบุ).....

2. ปัญหาในการให้คำแนะนำ และสาธิตการสอนแก่นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ มีดังนี้

ท่านมีเวลาน้อยเพราะต้องทำงานในหน้าที่อื่นๆ

นักศึกษาไม่ให้ความสนใจในขณะที่ท่านให้คำแนะนำและสาธิตการสอน

ท่านไม่ได้จบการศึกษาในสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยทำให้ไม่แน่ใจในการให้คำแนะนำ

และการสาธิตการสอนว่าถูกต้องหรือไม่

อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ด้านการปฏิบัติการนิเทศ

3. ปัญหาการนิเทศการทำบันทึกการสอนของนักศึกษามี ดังนี้

นักศึกษาไม่ทำบันทึกการสอนส่งก่อนการสอนทำให้ท่านไม่สามารถทำการนิเทศได้ครบทุก
ขั้นตอน

เมื่อท่านให้นักศึกษาแก้ไขการทำบันทึกการสอนให้ถูกต้องนักศึกษาก็ไม่แก้ไขตามคำแนะนำ

อื่นๆ (โปรดระบุ).....

4. ปัญหาการนิเทศเรื่องการใช้อุปกรณ์การสอนของนักศึกษามี ดังนี้

นักศึกษาไม่เตรียมสื่อการสอนทำให้ท่านไม่สามารถทำการนิเทศได้

นักศึกษาไม่มีงบประมาณในการทำสื่อการสอน เนื่องจากทางสถาบันราชภัฏไม่มีงบประมาณในส่วน
นี้

นักศึกษาขาดอุปกรณ์ในการทำสื่อการสอน เนื่องจากโรงเรียนอยู่ห่างไกลความเจริญ

นักศึกษาทำสื่อแต่ขาดคุณภาพ

นักศึกษาทำสื่อแต่ใช้ประโยชน์ไม่คุ้มค่า

อื่นๆ (โปรดระบุ).....

5. ปัญหาการสอนของนักศึกษาที่ท่านพบมากที่สุด คือ

- [] นักศึกษาไม่แม่นในเนื้อหาวิชา
- [] นักศึกษาไม่สามารถประยุกต์ความรู้ภาคทฤษฎีมาปฏิบัติได้
- [] นักศึกษาขาดความรับผิดชอบ
- [] นักศึกษาคุ่มชั้นเรียนไม่ได้
- [] การเลือกใช้สื่อของนักศึกษายังไม่เหมาะสม
- [] นักศึกษาเขียนบันทึกการสอนไม่เป็น
- [] วิธีการประเมินผลของนักศึกษาไม่ตรงตามวัตถุประสงค์
- [] อื่นๆ(โปรดระบุ).....

6. ปัญหาในการให้คำแนะนำแก่นักศึกษาหลังการสอนเสร็จสิ้นมี ดังนี้

- [] ส่วนใหญ่นักศึกษาชอบรับฟังความคิดเห็น แต่ไม่ปฏิบัติหรือแก้ไขตามคำแนะนำ
- [] ส่วนใหญ่นักศึกษาชอบรับฟังความคิดเห็น และปฏิบัติหรือแก้ไขตามคำแนะนำในบางเรื่อง
- [] ท่านไม่มีเวลาในการให้คำแนะนำแก่นักศึกษา
- [] อื่นๆ(โปรดระบุ).....

ด้านการประเมินผล

7. ปัญหาของแบบประเมินผลการสอนของนักศึกษามี ดังนี้

- [] แบบประเมินผลมีความซ้ำซ้อนมากเกินไป
- [] แบบประเมินผลมีหลายชุดมากเกินไปทำให้สับสน
- [] แบบประเมินผลไม่เป็นรูปธรรม
- [] แบบประเมินผลการสอนของนักศึกษาประเมินได้ไม่ตรงสาขาวิชา
- [] แบบประเมินไม่สามารถประเมินผลได้ครอบคลุมทุกด้าน
- [] อื่นๆ(โปรดระบุ).....

8. ปัญหาของการประเมินผลการสอนลงในแบบประเมินมี ดังนี้

ท่านไม่มีเวลาประเมินผลการสอนของนักศึกษาลงในแบบประเมินหลังจากนักศึกษาสอนเสร็จสิ้น

ทันที เพราะต้องใช้เวลาส่วนใหญ่ในการให้คำแนะนำแก่นักศึกษา

เมื่อประเมินผลการสอนลงในแบบประเมินนักศึกษาไม่เห็นด้วยกับผลการประเมิน

อื่นๆ(โปรดระบุ).....

9. การประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพควรมีการปรับปรุงเกณฑ์การประเมินจาก 3 ระดับ คือ ผ่าน ไม่ผ่าน และผ่านดีเยี่ยม หรือไม่

ควรปรับปรุง

ไม่ควรปรับปรุง

10. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการเปลี่ยนเกณฑ์การประเมินจากเดิมที่มี 3 ระดับ มาเป็นการให้เกรด

เห็นด้วย

ไม่เห็นด้วย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย

เรื่อง

สภาพการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สาขาการศึกษาปฐมวัย ในสถาบันราชภัฏ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

ชาย หญิง

2. อายุ

18-19 ปี 20-21 ปี

22-23 ปี 24-25 ปี

มากกว่า 25 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

ด้านการเตรียมตัวนักศึกษา

ด้านการเตรียมตัวนักศึกษ ของอาจารย์นิเทศสถาบันราชภัฏ

1. อาจารย์นิเทศสถาบันราชภัฏได้มีการนัดหมายหรือมีการตกลงร่วมกันเกี่ยวกับการนิเทศกับท่านก่อนไปนิเทศหรือไม่

ไม่ได้มีการนัดหมายหรือมีการตกลงร่วมกัน เพราะการนิเทศจะเป็นไปตามกำหนดการของทางฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

มีการนัดหมายหรือตกลงกับท่านก่อนล่วงหน้า

2. ท่านทราบข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนจากอาจารย์นิเทศสถาบันราชภัฏก่อนจะไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพหรือไม่ อย่างไร

ไม่ทราบข้อมูล เพราะฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพของคณะเป็นผู้ให้ข้อมูลแล้ว

ได้ทราบข้อมูลบางส่วน เช่น สภาพโรงเรียน จำนวนบุคลากร ฯลฯ

ทราบข้อมูลโดยละเอียด เช่น สภาพโรงเรียน สภาพชุมชนที่อยู่ในบริเวณนั้น การเดินทางไปกลับสภาพที่พักอาศัย ฯลฯ

3. ก่อนที่ท่านจะไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพ การให้คำแนะนำของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏเป็นอย่างไร

ไม่ได้ให้คำแนะนำ

ให้คำแนะนำโดยใช้ความคิดเห็น ประสบการณ์

ให้คำแนะนำโดยใช้การชักนำชี้แจง โดยให้หลักการและเหตุผล แล้วให้อิสระต่อท่านในการพิจารณาตัดสินใจด้วยตัวของเขาเอง

ให้คำแนะนำในสิ่งที่อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏเคยมีประสบการณ์แล้วให้อิสระท่านเลือกปฏิบัติด้วยตนเอง

ให้คำแนะนำโดยใช้การเสนอแนะเมื่อท่านต้องการ

ให้คำแนะนำโดยใช้ประสบการณ์ ให้หลักการ และเหตุผลแล้วให้อิสระท่านในการตัดสินใจ

อื่นๆ (โปรดระบุ).....

4. ผู้บริหารโรงเรียนได้ทำการปฐมนิเทศท่านหรือไม่

ทำการปฐมนิเทศ

ไม่ได้ทำการปฐมนิเทศ

ด้านการเตรียมตัวนักศึกษาของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน

5. อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน(อาจารย์พี่เลี้ยง)ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนแก่ท่านหรือไม่ อย่างไร

ไม่ได้ให้ข้อมูล เพราะหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพของสถาบันราชภัฏเป็นผู้ให้ข้อมูลแล้ว

ให้ข้อมูลบางส่วน เช่นสภาพโรงเรียน จำนวนบุคลากร ฯลฯ

ให้ข้อมูลโดยละเอียด เช่น สภาพโรงเรียน และสภาพชุมชนที่อยู่ในบริเวณนั้น การเดินทางไปกลับสภาพที่พักอาศัย ฯลฯ

6. อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน(อาจารย์พี่เลี้ยง)ได้แนะนำท่านให้นักเรียนในชั้นได้รู้จักหรือไม่

แนะนำ

ไม่ได้แนะนำ

7. เรื่องงานครูอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน(อาจารย์พี่เลี้ยง)แนะนำอย่างไร

ใช้ความคิดเห็น ประสบการณ์ส่วนตัวบอกท่าน

ใช้การชักนำชี้แจงโดยให้หลักการและเหตุผลแล้วให้อิสระต่อท่านในการพิจารณาตัดสินใจด้วยตนเอง

ใช้การเสนอแนะจากประสบการณ์การทำงานแล้วให้อิสระต่อท่านในการพิจารณาเลือกปฏิบัติด้วย

ตนเอง

เสนอแนะเมื่อท่านต้องการ

8. ทางโรงเรียนมอบหมายงานอะไรให้ท่านทำบ้าง

งานธุรการ

งานการเงิน

งานอาคารสถานที่

งานกิจการนักเรียน

อื่นๆ (โปรดระบุ).....

9. อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน(อาจารย์ที่เลี้ยง)มอบหมายงานให้ท่านอย่างไร

แบ่งความรับผิดชอบ และร่วมทำงานกับท่านในฐานะผู้ร่วมวิชาชีพ

ไม่มีการแบ่งความรับผิดชอบ ทำงานกับท่านในฐานะที่เป็นผู้ร่วมวิชาชีพ

ให้ความรับผิดชอบ ร่วมทำงานกับท่านและคอยควบคุมอย่างเป็นระบบ

มอบหมายงานให้ท่านทำและคอยดูแลให้ความช่วยเหลือ

อื่นๆ (โปรดระบุ).....

10. อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน(อาจารย์ที่เลี้ยง)สาธิตการทำงานในหน้าที่ต่างๆ เช่น งานธุรการในชั้นเรียน ฯลฯ ให้ท่านดูเป็นตัวอย่างหรือไม่

สาธิต

ไม่ได้สาธิต

11. ท่านได้ปฏิบัติงานในหน้าที่ต่างๆ เช่น งานธุรการในชั้นเรียน ฯลฯ หรือไม่

ได้ปฏิบัติ

ไม่ได้ปฏิบัติ

12. อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน(อาจารย์ที่เลี้ยง)ให้คำแนะนำในเรื่องหลักสูตรอนุบาลที่ทางโรงเรียนใช้อยู่หรือไม่

ไม่ได้ให้คำแนะนำ แต่มอบหลักสูตรที่ใช้เป็นคู่มือในการสอนให้ท่านไปศึกษาเอง

ให้คำแนะนำอย่างละเอียดชัดเจนในเรื่องหลักสูตรที่ใช้

13. อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน(อาจารย์ที่เลี้ยง)สอนให้ท่านดูเป็นตัวอย่างหรือไม่

- [] ไม่ได้สอนให้ท่านดู แต่ให้คำแนะนำ
- [] ไม่ได้สอนให้ท่านดู และไม่ได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการสอน
- [] สอนให้ท่านดูในช่วงสัปดาห์แรกๆของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
- [] สอนทุกครั้งที่ท่านต้องการความช่วยเหลือ

ด้านการปฏิบัติการนิเทศ

ช่วงก่อนที่นักศึกษาทำการสอน

ด้านการปฏิบัติการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ

1. อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏได้นัดหมายกับท่านก่อนไปดูการสอนหรือไม่

- [] ไม่ได้นัดหมาย
- [] นัดหมายล่วงหน้า
- [] นัดหมายบ้าง ไม่นัดหมายบ้าง

2. อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏแจ้งแผนการนิเทศให้ท่านทราบหรือไม่

- [] ไม่ได้แจ้งแผนการนิเทศให้ท่านทราบ
- [] แจ้งแผนการนิเทศทั้งหมดให้ท่านทราบล่วงหน้าทุกครั้ง
- [] แจ้งแผนการนิเทศทั้งหมดให้ท่านทราบล่วงหน้าบางครั้ง

3. ก่อนทำการนิเทศการสอนอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏได้มีการปรึกษาร่วมกับท่านหรือไม่

- [] ไม่มีการปรึกษา
- [] มีการปรึกษาร่วมกันก่อนการนิเทศบางครั้ง
- [] มีการปรึกษาร่วมกันก่อนการนิเทศทุกครั้ง

4. การนิเทศอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏปฏิบัติอย่างไร

- [] การนิเทศนั้นจะมุ่งหาวิธีส่งเสริมให้ท่านวิเคราะห์การสอน และปรับปรุงการสอนด้วยตนเองได้
- [] การนิเทศนั้นอาจารย์แสดงความจริงใจกับท่านจนท่านไว้วางใจและให้ท่านคิดการสอนด้วยตนเอง
- [] การนิเทศนั้นอาจารย์ทำหน้าที่ปรับปรุงการสอนของท่าน
- [] การนิเทศนั้นจะขึ้นอยู่กับความต้องการของท่าน

[] อื่นๆ(โปรดระบุ).....

ด้านการปฏิบัติการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน

5. การนิเทศการสอนอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน(อาจารย์พี่เลี้ยง)ปฏิบัติอย่างไร
- [] ไม่ได้บอกให้ท่านทราบล่วงหน้า
- [] บอกให้ท่านทราบล่วงหน้าทุกครั้ง
- [] บอกให้ท่านทราบล่วงหน้าในบางครั้ง
6. ก่อนที่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน(อาจารย์พี่เลี้ยง)นิเทศได้มีการปรึกษากับท่านหรือไม่
- [] ไม่มีการปรึกษาหารือ
- [] มีการปรึกษาหารือก่อนการนิเทศบางครั้ง
- [] มีการปรึกษาหารือก่อนการนิเทศทุกครั้ง
7. วิธีการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน(อาจารย์พี่เลี้ยง)เป็นไปในลักษณะใด
- [] การนิเทศนั้นจะอาจารย์แสดงความจริงใจให้ท่านเกิดความไว้วางใจและให้ท่านได้คิดการสอนด้วยตนเอง
- [] การนิเทศนั้นจะขึ้นอยู่กับความต้องการของท่าน
- [] การนิเทศนั้นจะมุ่งหาวิธีส่งเสริมให้ท่านได้วิเคราะห์การสอน และปรับปรุงการสอนด้วยตนเอง
- [] การนิเทศนั้นอาจารย์จะทำหน้าที่ปรับปรุงการเรียนการสอนของท่าน
- [] อื่นๆ(โปรดระบุ).....
8. อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน(อาจารย์พี่เลี้ยง)ดำเนินการตรวจบันทึกการสอนของท่านอย่างไร
- [] ตรวจสอบก่อนสอน 1 สัปดาห์
- [] ตรวจสอบก่อนการสอน 1 วัน
- [] ตรวจสอบในวันที่ท่านสอน
- [] ตรวจสอบหลังจากที่ท่านสอนเสร็จแล้ว
- [] ตรวจสอบบ้างในบางครั้งที่มีโอกาส
9. อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน(อาจารย์พี่เลี้ยง)ให้คำแนะนำในเรื่องการทำบันทึกการสอนอย่างไร
- [] ไม่ได้ให้คำแนะนำ
- [] ให้คำแนะนำโดยให้ท่านทำบันทึกเหมือนที่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน(อาจารย์พี่เลี้ยง)ทำอยู่
- [] ให้คำแนะนำ และแลกเปลี่ยนความรู้กับท่านเพื่อให้ท่านสามารถนำมาปรับใช้ได้

10. อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน(อาจารย์พี่เลี้ยง)ให้คำแนะนำและสาธิตเรื่องการใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างไร

ให้คำแนะนำเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน แต่ไม่ได้สาธิตการใช้สื่อ

ให้คำแนะนำ และสาธิตการใช้สื่อการเรียนการสอนในช่วงแรกๆของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพเท่านั้น

ให้คำแนะนำ และสาธิตการใช้สื่อการเรียนการสอนทุกครั้งที่ท่านต้องการ

ช่วงระหว่างที่นักศึกษาทำการสอน

ด้านการปฏิบัติการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ

11. อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏเข้าห้องเรียนเพื่อสังเกตการสอนของท่านในลักษณะใด

เข้าไปนั่งรอนักเรียนและนักศึกษาในห้องเรียน

เข้าไปในห้องเรียนหลังจากที่นักเรียนและนักศึกษาเข้าชั้นเรียนเรียบร้อยแล้ว

เข้าไปในห้องเรียนตามแต่โอกาสจะอำนวย

12. ในระหว่างการสอนอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏปฏิบัติอย่างไร

สังเกตการสอน และบันทึกสิ่งที่สังเกตเห็น

สังเกตการสอน และร่วมสอนกับท่านเพื่อช่วยท่านปรับปรุงการสอน

สังเกตการสอน และปรับบทบาทเป็นผู้ช่วยครู

อื่นๆ (โปรดระบุ).....

13. ลักษณะของการสังเกตการสอนของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏเป็นอย่างไร

สังเกตการสอนของท่านแล้ว ไปสังเกตห้องอื่นแล้วกลับมาดูการสอนของท่านอีกครั้ง

สังเกตตลอดช่วงของการสอน

อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ด้านการปฏิบัติการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน

14. ในระหว่างการสอนอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน(อาจารย์พี่เลี้ยง)ปฏิบัติอย่างไร

สังเกตการสอน และบันทึกสิ่งที่สังเกตเห็น

สังเกตการสอน และร่วมสอนกับท่านเพื่อช่วยท่านปรับปรุงการสอน

สังเกตการสอน และปรับบทบาทเป็นผู้ช่วยครู

อื่นๆ (โปรดระบุ).....

15. ลักษณะการสังเกตการสอนของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน(อาจารย์พี่เลี้ยง)เป็นอย่างไร

- สังเกตการสอนแล้วไปทำงานอื่นแล้วกลับมาดูอีกครั้ง
- สังเกตตลอดช่วงของการสอน
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

16. ทุกครั้งที่ท่านทำการสอนอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน(อาจารย์พี่เลี้ยง)ปฏิบัติอย่างไร

- ปลดปล่อยให้ท่านสอนตามลำพัง เพราะอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน(อาจารย์พี่เลี้ยง)ต้องทำหน้าที่อื่นๆ
- อยู่ภายในห้องเรียนตลอดเวลาทุกครั้ง
- อยู่ภายในห้องเรียนเป็นบางครั้ง

ช่วงหลังจากที่นักศึกษาสอนเสร็จสิ้น

ด้านการปฏิบัติการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ

17. เมื่อท่านทำการสอนเสร็จสิ้นอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏได้ให้ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นในการสอนกับท่านหรือไม่

- ไม่ได้ให้
- ให้ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นในบางครั้ง
- ให้ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นทุกครั้ง

18. อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏปฏิบัติอย่างไรในการนิเทศหลังการสอน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ใช้ความเป็นผู้นำโน้มน้าวให้ท่านปฏิบัติตามความคิดเห็นของผู้นิเทศด้วยน้ำเสียงที่เป็นกันเอง
- ชมเชยท่านในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- ให้ท่านพูดประเมินพฤติกรรมการสอนของตนเองว่าเป็นอย่างไร
- ให้การเสนอแนะอย่างเป็นกันเองในลักษณะเป็นผู้ร่วมวิชาชีพ
- แสดงการยอมรับความรู้สึกรของท่าน
- มีวิธีการขยายความคิดของท่าน
- ร่วมกับท่านค้นหาวิธีการสอนที่ก่อให้เกิดผลที่ดียิ่งขึ้น
- เน้นการแก้ปัญหาการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ
- ผู้นิเทศชี้ปัญหาซึ่งสามารถช่วยให้ท่านค้นหาวิธีการแก้ปัญหาได้
- ยกตัวอย่างสถานการณ์เพื่อให้เห็นปัญหาได้

[] อื่นๆ (โปรดระบุ).....

19. เมื่อท่านเกิดปัญหาในการสอนอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏมณฑลพิษณุโลก

[] ช่วยให้คุณสามารถระบุปัญหาของการสอน และวิธีการแก้ปัญหาโดยอาจารย์ให้ข้อมูลแก่ท่าน

[] สนับสนุนความคิดในการแก้ปัญหาของท่านและปล่อยให้ท่านแก้ปัญหาด้วยตัวเอง

[] ช่วยเหลือโดยช่วยท่านหาแนวทางในการแก้ปัญหาที่จะสามารถแก้ปัญหาได้ประสิทธิภาพสูงสุด

[] ให้ท่านแก้ปัญหาด้วยตนเองก่อน ถ้าไม่สามารถกระทำได้จึงให้คำแนะนำโดยใช้การเชื่อมโยง

สถานการณ์

[] อื่นๆ (โปรดระบุ).....

20. จุดมุ่งหมายในการนิเทศการสอนของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏท่านคิดว่ามุ่งส่งเสริมสิ่งใดให้เกิดกับท่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

[] ส่งเสริมให้ท่านพัฒนาทักษะในการวางแผนการสอนด้วยตนเอง

[] ส่งเสริมให้ท่านวิเคราะห์ตนเอง

[] ส่งเสริมให้ท่านประเมินตนเอง

[] ส่งเสริมให้ท่านเกิดทักษะในการนิเทศตนเองได้

[] ส่งเสริมให้ท่านเกิดทักษะในการแก้ปัญหา

[] ส่งเสริมให้ท่านเกิดทักษะในการแก้ปัญหาที่เป็นระบบ

[] ส่งเสริมให้ท่านเกิดทักษะในการแสวงหาข้อเท็จจริง

[] ส่งเสริมให้ท่านได้พัฒนาการยอมรับนับถือผู้ร่วมงานและผู้อื่น

[] ส่งเสริมให้ท่านได้พัฒนาการทำงานที่เป็นสาขาเชื่อมโยงกัน

[] ส่งเสริมความสามารถของท่านที่มีอยู่ให้เกิดการพัฒนาขึ้น

[] อื่นๆ (โปรดระบุ).....

21. การนิเทศการสอนอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏเน้นการนิเทศข้อใดมากที่สุดหลังจากท่านสอนเสร็จสิ้น

[] เน้นจุดเด่นในพฤติกรรมการสอนของท่าน

[] เน้นการดูแลการนิเทศอย่างใกล้ชิด และหาวิธีปฏิบัติที่เหมาะสมร่วมกันกับท่าน

[] เน้นการวิจัยและการประเมินการปฏิบัติงานของท่านให้เป็นไปตามจุดประสงค์

[] เน้นกระบวนการในการแก้ปัญหา

[] อื่นๆ (โปรดระบุ).....

22. อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏให้ข้อมูลป้อนกลับแก่ท่านในการนิเทศแต่ละครั้งในลักษณะใด

- [] ให้ท่านพูดถึงปัญหา และวิธีการแก้ปัญหาโดยอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏให้ความช่วยเหลือ
- [] ให้ข้อมูลป้อนกลับในลักษณะที่ทำให้ท่านพูดถึงการปฏิบัติของตน และร่วมกันคิดวิเคราะห์กับอาจารย์ถึงการปฏิบัติที่จะช่วยให้เกิดผลดียิ่งขึ้น
- [] ให้ข้อมูลป้อนกลับที่มีความเด่นชัดเฉพาะเจาะจงเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนการสอน
- [] ให้ข้อมูลป้อนกลับถึงความสามารถที่ท่านมี และช่วยแก้ปัญหาในส่วนที่ท่านไม่สามารถแก้ไขได้
- [] อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ด้านการปฏิบัติการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน

23. เมื่อท่านสอนเสร็จสิ้นอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน(อาจารย์ที่เลี้ยง)ได้ให้ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นในการสอนกับท่านหรือไม่

- [] ไม่ได้ให้
- [] ให้ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นบางครั้ง
- [] ให้ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นทุกครั้ง

24. อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน(อาจารย์ที่เลี้ยง)ปฏิบัติอย่างไรในการนิเทศหลังการสอน

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- [] ใช้ความเป็นผู้นำโน้มน้าวให้นักศึกษาปฏิบัติตามความคิดเห็นด้วยน้ำเสียงที่เป็นกันเอง
- [] ชมเชยท่านในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- [] ให้ท่านพูดประเมินการสอนของตนเองว่าเป็นอย่างไร
- [] ให้การเสนอแนะอย่างเป็นกันเองในลักษณะเป็นผู้ร่วมวิชาชีพ
- [] แสดงการยอมรับความรู้สึกรู้สึกของท่าน
- [] มีวิธีการขยายความคิดของท่าน
- [] ร่วมกันกับท่านค้นหาวิธีปฏิบัติที่จะก่อให้เกิดผลที่ดีขึ้น
- [] เน้นการแก้ปัญหาการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ
- [] พูดถึงปัญหาซึ่งช่วยให้ท่านค้นหาวิธีการแก้ปัญหาได้
- [] ยกตัวอย่างสถานการณ์เพื่อ让您แก้ปัญหาได้
- [] อื่นๆ (โปรดระบุ).....

25. พฤติกรรมการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน(อาจารย์พี่เลี้ยง)มีลักษณะใด เมื่อท่านมีปัญหาการสอน

ช่วยให้คุณสามารถระบุปัญหาของการสอนและวิธีการแก้ปัญหาโดยอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน(อาจารย์พี่เลี้ยง)ให้ข้อมูลแก่ท่านและให้ท่านได้แก้ปัญหาด้วยตัวเอง

สนับสนุนความคิดในการแก้ปัญหาของท่านและปล่อยให้ท่านแก้ปัญหาด้วยตนเอง

ช่วยเหลือโดยช่วยท่านแสวงหาแนวทางในการแก้ปัญหาที่จะสามารถแก้ปัญหาได้อย่างมี

ประสิทธิภาพสูงสุด

ให้ท่านแก้ปัญหาด้วยตนเองก่อน ถ้าไม่สามารถกระทำได้จึงให้คำแนะนำโดยใช้การเชื่อมโยงสถานการณ์

อื่นๆ (โปรดระบุ).....

26. จุดมุ่งหมายในการนิเทศการสอนของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน(อาจารย์พี่เลี้ยง) ท่านคิดว่ามุ่งส่งเสริมสิ่งใดให้เกิดกับท่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ส่งเสริมให้ท่านพัฒนาทักษะในการวางแผนการสอนด้วยตนเอง

ส่งเสริมให้ท่านวิเคราะห์ตนเอง

ส่งเสริมให้ท่านประเมินตนเอง

ส่งเสริมให้ท่านเกิดทักษะในการนิเทศตนเองได้

ส่งเสริมให้ท่านเกิดทักษะในการแก้ปัญหา

ส่งเสริมให้ท่านเกิดทักษะในการแก้ปัญหาที่เป็นระบบ

ส่งเสริมให้ท่านเกิดทักษะในการแสวงหาข้อเท็จจริง

ส่งเสริมให้ท่านได้พัฒนาการยอมรับนับถือผู้ร่วมงานและผู้อื่น

ส่งเสริมให้ท่านได้พัฒนาการทำงานที่เป็นสาขาเชื่อมโยงกัน

ส่งเสริมความสามารถของท่านที่มีอยู่ให้เกิดการพัฒนายิ่งขึ้น

27. การนิเทศอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน(อาจารย์ที่เลี้ยง)เน้นข้อใดมากที่สุดภายหลังจากท่านสอนเสร็จสิ้น

- เน้นจุดเด่นในพฤติกรรมการสอนของท่าน
- เน้นการดูแล การนิเทศท่านอย่างใกล้ชิด และหาวิธีปฏิบัติที่เหมาะสมร่วมกันกับท่าน
- เน้นการวิจัยและการประเมินการปฏิบัติงานของท่านให้เป็นไปตามจุดประสงค์
- เน้นกระบวนการในการแก้ปัญหา
- อื่นๆ(โปรดระบุ).....

28. อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน(อาจารย์ที่เลี้ยง)ให้ข้อมูลป้อนกลับแก่ท่านในการนิเทศแต่ละครั้งในลักษณะใด

- ให้ข้อมูลป้อนกลับโดยให้ท่านพูดถึงปัญหา และวิธีการแก้ปัญหา
- ให้ข้อมูลป้อนกลับโดยให้ท่านพูดถึงการสอนของตน และร่วมกันคิดวิเคราะห์ถึงการสอนที่จะช่วยให้เกิดผลดียิ่งขึ้น
- ให้ข้อมูลป้อนกลับที่มีความเด่นชัดเฉพาะเจาะจงเกี่ยวกับพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอน
- ให้ข้อมูลป้อนกลับถึงความสามารถที่ท่านมี และปัญหาในส่วนที่ท่านไม่สามารถแก้ไขเองได้
- อื่นๆ(โปรดระบุ).....

ด้านการประเมินผล

1. ผลการประเมินการสอนของท่านในแต่ละครั้งที่อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏประเมินท่านมีความเห็น ดังนี้

- มีความเหมาะสม ไม่มีความเหมาะสม

2. ผลการประเมินการสอนของท่านในแต่ละครั้งที่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนประเมิน ท่านมีความเห็น ดังนี้

- มีความเหมาะสม ไม่มีความเหมาะสม

3. การนิเทศการสอนของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏกับอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนมีความสอดคล้องกันหรือไม่

- สอดคล้อง ไม่สอดคล้อง

4. การประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพควรมีการปรับปรุงเกณฑ์การประเมินจาก 3 ระดับ คือ ผ่าน ไม่ผ่าน และผ่านดีเยี่ยม หรือไม่

- ควรปรับปรุง
- ไม่ควรปรับปรุง

5. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการเปลี่ยนเกณฑ์การประเมินจากเดิมที่มี 3 ระดับ มาเป็นการให้เกรด

เห็นด้วย

ไม่เห็นด้วย



สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามหัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพสถาบันราชภัฏ

เรื่อง

สภาพการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สาขาการศึกษาปฐมวัย ในสถาบันราชภัฏ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

ชาย หญิง

2. อายุ

26-30 ปี 31-35 ปี
 36-40 ปี 41-45 ปี
 46-50 ปี มากกว่า 50 ปีขึ้นไป

3. วุฒิการศึกษา

ปริญญาตรี วิชาเอก..... วิชาโท.....
 ปริญญาโท สาขาวิชา.....
 ปริญญาเอก สาขาวิชา.....
 อื่นๆ (โปรดระบุ).....

4. ระยะเวลาที่ท่านมีประสบการณ์ในการทำงาน

1-5 ปี 6-10 ปี
 11-15 ปี 16-20 ปี
 21-25 ปี 26-30 ปี มากกว่า 30 ปีขึ้นไป

5. ระยะเวลาที่ท่านมีประสบการณ์ในการนิเทศ

ไม่มีประสบการณ์ 1-5 ปี 6-10 ปี
 11-15 ปี 16-20 ปี 21-25 ปี
 26-30 ปี มากกว่า 30 ปีขึ้นไป

6. ระยะเวลาที่ท่านมีประสบการณ์ในการทำหน้าที่หัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

ไม่มีประสบการณ์ 1-2 ปี 3-4 ปี

5-6 ปี 7-8 ปี 9-10 ปี

มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

7. ท่านเคยศึกษาวิชาเกี่ยวกับการนิเทศบ้างหรือไม่

เคยศึกษาวิชาเกี่ยวกับการนิเทศ ไม่เคยศึกษาวิชาเกี่ยวกับการนิเทศ

8. ท่านเคยเข้ารับการอบรมเรื่องการนิเทศบ้างหรือไม่

เคยเข้ารับการอบรมเรื่องการนิเทศ ไม่เคยเข้ารับการอบรมเรื่องการนิเทศ

9. ท่านเคยศึกษาดูงานด้านการนิเทศบ้างหรือไม่

เคยศึกษาดูงาน ไม่เคยศึกษาดูงาน

ตอนที่ 2 ข้อมูลการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

ด้านนโยบายการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

1. การจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพมีการวางนโยบายหรือไม่

มีการวางนโยบาย ไม่มีการวางนโยบาย

2. ใครคือผู้ที่วางนโยบายการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

ท่านเป็นผู้วางนโยบายเอง

ท่านกับคณะกรรมการการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

อื่นๆ(โปรดระบุ).....

3. การจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพมีวัตถุประสงค์หรือไม่

มีวัตถุประสงค์ ไม่มีวัตถุประสงค์

4. ใครเป็นผู้กำหนดวัตถุประสงค์ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

ท่าน

อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏร่วมกันกำหนด

ท่านกับคณะกรรมการการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพร่วมกันกำหนด

อื่นๆ(โปรดระบุ).....

3. อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ(อาจารย์นิเทศก์สาขาวิชาเอก) ที่ไปทำการนิเทศนักศึกษาสาขาการศึกษา ปฐมวัยจบการศึกษาสาขาวิชาเอกใดบ้าง(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

สาขาวิชาการศึกษาศาษาปฐมวัย จำนวน.....คน

สาขาวิชาการประถมศึกษา จำนวน.....คน

อื่นๆ(โปรดระบุ) สาขาวิชา.....จำนวน.....คน

สาขาวิชา.....จำนวน.....คน

สาขาวิชา.....จำนวน.....คน

สาขาวิชา.....จำนวน.....คน

4. ท่านจัดให้อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ (อาจารย์นิเทศก์สาขาวิชาเอก)แต่ละท่านทำการนิเทศนักศึกษา กี่คน

1-3 คน

4-6 คน

7-9 คน

10-12 คน

มากกว่า 12 คนขึ้นไป

5. การเลือกโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาใครเป็นผู้เลือก

ให้นักศึกษาเป็นผู้เลือกโรงเรียน

ท่านเป็นผู้เลือกโรงเรียนให้

คณะกรรมการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพเป็นผู้เลือกโรงเรียนให้

อื่นๆ(โปรดระบุ).....

6. ท่านได้จัดการประชุมเกี่ยวกับการนิเทศแก่อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ ก่อนออกทำการนิเทศหรือไม่

จัด

ไม่ได้จัด

7. ท่านได้จัดการอบรมให้ความรู้ในเรื่องการนิเทศแก่อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ ก่อนออกทำการนิเทศหรือไม่

จัด

ไม่ได้จัด

8. ท่านได้จัดการประชุมเกี่ยวกับการนิเทศแก่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน ก่อนที่จะนิเทศนักศึกษาหรือไม่

จัด

ไม่ได้จัด

9. ท่านได้จัดการอบรมให้ความรู้ในเรื่องการนิเทศแก่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน ก่อนที่จะนิเทศนักศึกษาหรือไม่

จัดการอบรมให้ความรู้

ไม่ได้จัดการอบรมให้ความรู้

ด้านวิธีดำเนินงานในการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

เกี่ยวกับการเลือกสถานที่ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

1. ท่านมีเกณฑ์ในการเลือกโรงเรียนที่จะส่งนักศึกษาไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพอย่างไร

เป็นโรงเรียนที่อยู่ไม่ไกลจากสถาบันราชภัฏ

เป็นโรงเรียนที่สามารถเดินทางสะดวก

เป็นโรงเรียนที่ให้ความร่วมมือกับทางสถาบันราชภัฏเป็นอย่างดีในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

เป็นโรงเรียนที่ยินดีรับนักศึกษาเข้าฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

เป็นโรงเรียนที่มีชั้นเรียนที่ตรงกับสาขาวิชาของนักศึกษา

เป็นโรงเรียนที่มีอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน(อาจารย์พี่เลี้ยง)ที่ตรงสาขาวิชากับนักศึกษา

เป็นโรงเรียนที่มีมาตรฐาน (ตามการรับรองมาตรฐานจากกระทรวง)

อื่นๆ(โปรดระบุ).....

2. การจัดนักศึกษาไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพตามโรงเรียนต่างๆ มีวิธีจัดจำนวนนักศึกษาอย่างไร

ทางโรงเรียนจะแจ้งความจำนงมาแล้วหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพจัดให้ตามที่โรงเรียนแจ้งมา

จัดส่งนักศึกษาตามที่นักศึกษาแจ้งความประสงค์ไปยังโรงเรียน

อื่นๆ(โปรดระบุ).....

เกี่ยวกับการปฐมนิเทศ การจัดประชุมสัมมนาระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และการปัจฉิมนิเทศ

3. ท่านได้จัดการปฐมนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพหรือไม่

จัดการปฐมนิเทศ

ไม่ได้จัดการปฐมนิเทศ

4. ท่านจัดการปฐมนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพกี่วัน

1 วัน 2 วัน 3 วัน 4 วัน อื่นๆ

5. ท่านจัดการปฐมนิเทศนักศึกษาในช่วงใดของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

- ช่วงก่อนที่นักศึกษาจะออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
- ช่วงระหว่างที่นักศึกษากำลังออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

6. ท่านมีวัตถุประสงค์ใดในการจัดปฐมนิเทศ

- เพื่อเตรียมตัวนักศึกษาให้มีความพร้อมในการปฏิบัติงาน
- เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับนักศึกษาในการออกไปปฏิบัติงาน
- เพื่อแนะนำการปฏิบัติตนและหน้าที่ ที่จะต้องปฏิบัติในระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

7. ท่านจัดกิจกรรมใดบ้างในการจัดปฐมนิเทศ

- เชิญวิทยากร
- พานักศึกษาไปดูงานตามโรงเรียนต่างๆ
- ให้นักศึกษามาพบอาจารย์นิเทศก์
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

8. ท่านเชิญใครเข้าร่วมการปฐมนิเทศบ้าง

- นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
- ผู้บริหาร โรงเรียนและอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน (อาจารย์พี่เลี้ยง)
- อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ ผู้บริหาร โรงเรียน และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน (อาจารย์พี่เลี้ยง)
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

9. การปฐมนิเทศนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัยท่านให้ความรู้และจัดการในเรื่องใดบ้าง

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- จรรยาบรรณครู
- การแต่งกายที่ถูกต้องตามระเบียบของสถาบันราชภัฏ
- การปฏิบัติตนในระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
- ภาระงานของนักศึกษาในระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
- แข่งปฏิบัติหน้าที่การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

- จัดให้นักศึกษาได้พบอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ(อาจารย์นิเทศก์สาขาวิชาเอก)
- จัดให้นักศึกษาได้พบอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน(อาจารย์พี่เลี้ยง)
- จัดให้นักศึกษาได้พบผู้บริหาร โรงเรียน
- อื่นๆ(โปรดระบุ).....

10. ท่านได้จัดการประชุมสัมมนาระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพหรือไม่

- ได้จัด
- ไม่ได้จัด
- อื่นๆ(โปรดระบุ).....

11. ท่านมีวัตถุประสงค์อย่างไรในการจัดการประชุมสัมมนาระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

- เพื่อวิเคราะห์และแก้ปัญหาร่วมกันระหว่างนักศึกษา
- เพื่อวิเคราะห์และแก้ปัญหาร่วมกันระหว่างนักศึกษา และอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ
- เพื่อวิเคราะห์และแก้ปัญหาร่วมกันระหว่างนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ และ

อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน

- เพื่อแลกเปลี่ยนความคิด และประสบการณ์งานร่วมกัน
- เพื่อหาแนวทางการแก้ปัญหาที่เหมาะสม
- เพื่อให้นักศึกษาได้กลับมาระบายความรู้สึก หรือเพื่อเป็นการผ่อนคลาย
- อื่นๆ(โปรดระบุ).....

12. กิจกรรมการจัดการประชุมสัมมนาระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพเป็นอย่างไร

- เชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้
- เชิญอาจารย์นิเทศก์ในคณะครุศาสตร์มาให้ความรู้
- ไม่ได้เชิญวิทยากรแต่เป็นการพบปะแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างนักศึกษาเพื่อทราบปัญหา

และระดมความคิดเพื่อหาแนวทางแก้ไข

- อื่นๆ(โปรดระบุ).....

13. การประชุมสัมมนาระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพท่านได้เชิญผู้บริหาร และอาจารย์นิเทศก์หรือไม่

- ไม่ได้เชิญ ประชุมสัมมนาเฉพาะนักศึกษา
- เชิญอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายสถาบันราชภัฏ
- เชิญผู้บริหาร
- เชิญอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน
- เชิญผู้บริหาร และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน(อาจารย์พี่เลี้ยง)
- เชิญผู้บริหาร อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน(อาจารย์พี่เลี้ยง) และอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ

14. ท่านได้จัดปัจฉิมนิเทศหรือไม่

- จัด ไม่ได้จัด

15. ท่านมีวัตถุประสงค์อย่างไรในการจัดปัจฉิมนิเทศ

- เพื่อให้ให้นักศึกษาได้พบปะแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในงานที่ได้ไปปฏิบัติ
- ทราบปัญหาและอุปสรรคเพื่อระดมความคิดและหาแนวทางแก้ไขปรับปรุงการฝึกประสบการณ์

วิชาชีพ

- อื่นๆ(โปรดระบุ).....

เกี่ยวกับการประสานงานกับอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพภายในโรงเรียน

16. ใครเป็นผู้ประสานงานกับอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายสถาบันราชภัฏ

- ท่านดำเนินการประสานงานด้วยตนเอง
- คณบดี
- ท่านจัดผู้รับผิดชอบในการประสานงาน
- อื่นๆ(โปรดระบุ).....

17. ใครเป็นผู้ประสานงานกับผู้บริหาร โรงเรียน อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้องกับ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพภายในโรงเรียน

- ท่านดำเนินการประสานงานด้วยตนเอง
- ท่านจัดผู้รับผิดชอบในการประสานงาน
- อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายสถาบันราชภัฏ
- อื่นๆ(โปรดระบุ).....

ด้านการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

เกี่ยวกับการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

1. การประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพใช้แบบประเมินหรือไม่
 ใช่
 ไม่ได้ใช้
2. ท่านใช้แบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของหน่วยศึกษานิเทศก์กรมการฝึกหัดครูหรือไม่
 ใช่ ไม่ได้ใช้
3. ทางสถาบันราชภัฏมีการสร้างแบบประเมิน เพื่อประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัยหรือไม่
 มี ไม่มี
4. การประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ควรมีการปรับปรุงเกณฑ์การประเมินจาก 3 ระดับ คือ ไม่ผ่าน ผ่าน และผ่านดีเยี่ยม หรือไม่
 ควรปรับปรุง ไม่ควรปรับปรุง
5. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการเปลี่ยนเกณฑ์การประเมินจากเดิมที่มี 3 ระดับ เป็นการให้เกรด
 เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย

ตอนที่ 3 ปัญหาในการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

ด้านนโยบายการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

1. ทางโรงเรียนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการฝึกประสบการณ์วิชาชีพหรือไม่
 มีส่วนร่วม
 ไม่มีส่วนร่วม
2. ปัญหาของวัตถุประสงค์การฝึกประสบการณ์วิชาชีพมี ดังนี้
 วัตถุประสงค์บางข้อคลุมเครือไม่ชัดเจน
 วัตถุประสงค์บางข้อตั้งไม่ตรงประเด็น
 วัตถุประสงค์บางข้อตั้งไม่กระชับ
 วัตถุประสงค์บางข้อไม่สอดคล้องกับการปฏิบัติ
 อื่นๆ(โปรดระบุ).....

3. สถาบันราชภัฏของท่านมีข้อกำหนดของวิธีการนิเทศที่ใช้ร่วมกันหรือไม่

มี ไม่มี

4. ปัญหาข้อกำหนดของวิธีการนิเทศที่อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏใช้ร่วมกันมี ดังนี้

(เฉพาะสถาบันราชภัฏที่มีข้อกำหนดของวิธีการนิเทศ)

อาจารย์นิเทศก์แต่ละท่านใช้วิธีการนิเทศของตนเอง

วิธีการนิเทศที่กำหนดใช้ร่วมกันยังไม่ครอบคลุมการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

5. จำนวนอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ(อาจารย์นิเทศก์สาขาวิชาเอก) มีเพียงพอกับจำนวนนักศึกษาสาขา การศึกษาปฐมวัยที่ออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพหรือไม่

เพียงพอ ไม่เพียงพอ

6. การขาดอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ(อาจารย์นิเทศก์สาขาวิชาเอก)เพื่อไปทำการนิเทศนักศึกษาสาขา การศึกษาปฐมวัยพบปัญหา ดังนี้

อาจารย์นิเทศก์ที่ไม่ได้จบการศึกษาทางด้านการศึกษานานาชาติไม่สมัครใจไปนิเทศนักศึกษา

มีอาจารย์ที่จบทางด้านการศึกษานานาชาติไม่พอกับจำนวนนักศึกษา

อื่นๆ (โปรดระบุ).....

7. การเลือกโรงเรียนของนักศึกษามีปัญหาดังนี้

นักศึกษาดกตงกันไม่ได้ในการเลือกโรงเรียนที่จะไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

นักศึกษาไม่พอใจการจัดสรรโรงเรียนของท่านและคณะกรรมการ

อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ด้านวิธีดำเนินงานในการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

เกี่ยวกับการเลือกสถานที่ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

8. ปัญหาการเลือกโรงเรียนในการจัดส่งนักศึกษาไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพมี ดังนี้

จำนวนโรงเรียนที่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะส่งนักศึกษาไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพมีไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา

ทางสถาบันราชภัฏต้องส่งนักศึกษาไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพในโรงเรียนที่ไม่ได้อยู่ในเกณฑ์

อื่นๆ (โปรดระบุ).....

9. ปัญหาที่เกิดจากวิธีการในการจัดจำนวนนักศึกษามี ดังนี้

- [] นักศึกษาต้องการไปยังโรงเรียนบางโรงเรียนมากเกินไป
- [] ทางโรงเรียนไม่แจ้งความจำเป็นว่าต้องการนักศึกษาจำนวนเท่าใด
- [] อื่นๆ(โปรดระบุ).....

เกี่ยวกับการจัดปฐมนิเทศและการจัดประชุมสัมมนาระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

10. การปฐมนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพปีนี้มีนักศึกษาเข้าร่วม ดังนี้

- [] นักศึกษาทุกคนเข้าร่วมปฐมนิเทศ
- [] มีนักศึกษาบางคนไม่ได้เข้าร่วมปฐมนิเทศ
- [] อื่นๆ(โปรดระบุ).....

11. ท่านดำเนินการอย่างไรกับนักศึกษาที่ไม่ได้มารับการปฐมนิเทศ

- [] จัดการปฐมนิเทศให้ใหม่อีกครั้ง
- [] นัดมาพบปะพูดคุยและให้ข้อมูลที่นักศึกษาคควรทราบ
- [] ไม่ได้ดำเนินการ
- [] อื่นๆ(โปรดระบุ).....

12. การจัดปฐมนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ท่านพบปัญหา ดังนี้

- [] นักศึกษาไม่ให้ความสนใจเกี่ยวกับการปฐมนิเทศ
- [] วิทยากรให้ความรู้แก่นักศึกษาไม่ตรงกับความต้องการของท่าน
- [] ระยะเวลาที่ใช้ในการปฐมนิเทศมีน้อยเกินไป
- [] งบประมาณที่ใช้ในการปฐมนิเทศมีน้อย
- [] อื่นๆ(โปรดระบุ).....

13. ปัญหาในการเชิญผู้บริหาร อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน และอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏเข้าร่วมสัมมนาระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพมี ดังนี้

- [] ผู้บริหาร และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนบางท่านไม่มาเข้าร่วมสัมมนา
- [] อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏบางท่านไม่มาเข้าร่วมสัมมนา
- [] อื่นๆ(โปรดระบุ).....

14. จากการสัมมนาระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาที่พบมี ดังนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- การปรับตัวของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
- การเตรียมแผนการสอนของนักศึกษา
- การคุมชั้นเรียน
- การผลิตสื่อของนักศึกษา
- อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน(อาจารย์ที่เลี้ยง) และอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏมิจิวิธีการนิเทศ

แตกต่างกัน

- นักศึกษามีปัญหากับบุคลากรในโรงเรียน
- อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน(อาจารย์ที่เลี้ยง) ใ้ทำงานที่ไม่ใช่งานครูแก่นักศึกษา
- อื่นๆ(โปรดระบุ).....

เกี่ยวกับการประสานงานกับอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายสถาบันราชภัฏ และผู้ที่เกี่ยวข้องกับ

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

15. ใครเป็นผู้ทำหน้าที่ส่งตัวนักศึกษาไปตามโรงเรียนต่างๆ

- ท่านเป็นผู้ทำหน้าที่ส่งตัวนักศึกษา
- อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายสถาบันราชภัฏ
- นักศึกษานำหนังสือส่งตัวและเดินทางไปยังโรงเรียนเอง
- อื่นๆ(โปรดระบุ).....

16. ปัญหาในการส่งตัวนักศึกษาไปยังโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพมี ดังนี้

- นักศึกษาบางคนไม่ได้มาตามนัดหมายในวันส่งตัว
- การไปส่งตัวนักศึกษาไม่สามารถกำหนดเวลาที่ไปถึงยังโรงเรียนได้ เพราะอาจารย์ต้องเดินทางไปส่งตัวนักศึกษาในหลายโรงเรียน

อื่นๆ(โปรดระบุ).....

17. ปัญหาในการจัดผู้รับผิดชอบในการประสานงานระหว่างสถาบันกับทางโรงเรียนมี ดังนี้

- บุคลากรมีคุณสมบัติไม่เหมาะในการทำหน้าที่ประสานงาน
- หาผู้ทำหน้าที่ประสานงานไม่ได้
- อื่นๆ(โปรดระบุ).....

18. หลังจากทางฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพส่งตัวนักศึกษาไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และจัดอาจารย์นิเทศก์ไปทำการนิเทศแล้วมีการติดต่อหรือสร้างความสัมพันธ์กับทางโรงเรียนบ้างหรือไม่

[] ติดต่อหรือสร้างความสัมพันธ์ โดย.....

[] ไม่ได้ติดต่อ เพราะข่าวสารทุกอย่างอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏจะเป็นผู้ดำเนินการ

ด้านการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

เกี่ยวกับการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

19. ปัญหาของแบบประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพมี ดังนี้

[] ขาดบุคลากรในการสร้างแบบประเมินผล

[] แบบประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพไม่ตรงสาขาวิชา

[] แบบประเมินผลไม่สามารถประเมินผลได้ครอบคลุมทุกด้านทั้งด้านพฤติกรรมการสอน และพฤติกรรมทั่วไป

[] แบบประเมินผลมีความซ้ำซ้อนมากเกินไป

[] แบบประเมินผลมีหลายชุดเกินไปทำให้สับสน

[] แบบประเมินผลไม่เป็นรูปธรรม

[] อื่นๆ(โปรดระบุ).....

20. ปัญหาของการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพมี ดังนี้

[] อาจารย์นิเทศก์ประเมินผลไม่ต่อเนื่อง

[] อาจารย์นิเทศก์ไม่ได้ประเมินผลนักศึกษาจากสภาพที่แท้จริง

[] อื่นๆ(โปรดระบุ).....

ขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียน หรือผู้รับผิดชอบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพภายในโรงเรียน

เรื่อง

สภาพการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สาขาการศึกษาปฐมวัย ในสถาบันราชภัฏ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

ชาย หญิง

2. อายุ

26-30 ปี 31-35 ปี
 36-40 ปี 41-45 ปี
 46-50 ปี มากกว่า 50 ปีขึ้นไป

3. วุฒิการศึกษา

ปริญญาตรี วิชาเอก..... วิชาโท.....
 ปริญญาโท สาขาวิชา.....
 ปริญญาเอก สาขาวิชา.....
 อื่นๆ (โปรดระบุ).....

4. ระยะเวลาที่ท่านมีประสบการณ์ในการทำงาน

1-5 ปี 6-10 ปี
 11-15 ปี 16-20 ปี
 21-25 ปี 26-30 ปี มากกว่า 30 ปีขึ้นไป

5. ระยะเวลาที่ท่านมีประสบการณ์ในการนิเทศ

ไม่มีประสบการณ์ 1-5 ปี 6-10 ปี
 11-15 ปี 16-20 ปี 21-25 ปี
 26-30 ปี มากกว่า 30 ปีขึ้นไป

6. ระยะเวลาที่ท่านมีประสบการณ์เป็นผู้รับผิดชอบงานด้านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

(ในการดูแลดำเนินงานให้นักศึกษาได้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ)

ไม่มีประสบการณ์ 1-2 ปี 3-4 ปี

5-6 ปี มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

7. ท่านเคยศึกษาวิชาเกี่ยวกับการนิเทศบ้างหรือไม่

เคยศึกษาวิชาเกี่ยวกับการนิเทศ ไม่เคยศึกษาวิชาเกี่ยวกับการนิเทศ

8. ท่านเคยเข้ารับการอบรมเรื่องการนิเทศบ้างหรือไม่

เคยเข้ารับการอบรมเรื่องการนิเทศ ไม่เคยเข้ารับการอบรมเรื่องการนิเทศ

9. ท่านเคยศึกษาดูงานด้านการนิเทศบ้างหรือไม่

เคย

ไม่เคย

ตอนที่ 2 ข้อมูลการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ (จากภาคเรียนที่ผ่านมา)

ด้านนโยบายการจัดการฝึกประสบการณ์

1. โรงเรียนมีการจัดทำโครงการหรือนโยบายเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพหรือไม่

มี

ไม่มี

2. ท่านเป็นคณะกรรมการ หรือเข้าร่วมวางแผนเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของสถาบันราชภัฏหรือไม่

เป็น

ไม่เป็น

3. การรับนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัยเข้าฝึกประสบการณ์วิชาชีพในโรงเรียนของท่านมีการปฏิบัติอย่างไร

สถาบันราชภัฏเป็นผู้จัดส่งนักศึกษาตามจำนวนที่เห็นสมควร

สถาบันราชภัฏเป็นผู้จัดส่งนักศึกษาตามจำนวนที่ได้รับแจ้งจากทางโรงเรียน

อื่นๆ(โปรดระบุ).....

4. นโยบายของทางโรงเรียนในการรับนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัยมาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ดังนี้

ทางโรงเรียนกำหนดเกรดของนักศึกษา

ต้องเป็นนักศึกษาที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี

ทางโรงเรียนจำกัดจำนวนนักศึกษาที่จะรับเข้าฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เพื่อให้เหมาะสมกับจำนวนอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน

อื่นๆ(โปรดระบุ).....

5. วัตถุประสงค์ของโรงเรียนในการรับนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัยเข้าฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ดังนี้

เพื่อพัฒนานักศึกษาในด้านสมรรถภาพการสอน

เพื่อสนองนโยบายของสถาบันราชภัฏในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพให้นักศึกษา

เพื่อช่วยพัฒนาคุณภาพของนักศึกษา

เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียน และสถาบันราชภัฏ

อื่นๆ(โปรดระบุ).....

6. โรงเรียนของท่านคาดหวังสิ่งใดในการรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

ใต้นักศึกษาที่มีความรู้ความชำนาญมาช่วยงานทางการสอน

บุคลากรของท่านได้แลกเปลี่ยนความรู้กับนักศึกษา

บุคลากรภายในโรงเรียนของท่านได้พัฒนาวิธีการสอน และการใช้สื่อการสอน

ได้มีส่วนช่วยสถาบันราชภัฏพัฒนานักศึกษา

อื่นๆ(โปรดระบุ).....

ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

1. เกณฑ์ในการเลือกอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน(อาจารย์พี่เลี้ยง)มี ดังนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

อาจารย์ที่สอนในชั้นที่นักศึกษาจะต้องทำการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

อาจารย์ที่ประสบความสำเร็จในการสอน

อาจารย์ที่มีจริยธรรมดีงาม

อาจารย์ที่มีคุณลักษณะของความเป็นครูที่ดี

อาจารย์ที่เต็มใจรับดูแลนักศึกษา

อื่นๆ(โปรดระบุ).....

2. ท่านจัดให้อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน(อาจารย์พี่เลี้ยง) 1 คน นิเทศนักศึกษาจำนวนกี่คน

1 คน 2 คน 3 คน มากกว่า 3 คน ขึ้นไป

3. ท่านจัดบุคลากรเพื่อนิเทศการทำงานด้านอื่นๆให้กับนักศึกษาหรือไม่

ได้จัด จำนวน.....ท่าน เพื่อนิเทศงานด้าน.....

.....

ไม่ได้จัดบุคลากรเพื่อนิเทศการทำงานด้านอื่นๆ แต่จัดบุคลากรเพื่อทำการประสานงาน

4. เกณฑ์ในการเลือกบุคลากรเพื่อทำหน้าที่นิเทศการทำงานด้านอื่นๆของนักศึกษามี ดังนี้

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการทำงานด้านนั้นๆ

อาจารย์ที่เต็มใจรับนิเทศนักศึกษาในงานด้านอื่นๆ

อาจารย์ที่ทำงานในหน้าที่นั้นอยู่แล้ว

อื่นๆ(โปรดระบุ).....

5. สถาบันราชภัฏได้จัดการอบรมให้ความรู้ในเรื่องการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพแก่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน(อาจารย์พี่เลี้ยง)หรือไม่

จัด

ไม่ได้จัด

6. โรงเรียนได้จัดอบรมให้ความรู้ในเรื่องการนิเทศแก่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน(อาจารย์พี่เลี้ยง)หรือไม่

จัด

ไม่ได้จัด

ด้านวิธีดำเนินงานในการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

เกี่ยวกับการปฐมนิเทศนักศึกษา

1. ท่านได้ทำการปฐมนิเทศนักศึกษาหรือไม่

ทำการปฐมนิเทศ

ไม่ได้ทำการปฐมนิเทศ

2. ท่านให้คำแนะนำชี้แจงแก่นักศึกษาเกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้าง(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ชี้แจงเกี่ยวกับนโยบายของโรงเรียน
- ชี้แจงเกี่ยวกับระเบียบของโรงเรียน
- แนะนำสภาพทั่วไปของโรงเรียน
- แนะนำบุคลากรของโรงเรียน
- ชี้แจงเกี่ยวกับสภาพปัญหาของโรงเรียน
- แนะนำสภาพทั่วไปของชุมชน
- แนะนำให้รู้จักบุคคลในชุมชน
- อื่นๆ(โปรดระบุ).....

3. ท่านได้ชี้แจงบทบาทหน้าที่ของครูที่พึงปฏิบัติเป็นประจำแก่นักศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนของท่านหรือไม่ (เช่น งานธุรการ งานการเงิน งานกิจการนักเรียน ฯลฯ)

- ชี้แจง
- ไม่ได้ชี้แจง

4. ท่านได้จัดให้นักศึกษาปฏิบัติหน้าที่ของครูหรือไม่

- ไม่ได้จัดให้นักศึกษาได้ปฏิบัติ
- จัดแบ่งหน้าที่บางเรื่องให้นักศึกษาได้ปฏิบัติ
- จัดให้นักศึกษาได้ปฏิบัติหน้าที่ทุกหน้าที่ตามความเหมาะสม
- อื่นๆ(โปรดระบุ).....

เกี่ยวกับการประสานงานกับสถาบันราชภัฏ และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

5. โรงเรียนของท่านมีอาจารย์ที่ทำหน้าที่ประสานงานกับสถาบันราชภัฏเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพหรือไม่

- มี
- ไม่มี

6. ท่านได้ส่งอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน(อาจารย์ที่เลี้ยง)ไปร่วมประชุมกับสถาบันราชภัฏตามที่ได้รับเชิญหรือไม่

- ส่ง
- ไม่ได้ส่ง

4. การอนุมัติโครงการต่างๆที่นักศึกษาจัดทำขึ้นท่านดำเนินการดังนี้

- อนุมัติทุกโครงการ
- อนุมัติเฉพาะโครงการที่ท่านเห็นว่ามีความประโยชน์กับนักศึกษา
- อนุมัติตามความเหมาะสมของสภาพโรงเรียนที่จะดำเนินการได้
- อื่นๆ(โปรดระบุ).....

เกี่ยวกับการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

5. ท่านได้มีส่วนร่วมในการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัยหรือไม่

- มีส่วนร่วม
- ไม่มีส่วนร่วม

6. การประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพควรมีการปรับปรุงเกณฑ์การประเมินจาก 3 ระดับ คือ ไม่ผ่าน ผ่าน และผ่านดีเยี่ยม หรือไม่

- ควรปรับปรุง
- ไม่ควรปรับปรุง

7. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการเปลี่ยนเกณฑ์การประเมินจากเดิมที่มี 3 ระดับ มาเป็นการให้เกรด

- เห็นด้วย
- ไม่เห็นด้วย

ตอนที่ 3 ปัญหาในการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

ด้านนโยบายการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

1. ท่านได้รับทราบนโยบายการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของสถาบันราชภัฏหรือไม่

- ทราบนโยบาย
- ไม่ทราบนโยบาย

2. ท่านได้รับทราบวัตถุประสงค์การจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของสถาบันราชภัฏหรือไม่

- ทราบวัตถุประสงค์ของการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
- ไม่ทราบวัตถุประสงค์ของการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เนื่องจากทางสถาบันไม่ได้แจ้ง

ให้ทราบ

3. ทางสถาบันราชภัฏได้เชิญท่านเข้าร่วมวางแผนเกี่ยวกับการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพหรือไม่

- เชิญท่านเข้าร่วมวางแผน ไม่ได้เชิญท่านเข้าร่วมวางแผน

4. ทางสถาบันราชภัฏส่งนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาขาการศึกษาปฐมวัยมาได้ตรงตามนโยบายของโรงเรียนที่ตั้งไว้หรือไม่

- ตรงตามนโยบายของโรงเรียน
 ไม่ตรงตามนโยบายของโรงเรียน

ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

5. ปัญหาในการจัดอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน(อาจารย์พี่เลี้ยง) มีดังนี้

- อาจารย์ไม่เต็มใจนิเทศนักศึกษา
 อาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในการนิเทศมีน้อย
 จำนวนนักศึกษามีจำนวนน้อยกว่าอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน(อาจารย์พี่เลี้ยง)
 ต้องจัดนักศึกษาให้กับอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน(อาจารย์พี่เลี้ยง)ซึ่งจบการศึกษาไม่ตรงสาขาวิชา
 อื่นๆ(โปรดระบุ).....

6. ปัญหาในการเลือกบุคลากรเพื่อทำหน้าที่นิเทศการทำงานด้านอื่นๆของนักศึกษา มีดังนี้

- ไม่มีบุคลากรที่เต็มใจจะดูแลนักศึกษา
 บุคลากรที่จะทำหน้าที่นิเทศการทำงานด้านอื่นๆของนักศึกษามีน้อย
 บุคลากรที่มีความรู้และประสบการณ์ในงานด้านนั้นๆมีไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา
 อื่นๆ(โปรดระบุ).....

ด้านวิธีดำเนินงานในการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

เกี่ยวกับการปฐมนิเทศนักศึกษา

7. ปัญหาของการปฐมนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาขาการศึกษาปฐมวัย มีดังนี้

- นักศึกษาไม่ให้ความสนใจการปฐมนิเทศ
 อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน(อาจารย์พี่เลี้ยง)ไม่ให้ความสนใจการปฐมนิเทศ
 เวลาในการปฐมนิเทศมีน้อย
 ขาดบุคลากรที่จะทำการจัดปฐมนิเทศให้แก่นักศึกษา
 อื่นๆ(โปรดระบุ).....

8. ปัญหาในการชี้แจงให้ความรู้แก่นักศึกษาในหน้าที่ต่างๆของครูประจำการ(เช่น งานธุรการ งานการเงิน งานกิจการนักเรียน ฯลฯ) ที่พึงปฏิบัติ มีดังนี้

- ไม่มีเวลาในการชี้แจงหน้าที่ต่างๆของครูประจำการ
- ขาดบุคลากรที่จะทำหน้าที่ชี้แจงงานในหน้าที่ต่างๆของครูประจำการ

9. ปัญหาในการให้นักศึกษาปฏิบัติงานในหน้าที่ต่างๆของครูประจำการ(เช่น งานธุรการ งานการเงิน งานกิจการนักเรียน ฯลฯ) มีดังนี้

หน้าที่ของครูประจำการบางหน้าที่ไม่สามารถจัดให้นักศึกษาปฏิบัติได้ เพราะเป็นงานที่สำคัญ ถ้าผิดพลาดอาจเกิดความเสียหายต่อโรงเรียนได้

- ขาดบุคลากรที่ทำหน้าที่ดูแลการปฏิบัติงานของนักศึกษาในส่วนนี้
- อื่นๆ(โปรดระบุ).....

เกี่ยวกับการประสานงานกับสถาบันราชภัฏ และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

10. ปัญหาเกี่ยวกับการจัดผู้ประสานงาน มีดังนี้

- จัดหาผู้ประสานงานไม่ได้
- ผู้ประสานงานที่ได้มาขาดประสิทธิภาพในการทำงานในหน้าที่นี้
- อื่นๆ(โปรดระบุ).....

11. ปัญหาเกี่ยวกับการติดต่อกับสถาบันราชภัฏ มีดังนี้

- สถาบันราชภัฏอยู่ห่างไกลจากโรงเรียนมาก
- พาหนะการเดินทางไปสถาบันราชภัฏมีความไม่สะดวก
- ทางโรงเรียนไม่ได้แต่งตั้งผู้ประสานงานกับทางสถาบันราชภัฏ
- อื่นๆ(โปรดระบุ).....

12. ปัญหาในการติดต่อประสานงานเพื่อจัดสวัสดิการให้นักศึกษา มีดังนี้

- บ้านพักครูมีไม่พอเพียง
- ทางโรงเรียนมีงบประมาณน้อยในการจัดสวัสดิการแก่นักศึกษา
- บุคลากรภายในโรงเรียนไม่ให้ความสำคัญกับการจัดสวัสดิการให้นักศึกษา
- อื่นๆ(โปรดระบุ).....

ด้านการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

เกี่ยวกับการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

13. ปัญหาของท่านเกี่ยวกับการนิเทศนักศึกษา มีดังนี้

- ท่านไม่มีเวลาในการนิเทศนักศึกษา
- ท่านไม่มีความรู้ในการนิเทศนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย
- นักศึกษาไม่พร้อมที่จะให้ท่านทำการนิเทศ
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

14. ปัญหาเกี่ยวกับการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน(อาจารย์พี่เลี้ยง)ที่ท่านพบ มีดังนี้

- อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน(อาจารย์พี่เลี้ยง)ไม่มีเวลาในการนิเทศนักศึกษา
- อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน(อาจารย์พี่เลี้ยง)ไม่เห็นความสำคัญในเรื่องการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
- อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน(อาจารย์พี่เลี้ยง)ไม่มีความรู้ในการนิเทศ
- อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน(อาจารย์พี่เลี้ยง)ไม่เอาใจใส่ต่อคุณภาพในการปฏิบัติงานของนักศึกษา
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

15. ปัญหาที่พบเกี่ยวกับการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษา มีดังนี้

- แบบประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพบางข้อไม่สามารถประเมินได้
- แบบประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพไม่ตรงสาขาวิชา
- แบบประเมินผลไม่สามารถประเมินได้ครอบคลุมทั้งด้านพฤติกรรมการสอน และพฤติกรรมทั่วไป
- ขาดแบบประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพสำหรับผู้บริหาร
- แบบประเมินผลมีความซ้ำซ้อนมากเกินไป
- แบบประเมินผลมีหลายชุดเกินไปทำให้สับสน
- แบบประเมินผลไม่เป็นรูปธรรม
- เกณฑ์ในการประเมินผลไม่เหมาะสมควรมีการปรับปรุง
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

แบบสัมภาษณ์อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ

เรื่อง

สภาพการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สาขาการศึกษาปฐมวัย ในสถาบันราชภัฏ

คำชี้แจง

1. วัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์

เพื่อศึกษาสภาพการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของอาจารย์นิเทศก์ในการนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สาขาการศึกษาปฐมวัย ในสถาบันราชภัฏ

2. ผู้ให้สัมภาษณ์

อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ หมายถึง อาจารย์นิเทศก์ที่ได้รับการแต่งตั้งจากสถาบันราชภัฏให้เป็นผู้นิเทศการสอนนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สาขาการศึกษาปฐมวัย ในสถาบันราชภัฏ

3. แบบสัมภาษณ์

มีทั้งหมด 3 ตอน ดังนี้ คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพส่วนตัว

ตอนที่ 2 ข้อมูลการนิเทศ

ตอนที่ 3 ข้อมูลปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

4. การปฏิบัติในการสัมภาษณ์

1. แนะนำตนเอง (สัมภาษณ์)

2. ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์

3. ขอให้แสดงความคิดเห็นเต็มที่โดยอิสระ

- ที่มาจากการสัมภาษณ์นี้ จะสัมภาษณ์จากหลายคน แล้วจัดสรุปเป็นภาพรวม โดยไม่เจาะจงว่าใคร ชื่ออะไร ให้สัมภาษณ์ว่าอย่างไร

4. ขอบันทึกลงเสียง

- คำตอบของท่านจะไม่ทำให้เกิดความเสียหายต่อการปฏิบัติงานของท่าน ผู้วิจัยจะรักษาคำตอบของท่านไว้เป็นความลับ

- เพราะเกรงว่าจะเขียนไม่ทัน จึงขออนุญาตบันทึกเทป โดยจะไม่นำเทปนี้ไปเผยแพร่ที่ใด และจะทำลายทิ้งเมื่อเสร็จงานวิจัยนี้แล้ว

แบบสัมภาษณ์อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....นามสกุล.....

ชื่อสถาบันราชภัฏที่ทำงาน.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา.....

เวลาเริ่มต้นสัมภาษณ์.....เวลาสิ้นสุดการสัมภาษณ์.....

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพส่วนตัว

1. เพศ [] ชาย [] หญิง

2. อายุ.....ปี

3. วุฒิการศึกษา..... จบการศึกษาระดับปริญญา.....

4. ประสบการณ์ในการทำงาน.....ปี ประสบการณ์ในการนิเทศ.....ปี

5. งานที่ได้รับมอบหมาย.....

6. เคยได้รับการศึกษาวิชาเกี่ยวกับการนิเทศหรือไม่อย่างไร

.....

.....

7. มีประสบการณ์ในการเข้ารับการอบรมเรื่องการนิเทศหรือไม่อย่างไร

.....

.....

8. เคยศึกษาคูงานด้านการนิเทศบ้างหรือไม่ ที่ใด

.....

.....

ตอนที่ 2 ข้อมูลการนิเทศ

1. ท่านมีทัศนคติต่อการเป็นอาจารย์นิเทศอย่างไร

.....

.....

.....

2. การให้คำแนะนำระหว่างท่านกับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพเป็นอย่างไร

.....

.....

3. ช่วงก่อนและระหว่างที่นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ท่านประสานงานกับสถานศึกษาที่ส่งนักศึกษาไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพอย่างไรบ้าง

- การไปเยี่ยมเยียนโรงเรียน
- การส่งวารสารและเอกสารของสถาบันราชภัฏให้แก่โรงเรียน
- การให้บริการทางวิชาการแก่โรงเรียน
- การบริจาคสื่อการเรียนการสอน
- อื่นๆ.....

4. การนิเทศการสอนท่านได้บันทึกพฤติกรรมการสอนหรือไม่ อย่างไร

- ไม่บันทึกพฤติกรรมการสอน สังเกตการสอนแล้วสนทนากับนักศึกษา
- บันทึกพฤติกรรมการสอนเป็นบางครั้ง
- บันทึกพฤติกรรมการสอนทุกครั้ง
- อื่นๆ.....

5. การนิเทศภายหลังจากที่นักศึกษาสอนเสร็จสิ้นจากการสังเกตของท่านการสนทนาระหว่างท่านกับนักศึกษาโดยส่วนใหญ่เป็นไปในลักษณะใด

- ท่านเป็นฝ่ายพูด นักศึกษาเป็นฝ่ายฟัง
- ท่านเป็นฝ่ายฟังนักศึกษาเป็นฝ่ายพูด
- ทั้งท่านและนักศึกษาเป็นทั้งผู้พูดและผู้ฟัง

6. ท่านประเมินผลการสอนของนักศึกษาแต่ละครั้งอย่างไร

- ประเมินลงในแบบประเมินที่ทางสถาบันจัดไว้
- ประเมินลงในแบบประเมินที่ทางสถาบันจัดไว้โดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนักศึกษา
- ประเมินลงในแบบประเมินที่ทางสถาบันจัดไว้โดยปรึกษาร่วมกับอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน
- ประเมินลงในแบบประเมินที่ทางสถาบันจัดไว้โดยปรึกษาร่วมกับอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน และ

นักศึกษาที่ท่านทำการนิเทศ

- อื่นๆ.....

7. ทุกครั้งที่ท่านนิเทศนักศึกษาท่านได้เชิญอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนเข้าร่วมนิเทศนักศึกษาพร้อมกับท่านหรือไม่

- ไม่ได้เชิญ
- เชิญเข้าร่วมนิเทศเป็นบางครั้ง
- เชิญเข้าร่วมนิเทศทุกครั้งที่ท่านทำการนิเทศนักศึกษา
- อื่นๆ.....

8. ท่านได้รับทราบผลการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนที่ท่านทำการนิเทศนักศึกษาในแต่ละครั้งหรือไม่

- ไม่ได้รับทราบ
- รับทราบจากเอกสารที่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนบันทึกไว้
- รับทราบผลการนิเทศจากนักศึกษา
- ทราบผลการนิเทศจากอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน
- ได้ทราบผลการนิเทศจากการเข้าร่วมนิเทศพร้อมกับอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน

หากได้ทราบข้อมูลการนิเทศหรือผลการนิเทศในแต่ละครั้ง จากการสังเกต ผลการนิเทศของท่านกับของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนมีความสอดคล้องกันหรือไม่

- มีความสอดคล้องกันทุกครั้ง
- มีความสอดคล้องกันบางครั้ง
- ไม่มีความสอดคล้องกัน

ถ้าไม่มีความสอดคล้องกันท่านคิดว่าเป็นเพราะเหตุใด

.....

.....

9. ท่านมีความเห็นอย่างไรต่อการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่ท่านปฏิบัติอยู่

พอใจ

ไม่พอใจ

เพราะ.....

.....

และควรปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการนิเทศที่ปฏิบัติอยู่หรือไม่อย่างไร

.....

.....

10. ผลการประเมินการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในแบบประเมินผลครั้งสุดท้าย ของอาจารย์นิเทศก์ ฝ่ายโรงเรียนกับผลการประเมินการนิเทศของท่านมีความสอดคล้องกันหรือไม่

สอดคล้อง

ไม่สอดคล้อง

ถ้าไม่มีความสอดคล้องกันท่านคิดว่าเป็นเพราะเหตุใด

.....

.....

11. ท่านมีความพอใจต่อภาระหน้าที่ในการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่ทางสถาบันกำหนดขึ้นเพียงใด

พอใจ

ไม่พอใจ

เพราะ.....

.....

12. ท่านคิดว่าควรมีการปรับปรุงการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่มีอยู่อย่างไรบ้าง

.....

.....

13. ท่านมีความต้องการที่จะให้ทางสถาบันนำรูปแบบการนิเทศอื่นๆมาใช้หรือไม่

มีความต้องการ

ไม่มีความต้องการ

ท่านมีความเห็นว่าควรรูปแบบใด (ผู้สัมภาษณ์อธิบายการนิเทศในแต่ละรูปแบบ)

- การนิเทศแบบคลินิก
- การนิเทศแบบ Mentor
- การนิเทศแบบให้ผลผลิต
- การนิเทศเพื่อพัฒนา
- อื่นๆ.....

เพราะเหตุใด.....

.....

14. ทางโรงเรียนให้ความร่วมมือต่อการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพอย่างไรบ้าง

- ปฏิบัติตามแผนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่ทางสถาบันกำหนด
- ให้การต้อนรับและให้ความสะดวกกับอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายสถาบันเป็นอย่างดี
- ดูแลความเป็นอยู่และการปฏิบัติงานของนักศึกษาที่อยู่ในความรับผิดชอบเป็นอย่างดี
- อื่นๆ.....

ตอนที่ 3 ข้อมูลปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

1. ปัจจุบันท่านมีนักศึกษาอยู่ในความรับผิดชอบในการนิเทศกี่คน(รวมทุกชั้นปี)

- 1- 5 คน 6-10 คน
- 11-15 คน มากกว่า 15 คนขึ้นไป

2. การนิเทศการสอนนักศึกษาแต่ละคนท่านได้ดำเนินการนิเทศโดยเฉลี่ยเดือนละกี่ครั้ง

- ต่ำกว่า 1 ครั้ง 1 ครั้ง 2 ครั้ง
- 3 ครั้ง 4 ครั้ง มากกว่า 4 ครั้งขึ้นไป

3. การเข้าร่วมสัมมนานักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพในช่วงระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของท่าน
เป็นไปในลักษณะใด

- ไม่ได้เข้าร่วมสัมมนา
- เข้าร่วมสัมมนาแต่ไม่ได้เข้าร่วมโดยตลอด
- เข้าร่วมสัมมนาโดยตลอดตั้งแต่พิธีเปิดจนกระทั่งปิด

4. การพบของท่านกับอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนเป็นไปในลักษณะใด

ได้พบอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน แต่ไม่ได้พูดคุย

ได้พบอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน และได้พูดคุยในเรื่องทั่วไปซึ่งไม่เกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษา

ได้พบอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนได้พูดคุยในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาโดยตรง และได้ร่วมปรึกษาหารือกัน

อื่นๆ.....

5. สถาบันราชภัฏได้คิคนำพนักงานที่ท่านออกทำการนิเทศหรือไม่

คิด ไม่คิด

6. สถาบันราชภัฏนำงานการนิเทศนักศึกษาของท่านมาพิจารณาความดีความชอบหรือไม่

นำมาพิจารณา ไม่นำมาพิจารณา

7. ท่านพบปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่เกิดจากตัวนักศึกษาหรือไม่

พบ ไม่พบ

มีปัญหาอะไรบ้าง

นักศึกษาไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษา

นักศึกษาไม่ให้ความร่วมมือในงานอื่นๆของโรงเรียนที่นอกเหนือจากงานในหน้าที่

นักศึกษาขาดมนุษยสัมพันธ์กับผู้ร่วมงานและชุมชน

นักศึกษาขาดความตั้งใจในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

นักศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับบุคลิกภาพ

นักศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับอารมณ์

นักศึกษาขาดการปฏิบัติงานเกินเวลาที่กำหนด

นักศึกษาลาหยุดบ่อยโดยไม่มีเหตุผลอันควร

นักศึกษาปฏิบัติตนไม่เหมาะสม

นักศึกษาไม่ค่อยพัฒนาตนเอง

อื่นๆ.....

ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อปัญหาที่เกิดขึ้น

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาดังกล่าว

.....

.....

.....

8. ท่านพบปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่เกิดจากสถาบันราชภัฏและบุคลากรของสถาบันหรือไม่

พบ ไม่พบ

มีปัญหาอะไรบ้าง

อาจารย์นิเทศก์ไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา

อาจารย์นิเทศก์มีเวลาน้อยในการให้คำแนะนำแก่นักศึกษา

อาจารย์นิเทศก์ที่ทำกรนิเทศนักศึกษาเป็นอาจารย์นิเทศก์จากต่างสาขาวิชา

อาจารย์นิเทศก์ขาดประสบการณ์ในการนิเทศ

ยานพาหนะของสถาบันมีไม่เพียงพอต่อการออกทำการนิเทศ

ใช้ระยะเวลามากในการเดินทาง

การเดินทางเสียค่าใช้จ่ายสูง และเบิกไม่ได้

อาจารย์นิเทศก์มีภารกิจรับผิดชอบงานหลายด้าน

สถาบันส่งนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพไปตาม โรงเรียนซึ่งมีจำนวนไม่พอดีกับความต้องการของโรงเรียนฝึกสอน

อื่นๆ.....

ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อปัญหาที่เกิดขึ้น

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาดังกล่าว

.....

.....

.....

.....

9. ท่านพบปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่เกิดจากโรงเรียนและบุคลากรในโรงเรียนที่นักศึกษาไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพหรือไม่

พบ ไม่พบ

มีปัญหาอะไรบ้าง

- ทางโรงเรียนไม่เห็นความสำคัญของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
- ทางโรงเรียนจัดอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนไม่เหมาะสมกับนักศึกษา
- ทางโรงเรียนไม่ให้การต้อนรับอาจารย์นิเทศก์จากสถาบัน
- ทางโรงเรียนไม่จัดให้นักศึกษาได้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพตามแผนที่ทางสถาบันกำหนด
- อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตน
- อาจารย์นิเทศก์ไม่มีเวลาเพียงพอที่จะติดตามสังเกตการสอน
- อาจารย์นิเทศก์ไม่ให้ความจริงในส่วนข้อบกพร่องของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพแก่อาจารย์

นิเทศก์ฝ่ายสถาบัน

- โรงเรียนขาดครูแล้วเอานักศึกษาไปสอนแทนครู
- อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน(อาจารย์ที่เลี้ยง)ไม่ได้จบการศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย
- อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนให้นักศึกษาปฏิบัติงานที่ไม่เหมาะสม
- อื่นๆ.....

ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อปัญหาที่เกิดขึ้น

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาดังกล่าว

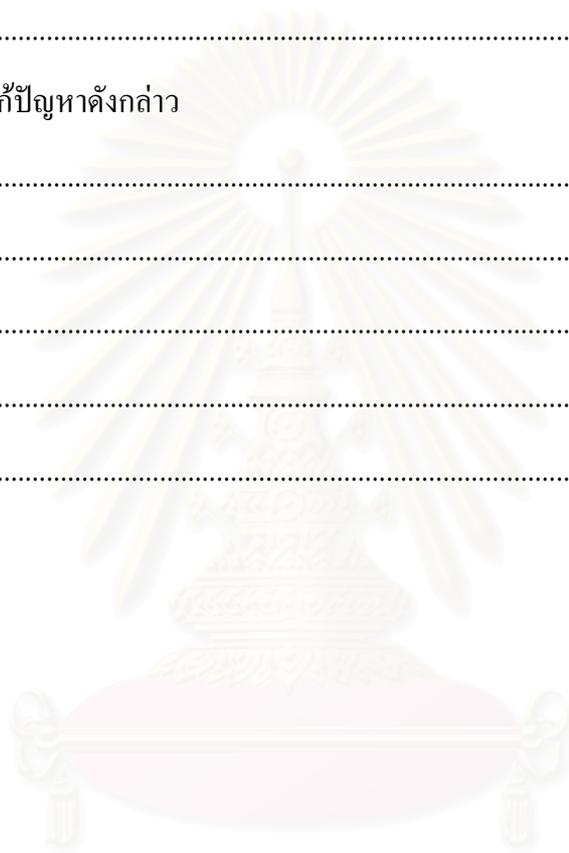
.....

.....

.....

.....

.....



สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสัมภาษณ์อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน

เรื่อง

สภาพการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สาขาการศึกษาปฐมวัย ในสถาบันราชภัฏ

คำชี้แจง

1. วัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์

เพื่อศึกษาสภาพการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของอาจารย์นิเทศก์ในการนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สาขาการศึกษาปฐมวัย ในสถาบันราชภัฏ

2. ผู้ให้สัมภาษณ์

อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน หมายถึง ครู อาจารย์ที่ประจำชั้นอนุบาล ซึ่งทำการนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สาขาการศึกษาปฐมวัย ที่กำลังศึกษาในสถาบันราชภัฏ

3. แบบสัมภาษณ์

มีทั้งหมด 3 ตอน ดังนี้ คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพส่วนตัว

ตอนที่ 2 ข้อมูลการนิเทศ

ตอนที่ 3 ข้อมูลปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

4. การปฏิบัติในการสัมภาษณ์

1. แนะนำตนเอง (สัมภาษณ์)

2. ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์

3. ขอให้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมโดยอิสระ

- ที่มาจากการสัมภาษณ์นี้ จะสัมภาษณ์จากหลายคน แล้วจัดสรุปเป็นภาพรวม โดยไม่เจาะจงว่าใคร ชื่ออะไร ให้สัมภาษณ์ว่าอย่างไร

4. ขอบันที่กเสียง

- คำตอบของท่านจะไม่ทำให้เกิดความเสียหายต่อการปฏิบัติงานของท่าน ผู้วิจัยจะรักษาคำตอบของท่านไว้เป็นความลับ

- เพราะเกรงว่าจะเขียนไม่ทัน จึงขออนุญาตบันทึกเทป โดยจะไม่นำเทปนี้ไปเผยแพร่ที่ใด และจะทำลายทิ้งเมื่อเสร็จงานวิจัยนี้แล้ว

แบบสัมภาษณ์อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....นามสกุล.....

ชื่อโรงเรียน.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา.....

เวลาเริ่มต้นสัมภาษณ์.....เวลาสิ้นสุดการสัมภาษณ์.....

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพส่วนตัว

1. เพศ [] ชาย [] หญิง

2. อายุ.....ปี

3. วุฒิการศึกษา.....จบการศึกษาระดับปริญญา.....

4. ประสบการณ์ในการทำงาน.....ปี ประสบการณ์ในการนิเทศ.....ปี

5. งานที่ได้รับมอบหมาย.....

6. เคยศึกษาวิชาที่เกี่ยวกับการนิเทศหรือไม่อย่างไร

.....
.....

7. มีประสบการณ์ในการเข้ารับการอบรมเรื่องการนิเทศหรือไม่อย่างไร

.....
.....

8. เคยศึกษาคู่มืองานด้านการนิเทศบ้างหรือไม่ ที่ใด

.....
.....

ตอนที่ 2 ข้อมูลการนิเทศ

1. ท่านมีทัศนคติต่อการเป็นอาจารย์นิเทศก์อย่างไร

.....
.....

2. การให้คำแนะนำระหว่างท่านกับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

3. การนิเทศการสอนท่านบันทึกพฤติกรรมการสอนของนักศึกษาหรือไม่

ไม่ได้บันทึกพฤติกรรมการสอน สังเกตการสอนแล้วสนทนากับนักศึกษา

บันทึกพฤติกรรมการสอนเป็นบางครั้ง

บันทึกพฤติกรรมการสอนทุกครั้ง

อื่นๆ.....

4. การนิเทศภายหลังจากที่นักศึกษาสอนเสร็จสิ้นจากการสังเกตของท่านการสนทนาระหว่างท่านกับนักศึกษาโดยส่วนใหญ่เป็นไปในลักษณะใด

ท่านเป็นฝ่ายพูด นักศึกษาเป็นฝ่ายฟัง

ท่านเป็นฝ่ายฟังนักศึกษาเป็นฝ่ายพูด

ทั้งท่านและนักศึกษาเป็นทั้งผู้พูดและผู้ฟัง

5. ท่านประเมินผลการสอนของนักศึกษาแต่ละครั้งอย่างไร

ประเมินลงในแบบประเมินที่ทางสถาบันจัดไว้

ประเมินลงในแบบประเมินที่ทางสถาบันจัดไว้ โดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนักศึกษา

ประเมินลงในใบประเมินที่ทางสถาบันจัดไว้ โดยปรึกษาหารือร่วมกับอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏและนักศึกษาที่ท่านทำการนิเทศ

อื่นๆ.....

6. ทุกครั้งที่อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏมานิเทศนักศึกษาท่านได้เข้าร่วมนิเทศนักศึกษาพร้อมกับอาจารย์นิเทศก์ของสถาบันราชภัฏหรือไม่

ไม่ได้เข้าร่วม

ได้เข้าร่วมนิเทศพร้อมกับอาจารย์นิเทศก์ของสถาบันราชภัฏเป็นบางครั้ง

ได้เข้าร่วมนิเทศพร้อมกับอาจารย์นิเทศก์ของสถาบันราชภัฏทุกครั้ง

7. ท่านได้รับทราบผลการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏที่ทำกรนิเทศนักศึกษาในแต่ละครั้งหรือไม่

ไม่ได้รับทราบ

รับทราบผลการนิเทศจากบันทึกในแบบประเมิน

รับทราบผลการนิเทศจากนักศึกษา

รับทราบผลการนิเทศจากอาจารย์นิเทศก์ของสถาบันราชภัฏ

ได้ทราบผลการนิเทศจากการเข้าร่วมนิเทศพร้อมกับอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ

หากได้ทราบผลการนิเทศในแต่ละครั้ง จากการสังเกต ผลการนิเทศของท่านกับของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏมีความสอดคล้องกันหรือไม่

มีความสอดคล้องกันทุกครั้ง

มีความสอดคล้องกันบางครั้ง

ไม่มีความสอดคล้องกัน

ถ้าไม่มีความสอดคล้องกันท่านคิดว่าเป็นเพราะเหตุใด

.....

.....

.....

8. ท่านมีความเห็นอย่างไรต่อการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่ท่านปฏิบัติอยู่

พอใจ

ไม่พอใจ

เพราะ.....

.....

.....

.....

ควรปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการนิเทศที่ปฏิบัติอยู่หรือไม่อย่างไร

.....

.....

.....

.....

9. ผลการประเมินการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในแบบประเมินของอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ กับผลการประเมินการนิเทศของท่านมีความสอดคล้องกันหรือไม่

สอดคล้อง ไม่สอดคล้อง

ถ้าไม่มีความสอดคล้องกันท่านคิดว่าเป็นเพราะเหตุใด

.....

.....

.....

10. ท่านมีความพอใจต่อภาระหน้าที่ในการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่ทางสถาบันกำหนดขึ้นเพียงใด

พอใจ ไม่พอใจ

เพราะ.....

.....

11. ท่านคิดว่าควรจะมีการปรับปรุงการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่เป็นอยู่อย่างไรบ้าง

.....

.....

ตอนที่ 3 ข้อมูลปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

1. การนิเทศการสอนท่านดำเนินการนิเทศโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละกี่ครั้ง

1 ครั้ง 2 ครั้ง

3 ครั้ง 4 ครั้ง

ทุกวัน

2. ท่านได้เข้าร่วมการสัมมนานักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพในช่วงระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพหรือไม่

ไม่ได้เข้าร่วมสัมมนา เพราะทางสถาบันราชภัฏไม่ได้เชิญ

เข้าร่วมสัมมนา แต่ไม่ได้เข้าร่วมโดยตลอด

เข้าร่วมสัมมนาโดยตลอดตั้งแต่พิธีเปิดจนกระทั่งพิธีปิด

3. การพบของท่านกับอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏเป็นไปในลักษณะใด

- ได้พบอาจารย์นิเทศก์จากสถาบันราชภัฏแต่ไม่ได้พูดคุย
- ได้พบอาจารย์นิเทศก์จากสถาบันราชภัฏ และได้พูดคุยในเรื่องต่างๆไปซึ่งไม่เกี่ยวกับการฝึก

ประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษา

ได้พบอาจารย์นิเทศก์จากสถาบันราชภัฏ ได้พูดคุยในเรื่องที่เกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาโดยตรงและได้ร่วมปรึกษาหารือกัน

อื่นๆ.....

4. ท่านพบปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่เกิดจากตัวนักศึกษาหรือไม่

พบ ไม่พบ

มีปัญหาอะไรบ้าง

- นักศึกษาไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษา
- นักศึกษาไม่ให้ความร่วมมือในงานอื่นๆของโรงเรียนที่นอกเหนือจากงานในหน้าที่
- นักศึกษาขาดมนุษยสัมพันธ์กับผู้ร่วมงานและชุมชน
- นักศึกษาขาดความตั้งใจในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
- นักศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับบุคลิกภาพ
- นักศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับอารมณ์
- นักศึกษาขาดการปฏิบัติงานเกินเวลาที่กำหนด
- นักศึกษาลาหยุดบ่อยโดยไม่มีเหตุผลอันควร
- นักศึกษาปฏิบัติตนไม่เหมาะสม
- นักศึกษาไม่ค่อยพัฒนาตนเอง
- อื่นๆ.....

ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อปัญหาที่เกิดขึ้น

.....

.....

ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาดังกล่าว

.....

.....

5. ท่านพบปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่เกิดจากสถาบันราชภัฏและบุคลากรของสถาบันหรือไม่

พบ ไม่พบ

มีปัญหาอะไรบ้าง

อาจารย์นิเทศก์ไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา

อาจารย์นิเทศก์ไม่มีเวลาในการให้คำแนะนำแก่นักศึกษา

อาจารย์นิเทศก์ที่ทำกรนิเทศนักศึกษาเป็นอาจารย์นิเทศก์จากต่างสาขาวิชา

อาจารย์นิเทศก์ขาดประสบการณ์ในการนิเทศ

ยานพาหนะของสถาบันมีไม่เพียงพอต่อการออกทำการนิเทศ

ใช้ระยะเวลามากในการเดินทาง

การเดินทางเสียค่าใช้จ่ายสูงและเบิกไม่ได้

อาจารย์นิเทศก์มีภารกิจรับผิดชอบงานหลายด้าน

สถาบันส่งนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพไปตาม โรงเรียนซึ่งมีจำนวนไม่พอดีกับความต้องการของโรงเรียนฝึกสอน

อื่นๆ.....

ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อปัญหาที่เกิดขึ้น

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาดังกล่าว

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค.

ตารางวิเคราะห์รูปแบบการนิเทศ



สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางวิเคราะห์รูปแบบพฤติกรรมการนิเทศ

| พฤติกรรมการนิเทศ ตามรูปแบบการนิเทศต่างๆ | อาจารย์ที่สอนที่ | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|------------------|---|---|---|---|---|---|---|---|----|----|----|----|----|----|----|----|----|----|----|----|----|----|----|----|----|----|----|----|----|----|----|----|----|----|----|----|----|----|----|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|
| | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 | 25 | 26 | 27 | 28 | 29 | 30 | 31 | 32 | 33 | 34 | 35 | 36 | 37 | 38 | 39 | 40 | | | | | | | | | | | | |
| ก. การวางตัวของผู้นิเทศ | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| 1. เป็นผู้ช่วยเหลือให้นักเรียนสามารถระบุปัญหา และวิธีการแก้ปัญหาได้ | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| 2. เป็นเพื่อนร่วมวิชาชีพระดับชั้นสนุนการกระทำของนักเรียนเพื่อพัฒนาการแก้ปัญหา | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| 3. มีบทบาทเหมือนนักศึกษา | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| 4. เป็นผู้ช่วยเหลือในการแก้ปัญหาที่นักศึกษาไม่สามารถแก้ไขเองได้ | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| ข. การตั้งจุดมุ่งหมายของผู้นิเทศในการนิเทศ | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| 1. มุ่งจุดเด่นและความถนัดในพฤติกรรมการสอน | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| 2. มุ่งการดูแล การนิเทศอย่างใกล้ชิด และหาวิธีปฏิบัติที่เหมาะสมร่วมกัน | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| 3. มุ่งการวิจัยและการปฏิบัติงานให้เห็น ไปตามจุดประสงค์ | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| 4. มุ่งหากระบวนการในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |

หมายเหตุ

- ข้อ 1 ทุกข้อ คือ พฤติกรรมการนิเทศแบบลัทธิ
- ข้อ 2 ทุกข้อ คือ พฤติกรรมการนิเทศแบบ Mentor
- ข้อ 3 ทุกข้อ คือ พฤติกรรมที่มีการนิเทศแบบให้ผลผลิต
- ข้อ 4 ทุกข้อ คือ พฤติกรรมที่มีการนิเทศแบบพัฒนา

ภาคผนวก ง.

หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการวิจัย



สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ที่ ทม ๐๓๐๒(๒๗๐๐.๑๕๑)/๒๕๕๔

สำนักงานฝ่ายจัดการศึกษา คณะครุศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ถนนพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๓๓๐

๙ กันยายน ๒๕๕๒

เรื่อง ขอตกลงใช้เครื่องมือวิจัย

เรียน อธิการบดีสถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสาวเสาวรส ภูภากรณ์ นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา สาขาวิชา
การศึกษาปฐมวัย กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอวิทยานิพนธ์เรื่อง “สภาพการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
สาขาการศึกษาปฐมวัยในสถาบันราชภัฏ” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.แรมสมร อยู่สตาพร เป็นอาจารย์ที่
ปรึกษา ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องรวบรวมข้อมูลและทดลองใช้เครื่องมือวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็น
๑. อาจารย์นิเทศสถาบันราชภัฏ ๒. อาจารย์นิเทศฝ่ายโรงเรียน และ นักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดอนุญาตให้ นางสาวเสาวรส ภูภากรณ์ ได้ทำการรวบรวม
ข้อมูลและทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป ขอขอบคุณมาในโอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

๑๙๙๙ ๒๕๕๒

(รองศาสตราจารย์ ดร.เร็กซ์นี นิ่มนวล)

รองคณบดีฝ่ายจัดการศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์

สำนักงานฝ่ายจัดการศึกษา (ระดับบัณฑิตศึกษา)

โทร. ๐๒-๒๖๕ ๒๖๖



ที่ ทม ๐๓๐๒(๒๗๐๐.๑๕๑) / ๒๖๕๕

สำนักงานฝ่ายจัดการศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถนนพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๓๓๐

๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเคหะคลองจั่น

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารโรงเรียน
 ๒. แบบสอบถามสำหรับอาจารย์นิเทศก์ของโรงเรียน

ด้วย นางสาวเสาวรส ภูภากรณ์ นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา สาขาวิชาการศึกษา ศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อยู๋ในระหว่างการดำเนินงานวิจัยเพื่อเสนอวิทยานิพนธ์เรื่อง "สภาพการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาขาการศึกษาปฐมวัยในสถานับราชภัฏ" โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.แรมสมร ลุย์สถาพร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านและบุคลากรในสังกัดของท่าน คือ อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน ซึ่งดำเนินการนิเทศนักศึกษาของสถานศึกษาที่แจ้งที่ ๑. สถานศึกษาปฐมวัย เมื่อภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา ๒๕๕๒ กรวยแบบสอบถามตามที่แนบมาพร้อมกันนี้ เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.เรจรัชนี นิมมานวล)
รองคณบดีฝ่ายจัดการศึกษา
ปฏิบัติราชการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์

สำนักงานฝ่ายจัดการศึกษา (ระดับบัณฑิตศึกษา)

โทร. ๐๒-๒๕๕๕-๖๖๖๖

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวเสาวรส ภูภากรณ์ เกิดเมื่อวันที่ 27 ตุลาคม พ.ศ. 2512 สำเร็จการศึกษา
ครุศาสตร์บัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับสอง) จากวิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง วิชาเอกการศึกษา
ปฐมวัย เมื่อปี พ.ศ. 2535 เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโทที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ภาควิชาประถมศึกษา สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย เมื่อปี พ.ศ. 2540 ปัจจุบันรับราชการที่
สถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี ในตำแหน่ง อาจารย์ 1 ระดับ 4



สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย